Vol, IV

Book. 3

7th March, 1984.
Wednesday
17 Phalgun, 1905 S.E.

THE ANDHRA PRADESH
Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

		Pages
1.	Oral Answers To Questions.	... 319
2.	Short Notice Question and Answer.	... 368
3.	Business of the House.	... 412
4.	Matters Under Rule 329 :	
	re : Demands of the Andhra Pradesh Electricity Board Diploma Engineers' Association.	 414
	re : Murder of Batta Pandamma of Kammavaripalem, NaidupetaTaluk, Nellore District.	... 426
	re : Prevention of Atrocities Against Tribals by Excise Officials and Provision of Basic Facilities.	 429
	re : Fire Accident at Kothakota, Narsipatnam Taluk, Visakhapatnam District and Gonepadu village, Amudalavalasa Taluk, Srikakulam District.	 440
5.	Calling Attention Matters :	
	re : Non-release of Scholarship amounts to Backward Class Students.	 441
	re : Severe Hardships of inmates of Social Welfare Hostels due to non-supply of clothes etc., in Khammam District.	 443
6.	Paper Laid On The Table	... 444

[Continued on 3rd Cover]

Printed by the Director of Printing, Govt., of A.P. Hyderabad
at Haranath Printing Works, on behalf of M/s. The A.P.A., Nellore.

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker :	...	Sri T Satyanarayana.
Deputy Speaker	....	Sri A. Bheem Reddy.
Panel of Chairmen :	...	1. D. Narayana Swamy. 2. Sri E. Vasudeva Rao. 3. Sri M.M.J. Thomas Chowdary 4. Kumari K. Prasuna. 5. Sri Mandali Venkata Krishna Rao. 6. Sri P. Ramachandra Reddy.
Secretary :	....	Sri E. Sadasiva Reddy.
Deputy Secretaries :	....	Sri M.Viswanadham. Sri C. Venkatesan.
Assistant Secretaries :	....	1. Sri N. Pattabhi Rama Rao. 2. Sri P. Satyanarayana Sastry. 3. Sri P. V. K. L. N. V. Raghava Sarma. 4. Sri K.V.N. Appa Rao. 5. Sri V.V. Subrahmanyam. 6. Sri V.V. Bhaskara Rao.
Chief Reporter :	...	Smt. M.V.S. Jayalakshmi.

7. Paper Placed On The Table 444

8. Presentation of the Supplementary Estimates of Expenditure for 1983—84. 445

9. Government Bill :
Andhra Pradesh Cinemas (Regulation) (Amendment) Bill, 1984 (Introduced) 445

10. Statutory Resolution :
re : Disapproval of the Andhra Pradesh Prevention of Dangerous Activities of Communal Offenders Ordinance, 1984. 445

11. Government Bill :
The Andhra Pradesh Prevention of Dangerous Activities of Communal Offenders Bill, 1984. 446

12. Point of Information :
re : Alleged Beating of Press Photographer "Eenadu" 455

13. Appendices 466

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

Seventeenth Day of the Fourth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday the 7th March, 1984

The House met at Half-past Eight of the Clock

(MR. SPEAKER IN THE CHAIR)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Banning Press Interviews By Secretaries Of State Government

151—

*3467—Q.— Sri M. Venkaiah Naidu (Udayagiri) :— Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) Whether orders have been issued banning press interviews by the Secretaries of State Government : and

(b) If so, the reasons for the same?

సమాచార శాఖామాత్యులు (శ్రీ సిహెచ్. వెంకటరామజోగయ్య) (ముఖ్యమంత్రి తరపున) (ఎ) లేదండీ. (బి) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— ప్రభుత్వ కార్యవర్గులు వివిధ విషయాల పైన పత్రికలకు వెళ్ళుతున్నారు. ఆ విధంగా కాకుండా, మొత్తము పరంగా యీ విషయాలు బయటకు వెళ్ళాలి గాని, కార్యదర్శులు మాట్లాడకూడదని సి.యం. గారే స్వయంగా ప్రకటించి, తత్సంబంధమైన మంత్రి మాత్రమే తెలియజేయాలని అన్నారు. అది వాస్తవము కాదని మంత్రిగారు అంటున్నారు. ఇలా అధికారులు ప్రభుత్వ ప్రకటనలు చేయకూడదు, అన్నీ ప్రభుత్వము ద్వారానే రావాలి అని చెప్పే విషయం, గత పర్యాయం ఇద్దరు ప్రభుత్వ అధికారుల మధ్య వచ్చినపుడు, సభలో చెప్పినట్లు నాకు గుర్తుంది. దాని విషయంలో యేమి చెబుతారు?

శ్రీ సిహెచ్. వెంకటరామజోగయ్య :— ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన డెవలప్ మెంటల్ యాక్టివిటీస్ గాని, లేదా యేదయినా పత్రికలలో ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలకు

*An asterisk before the name indicates confirmation by the member.

వ్యతిరేకంగా వచ్చినట్లు గాని, అందుకు యేదయినా ప్రభుత్వము స్టేట్‌మెంట్ ఇవ్వాలన్న అవసరము యేర్పడినట్లు, ప్రతి డిపార్టుమెంటులోను లయజన్ ఆఫీసరును పెట్టారనీ, ఆ ఆఫీసరు ద్వారా సమాచారాన్ని అందజేస్తే, ఇన్ఫర్మేషన్ డిపార్టుమెంట్ పత్రికలకు రిలీజ్ చేస్తుంది. ఈ డెసిషన్‌పై యేనాడో ప్రభుత్వము నుండి ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. దానికి జి.ఓ. లు కూడా ఇస్యూ చేశాము. ఏ డిపార్టుమెంటులోని సమాచారమయినా అవసరమనుకొన్నప్పుడు ఈ ఇన్ఫర్మేషన్ డిపార్టుమెంటు ద్వారా రూటవుట్ చేస్తే బాగుంటుందనే ఆర్డర్సు యివ్వడం జరిగింది. అంతేగాని, సెక్రెటరీలను యివ్వకూడదని బ్యాన్ చేస్తూ, వారు ఇంటర్వ్యూస్ తీసుకోవద్దని, ప్రెస్ వారు యెవరయినా డైరెక్టుగా వస్తే చెప్పకూడదని గాని, అటువంటి బ్యాన్ ఏమీ ఇవ్వలేదు. అయితే మంత్రులను నెలకొకసారి ప్రెస్ కాన్ఫరెన్స్ పెట్టి, డిపార్టుమెంటు లాలూకా సమాచారము ఏదయినాడుంటే ప్రెస్సుకు తెలియజేయాలని మాత్రం మంత్రుల నందరినీ కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు కోరడం జరిగింది. ఆ సందర్భములో సంబంధించిన సెక్రెటరీలను దగ్గరలో పెట్టుకోవలెనని ఇన్ఫర్మేషన్ కరెక్టుగా యివ్వాలని, ఆ విధంగా మంత్రులకు ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది. సెక్రెటరీలకు సంబంధించి బ్యాన్ చేయడం జరగలేదు. సెక్రెటరీలు ఇంటర్వ్యూస్ చేసుకోవచ్చు. వెంకయ్యనాయుడు గారు చెప్పినట్లుగా ఒకప్పుడు ఇద్దరు అధికారుల మధ్య జరిగినటువంటి వాగ్వివాదం మూలంగా అప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు, సెక్రెటరీలు డైరెక్టుగా ప్రెస్ రిలీజ్ చేయకూడదని అన్న మాటలో వాస్తవం వుండవచ్చు. దానికి కొన్ని రూల్సు యిదివరకే ఇస్యూ చేయడం జరిగింది. దాని ప్రకారం ఒకరినొకరు సెక్రెటరీలు గాని, ఇండివిడ్యువల్‌గా అనుకోవడం గాని, ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలకు వ్యతిరేకంగా స్టేట్‌మెంట్స్ యివ్వడం గాని అవన్నీ యిదివరకే బ్యాన్ చేయబడివున్నాయి. ప్రభుత్వ పాలసీలకు అనుకూలంగా ఎటువంటి ఇంటర్వ్యూస్ యివ్వటానికి ఎటువంటి అభ్యంతరము లేదు.

(శ్రీ యం. ఓంకార్ (నర్సంపేట) :— ప్రభుత్వము జారీ చేసిన ఆ రూల్సు ఇద్దరి అధికారుల మధ్య ఒకరినొకరు విమర్శిస్తున్నప్పుడు ఇస్యూ చేయబడినవి. వాటిని సభ ముందు వుంచుతారా? ఏమయినా స్టాట్యుటరీ నిబంధన అంటూ వుందా? అధికారులు ఏ విషయాల మీద బహిరంగంగా పత్రికల దగ్గరకు వెళ్ళకూడదో ఆ వివరాలు కూడా సభ ముందు వుంచుతారా?

(శ్రీ పి.హెచ్. వెంకటరామయ్యగారు :— సర్కులర్ మెమో నెం. 3020/తేది 25-1-84లో ఆల్ ఇండియా సర్వీసు కాండక్టు రూల్స్ ఆఫ్ 1968 క్రింద కొన్ని నిబంధనలున్నాయి. అవి రీయిటరేట్ చేస్తూ 1984లో ఒక సర్కులర్ ఇస్యూ చేయడం జరిగింది. దాని ప్రకారం According to rule 7 of All India Services Rules of 1968, "no Member of Service usually in any region, practice or in any document publish willingly or in his own name or in the name of any other person or in the name of any communication to the

Members or in any public utterance - interalia - make any statement of facts or information which has the effect of adverse criticism of any current policy or recent policy on Acts of the Central Government or the State Government''. .అని వుంది.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి (నల్గికల్) :— జి.ఓ. ఇస్యూ చేసిన తరువాత, ఇందుకు భిన్నంగా వ్యవహరించిన సెక్రెటరీలున్నారు కదా? అటువంటి సందర్భాలలో యెవరి మీదనైనా చర్యలు తీసుకొన్నారా? దాన్ని రిలాక్స్ చేస్తూ తిరిగి ఆర్డర్సు ఇస్తారా?

శ్రీ సిహెచ్. వెంకటరామజోగయ్య :— ఈ రూల్సుకు వ్యతిరేకంగా ఎవరైనా సెక్రెటరీలు గాని, ఉద్యోగస్థులు గాని ప్రవర్తిస్తున్నప్పుడు చర్యలు తీసుకొన్న సందర్భాలున్నాయి. ఈ రూల్సు క్రింద ప్రసాదరావు అనే ఆఫీసరు ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చారు. ఆయనను సస్పెండు చేయడం జరిగింది. ఈ రూల్సు క్రింద ఎస్తాయో లేదో అని కొందరి ఆఫీసర్ల స్టేట్‌మెంట్ మీది ఆధారపడి ఎగ్జామిన్ చేయడం కూడా జరిగింది.

శ్రీ యన్. వెంకటరత్నం (గుంటూరు-2) :— ప్రసాదరావును సస్పెండ్ చేయడం అందరికి తెలుసు. అంతకు ముందు ఒకాయన సభలు పెట్టడం, పత్రికలను స్థాపించడం కూడా జరిగింది. ఆ పేరు తెలియకపోతే కావాలంటే చెబుతాను. తెలిస్తే సమాధానము చెప్పండి. అంతకు ముందు ఏ.వి.ఎస్.రెడ్డి పత్రికలలో ప్రకటనలు చేయడం, ఎన్.జి.ఓ. లను ఆడ్రస్ చేయడం, ఆర్గనైజేషన్ బిల్డప్ చేయడం ఇవన్నీ చేశారు. అటని మీద యేమయినా చర్య తీసుకున్నారా? తీసుకుంటే యేమి చేశారు? తీసుకోకపోతే యెందుకు తీసుకోలేదు.

శ్రీ సిహెచ్. వెంకటరామజోగయ్య :— నేను కొంత మంది ఆఫీసర్ల మీద ఎక్స్‌ప్లనేషన్ కాల్‌ఫార్ చేసి, ఎగ్జామిన్ చేస్తామని లన్నాను. అందులో వారి పేరు కూడా వుంది.

శ్రీ యన్. వెంకటరత్నం :— ఇదివరకు పేపర్లో కూడా వచ్చింది. ఆయనమ ఎక్స్‌ప్లనేషన్ అడగడం, ఆయన ఎక్స్‌ప్లనేషన్ ఇవ్వడం కూడా జరిగింది. దాని మీద ఈ ప్రభుత్వము తీసుకొన్న చర్య యేమి?

శ్రీ సిహెచ్. వెంకటరామజోగయ్య :— ఆది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుంది.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ (మహబూబ్‌నగర్) :— ఎన్.జి.ఓ. ల స్ట్రయిక్ విషయములో ప్రతి వారు పాలసీల విషయంలో మీటింగులు పెట్టి చాలా మాట్లాడారు. అటువంటిది దీనికి వర్తిస్తుందా, లేదా?

శ్రీ సిహెచ్. వెంకటరామజోగయ్య :— ఇది ఆల్ ఇండియా సర్వీసు రూల్సు 1968 అంటే ఐ.పి.యస్.. ఐ.ఏ.యస్., ఐ.ఎఫ్.ఎస్. సర్వీసెస్‌కు సంబంధించింది. అటువంటి వారికి వర్తిస్తుంది.

Construction of Factory For Manufacture of Medicines In Public Sector at Hyderabad

152—

*2654—Q.— Sarvasri Vasantha Nageswara Rao (Nandigama), M. Ramachandra Reddy (Kamalapur), Kandula Nagarjuna Reddy (Cumbum), and V.V. Narayana Reddy (Markapur):—Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) Whether the Government are considering the Construction of a factory for the manufacture of medicines in the Public Sector at Hyderabad :

(b) If so, the estimated expenditure for the construction of the said factory : and

(c) When the factory will go into production?

ముఖ్యమంత్రి తరపున ఆర్థిక శాఖామాత్యులు (శ్రీ యన్. భాస్కరరావు) :

(ఎ) లేదండీ. (బి), (సి) ఈ ప్రశ్నలకు తావు లేదు.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— మందులు సబ్‌స్టాండర్డువి తయారవుతున్నవి. ప్రజల ఆరోగ్యానికి ఇబ్బంది గనుక, ప్రభుత్వము వారే ఇట్లాంటి ఫ్యాక్టరీని ఒకటి పెట్టి, ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని కాపాడడమే కాకుండా, ఒక పరిశ్రమను ప్రోత్సహించినట్లు ఔతుంది. ఇది ఆలోచనలో వున్నట్లుగా మంత్రిగారు ఎపుడయినా ప్రకటన చేశారా? దానిని గురించి పరిశీలన చేస్తారా?

శ్రీ యన్. భాస్కరరావు :— ఎ పి ఐ డి సి వారు మెడికల్ డైరెక్టరుతో మాట్లాడి ఒక ప్రపోజల్ పెట్టారు. ఐ డి పి ఎల్ కాకుండా, మరొకటి పబ్లిక్ రంగంలో పెడితే బాగుంటుందని ఎంచి, ఐ డి పి ఎల్ వారిని అడుగగా, "మా దగ్గర యూనిట్ ఇంకా చాలా పని చేయవలసి వుంది. కొన్ని మీరు అడిగిన ఫార్ములేషన్స్ మేమే చేస్తాము, మీకు ఇబ్బంది లేకుండా, ప్రజానీకానికి రావలసినవి అవ్వి మేము అందిస్తామని" అని అంటే, తాత్కాలికంగా దానిని విరమించుకోవడం జరిగింది. కాని ఎ పి ఐ డి పి దానిని రీకన్సిడర్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :— ఎంత వ్యయంతో చేయాలని అనుకొన్నారు? ఐ డి పి ఎల్ కొలాబరేషన్ లేకుండా టెక్నికల్ సామర్థ్యమున్నపుడు, మనమే స్వతంత్రంగా ఆలోచన చేసి, ప్రభుత్వ యాజమాన్యములో ఒకటి యేర్పాటు చేయడానికి రీకన్సిడర్ చేస్తారా?

శ్రీ యన్. భాస్కరరావు :— 1 1/2 కోట్ల రూపాయల ఖర్చుతో ఆ కంపెనీని పెట్టాలని ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసి వుంది. అయితే ఐ డి పి ఎల్ వారితో కలిసి అది

చేయవలసిన అవసరం లేదు. ప్రభుత్వమే సమర్థవంతముగా నడుపుకోవడానికి దానిని పెట్టుకోవచ్చు. ఐ డి పి ఎల్ కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో నడుస్తున్న ప్రభుత్వ సంస్థ. ఐ డి పి ఎల్ వారు యీ మందులు తయారు చేయడానికి కొంత మార్పులతో యేర్పాటు చేయదలచినట్లు చెప్పారు. అయినా కొన్ని చిన్నచిన్న మందులు యింములో వచ్చాయి. అయినా గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన దానిని తప్పకుండా ప్రభుత్వం రీకన్సిడర్ చేసి కొత్తగా యింకోటి యేర్పాటు చేయడం మంచిదే అవుతుంది. కాబట్టి ఆ విధంగా చేయడానికి పరిశీలన చేస్తాము.

Misappropriation and Mis-management by the Managing Trustee of Sri Raghunadhaswamy Temple, Gollapalli.

153—

*2600 (W)- Q.— Sarvasri K. Venkateswara Rao (Kollapur), Y.S. Rajasekhara Reddy (Pulivendla), D.L. Ravindra Reddy (Mydukur) and A.G. Krishna (Ibrahimpatnam) :— Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Sri Raghunadhaswamy temple, Gollapalli, Krishna District had 4,000 acres of quarry land;

(b) whether it is a fact that some devotee by name Sri M.G. Krishna Murthy had brought to the notice of the Government on 12-1-83, 4-3-83, 9-3-83, 5-4-83 and 20-4-83 regarding the above mentioned misappropriation and mis-management by the Managing Trustee;

(c) if so, what are the steps taken by the Government; and

(d) if not, the reasons therefor

ముఖ్యమంత్రి తరపున సాంఘిక సంక్షేమ శాఖామంత్రి (శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి) :—

(ఎ) శ్రీ రఘునాధస్వామి దేవాలయానికి మూగాజీ, మెట్ట, పోరంబోకు భూములు అన్ని కలిపి మొత్తం 3 చేలా 406 ఎకరాల 20 సెంట్ల విస్తీర్ణం ఉంది. అంతేకాక రాతిగనులు ఉన్న 400 ఎకరాల భూమి కూడా ఉంది.

(బి) శ్రీ ఎం.జి. కృష్ణమూర్తి నుండి 12_1_83, 4_3_83 తేదీలలో అందిన వినతిపత్రాలు లోగడ ఆయన పంపిన ఆర్జీలకు రిమైండర్లు మాత్రమే. అవసరమైన చర్య నిమిత్తం వాటిని దేవాదాయశాఖ కమీషనరుకు పంపడమైంది. 9_3_83, 5_4_83, 20_4_83 తేదీలు గల వినతిపత్రాలు అందలేదు.

(సి, డి) ఆ దేవాలయానికి చెందిన ఆస్తులు చాలావరకు న్యాయస్థానాలలో వివాదంలో ఉన్నాయి. వాటిని కౌలుదార్లు, ఆక్రమంగా ఆక్రమించుకొన్నవారు అనుభవిస్తున్నందున దేవాలయ ఆర్థికపరిస్థితి బాగాలేదు. గొల్లపల్లి గ్రామం, ఇనాంఎస్టేటా, కాదా అనే ప్రధాన విషయం సుప్రీం కోర్టులో పెండింగులో ఉంది. బకాయిఉన్న

అద్దె మొదలగు వాటిని వసూలు చేసేందుకు దేవాలయం ఆర్థికపరిస్థితిని, దాని నిర్వహణను మెరుగు పరచడానికిగాను సాధ్యమైనంతవరకు న్యాయస్థానాలలో వివాదాలను పరిష్కరించేందుకు సాధ్యమైన అన్ని చర్యలను తీసుకోవడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ డి. కె. నరసింహారెడ్డి (గద్వాల) :— అధ్యక్ష దాదాపు 3,400 ఎకరాలు ఆస్తులు ఉన్నటువంటి యీ దేవస్థానం విషయంలో చాలాకాలంనుంచి రిప్రజంటేషన్స్ వస్తున్న మాట వాస్తవమే అని మంత్రిగారు అంగీకరించారు. ఒక విషయం ఏమిటంటే కోర్టులో జరిగిన వివాదాలలో గాని, ప్రభుత్వంకి యిచ్చిన రిప్రజంటేషన్స్‌లో కాని ఉన్న అన్ డిస్‌ప్యూటెడ్ ఫ్యాక్ట్స్ ఏమిటంటే ట్రస్టుబోర్డు సభ్యులకు, ఎంక్వైరర్స్‌కు సంబంధాలు ఉండి వారితో యీ బోర్డు సభ్యులు కుమ్మక్కయి దేవస్థానం ఆదాయాన్ని వారు, వీరు పంచుకుంటున్నారు. ట్రస్టుబోర్డు సభ్యులు దేవస్థానాన్ని ఏమీ లాభపరచడంలేదు ఈ పరిస్థితులనుంచి దేవాలయాన్ని కాపాడాలంటే యీ ట్రస్టు బోర్డును రద్దుచేసి తక్షణమే ప్రత్యేక అధికారిని వేసి దాని ఆస్తులను స్వాధీనం చేసుకోవడానికి ఆ విధంగా దేవాలయానికి న్యాయం చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుంటుంది?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— ఈ ట్రస్టుబోర్డు 27-2-1985 వరకూ వుంటుంది. అయితే దేవాలయానికి వున్న క్లిష్ట పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని విజయవాడలోని బ్రహ్మచారి బాలాజీ మందిరానికి చెందిన యీ శాఖ సూపరింటెండెంటును గొల్లపూడి దేవాలయ వ్యవహారాలను చూడడానికి ఇన్‌చార్జిగా నియమించడం జరిగింది.

శ్రీ ఏ.జి. కృష్ణ :— దేవాలయానికి ఇన్‌చార్జిగా నియమించిన వ్యక్తిని నేను ఈ ప్రశ్న వేసిన తరువాత నియమించడం జరిగింది. అంటకుముందు ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నది? ఇంకో విషయం ఏమిటంటే 1983 మే నెలలో మేనేజింగు కమిటీ వారికి ప్రజల తరపున యీ దేవాలయం డబ్బు, భూమిని దుర్వినియోగం చేసినట్లు పిటిషన్ పెట్టుకున్నారు. దానిగురించి ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచన చేస్తున్నది?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— గౌరవసభ్యులు ప్రశ్న ఎపుడు వేసారో ఇంతకు ముందు తెలియదు కాని యీ ఫిట్ వెన్‌ను 7-5-1981 సంవత్సరంలో నియమించడం జరిగింది. ఆయితే యీ దుర్వినియోగం విషయములో రిప్రజెంటేషన్స్ వచ్చినపుడు కమీషనర్‌గారిని ఆ రిప్రజెంటేషన్స్ పైన విచారించి చర్య తీసుకోవలసిందిగా చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— ఈ 3,400 ఎకరాల భూమి అక్రమంగా కొంతమంది అనుభవిస్తున్నట్లు మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. రెండవ వైపున కోర్టులో స్టే ఉంది కాబట్టి ఆ స్టే అడ్డం పెట్టుకొని ఆ భూమిని అనుభవిస్తున్నారని మంత్రిగారు అన్నారు. ఆ స్టేను తొలగించడానికి యీ ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుంది? హైకోర్టులో ఏ కారణాలవల్ల స్టే ఇచ్చింది? దానికి మేనేజింగు కమిటి బాధ్యత ఉందా? లేదా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— 1975 నుంచి కోర్టులో యీ దేవాలయం పైన 15 కేసులు వున్నాయి. అది ఎస్టేటు రద్దు చట్టం క్రింద నిర్వహించినట్లు యినాము, ఎస్టేటు ఏరియా క్రింద యీ వెంపాడు గ్రామము వస్తుందా రాదా అనేది ముఖ్యవిషయంగా కోర్టులో తేలవలసి వుంది. అందుకే సుప్రీమ్ కోర్టు సి.ఏ. నెం. 2541 72లో కేసు పెండింగులో వున్నందువల్ల దేవాలయ భూములు ఆస్తులు పరిష్కరించడానికి వీలు పడలేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— ఆ స్టే 1975 నుంచి 1985 వరకూ వుండి దేవాలయానికి నష్టం జరుగుతూ వుంటే యీ ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి? సుప్రీమ్ కోర్టులో యీ ప్రభుత్వం స్టే వెకేట్ చేయడానికి కంటెస్టు చేస్తున్నదా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :— కంటెస్టు చేస్తున్నాము.

శ్రీ నిశ్శంకరావు వెంకటరత్నం :— మినిష్టరుగారు యిచ్చిన డేట్లు ఆంరకు ముందు యిచ్చిన రిట్ పిటిషన్స్‌కు రిమైండర్స్ అన్నారు. అంటే కృష్ణమూర్తిగారి అధికారం ప్రకారం అసలు మిస్‌అప్రొప్రియేషన్ మీదనే కాబట్టి అది ఎంత జరిగింది? రెండవది మిస్ మేనేజిమెంటు కృష్ణమూర్తిగారు వ్రాసిన ప్రకారం ఏమిటి? కమిషనర్ ఆఫీసులో ఎవరికి తగిన వ్యక్తులు వారికి వున్నారు. వారి మీద ఎన్ని అలిగేషన్స్ వచ్చినా బుట్టదాఖలు అవుతాయి. పరిస్థితి ఆ రకంగా వుంది. సంవత్సరం దాటిపోయింది కనుక ఇంత వరకూ మిస్‌అప్రొప్రియేషన్ గురించి, మిస్‌మానేజిమెంటు గురించి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి? మిస్‌మానేజిమెంటు విషయం కోర్టులో వుండవచ్చును. మిస్ అప్రొప్రియేషన్ గురించి యేమి చర్య తీసుకున్నారు?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— అధ్యక్షా, వారు పంపిన రిప్రజంటేషన్ కమీషనర్‌గారికి పంపి, విచారణ జరిపి నిజానిజాలు చెప్పవలసిందిగా ప్రభుత్వం కోరడమైనది.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— మిస్‌అప్రొప్రియేషన్ అలిగేషన్స్ సంవత్సరం నుండి వున్నాయి. అసలు ఎంత అమౌంట్ దుర్వినియోగం అయింది? విచారణ చేసి చర్య తీసుకోవడమనేది తర్వాతి విషయం.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— గోపాలకృష్ణమూర్తిగారు యిచ్చిన రిప్రజంటేషన్‌లో ఆక్రమణదారులతో ఎటువంటి ఒప్పందం పెట్టుకోరాదని, వ్యాజ్యాన్ని వక్రమంగా జరిపించి, ఆ సొమ్మును దేవాలయ వేదుకలకు, ఉత్సవాలకు వినియోగించాలని వుంది. దానిని కమీషనర్‌కు పంపాము. రిపోర్టు కోసం చూస్తున్నాము. తిరిగి రిమైండర్ ఇచ్చి త్వరలోనే పంపమని కూడా అడగడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— మిస్‌అప్రొప్రియేషన్, మిస్‌మానేజిమెంటు అవి క్లియర్‌గా వుంది. ఎంత సొమ్ము దుర్వినియోగమయింది? ఏమి చర్య తీసుకోబడింది?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— అధ్యక్షా, రిజిజంక్షన్‌లో మాత్రం ఆక్రమణ చారులు ఎవరయితే వున్నారో వారితో ఎటువంటి ఒప్పందం పెట్టుకోరాదని ఉంది.

శ్రీ బి. నమ్మయ్య (పరకాల) :— అధ్యక్షా, 3,400 ఎకరాల భూమిని కాజేసిన వారి పేరు ఏమిటి? ఆయన ఒక్కరే చేస్తున్నారా? లేక ఇంకా ఎవరికైనా సబ్ లీజుకు ఇచ్చారా? మిస్‌మానేజిమెంటు, మిస్‌అప్రొప్రియేషన్ ధర్మకర్త ఒక్కరే చేశారా? వారితో మెంబర్ కూడా కొల్యూడ్ అయినారా? అక్కడ ఇ.ఓ. ఇతర మెంపుల్ అధికారులు పుంటారు కదా? వారు కూడా కుమ్మక్కు అయినారా? ప్రయివేఫేసీ కేసులో వచ్చిన వివరాలేమిటి?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— అధ్యక్షా, 656 ఎకరాల భూమి ఆక్రమణదారుల ఆధీనంలో వుంది. ఒక్కరే తీసుకున్నది కాదు. చాలా మంది వున్నారు. ఆ లిస్టు కావాలంటే టేబుల్ పైన పెడతాను.

Selling of Land of Malkajgiri Municipality by Heriditary Trustee of Jayagiri Narasimha Swamy Temple to Annapurna Society

154—

*2906-Q.—Dr. N.A. Krishna (Secunderabad contonment) :— Will the Chief Minister be pleased to state;

(a) whether it is a fact that the land in S. No. 844/16 of Malkajgiri Municipality (North Lalguda) was sold to Annapurna Society by Heriditary Trustee of Jayagiri Narasimha Swamy Temple at the rate of Rs. 16 (Sixteen) per square yard in 1981;

(b) whether it has come to the notice of the Government that the trustee wanted higher rate from weaker sections of Jayagiri Narasimha Swamy Temple association who are staying since 1979; and

(c) the action that the Government propose to take in order to benifit the weaker sections of Jayagiri Narasimha Swamy Temple association?

ముఖ్యమంత్రి తరపున సాంఘిక సాంక్షేమశాఖ మంత్రి(శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి):—

(ఎ) శ్రీ జయగిరి నరసింహస్వామి దేవాలయానికి మల్కాజ్‌గిరిలోని 844/16 సర్వే నెంబరులో గల 8 ఎకరాల భూమిని ఎకరా రు. 25,000/-ల చొప్పున మెసర్స్ అన్నపూర్ణ సహకార గృహనిర్మాణ సంఘానికి ప్రయివేటు సంప్రదింపుల ద్వారా విక్రయించేందుకు అనుమతి ఇస్తూ 15-1-1982 తేదీ రెవెన్యూ ఎం.ఎస్.నెం. 44 జి.ఓ. లో ఉత్తరువులు జారీ అయ్యాయి. దాని రేటు చ.గ. రు. 5/-లు అవుతుంది. అంతేగాని ప్రశ్నలో పేర్కొన్నట్లు రు. 16/-లు కాదు.

(బి) దేవాలయ భూమిని చ. గ. రూ. 20/- నుండి రూ. 30/-ల వంతున కొనడానికి భూమి ఆక్రమణదారులు తమ అంగీకారం తెలియజేశారు.

(సి) ఈ ప్రతిపాదనలు ఇంకా దేవాదాయశాఖ కమీషనరు పరిశీలనలో ఉన్నాయి.

డా॥ ఎన్. ఎ. కృష్ణ :— అధ్యక్షా, మాకు అందిన సమాచారం ప్రకారం చ. గజము రు. 16/- అమ్మబడింది. 844/16 సర్వే నెంబరు భూమి మాల్కాజిగిరి లోనిదీ. మంత్రిగారు చ. గజం రు. 5/-అమ్మడం జరిగిందన్నారు. వీకర్ సెక్షన్స్ వారు ఎవరైతే పెంపుల్ లాండ్స్‌లో ఉన్నారో వారికి గవర్నమెంటు భూ కన్నా తక్కువకు అమ్మాలని వ్రాయడం జరిగింది. తక్కువ భూకు అమ్మారా? లేక వారు 79 నుంచి ఉన్నారు కనుక, గవర్నమెంటు ఇచ్చిన రు. 5 కూడా చాలా తక్కువే కనుక, ఉచితంగా ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :— అధ్యక్షా, నాకు వచ్చిన రిపోర్టు ప్రకారంగా చ. గజం 16 రూపాయలకు అమ్మడం జరగలేదు. చ. గజం రు. 5/-కే అమ్మడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు లిఖితపూర్వకంగా ఇస్తే తగిన చర్య తీసుకుంటాము. ఇండ్ల స్థలాల గురించి, ఆక్రమణదారులే గజం రు. 20 నుండి రు. 30 వరకూ కొనడానికి ముందుకు వస్తున్నారు. కనుకనే ఆ రకంగా చేయడం జరిగింది.

డా॥ ఎన్. ఎ. కృష్ణ :— వారెందుకు ముందుకు వస్తున్నారంటే, సంజయ్ గాంధీ లబోసియేషన్ వారు మొత్తం లాండ్‌ను కొని వారికి అమ్మారు. కాపీ హౌరడి టిరీ ట్రస్టీ గోవిందరాజులు వంటి వారు గూండాలను పెట్టి కొట్టించి రు. 20 నుండి రు. 30 వరకూ అమ్మాలని చూస్తున్నారు. గోవిందరాజులు, అల్లం సాయిలు అనే వ్యక్తితో కలసి బీదవారిని ఎన్నో హింసలు పెడుతున్నారు. ఇప్పుడు మళ్ళీ అగ్రిమెంటు వ్రాసుకుంటున్నారు. గోవిందరాజులును, అల్లం సాయిలును గురించి ఏమి చర్య తీసుకుంటారు?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :— అధ్యక్షా, మధ్యలో ఎవరైనా జోక్యం చేసుకుని అక్రమాలకు తలపడితే చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఆక్రమణదారులకు అమ్మకం జరిపే విషయంలో పరిశీలన చేసి తగు చర్య తీసుకుంటాము.

డా॥ ఎన్. ఎ. కృష్ణ:— అధ్యక్షా, వారు ఎంకోర్‌చర్స్ ఎందుకు అయినారంటే, ఆంతకు ముందు ఎవరో ఆ లాండ్స్‌ను అమ్మారు. ఆ తరువాతే అవి పెంపుల్ లాండ్స్ అని తెలిసింది. నేను అన్ని డాక్యుమెంట్స్ ఇస్తాను. పరిశీలన జరిపి స్థలం ఫ్రీగా అయినా లేకుంటే చ. గజం రు. 5 కైనా ఇవ్వమని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :— డాక్యుమెంట్స్ ఆపీ ఇచ్చిన తర్వాత చూసాము.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్:— దేవాలయ భూములు అమ్మడానికి ఎందోమెంట్స్‌వారి పర్మిషన్ తీసుకున్నారా? జి వో రెపెన్యూది వుంది. ఎకరానికి రు 20 వేలు అన్నారు. మొత్తం ఎన్ని ఎకరాలు? వచ్చిన డబ్బు దేవాలయాభివృద్ధికే ఖర్చు పెడుతున్నారా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— ఆ విధంగా అమ్మవచ్చును. ఎనిమిది ఎకరాల భూమిని ఎకరం రు. 25 వేల చొప్పున అమ్మడమయింది. వచ్చిన రు. 2 లక్షలు బ్యాంకులో వేసి, సంవత్సరానికి వచ్చే రు. 20 వేల వడ్డి దేవాలయాలకు ఖర్చు చేయడం జరుగుతుంది.

Decreasing In Production Of Coal At Singareni Collieries

155—

*3692—Q. — Sri P. Vengala Rao (Kavali) :— Will the Minister for Finance and Power be pleased to state :

(a) Whether it is also a fact that the production of coal at Singareni Collieries is decreasing day by day :

(b) If so, whether it is due to negligence on the part of the officials or pausity of funds or defects in the machinary : and

(c) Whether it is a fact that the Management of Singareni Colliries is collecting royalty on the purchase of coal, in advance, from brick traders' who are engaged in that trade as a cottage industry by investing small amounts?

ఆర్థిక మంత్రి (శ్రీ యన్. భాస్కరరావు) :— ఎ) కాదండీ.

బి) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

సి) సింగరేణి బొగ్గు గనుల కంపెనీ, సరుకు అందజేసే ముందే అందరు కొనుగోలుదారుల నుండి బొగ్గు ధర వసూలు చేస్తున్నది. రాయల్టీ అనేది ధరలో ఒక అంతర్భాగంగా వుంటుంది.

శ్రీ పి. వెంగళరావు :— అధ్యక్ష, సింగరేణి కాలరీస్‌లో ఉత్పాదన తగ్గిన మాట వాస్తవమా? అయితే దీని గురించి యేమి చర్య తీసుకుంటారు?

శ్రీ యన్. భాస్కరరావు(ఆర్థిక మంత్రి) :— అధ్యక్ష, సింగరేణిలో అక్టోబర్ కంటే నవంబర్‌లో చాలా యెక్కువ ఉత్పాదన వుంది. డిసెంబర్‌లో పెరిగింది. జనవరిలో బాగా పెరిగింది.

శ్రీ పి. వెంగళరావు :— అధ్యక్ష, చిన్న పరిశ్రమలకు, ఇటుకలు తయారు చేసే వారికి బొగ్గు బాగానే సరఫరా అయ్యేది. ఇప్పుడు తగ్గడానికి కారణమేమిటి?

శ్రీ యన్. భాస్కరరావు :— ఎవరికీ తగ్గించ లేదు. వారి వారి లైసెన్స్‌ల ప్రకారంగా ఇవ్వడం జరుగుతోంది.

శ్రీ యన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి (మలక్‌పేట) :— అధ్యక్షా, ఎవరికీ ఏమీ లక్ష్యంచ లేదని మంత్రిగారు చెప్పారు. డీలర్సుకు ఇంత అని చెప్పి అలాట్ చేసిన తరువాత దానిని ఆ టైములోనే లిఫ్ట్ చేయాలి. కానీ చేయడం లేదు. పరిశ్రమలకు కావలసిన దొగ్గు ఇవ్వడం లేదు కాబట్టి, ఖర్చు కాలేదు కాబట్టి వచ్చే క్వార్టరులో తక్కువ చేస్తున్నారు. ఖర్చు పెట్టినట్లు చూపిస్తే తప్ప ఇవ్వడం లేదు. ఇటుకల బట్టీ వాళ్ళు వున్నారు. వారు చిన్న చిన్న వ్యాపారం చేసుకునే వాళ్ళ దగ్గర కైకిపీ చేసి కొద్ది దానికి చేయడానికి ఇబ్బంది కలిగిస్తున్నారు. కైపెన్స్‌లు సక్రమంగా ఇవ్వడం లేదు. ఆడే రకంగా రోజు రోజుకీ ఇది పెరుగుతోందా? తగ్గుతోందా అంటే, లాస్టు రెండు, మూడు నెలలుగా పెరిగింది అంటున్నారు. కానీ లాస్టు ఇయర్, టూ ఇయర్స్‌గా చూసి నట్లయితే కంపారిటివ్‌లీ తగ్గింది. కారణం యేమిటంటే ఆక్కడ వుండేటటువంటి స్టాఫ్ లోనే రెండు గ్రూపులు వున్నాయి. ఒకచేమో మైనింగు ఇంజనీర్సు, రెండవది మామూలు ఇంజనీర్సు. వీళ్ళలో నుయిన అవగాహన లేకపోవడం వల్లనే, జేదాభి ప్రాయాలు యేర్పడడం వల్ల ప్రొడక్షన్ రావడం లేదు. ఆదే విధంగా ఆక్కడ వున్నటువంటి ఎంప్లాయీస్‌కు సుయిన ఫెసిలిటీస్ ఇవ్వడం లేదు. కాబట్టి చీటికిమాటికీ గొడవలు కావడంతో సరైన ప్రొడక్షన్ రావడం లేదు. దీనిని సక్రమంగా చేయడానికి ఒక కమిటీ వేసి ఆక్కడ వుండేటటువంటి డిఫరెన్స్‌లను దూరం చేసి, దొగ్గు సప్లయి చేయడంలో, కైపెన్స్‌లు ఇస్యూ చేయడంలో సక్రమమైన పద్ధతి అవలంభించడానికి ప్రభుత్వం యేమయినా చర్యలు తీసుకుందా? 9-00a.

శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కరరావు :— ఏ పి యస్ యస్ ఐ డి సి వాళ్ళు ఈ స్మాల్ యూనిట్స్‌కు డిస్ట్రిబ్యూట్ చేస్తున్నారు. తరువాత ఒక పాలిసీ డీలర్‌షిప్ అలాలిష్ చేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకున్నది. కనుక ఆ డీలర్స్ వారి ద్వారా సప్లయి చేస్తే దళారీలు యెక్కువగా తింటున్నారు. అందుకే నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. చిన్న యూనిట్స్‌కు ఎ పి యస్ యస్ ఐ డి సి ద్వారా సప్లయి చేస్తున్నాము. టోటల్‌గా క్రిందటి సంవత్సరం కంటే ఈ సంవత్సరం పెరుగుతుంది. ఆ ఎస్టిమేట్స్ నవంబర్‌లో 12,76,000 టన్నులు ప్రొడ్యూస్ చేశారని లెక్కలు వచ్చాయి. డిసెంబర్‌లో 13,35,000 టన్నులు, జనవరిలో 12,02,000 టన్నులు ప్రొడ్యూస్ చేసినట్లు వచ్చింది. ఫిబ్రవరి, మార్చిలో పెరుగుతున్నాయని మాకు వచ్చిన సమాచారం బట్టి తెలుస్తున్నది.

శ్రీ యన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— నేను అడిగిన దానికి సమాధానం రాలేదు.

శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కరరావు :— గౌరవ సభ్యులు అడిగింది ఆక్కడ ఎవరినైనా కమీషనరును వేస్తారా ఎంక్వయిరీకి అని, అవసరం లేదు. ఎందుకంటే రికగ్నయిజ్డ్ యూనియన్స్ చెప్పిన కోర్కెలు, డిమాండ్సు గురించి సంప్రదించి జరుగుతున్నాయి. ఈ వైల్డుక్యాట్ స్ట్రయిక్స్ ఎక్కడ పడితే ఆక్కడ మంచివీళ్ళు ఇవ్వలేదనీ, సౌకర్యాలు

లేవపీ, యెవరన్నా బయటకి పోయి 10 రోజులు ఆబ్సెంట్ కావడం జరుగుతున్నది. దానిని డీల్ చేయడం కష్టం. అక్కడ ఐ.ఏ.ఎస్. ఆఫీసరు చక్కగా డీల్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ యస్. సంజీవరావు (చిన్నూరు) :— మంత్రిగారు నవంబరులో ఉత్పత్తి కంటే డిసెంబరులో పెరిగిందని చెప్పారు. లయితే నవంబరులో వచ్చినటువంటి నష్టం కంటే డిసెంబరులో ఎచ్చినది కొంచెం తక్కువనా? సింగరేణి ఎప్పుడయినా లాభాల్లో నడిచిందా? చిన్న ఇన్ఫర్మేషన్. సింగరేణి బొగ్గు గనులలో నష్టం రావడానికి ఒక చిన్న నిదర్శనం చెబుతాను. అక్కడ వున్నటువంటి అధికారులు లోపల నుంచి బయటికి తీసిన బొగ్గును ట్రాన్స్‌పోర్టేషన్ సరిగా లేదని చెప్పి స్టాక్ హోల్డ్ చేస్తారు బయట ఆ విధంగా చేసిన దానిని ఎవరూ పట్టించుకోకుండా తిరిగి దాన్ని లిఫ్ట్ చేయకుండా అమ్ముకుంటారు. అయితే పోయిన సంవత్సరం ఇదే రామకృష్ణపూర్ మందల మర్రిలో అధికారులు 8700 టన్నులు స్టాక్‌హోల్డ్ ఉన్న దానిని అమ్ముకున్నారు. దాని విషయమై యేమన్నా చర్య తీసుకుంటారా అని ముఖ్యమంత్రిగారికి ఆర్జీ పెట్టినా యేమీ చర్య తీసుకోలేదు. దాని విషయం చెబుతారా?

శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కరరావు :— వారలాంటి ఫిర్యాదు ఇచ్చి వుంటే దానిని తప్పకుండా ఎంక్వయిరీ చేయడానికి ఆర్డరు వేసి వుంటారు, వివరాలు వచ్చాక తెలియ జేస్తారు.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— "అన్నీ వున్నా అల్లుని నోట్లో శని" అన్నట్లుంది సింగరేణి కాలరీస్ విషయం. కార్మికులకు శ్రమ తప్పడం లేదు. ఉత్పత్తి అవుతోంది. కానీ ఆంధ్రదేశంలో అవసరానికి బొగ్గు లేదు. 10 టన్నులను రూ. 300 నుంచి రూ. 1000/- ల దాకా బ్లాక్ మార్కెట్‌లో ఆంధ్రదేశంలో అమ్ముకుంటున్నారు. కొంటున్నారు. ఇదీ అక్కడి విషయం. అధికారులలో అవినీతి వుందా? డిస్ట్రిబ్యూషన్‌లో తప్పు వున్నదా? ప్రొడక్షన్ పెరిగింది అన్నారు. పెరిగితే మా వరకు మేము పొగాకు రైతులు 10 టన్నులు కావాలంటే రూ. 1000 ల దాకా ఇచ్చి బ్లాక్ మార్కెట్‌లో కొనుక్కున్న రోజులున్నాయి. సంఘటనలున్నాయి. డిస్ట్రిబ్యూషన్ తప్పా? లేకపోతే అధికారులు ఇచ్చిన తప్పుడు సమాచారం చెబుతున్నారా? ప్రొడక్షన్ పెరిగింది అన్నారు. అసమర్థత కప్పిపుచ్చుకోవడానికా?

శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కరరావు :— ఇచ్చిన సమాచారంలో లెక్కలు నవంబరు, డిసెంబరు, జనవరి వరకూ ఎలాంటి తప్పులు లేవు. నేను వెరిఫై చేసుకున్నాను. క్రిందటి సంవత్సరంతో కంపేర్ చేసుకుంటే పెరిగింది. తక్కువ ధరకే ఏ.పి.ఎస్.ఎస్. ఐ.టి.ఐ. డిస్ట్రిబ్యూషన్ ప్మాల్ స్కేల్ యూనిట్స్‌కు ఇచ్చారు." వారు చెబుతున్నది. ఈ పొగాకు బేరన్‌లకు సప్లయి గురించి.....

శ్రీ యస్. రాఘవరెడ్డి :— ఒక గంట డిస్కషన్ ఇస్తే తప్ప ఈ సమస్య సామాన్యంగా పరిష్కరించబడదు.

(శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— ప్రశ్నలతో సమస్య పరిష్కారం కాదు. రేటు గానీ, డీలరు దగ్గరకన్నా గవర్నమెంటు దగ్గర యెక్కువ వస్తోంది. పొగాకు రైతులకు యెక్కువ అయిందా? పరిశ్రమలకు యెక్కువ అయిందా? అనేక మంది పరిశ్రమల వాళ్ళు సింగరేణి కాలరీస్‌కు తిరిగి పైరవీ చేయవలసిన ఖర్మ యేర్పడింది. Including brick manufacturers and kiln operators also. చాలా న్యూసెన్స్‌గా వుంది. ఇచ్చిన పర్మిట్ హానర్ చేయడం లేదు. లిఫ్ట్ చేయడానికి చూపించడం లేదు. పనికిరాని దొగ్గు యిస్తారు. యివన్నీ యేకరువు పెట్టాలంటే Let the Hon'ble Speaker fix some time and let us have a discussion on this issue, for an hour.

Mr. Speaker :— Has the Finance Minister got any objection for one hour discussion?

(శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కరరావు :— వసంత నాగేశ్వరరావుగారు ఇందులో ఆ నిర్ణయం తీసుకున్నప్పుడు వారికి కూడా నిర్ణయంలో ఇబ్బంది వచ్చిందని చెప్పారు. కోల్ ఫలానా యూనిట్‌కు తీసుకువెళ్ళి ఇస్తారు. ఫలానా పెంటరు నుంచి ఇస్తారు, అని వారు చెప్పారు. అందుకు కారణం పెరిగిందని చెప్పారు. About discussion, I leave it to the Chair.

Mr. Speaker :— I will allow discussion.

New Railway Lines In The State

156—

*2538—Q.— Sarvasri N. Raghava Reddy, M. Omkar, Smt. M Swarajyam (Tungaturthy) :— Will the Minister for Works be pleased to state :

(a) The No. of new Railway lines to be laid in the State which were proposed by our State Government to the Union Government : and

(b) The response from the Union Government in this regard?

నిర్మాణాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి) :—

(ఎ), (బి) రాష్ట్రంలో 5 కొత్త రైలు మార్గాలు వేయాలని ప్రతిపాదనలు పంపగా రైల్వే బోర్డు వాటిలో కొత్త రైలు మార్గాలు వేయటానికి అంగీకరించింది. ఈ పథకాలు అన్నింటి పని జరుగుతున్నది.

(శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :— ఇప్పుడు ఆ 5 మార్గాలు యేవేవి? అవలు బీబీనగరు, నడికూడి మార్గం ఎంత కాలానికి పూర్తి అవుతుంది? కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఆడిగారా? అది మొదలు పెట్టింది 1974లో. ఇప్పటి వరకు అనలు 10 సంవత్సరాలు కావస్తున్నా మిర్యాలగూడెం–గుంటూరుకు పోయే మద్రాసు రైలు వడిచే వరకు ఎంత కాలం పడుతుంది? కేటాయింపు ఇంత తక్కువ ఎందుకు వుంది? ప్రభుత్వ ఉద్దేశం ఎంతకాలంలో

పూర్తి చేయాలని వుంది? జాప్యం యెందుకు జరుగుతున్నది? ఎంగరా రైళ్ళ పరిస్థితి వివరిస్తారా?

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— ఈ విషయం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి,రైల్వే బోర్డుకు సంబంధించినది. స్టేటు గవర్నమెంటు ఎంత వరకూ అంటే పోస్టు ఆఫీస బిజినెస్ తప్ప, ఎవరయినా వచ్చి కొత్త రైలు మార్గం ప్రతిపాదిస్తే బాగుంటే, ఆ ప్రతిపాదన కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించడం, తరువాత పర్యవ్యే చేయడం అంతవరకే. ఈ సబ్జక్టు పూర్తిగా కేంద్ర ప్రభుత్వానిదయినా నేను సమాధానం చెప్పడానికి ప్రయత్నిస్తాను. ఇప్పుడు బీబీనగరు–నడికూడి రైలు మార్గం 149 కి.మీ. దానాపు రూ. 14 97 కోట్లు ఖర్చు అవుతుంది. ఇన్వెస్టుమెంటు రూ. 2.69 లాక్స్ కృష్ణా మీద బ్రిడ్జితో కలుపుకుని ఇది 73 కి.మీ. పని పూర్తి అయినది. బీబీనగర్ – నల్లగొండ దాకా, నల్లగొండ–నడికూడి దాకా పోతే వర్క్స్ ప్రోగ్రెస్‌లో వున్నాయి. ఇకపోతే భద్రాచలం–మణుగూరు న్యూ బ్రాడ్‌గేజ్ లైను. ఇది 22–8–83 న గూడ్సు ట్రాఫిక్ అలో చేయడం జరిగింది. తేలుపూరు నుంచి పటాన్‌చెరువు. ఈ వర్క్ ప్రోగ్రెస్‌లో వుంది. మోటమర్రి టు జగ్గయ్యపేట వర్క్ ప్రోగ్రెస్‌లో వుంది. ఈ నాలుగు పనులు జరుగుతున్నాయి. సంగారెడ్డి టు పటాన్‌చెరువు 1983–84 వర్క్స్ ప్రోగ్రామ్‌లో ఇన్‌క్లూడ్ చేశాము. ఈ పని పూర్తి అయి వుండవచ్చు. వర్క్స్ ప్రోగ్రామ్‌లో ఇన్‌క్లూడ్ అయి వుంది కాబట్టి.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :— బీబీనగరు–నడికూడి ఎంతకాలంలో పూర్తి చేస్తారు? ఇప్పటికి ఎంత కాలం గడిచింది? అసలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నల్లగొండ నుంచి హైదరాబాద్‌కు నెలకు రూ. 20 లక్షలు ఆదాయం వస్తుంది. 20 లక్షల ఆదాయం వచ్చే లైన్ కంప్లీట్ చేయడానికి రాష్ట్రప్రభుత్వం చేస్తున్న ప్రయత్నాలు యేమిటి? వారు చెబుతున్న జవాబు యేమిటి? యేమన్నా వుంటే చెప్పండి? మేము కేంద్ర ప్రభుత్వము వెంట పడతాము?

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— అందరు కేంద్ర ప్రభుత్వం వెంట పడవలసిందే. ప్రయత్నం చేయవలసిందే. అందులో పార్లమెంటు సభ్యులు అక్కడ ప్రస్తావించడం అవసరం. అన్ని పార్టీల పార్లమెంటు సభ్యులు ప్రయత్నిస్తే బాగుంటుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తప్పకుండా పరిశీలిస్తుంది.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :— మీరు చేసిన ప్రయత్నం.. .. ..

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యేమైనా ఒక పోస్టాఫీసు మాదిరిగా మాత్రమే వుంది. చేసేది కేంద్ర ప్రభుత్వమే అంటున్నారు. అసలు కేంద్ర ప్రభుత్వం వివిధ రాష్ట్రాలలో రైల్వే లైన్‌లను అభివృద్ధి చేసే విషయమై దానికి గైడ్‌లైన్స్ వున్నాయా? రాష్ట్రానికి ఏమయినా చిన్న చూపు జరిగిందా? అసలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యిచ్చిన వివరాల ప్రకారంగా చూస్తే ఇంత వత్త నడకలో మన కార్యక్రమాలమ

చూస్తూ వున్నప్పుడు యే విధమైన చర్యలు తీసుకున్నారు? కేంద్ర ప్రభుత్వం తప్పుడు ఈ పనులు పూర్తి చేయడానికి తీసుకున్న చర్య యేమిటి? ఇకముందు తీసుకోదలచేటివి యేమిటి?

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యెప్పటికప్పుడు యే రిప్రజంటేషన్స్ వచ్చినా వారికి పంపించడం, పర్సూ్యా చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు మాచెర్ల - గుంటూరు రైల్వే లైన్ బ్రాడ్‌గేజ్‌గా మార్చే పని జరుగుతూ వున్నది. ఇవిగాక పది లైన్‌లలో తొమ్మిది లైన్లు సర్వే జరుగుతున్నాయి. ఒకటి సర్వే చేయడానికి శాంక్షన్ అయివుంది. ఆ పని కూడా చదివి వినిపించమంటే వినిపించుతాము.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— రాష్ట్రాలలో రైల్వే లైన్‌లు అభివృద్ధి చేయడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి యేమైనా గైడ్ లైన్స్ వున్నాయా? ఇది రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి తెలుసా? కేవలం మనది పోస్టాఫీసు బాధ్యత అనే రకంగా చెలవిచ్చారు. అది సరయినటువంటిది కాదా? మనకు న్యాయంగా రావలసినవి రాబట్టుకోవడానికి ఈ ప్రభుత్వం సరైన చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. తీసుకున్న చర్యలు యేమిటి? ఆ పది లైన్‌ల పేర్లు యే స్టేజీలో వున్నవి చెప్పండి?

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— పటాన్ చెఱువు నుండి పెద్దపల్లి రైల్వే లైన్ సర్వే పూర్తి అయింది. నిజాంబాద్ నుండి రామగుండం వయా జగిత్యాల, కర్నూలు టౌన్‌నుండి గుంతకల్ వయా ద్రోణాచలం, నంద్యాల నుండి ఎర్రగుంట్ల సర్వే జరుగుతున్నది. క్రిష్ణా నుండి వికారాబాద్, మాచెర్ల నుండి రాయచూర్ వయా గద్వాల్ సర్వే జరుగుచున్నది. విడుబ్రోలు నుండి విజాంపట్టణం సర్వే శాంక్షన్ అయింది. సర్వే పని చేపట్టాలి. ఇది కూడా సర్వే జరుగుతున్నది. Survey taken up for conversion of Metre Guauge line Tirupathi to Pakala a Parallel B.G. line and Parbhani to Pune from M.G. to B.G. Fresh survey for B.G. line to Pimpalkothi.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— జగ్గయ్యపేట నుండి మోటుమర్రి రైల్వేలైను ప్రారంభించుతామన్నారు. జగ్గయ్యపేటలో సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలు అధికముగా వుండటం దృష్టిలో పెట్టుకుని యీ రైల్వే లైను నిర్మాణం సంకల్పించిన మాట వాస్తవమేనా? ఎప్పుడు పూర్తి చేయాలని కేంద్ర ప్రభుత్వము అనుకుంటున్నది? ఎంత వ్యయం అవుతుందని అంచనా వేశారు? ఈ సంవత్సరం దానికిగాను యెంత మొత్తం కేటాయించారు? మీ దగ్గర యేమైనా సమాచారం వుందా?

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— మోటుమర్రి నుండి జగ్గయ్యపేట పొడవు (లెంగ్త్) 31 కిలోమీటర్లు, ఎస్టిమేట్ 8.75 కోట్లు. పని ప్రోగ్రెస్‌లో వుంది.

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ (నిజామాబాద్) :— ప్రతిదానికి సర్వే జరుగుతున్నదని చెబుతున్నారు. కానీ యీ సంవత్సరం క్రొత్త బడ్జెట్‌లో మన రాష్ట్రానికి ఎన్ని క్రొత్త

రైల్వే లైన్లు శాంక్షను యివ్వడం జరిగింది? కలకత్తా, దాంటే మరియు పుద్రాను పట్టణాల లోపల, తిరిగే దానికి నపరేట్ డీలక్సు రైల్వే లైను వుంది. ఆ విధంగా హైదరాబాద్ పట్టడానికి ప్రపోజల్స్ యేమైనా వున్నాయా? అంతే కాకుండా రాష్ట్రానికి న్యాయం జరుగుతున్నదని, తెలంగాణాకు అన్యాయం జరుగుతున్నదని చెప్పి కాంగ్రెస్ వాళ్ళు గగ్గోలు పెడుతున్నారు. మన రాష్ట్రానికి యం.పి.లు యేమి సహాయం చేస్తున్నారు? రాష్ట్ర ప్రభుత్వంమీద యేమైనా వత్తిడి తెస్తున్నారా? వీటిలోపల యీవాళ మన రాష్ట్రానికి కేటాయించిన రైల్వే లైన్లు చాలా తక్కువుగా వున్నాయి కాబట్టి కనీసం మొదలు పెట్టినవి అయినా యెంత కాలంలో పూర్తి చేస్తారు? హైదరాబాదు చుట్టూ ఎలక్ట్రిక్ సబర్బన్ రైలును ఎప్పుడు మొదలు పెడతారనేది చెప్పండి?

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— ట్విన్ సిటీస్‌లో సబర్బన్ రైలు విషయం కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వత్తిడి చేస్తూనే వున్నది. ఇది ఎనిమిది బిట్లుగా వుంది. ఎనిమిది బిట్లల్లో రెండు బిట్లు మంజూరై పని జరుగుతూ వుంది. ఇంతా ఆరు బిట్లు మంజూరు కాలేదు. ఇప్పుడు ఆరు బిట్లు త్వరగా చేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వము పర్‌స్యూ చేస్తున్నది. మిగిలిన రైల్వే లైన్ ప్రాజెక్టు విషయం కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తొందర పెడుతూవుంది. కాపీ కేంద్ర ప్రభుత్వం రైల్వే బోర్డు చేయవలసిన పని ఇది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ బడ్జెట్‌లో పెట్టే కార్యక్రమం కాదు.

శ్రీ కె. రాజిరెడ్డి (హుజరాబాదు) :— 35 సంవత్సరాల పరిపాలనలో ఆంధ్ర ప్రాంతంలో రైల్వే లైను మనకు జరుగలేదు. 15 సంవత్సరాల నుండి పటాన్‌చెరువు పెద్దపల్లి, రైల్వే లైన్‌లు పడుతున్నాయి సర్వే ఆయిందని కాంగ్రెస్ నాయకులు చెబుతున్నారు. మంత్రిగారు కూడా సర్వే లైన్ అయిందని చెబుతున్నారు. సర్వే ఆయింది కాగితాల మీద అయిందా? పని జరుగుతుందని మాకు నమ్మకం లేదు. 15 సంవత్సరముల నుంచి రైల్వే లైనులు వస్తున్నాయంటున్నారు. ఏది ఏమైనా రైల్వేలైను వేస్తారా లేదా? కరీంనగర్ జిల్లాలో గోదావరి ఖని వున్నది. సింగరేణి కాలరీస్ వున్నవి.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— అధ్యక్షా, పటాన్‌చెరువు, పెద్దపల్లి రైల్వే లైను 208.23 కిలో మీటర్లు. దీని సర్వే ఎస్టిమేట్ 18.58. అసలు ఎస్టిమేట్ రూ. 95,67,37,495 లు. ఇది సర్వే పూర్తి అయింది. సర్వే రిపోర్టు రైల్వే బోర్డుకు 31_12_81 నాడు కన్సిడరేషన్‌కు పంపించినారు. ఇంతవరకు మంజూరు కాలేదు అని తెలుస్తున్నది. మంజూరు అయిన తరువాత మొదలు పెడతారు.

శ్రీ యస్.వి. సుబ్బారెడ్డి (ఆళ్ళగడ్డ) :— నంద్యాల _ ఎర్రగుంట్ల, నంద్యాల_ కొట్నాడి 5 సంవత్సరముల నుంచి సర్వే జరుగుతోంది. ఇంత వరకు రాయలసీమలో ఒక్క కిలోమీటర్ కొత్త రైల్వే లైను వేయలేదు. ఈ 2 లైన్స్ సర్వే ఎంత దూరం వచ్చింది? ప్రభుత్వం తీసుకొంటున్న చర్య యేమిటి?

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—నంద్యాల–ఎర్రగుంట్ల సర్వే 13–1–83 నాడు శాంక్షన్ అయింది. సర్వే జరుగుతోంది. దీని పొడవు 125 కి.మీ.

కుమారి టి. వెంకటరత్నం (చీపురుపల్లి) :— శ్రీకాకుళం జిల్లా హెడ్‌క్వార్టర్స్ దానికి 13 కిలోమీటర్ల దూరములో రైల్వే స్టేషను వున్న విషయం తమకు కూడ తెలిసి నదే. శ్రీకాకుళం నుంచి 1952 నుంచి పార్లమెంటు మెంబరుగా వున్న బొడ్డేపల్లి గోపాలరావుగారు యీ విషయం పార్లమెంటులో రెయిజ్ చేశారో లేకో తెలియదు. 15 సంవత్సరాలుగా ప్రజలు ఆందోళన చేస్తున్నారు. 5 కి.మీ. లైను వేస్తే టౌన్ టచ్ అవుతుంది. ఇంతకుముందు శాసనసభ్యులు చెప్పారు. దీన్నిగురించి ప్రతిపాదన ఏమైనా కేంద్రానికి పంపారా? గోదావరి ఎక్స్‌ప్రెస్ ఇప్పుడు విశాఖపట్టణం వరకు మాత్రమే నడుస్తున్నది. విజయనగరం, శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్టణం నుంచి వెళ్ళడానికి 3 గంటల ప్రయాణం. కనుక గోదావరి ఎక్స్‌ప్రెస్‌ని పలాసా వరకు ఎక్స్‌టెండ్ చేయాలని కేంద్రానికి వ్రాస్తారా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— ఈ ప్రతిపాదన కాగితంపైన వ్రాసి యిస్తే కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్రాసి పంపిస్తాము.

కుమారి టి. వెంకటరత్నం :— ఇంతకుముందే ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— ప్రతి జిల్లా గురించి సభ్యులు అడుగు తున్నారు సమాధానం చెప్పడం కష్టము. గౌరవ సభ్యులు వ్రాసి యిస్తే కేంద్రానికి పంపుతాము.

శ్రీ ఎం. కాశిరెడ్డి (కనిగిరి) :— వడికూడి–గూడూరు లైను సర్వే జరుగుతోం దన్నారు. ఈ లైనులో కనిగిరి, ఉదయగిరి, పొదిలి మీదుగా పోయేవిధంగా సర్వే జరిపిస్తారా? కనిగిరిలో యుదేనియం వున్నట్లుగా యీ మధ్య పార్లమెంటులో చెప్పారు. కాబట్టి వెనుకపడిన యీ ప్రాంతాల మీదుగా లైను పోయేదానికి సర్వే జరిపిస్తారా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— ప్రతిపాదన ఏ రూపములో సర్వే జరుగు తున్నదో తెలియదు. నడికూడి–గూడూరు లేక కాళహస్తి కనెక్ట్ చేయాలని సర్వేజరుగు తున్నది. 350 కి.మీ. దూరము. 20–8–81 న సర్వేకు శాంక్షన్ అయింది. సర్వే జరిగి గాని చెప్పలేము.

Sri S. Jaipal Reddy (Kalvakurthy) :— Sir, it is a legitimate expression of interests in the development of Railways in the State. But if all the Members are allowed to make suggestions and put questions on this vital question as part of the question-hour, one hour will not suffice. You may therefore allow an hour discussion or discussion for two hours on this question.

Mr. Speaker :— All right. I will allow one hour discussion.

శ్రీ నల్లచెరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— ఏదయినా నాన్ అఫీషియల్ రిజల్యూషన్ రూపములో పెట్టి పాస్ చేసి రైల్వే బోర్డుకు, కేంద్రానికి పంపితే ప్రయోజనం కాని పనము చర్చించుకొంటే ఏమి ప్రయోజనం వుంటుంది? అందుచేత అన్ని పార్టీలవారు కలిసి ఒక నాన్‌అఫీషియల్ రిజల్యూషన్‌ని డిస్కస్‌చేసి కేంద్రానికి పంపితే బాగుంటుంది.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి (గద్వాల) :— ఇక్కడ మనకు సంబంధం లేనివి అఫీషియల్ రిజల్యూషన్స్ పెట్టడం అలవాటు అయినది. దీనికి కూడ ఒక అఫీషియల్ రిజల్యూషన్ పెడితే బాగుంది.

Construction of Bridge Across the River near Sadasivapuram, Khammam District

157—

*2612-(O)-Q.—Sarvasri Md. Rajab Ali (Shujatnagar), B. Bhupathi Rao (Palair) and V. Abbaiah (Burgampahad) :— Will the Minister for Works be pleased to state;

(a) whether it is a fact that on account of the failure to construct a bridge across the river near Sadasivapuram, Khammam district, the people of nearly four villages are facing inconveniences;

(b) whether it is also a fact that representations have been made to the Minister to sanction the bridge; and

(c) if so, when the work of the bridge will be taken up?

పంచాయత్‌రాజ్ శాఖమంత్రి (శ్రీ కె. రామచంద్రరావు) :— (ఎ) అవునండీ.

(బి) అవునండీ.

(సి) రోడ్డు వేయడానికి కావలసిన భూమిని విరాళంగా యిచ్చిన తరువాత నిధులు సమకూర్చినపుడు పనిని చేపట్టడం జరుగుతుంది.

శ్రీ బి.హెచ్. భూపతిరావు :— దీనికి కావలసిన స్థలము విరాళంగా యిస్తే గాని ప్రభుత్వం రోడ్ వేయడం సాధ్యంకాదని చెబుతున్నారు. రోడ్ వేసుకొంటూ పోయి పుణ్యాన వంతెన కట్టాలి. లేకపోతే అనాసాగరం, సదాశివపురం, మొత్తుగూడెం నుంచి బయటి ప్రపంచానికి రావడానికి అవకాశం లేదు. నేలకుంటపల్లి నుంచి ఎరువులు తీసుకు రావాలంటే వందల రూపాయలు ఖర్చు అవుతుంది. ఆ భూములన్నీ హరిజనులకు పట్టా భూములు. వారు ఫ్రీగా యివ్వడం సాధ్యం కాదు. ఈ స్కీముకు యిప్పటికి యెన్ని లక్షలు కేటాయించారు?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :— 4 గ్రామాలు లెంగ్త్ 6 కి.మీ. ఇప్పటికి 1.5 కి.మీ. వేయడం జరిగింది. పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థ లాండ్ అక్వైర్ చేసే అవకాశం లేదు. ఆ భూమిని ఫ్రీగా యిస్తే తప్ప చేయడానికి లేదు. కల్వర్ట్‌కి, రోడ్‌కి అన్నింటికి 12 లక్షలు ఎస్టిమేటు సిద్ధముగా వుంది. వంతెన నిర్మాణానికి 8 లక్షలు ఎస్టిమేటు చేయడం జరిగింది. ఎస్టిమేట్స్ సిద్ధముగా వున్నాయి.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ అలీ :— సాగర్ చుట్టూ వచ్చిన తరువాత ఊదుగాలు వుంది. 10, 15 రోజుల వరకు బయట ప్రపంచముతో సంబంధం లేని పరిస్థితి వుంటుంది. కొండపల్లినుంచి ఖమ్మం రావాలన్నా దేవుని కెరుక. నాచేపల్లి, అక్కడున్న ఇతర గ్రామాల పరువులు కూడ బయటకు రావు. డబ్బు లేనిది కాంపౌండ చేయడం భావ్యం కాదు.

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :— డబ్బు సమస్యకాదు. ఎస్టిమేట్స్ సిద్ధము చేయడం జరిగింది. భూమి ఎలా తీసుకోవాలనే ప్రయత్నము జరుగుచున్నది. ఆ ప్రాంతములో ఈ వసతి కల్పించాలనే పరిశీలన జరుగుతోంది.

శ్రీ బి.హెచ్. భూపతిరావు :— హరిజనులు వారి భూమిని ఫ్రీగా యివ్వడం సాధ్యం కాదు. 35 సంవత్సరాల నుంచి హక్కుల్ని కల్పిస్తూవున్నారు. ఇంకొక 5 లక్షలు మంజూరు చేస్తే ఆ భూమిని కొనవచ్చు. పంతెన చేయవచ్చు.

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :— ఈ లాండ్ ఎవిధంగా ఎసుకోవాలనేది ఆలోచనలో వుంది. పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థ లాండ్ అక్విజ్ చేయడం యిబ్బందిగా వుంది.

Mr. Speaker :— I am postponing the next question No. 158 at the request of the Member.

(Qn. No 158 was postponed)

Misappropriation By The House Keeper In Students' Hostel, Warangal

159—

*2589—(H)—Q— Sarvasri M. Jagannadham (Wardhannapet), J. Prasada Rao (Sathupalli) and P. Rajam (Nerella) :— Will the Minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that the students hostel affiliated to the Government Ayurvedic Medical College, Warangal which has been managed by the social welfare department for the last three years has been closed during this academic year : and

(b) Whether it is also a fact that it was proved in the enquiry conducted by the Social Welfare Officer that the house keeper of the hostel had misappropriated an amount of Rs. 26,000; the action taken there on?

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖా మంత్రి (శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి) :—

(ఎ) లేదండీ. (బి) లేదండీ.

శ్రీ బి. సమ్మయ్య :— ఈ పేరుతో కాక మరో పేరుతో వచ్చం జరిగిందా? జరిగినట్లు రిప్రజంటేషన్స్ వున్నాయి. జరగలేదని మంత్రిగారు అంటున్నారు.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— ఇంటవరకూ ఎటువంటి రిప్రజంటేషన్స్ రాలేదు. ఈ ప్రశ్న వెనిన తరువాత డెప్యూటీ డైరెక్టర్‌ను యేమి జరిగిందో తెలుసు కోవలసిందని ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. వారు మిస్ అప్రాప్రియేషన్ జరగ లేదని చెప్పారు. ఇటువంటి మిస్ అప్రాప్రియేషన్ జరిగిందని స్టూడెంట్సు తెలియ జేశారు. జరిగిందని ఖచ్చితంగా సభ్యులు తెలియజేస్తే డైరెక్టర్ ఆఫ్ సోషల్ వెల్ఫేర్ చేత ఎంక్వయిరీ జరిపించి రిపోర్టు తెప్పిస్తాను.

శ్రీ టి. సీతారామ్ (ఆముదాలవలస):— మన రాష్ట్రంలో ఎన్ని వసతి గృహాలు అద్దె గృహాలలో వున్నాయి? ఎక్కడెక్కడ వున్నాయి?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— దానికి ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయండి. వీరు రెంటెడ్ బిల్డింగులో లేరు. కాలేజ్ అటాచ్డ్ హాస్టల్‌లో వున్నారు.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— మేము ఖచ్చితంగా చెబితే డైరెక్టరు చేత ఎంక్వయిరీ చేయిస్తామని చెబుతున్నారు. మంత్రిగారే ఆ బాధ్యత తీసుకోవాలి. దుర్వినియోగం జరగలేదని కానీ, లేదా మాకు సంతృప్తికరంగా లేదని కాని తెలియచేయాలి.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— డెప్యూటీ డైరెక్టరుగారు పంపిన సమాధానం సంతృప్తికరంగా లేదు కనుక డైరెక్టర్ ఆఫ్ సోషల్ వెల్ఫేర్‌ను పంపించి విచారణ చేయిస్తాను.

Misappropriation Of Mosque Property At Madanapally By Its Nominee

160—

*2612—(Y)—Q.— Sarvasri A. Madan Mohan (Siddipet), Y.S. Rajasekhara Reddy, D.L. Ravindra Reddy, D. Sripada Rao (Manthani), B. Gopal (Punganuru), A. Narendra (Himayatnagar) and K.P. Reddiah :— Will the Minister for Tourism be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that the mosque committee i.e., Anjuman-I Hamdard-Islam Sarai, Madanapally Chittoor district has purchased some property in 1921 and taken over by the Wakf Board by appointing a nominee Mr. Reddy Dasthagiri Saheb and later his son Mr. Reddy Sikinder Saheb :

(b) Whether it is a fact that Mr. Reddy Shakir Saheb claimed this property as private one which was rejected by the Hon'ble Court and decided in favour of Wakf Board :

(c) Whether it is also a fact that Mr. Reddy Sikinder Saheb and his father late Reddy Dasthagiri Saheb misappropriated the Wakf funds :

(d) Whether it is a fact that the A.P. Wakf Board nominated a New Managing Committee for this mosque and whether the President is the brother of Reddy Sikinder Saheb, who misappropriated huge amount of the above mosque : and

(e) If so, whether the Government is willing to appoint a Commission to prove allegations with regard to mosque property?

Minister for Wakfs and Tourism (Sri Mohd. Shakeer) :—

(a) Yes sir. But it is not correct that Wakf Board has neither taken over the property or nominated Sri K. Dastagiri Saheb and later his son Mr. Reddy Sikandar Saheb.

(b) Yes sir. The Committee formed by the local muslims has been defending the case.

(c) Neither Sri R. Sikindar nor his father rendered accounts of the institution to the Wakf Board, since its inception.

(d) Yes sir.

(e) The Wakf Board has already initiated enquiry into the affairs of the mosque, and Anjuman-e-Hamdard-e-Islam on 9-2-84. On receipt of the report further action will be taken.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి :— వక్ఫ్ బోర్డు యొక్క మొత్తం ఆస్థి విలువ యెంత? రెడ్డి సికిందర్‌సాబ్ అను వ్యక్తి హైకోర్టు వరకూ వెళ్ళి అది తన ఆస్థి అని క్లెయిమ్ చేసిన మాట వాస్తవమా? ఈ కొత్త ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత 1983లో రెడ్డి సికిందర్‌సాబ్‌కు హుకూర్ ఇస్తూ అధికారం హస్తగతం చేసిన మాట వాస్తవమా? రెడ్డి సికిందర్‌సాబ్‌కు, ఇప్పుడు ప్రభుత్వంలో ఉన్నత స్థానాలలో వున్న వ్యక్తులకు గల సంబంధం యేమిటి?

శ్రీ మహమ్మద్ షాకీర్ :— భూమి తన స్వంత భూమిగా ప్రకటిస్తూ సికిందర్ సాబ్ 1969లో జిల్లా మున్సిఫ్ కోర్టులో సూట్ ఫయిల్ చేశారు. లోకల్ ముస్లిమ్స్ ఈ సూట్‌ను యెదుర్కొని న్యాయస్థానంలో గెలుపొందారు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి :— ఆయన క్లెయిమ్ చేస్తూ హైకోర్టుకు వెళ్ళిన మాట వాస్తవమా? ఈ ప్రభుత్వం రెడ్డి సికిందర్‌సాబ్‌కు దాని హక్కులు దత్తం చేసిన మాట వాస్తవమా? ప్రభుత్వంలో ఉన్నత పదవులలో, ఈ శాఖకు సంబంధించిన మంత్రిగారికి కాని, అధికారులకు గాని సికిందర్‌సాబ్‌కు వున్న బంధుత్వం యేమిటి? సంబంధం యేమిటి? ఆయన వక్ఫ్ బోర్డు ఆస్థి దుర్వినియోగం చేసిన మాట వాస్తవమా?

శ్రీ మహమ్మద్ షాకీర్ :— వక్ఫ్ బోర్డు స్థాపించినప్పుడు సికిందర్‌సాబ్ అకౌంట్సు చూపలేదు. ఇప్పటి వరకూ విచారణ జరగలేదు. 9-2-84 వాడు

ఎంక్వయిరీ జరపటానికి ఉత్తర్వులిచ్చాము. ఆ రిపోర్టు రాగానే విషయాలు తెలుస్తాయి. వారి బంధువులెవరో చెబితే చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఆర్. నారాయణరెడ్డి (మదనపల్లి) :— అధ్యక్షా, యిది మాస్క్ కాదు. షాపింగు కాంప్లెక్సు. రెడ్డి దస్తగిరిసాబ్ పబ్లిక్ నుండి ఫండ్స్ వసూలు చేసి కట్టారు. హైకోర్టు ఇది పబ్లిక్ ప్రాపర్టీ అని డిక్లేర్ చేసింది. మదనపల్లిలో జుమ్మామసీద్ వుంది. దానికి లక్షల ఆస్తి వుంది. కాంగ్రెసు పార్టీ వున్నప్పుడు వేసిన కమిటీ కంటిన్యూ అవుతున్నది. లక్షల రూపాయల ఆస్తిని అమ్మారు. ఈ రెంటిని ప్రభుత్వము తీసుకుంటుందా?

శ్రీ మహమద్ షాకీర్ :— వారి కమిటీని రద్దు చేసి కొత్త కమిటీ వేస్తామని అనుకుంటుంటే పాత కమిటీ వారు హైకోర్టులో రిట్ వేసి స్టే తెచ్చుకున్నారు. ఆస్థులు స్వాధీనం చేసుకోటానికి వక్ఫ్ బోర్డు ప్రయత్నిస్తున్నది. 9-2-84 నాడు ఎంక్వయిరీకి ఆర్డర్ వేశాము. త్వరలో విచారణ పూర్తి అవుతుంది.

శ్రీ యస్. జయపాల్‌రెడ్డి :— రెడ్డి సికిందర్‌సాబ్ వక్ఫ్ బోర్డు ప్రాపర్టీని తన స్వంత ప్రాపర్టీగా క్లెయిమ్ చేశారు. ఆయన మీద మిస్‌అప్రాప్రియేషన్ చార్జీలు వున్నాయి. అలాంటప్పుడు ఆయన సోదరుడ్నే కమిటీ అధ్యక్షుడిగా వేశారా? వేస్తే యెందుకు వేయవలసి వచ్చింది?

శ్రీ మహమద్ షాకీర్ :— సోదరుడ్ని వేసిన మాట వాస్తవమే. రెడ్డి సికిందర్‌సాబ్ అకౌంట్సు చూపలేదు. మిస్‌అప్రాప్రియేట్ చేశారని ఇప్పటి వరకూ తెలియదు. ఇప్పుడు విచారణ చేయిస్తున్నాము.

శ్రీ యస్. జయపాల్‌రెడ్డి :— వారు స్వయంగా ఒప్పుకున్నారు, ఆయన వక్ఫ్ బోర్డు ప్రాపర్టీని తన స్వంత ప్రాపర్టీగా మార్చుకోవాలని కోర్టు ద్వారా ప్రయత్నించాడు, విఫలం అయ్యాడు అని. అకౌంట్సు చూపలేదు. అటువంటప్పుడు ఆయన సోదరుడినే యెందుకు అపాయింట్ చేశారు? ఆ కమిటీని సూపర్‌సీడ్ చేస్తారా?

శ్రీ మహమద్ షాకీర్ :— రెడ్డి సికిందర్‌సాబ్ తప్పుడిని వేసిన మాట వాస్తవమే. పాత కమిటీ వారు స్టే తెచ్చుకున్నారు. కమిటీ పని చేయడం లేదు. వక్ఫ్ బోర్డు స్వయంగా పని చేస్తున్నది.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :—అధ్యక్షా, ఆగస్టు.1983లో ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత కమిటీని వేసింది అన్నారు. రెడ్డి సికిందర్‌సాహెబ్ బ్రదర్‌ను నియుక్తి చేశారన్నారు. అలా చేయడానికి కారణం యేమిటి? ఆ వ్యక్తికి మంత్రిగారికి సంబంధం వుందా? ఆ కమిటీలో వేసినటువంటి సభ్యులు యెవరు? వారందరు కూడ ఈయన ఎస్‌మెనా? సికిందర్‌సాహెబ్ పేరు మీద మిస్సప్రాప్రియేషన్ ఆరోపణలు వున్నవి. అలాంటి

సమయములో ఆయన కుటుంబములో నుండి యీ సభ్యుడిని తీసుకోవలసిన అవసరం యేమి వచ్చింది? రెండవది, వక్ఫ్ బోర్డు ల్యాండును మసీదు కమిటీ పర్చేజ్ చేసింది గాని నామినేట్ చేయలేదని మంత్రిగారు అన్నారు. అలాంటప్పుడు ఆ వ్యక్తి కోట్టకు పోవలసిన అవసరం యేమి వచ్చింది, పొసెషన్‌లో లేదు గదా? కోర్టు లది వక్ఫ్‌బోర్డు ల్యాండు అని తీర్పు యిచ్చిన మాట వాస్తవం అంటున్నారు. ఆ తీర్పు వచ్చిన తరువాత వక్ఫ్ బోర్డు యెందుకు ఛేకప్ చేయలేదు.

(శ్రీ మహమ్మద్ షాకీర్ :— పాత మసీదు కమిటీ పది సంవత్సరాల నుండి పని చేస్తున్నది. వారి హయాములో ఎప్పుడు అకౌంట్సు చూపించ లేదు. వారి మీద చాలా రిపోర్టులు వున్నవి. 1981లో ఆ కమిటీ టర్మ్ అయింది, మరల అదే కమిటీని ఎక్స్‌టెండ్ చేస్తున్నారంటే మదనపల్లి ముస్లిములు ఆ వక్ఫ్ బోర్డుకు వ్యతిరేకంగా రిట్ పిటిషన్ నెం. 9275/81 ద్వారా హైకోర్టులో ప్రే చేస్తూ కొత్త కమిటీని ఏర్పాటు చేయాలని కోరారు. ఫై రిట్ పిటిషన్ మీద హైకోర్టు వారు తమ ఆర్డరు తే 4-2-82 ది ద్వారా కొత్త బోర్డును డ్యూ కోర్సులో యేర్పాటు చేయమని చెప్పారు. ఫై కమిటీ టర్మ్ 13-6-82తో ముగిసింది. కాని కొద్ది మంది మెంబర్సు మార్పుతో అదే కమిటీని ఒక సంవత్సరము పాటు కొనసాగడానికి 22-7-82 నాడు ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు, హైకోర్టు ఆర్డరు యిచ్చినందున కొత్త కమిటీని వేశాము. ప్రస్తుత కమిటీ ప్రెసిడెంటు సికిందర్ సాహెబ్ తమ్ముడు. వారికీ నాకు బంధుత్వం లేదు, ఎలాంటి సంబంధం లేదు.

(శ్రీ ఆర్. నారాయణరెడ్డి :— అంతా కన్‌ఫ్యూజన్‌గా వుంది. కమిటీ వేసింది జామే మసీదుకు అంజుమన్‌కు కాదు.

(శ్రీ మహమ్మద్ షాకీర్ :— కమిటీ వేసింది జామే మసీదుకే. పాత కమిటీ కూడా జామే మసీదుకే వుండేది. పాత కమిటీని రద్దు చేస్తూ కొత్త కమిటీని వేశాము. అంజుమన్ మాత్రము రెడ్డి సికిందర్‌సాహెబ్ క్రింద వుంది. ఇంకా వక్ఫ్ బోర్డుకు యివ్వలేదు.

(శ్రీ మహమ్మద్ నజీబ్ ఆలీ :— అంజుమన్ హందర్డు ఇస్లామ్ వరాడ్ 1921లో యీ ఆస్థిని కొనుగోలు చేసింది. అప్పటి నుండి రెడ్డి కులస్తులైన ముస్లింలు అంటే నవ్ ముస్లిములు అంటారు కన్వర్టెడ్ ముస్లిములు. యీ ఆస్థి విలువ సమర సింహారెడ్డిగారు ఎంత అని అడిగితే ఇంతవరకు అది ప్రస్తావించలేదు. పెద్ద ఆస్థికి సంబంధించినటువంటి విషయం. వక్ఫ్ ఆస్థులకు వక్ఫ్ రూల్సు ప్రకారం, చట్ట ప్రకారము యితరులు ట్రస్టీలుగా వుండడానికి, కమిటీలు నిర్వహించడానికి వీలులేదు. అలాంటప్పుడు ఆ కన్వర్టెడ్ సాహెబ్‌లు పేరు పెట్టుకొని యీ ఆస్తిని నిర్వహించడానికి యిది లాభసాటిగా వుంది ట్రస్టీలుగా వుంటే ఫర్వాలేదనే ఉద్దేశముతో వున్నారు. ఈ విషయాన్ని స్పష్టం చేయకపోతే యెట్లా? సాహెబ్ పేరుతో నడుస్తుంది. ఆ ఆస్థి దుర్వినియోగం

యోగం అవుతుందని అభియోగం వుంటే దానికి సరయిన ఆన్సర్ చెప్పకుండా దాట వేస్తే లక్షల రూపాయల ప్రాపర్టీ ఆగం ఆయిపోతుంది. దాని గురించి స్పష్టం చేయాలి.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— రాయలసీమలో రెడ్లు అనే ఆనవాయితీ వుంది. అది వాస్తవమా? ఈయన మున్సబు గాబట్టి రెడ్డి అనేది వచ్చిందా లేకపోతే రెడ్డి కులానికి చెందినవారా?

శ్రీ మహమ్మద్ షాకీర్ :— రెడ్డి చని చేసేవారు గాబట్టి రెడ్డి అని వచ్చింది. మా రాయలసీమ యేరియాలో మున్సబును రెడ్డి అంటారు. ఆ ప్రాపర్టీ యిప్పటి వరకు వక్ఫ్ బోర్డుకు రిజిష్టరు కాలేదు. దానిని రిజిష్టరు చేయడానికి ప్రస్తుతం ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నది.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— మంత్రిగారు ఇంత పచ్చిగా సత్యమూరముగా చెబుతారని అనుకోలేదు. ప్రాపర్టీ రిజిష్టరు కాలేదంటున్నారు. దానికి సంబంధం లేదు అంటున్నారు. ఈ ప్రాపర్టీ మసీదు వారిది, ఎ.పి. గెజిట్ డేటెడ్ 4-1-69 ఎట్ పేజ్ 12, సీరియల్ నెం. 2901 ప్రకారం This Mosque Committee purchased the property and given to Anjuman-I-Hamdard-Islam Sarai. లేదని అంటారేమిటీ? ప్రభుత్వ గెజిట్ చెబుతూ వుంటే.

శ్రీ మహమద్ షాకీర్ :— ఆ ప్రాపర్టీని వక్ఫ్ ప్రాపర్టీగా గుర్తించారు. కాని అది వక్ఫ్ బోర్డులో యింకా రిజిష్టరు కాలేదు.

Sri P. Ramachandra Reddy :— To declare some property as Wakf property. there must be survey, by Wakf Board. Whether it is surveyed by the Wakf Board? Whether it is notified in the Gazette as Wakf Property? Whether the High Court has given any judgement treating it as Wakf property? Whether you have notified it as Wakf Property? Unless all these things are finalised, it is not the Wakf Property.

శ్రీ మహమద్ షాకీర్ :— అలాంటిది యేమీ జరుగలేదు. వక్ఫ్ బోర్డు కమీషనరుగారు దానిని వక్ఫ్ బోర్డు ప్రాపర్టీగా నోటిపై చేశారు. కాని సికిందర్ సాహెబ్ యిది నా స్వంత ప్రాపర్టీ అని హైకోర్టులో దావా వేశారు, ఆ దావాలో ఓడి పోయారు. కాని ప్రాపర్టీ ఇంకా అతని చేతిలోనే వుంది. వక్ఫ్ బోర్డుకు హేండోవర్ చేయలేదు. వక్ఫ్ బోర్డుకు రిజిష్టరు కాలేదు.

శ్రీ యస్. జయపాల్‌రెడ్డి :— వక్ఫ్ ప్రాపర్టీగా 1921లో రిజిష్టరు ఆయింది. రెండవది వారు కోర్టులో గెలిచారు, మళ్ళీ రిజిష్టరు అక్కర లేదు. 1921లో వక్ఫ్ బోర్డు ప్రాపర్టీగా రిజిష్టరు అయిన తరువాత కోర్టులో వక్ఫ్ ప్రాపర్టీ అని జడ్జిమెంటు

వచ్చిన తరువాత యింకా రెడ్డి సికిందర్‌సాహెబ్ చేతిలోనే ప్రాపర్టీ వుండంటే ఆంత కంటే అన్యాయం యేముంది? వారు చెప్పే సమాధానం యేమిటి? మంత్రిగారు యువకులు, పూర్తిగా రిప్లయి కావాలి.

శ్రీ మహమ్మద్ షాకీర్ :— లోకల్ మచనపల్లి ముస్లిములు చందాలు వేసుకుని యీ స్థలాన్ని 1921లో కొన్నారు. కాని 1969లో రెడ్డి సికిందర్‌సాహెబ్ యిది నా స్వంత ప్రాపర్టీ అని కోర్టుకు పోయారు. కోర్టులో ఓడిపోయారు. గెలిచిన లోకల్ ముస్లిములు యిప్పటి వరకు ఆ ప్రాపర్టీని హేండోవర్ చేసుకోలేదు.

Sri S. Jaipal Reddy :— Whether it is Wakf property or private property? Let there be a clear answer. The Minister is highly confused. He mistook one mosque for another mosque. That has to be clarified by the local Member concerned. Secondly, the Minister says this Wakf property has not been registered. But according to our information which has been agreed to by the Minister that this Wakf property has been registered in 1921. According to the Minister himself the High Court delivered judgement in favour of the Wakf.

శ్రీ మహమ్మద్ షాకీర్ :— వక్ఫ్ బోర్డు యీ ఫీల్డ్‌లోకి రాలేదు. వక్ఫ్ బోర్డు యీ కేసులో కొట్లాడలేదు.

Sri S. Jaipal Reddy :— Local muslims might have filed a writ as a third party. They might have fought the case. They have won the case on behalf of the Wakf Board. So, the property belongs to the Wakf Board. It does not belong to local muslims. As a case of public interest anybody can go to court.

Mr. Speaker :— What is the exact question?

Sri S. Jaipal Reddy :— The Minister is highly confused and he is confusing the House. The question must be postponed.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— కోర్టు తీర్పు యిచ్చింది. యీ రెడ్డి దస్తగిరిసాహెబ్ అనే ఆయన తన స్వంతానికి వాడుకున్నారు, ఇది తన స్వంత ప్రాపర్టీ అని చెబుతున్నారు. లోకల్ ముస్లిమ్స్ ఇది ఆయన స్వంత ప్రాపర్టీ కాదని, పబ్లిక్ ప్రాపర్టీ అని హైకోర్టుకు వెళ్ళినారు. అప్పుడు హైకోర్టు ఇది దస్తగిరిసాహెబ్ స్వంత ప్రాపర్టీ కాదని, పబ్లిక్ ప్రాపర్టీ అని తీర్పు చెప్పింది. యామ్ ఐ కరెక్ట్? అట్లా చెప్పిన తరువాత ది ప్రొసీజర్ ఈజ్ అప్పుడున్నటువంటి ముస్లిమ్స్ ఎవరయితే కోర్టుకు వెళ్ళినారో వారు మరల దీనిని వక్ఫ్ బోర్డుకు రిజిష్టరు చేయాలని మంత్రిగారి వాదనా?

శ్రీ మహమద్ షాకీర్ :— 1969లో యిది ముస్లిమ్ ప్రాపర్టీ అని హైకోర్టు తీర్పు యిచ్చినా కాని ఆ ముస్లిమ్స్ ఆ ప్రాపర్టీని హేండోవర్ చేసుకోలేదు. ఇప్పుడు

కూడా రెడ్డి సికిందర్‌సాహెబ్ హేంచోవరురో వుంది. 9-2-1981న ఎంక్వయిరీ పెట్టినాము. ఆ ఎంక్వయిరీలో ఆ ప్రాపర్టీ యేమి చేసింది తెలుసుకొని రిపోర్టు చేస్తాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి :— నా పాయింట్ చాలా సింపిల్. యిప్పుడు ఆ మసీదు కమిటీ తర్వాత యీ షరాయి యేదైతే వుందో అది లేదా వుంది. Both are inter-linked. 1921లో ఆ మసీదు కమిటీ యీ ప్రాపర్టీని బై రిజిష్టర్డు డాక్యుమెంటుగా తీసుకొని యీ షరాయి వాళ్ళను ఎంచోమెంటు యాక్టు లోపల గెజిట్ నోటిఫికేషన్ కూడా అయింది. తమకు క్లాసిలాజికల్‌గా చూడండి. 1921లో యిది అట్లా అయిన తర్వాత రెడ్డి సికిందర్‌సాహెబ్‌గారి తండ్రిగారు యీ ప్రాపర్టీని హేంచోవరు చేసుకున్నారు. ఆ అకౌంట్సు సబ్మిట్ చేయలేదు. వారి తర్వాత రెడ్డి సికిందరు సాహెబ్‌గారు తన హక్కు-భుక్తములో పెట్టుకొని దీనిని ఇవ్వకుండా ఉన్నారు. ఆ తర్వాత రెడ్డి సికిందరుసాహెబ్ యీ ఆస్తి తనదని యెవరికీ సంబంధం లేదని కోర్టుకు పోయి ఓడిపోయినారు. అది అయిపోయింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఇప్పటికి కూడా లోకల్ ముస్లిమ్స్ స్వాధీనం చేసుకోలేదు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి :— ఇదంతా జరుగుతూ వుంటే మంత్రిగారి బంధువు అయితే యింటికి పిలిచి భోజనం పెట్టమనండి. అభ్యంతరం లేదు. కాని యీ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత 1983 ఆగస్టు నెల లోపల అదే ఆస్థికి యేదయితే రెడ్డి సికిందరుసాహెబ్ ఆన హక్కు-భుక్తంలో వుంచుకున్నారో ఆయన తమ్ముని తీసుకుని వెళ్ళి ఆ కమిటీకి వేయడంలో అర్థం యేమిటి?

శ్రీ మహమద్ షాకీర్ :— ఇది అబద్ధం. నాకు బంధువు కాదు. అదే ఆస్థికి కాదు. ఇప్పుడు కమిటీ వేసింది జామే మసీదుకు, ఆ ప్రాపర్టీ వేరు.

శ్రీ డి.కె సమరసింహారెడ్డి :— వేరే పేమ్ ప్రాపర్టీకి వేశారు.

Mr. Speaker :— You put the question and elicit information?

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— రెడ్డి సికిందరుసాహెబ్‌పై ఆరోపణలు వున్నాయి. కోర్టు యిది ఆయనది కాదని తీర్పు చెప్పింది. ఆ ప్రాపర్టీ తిరిగి యీ వక్ఫ్ బోర్డుకు కాని, పబ్లిక్‌కు కాని రావాలంటే వారి బ్రదర్‌ను మరల దానికి ముదావర్‌గా వుంటే వారు ప్రభుత్వానికి తిరిగి స్వాధీనం చేసేది కాని, వక్ఫ్ బోర్డుకు స్వాధీనం చేసేది కాని అవకాశం వుండదు; కారణం యేమిటంటే వారి బంధువు కాబట్టి. వారిని యెందుకు వేసినారని అంటే మంత్రిగారు యేమి చెబుతున్నారు. High Court said to appoint the brother of Sikandar.

శ్రీ మహమద్ షాకీర్ :— రెడ్డి సికిందరుసాహెబు అంజుమన్ హందర్డు యిస్లామ్‌కు ముతవల్లీ. ఇప్పుడు కొత్త కమిటీ వేసింది జామే మసీదుకే. దీనికి

సంబంధం లేదు. జామే మసీదుకు కొత్త కమిటీ వేసినాము. అంజుమన్ హుందర్డ్ యిస్లామ్‌కు కమిటీని వేయలేదు.

Sri S. Jaipal Reddy :— You get the file. Let the Minister discuss this in his chambers.

Sri P. Govardhan Reddy (Munugode) :— He is not giving proper answer. He is not able to understand the subject.

శ్రీ ఆర్. నారాయణరెడ్డి :— 1921లో దస్తగిరిసాహెబ్ పబ్లిక్ ఫండ్స్ వసూలు చేసి 1921లో స్టార్ట్ చేసినారు. ఆ రోజులలో ఆయన లోకల్ పంచాయతీ బోర్డు ప్రెసిడెంటు. అలను వచ్చిన ఫండ్స్ వసూలు చేసి ఆ ఫండ్స్ నుంచి కూడిన ప్రాపర్టీ అది. దీని పైన సబ్‌సేక్వెంట్‌గా యిది సబ్‌కోర్టు, అన్ని కోర్టులు తిరిగి హైకోర్టులో యిటీవల 1969-70లో యిది పబ్లిక్ ప్రాపర్టీగా డిక్లేర్ అయింది. అప్పటి నుంచి కాంగ్రెసు ఫండ్స్‌లో యీ వక్ఫ్ బోర్డు లేదా? వారెందుకు తీసుకోకూడదు? ఈ జామే మసీదు కొన్ని లక్షలు రూపాయలు దానికంటె యెక్కువ వారికి వీరికి తకరాలు అయి వీరు తింటున్నారు, వారు తింటున్నారు. కినుక మంత్రిగారు రెండింటినీ ప్రభుత్వం వక్ఫ్ బోర్డులో చేర్చుకోవాలని నా మనవి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— రెండు ప్రాపర్టీలను చేర్చుకోండి.

శ్రీ మహమ్మద్ షాకీర్ :— రెండు ప్రాపర్టీలు చేర్చుకోడానికి 9-2-1984న ఎంక్వయిరీకి వేసినాము. 1969లో హైకోర్టు నుంచి లోకల్ ప్రాపర్టీ అని, పబ్లిక్ ప్రాపర్టీ అని తీర్పు వచ్చింది.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker :— Are you going to handover the property or not?

శ్రీ మహమ్మద్ షాకీర్ :— ఇకమీదట తీసుకుంటాము. 9-2-1984న ఎంక్వయిరీ వేసినాము. ఆ ఎంక్వయిరీ పూర్తి అయిన తర్వాత ఆ ప్రాపర్టీ తీసుకుంటాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఓ.కె.

L. A. Q. Postponed from 20-2-1984

53— Establishment of Labour Court at Ongole

*1520 — Q.— Sarvasri M. Kasi Reddy and V.V. Narayana Reddy :— Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that there is no Labour Court at Ongole;

(b) whether it is also a fact that the Prakasam district people have to go to Vijayawada and Nellore Labour Courts for attending cases;

(c) if so, is there any proposal to establish a Labour Court at Ongole; and

(d) if so, when?

ముఖ్యమంత్రిగారి తరపున సహాచారశాఖామంత్రి(శ్రీ సిహెచ్. వెంకటరామజోగయ్య):-

(ఎ) అవునండీ.

(బి) రాయలసీమ కోస్తా ఆంధ్ర జిల్లాలలో తలయెత్తే వివాదాలు పరిష్కరించటానికి గుంటూరులో ఒక లేబరు కోర్టు ఉన్నది.

(సి) లేవండీ.

(డి) పై (సి) ఖండం సమాధానం దృష్ట్యా యీ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ ఎం. కాశిరెడ్డి :— ఈ సమస్యలు ఉన్న మాట వాస్తవం అని మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నాడు. అది వెనుకబడిన ప్రాంతం. ఒంగోలుకు రావాలంటే 120, 130 కిలో మీటర్లు ఆ జిల్లావారు రావాలి. పై పెమ్మ గుంటూరుకు రావాలంటే దాదాపు 300 కిలో మీటర్లు వెళ్ళి చిన్న చిన్న వ్యాపారస్తులు, యీ లేబరు కోర్టు ఆఫీసర్స్ అక్రమంగాపెట్టే కేసులు తప్పించుకోవడానికి వ్యయప్రయాసలకు లోను కావలసి వస్తున్నది. ప్రభుత్వం యీ విషయంలో తగుపరిశీలన చేస్తుందా? చెప్పాలి.

శ్రీ సిహెచ్. వెంకటరామజోగయ్య :— ప్రశ్నలో ఒంగోలులో లేబరు కోర్టు లేని విషయం నిజమేనా అంటే అవును అన్నాను. ఒంగోలులో లేబరుకోర్టు లేని మాట వాస్తవమే. ఇది ఆంధ్ర, రాయలసీమకు ప్రస్తుతం గుంటూరులో వుంది. హైదరాబాదు నగరానికి మన తెలంగాణాకు హైదరాబాదులో ఒక కోర్టు వుంది. ఇది కాకుండా విశాఖ పట్టణంలో ఒకటి, కడపలో ఒకటి, వరంగల్లులో ఒకటి, లేబరు కోర్టులు పెట్టాలని ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుంది. దీని మీద యింకా నిర్ణయం తీసుకోలేదు. పరిశీలించడం జరుగుతుంది. ఏది యేమైనా లేబరు కోర్టులలో ఉన్నటువంటి కేసులు చాలా యెక్కువగా ఉండడం వల్ల ఇవి వెంటనే పరిష్కారం చేయడానికి ఇప్పడున్న కోర్టులు చాలవు. ఇంకా మరో 3 కోర్టులు పెట్టవలసిన అవసరం ఉందని ప్రభుత్వం గ్రహించడం జరిగింది. మరి ప్రభుత్వ ఖజానాలో ఉన్న డబ్బును దృష్టిలో పెట్టుకొని యీ 3 కోర్టులు శాంక్షన్ చేయించడం జరుగుతుంది.

11-00a.m.

శ్రీ ఎం. కాశిరెడ్డి :— ఒంగోలులో లేబరు కోర్టు పెట్టే ఆలోచన వుందా?

శ్రీ సిహెచ్. వెంకటరామజోగయ్య :— పరిశీలనలో లేదు.

శ్రీ టి. సీతారాం :— లేబరు కోర్టులు ఆదనంగా మూడు పెట్టాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి వుందని మంత్రిగారు అన్నారు. శ్రీకాకుళం జిల్లా కార్నరులో వుంది. అక్కడ పెట్టే ప్రతిపాదన ఏమయినా వుందా?

శ్రీ సిహెచ్. వెంకటరామజోగయ్య :— శ్రీకాకుళంలో పెట్టడానికి ఆలోచన ఏమీ లేదు. విశాఖపట్టణంలో ఒకటి పెట్టాలనే ఆలోచన వుంది. రాయలసీమకు కడపలో తెలంగాణాకు వరంగల్లులో పెట్టాలని వుంది. ఇవి మొబయిల్ కోర్టులు. ఒకచోట పెట్టినా యెక్కడయితే డిస్‌ప్యూట్స్ వుంటాయో, యీ కోర్టులు ఆ ప్రాంతాలకు వెళ్ళి వాళ్ళ సమస్యలను పరిష్కారము చేస్తూ వుంటాయి.

శ్రీ టి. సీతారాం :— శ్రీకాకుళం జిల్లా ఆదుదాలవలసలో అక్కడ పరిశ్రమలు చాలా వున్నాయి. లేబరు యెక్కువగా వుంది. శ్రీకాకుళం నుండి ఏ కాకినాడకో, వెళ్ళవలసిన పరిస్థితి వస్తున్నది. శ్రీకాకుళంలో పెట్టినట్లయితే న్యాయం చేసిన వారవుతారు. కాదట్టి అక్కడ పెట్టేందుకు ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ సిహెచ్. వెంకటరామజోగయ్య :— జిల్లాకొక కోర్టు పెట్టాలనే ఆలోచన లేదు. ఆంధ్రకు గుంటూరులో ఇదివరకే ఒక కోర్టు వుంది. విశాఖపట్టణములో ఒకటి పెట్టాలని వుంది ఇవి మొబయిల్ కోర్టులు. ఎక్కడ డిస్‌ప్యూట్స్ వుంటే అక్కడకు వెళ్లి కేసులను పరిష్కారము చేస్తూ వుంటాయి.

శ్రీ ఎం కాశిరెడ్డి :— ఒంగోలులో బొగాకు కంపెనీలు చాలా వున్నాయి. లేబరు యెక్కువగా వుంది. చిన్నచిన్న వస్తుకులపై లేబరు ఆఫీసర్లు కేసులు పెడతామని బెదరించి వెయ్యి రూపాయల వరకు కూడా లంచాలు తీసుకొంటున్నారు. కేసులు పెడితే గుంటూరు విజయవాడకు వెళ్ళవలసి వుంటుంది. ఆ బాధలు పడలేక డబ్బులు విధిలేని పరిస్థితులలో యిచ్చుకొంటున్నారు. అక్కడ కోర్టును పెట్టే ఆలోచన చేస్తుందా?

శ్రీ సిహెచ్. వెంకటరామజోగయ్య:— దీనికి సమాధానము ఇదివరకే చెప్పాను. మొబయిల్ కోర్టులు దగ్గరగా ఎక్కడ డిస్‌ప్యూట్స్ వుంటాయో అక్కడకు వెళ్ళి పరిష్కారము చేస్తూ వుంటాయి. ప్రస్తుతము గుంటూరులో ఒకటి వుంది. ఒంగోలు వారికి గుంటూరు చాలా దగ్గరగా వుంటుంది. శ్రీకాకుళం నుండి కూడా వచ్చి గుంటూరులో కేసులు ఫయిల్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎం. రామచంద్రారెడ్డి : తెలంగాణా జిల్లాలలో ఆదిలాబాదులో తరువాత కరీంనగరులో పరిశ్రమలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. అంచేతల్ల కోర్టు వరంగల్లులో పెట్టే బదులు కరీంనగరులో పెడితే సబబుగాఉంటుంది. దానిని మంత్రిగారు ఆలోచన చేస్తారా?

శ్రీ సిహెచ్. వెంకటరామ జోగయ్య :— ప్రస్తుతం వరంగల్లులో పెట్టాలని ప్రభుత్వ పరిశీలనలో చాలా కాలం నుండి ఉంది. ప్రభుత్వము దగ్గర డబ్బు ఉన్నపుడు ప్రతి జిల్లాకు ఒకటి పెట్టే పరిస్థితి కలుగుతుంది.

శ్రీ ఎం. రామచంద్రారెడ్డి :— వరంగల్లు కన్నా కరీంనగరులో పెద్ద పెద్ద పరిశ్రమలున్నాయి. వరంగల్లులో పరిశ్రమలు లేవు. కనుక కరీంనగరులో పెడితే అన్ని జిల్లాలకు సెంటరుగా ఉంటుంది. జిల్లాకొకటి పెట్టమని కాదు నేను అడిగేది వరంగల్లుకు బదులుగా కరీంనగరులో పెట్టమని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్యచౌదరి (రాజమండ్రి) :— రాజమండ్రిలో లేబరు కోర్టు పెడతామని గతములో వాగ్దానాలు చేశారు. దానిమీద ఏమి చర్య తీసుకొన్నారు?

శ్రీ పిహెచ్. వెంకటరామ జోగయ్య :— లేబరు కోర్టు గుంటూరులో ఒకటి ఉంది. విశాఖపట్టణంలో ఒకటి పెట్టాలని ఉంది. లంకేగాని మరొక చోట పెట్టాలనే ఆలోచన లేదు.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ (మహబూబ్‌నగర్) :— లేబరు కోర్టులో 80 పర్సంటు కేసులు ఆర్.టి.సి కి సంబంధించినవే వస్తున్నవి. 18 సంవత్సరాల పరిహా పెండింగులో ఉన్న కేసులున్నాయి. కనుక, ఆర్.టి.సి. కేసులు చూచుటకు వేరే కోర్టు ప్రత్యేకంగా పెడతారా? అటువంటిది ఆలోచనలో వుందా?

శ్రీ పిహెచ్. వెంకటరామజోగయ్య :— అటువంటిది ఏమీ ఆలోచనలో లేదు.

L. A. Q. Postponed from 27-2-1984

41—

Misappropriation of Lakhs of Rupees in Khammam Zilla Parishad

*2635—Q.—Sri Jalagam Prasada Rao :— Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that an amount of nearly eleven lakhs of rupees was misappropriated in Khammam Zilla Parishad in connection with the purchase of steel;

(b) who are responsible for the misappropriation and the extent of misappropriation by each of them; and

(c) whether any action has been taken against the persons responsible for the misappropriation?

పంచాయతీ రాజ్ శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. రామచంద్రరావు) :—

(ఎ, బి, సి) లేదండీ. అయితే, 1980-81లో ఖమ్మం జిల్లా పరిషత్‌లో స్టీలు కొనుగోలు వ్యవహారంలో కొన్ని అవకతవకలు జరిగాయి. ఖమ్మం పంచాయతీ రాజ్ శాఖ మాజీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు శ్రీ ఎం. శ్రీరామమూర్తి, డిప్యూటీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు శ్రీ చేరాలు, అసిస్టెంటు ఇంజనీరు శ్రీ పిహెచ్. రామమోహన్‌రావు అందుకు బాధ్యులు అయినట్లు తేలింది. శ్రీ శ్రీరామమూర్తికి సంచిత ప్రభావం లేకుండా రెండు ఇంక్రిమెంట్లు, మిగిలిన ఇద్దరు ఇంజనీర్లకు ఒక్కొక్కరికి సంచిత ప్రభావం లేకుండా ఒక ఇంక్రిమెంటు నిలుపుదల చేస్తూ శిక్ష విధించడం జరిగింది.

శ్రీ జె. ప్రసాదరావు :— మొన్న ఒకసారి అసెంబ్లీలో వచ్చింది. ఆ రోజు రిపోర్టు వచ్చింది, వెంటనే చర్య తీసుకొంటామని అన్నారు. ఒక తొమ్మిది లక్షలు కొత్తగూడెంలోనే దుర్వినియోగమయింది. డిప్యూటీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు, సూపర్

వైజర్ ఇంచులో ఇన్‌వాల్వ్ అయినట్లు తెలుస్తున్నది. ఉన్నటువంటి స్టీల్ జిల్లా పరిషత్ ఉపయోగించుటకు వనికి ఎస్తుందా? బి.డి.ఓ. దగ్గర నుండి స్టేట్‌మెంట్ తీసుకొన్నారా?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :— ఎంక్వయిరీ ఆఫీసరును వేశాము. వారు ఎంక్వయిరీ చేసి, రిపోర్టు కూడా ఇచ్చారు. దానిలో సెన్సార్ చేయాలని సూచించడం జరిగింది. అది సరియైనది కాదని రెండు ఇంక్రిమెంటులు ఆపు చేయడం జరిగింది.

శ్రీ జె. ప్రసాదరావు :— ఆ స్టీల్ మన జిల్లా పరిషత్‌కు వనికి వస్తుందా?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :— ఉన్న స్టీలులో 60 పర్సంటు ఇప్పటికే యూజ్ చేశాము. మిగతా స్టీల్ వివిధ పనులకుగాను యూజ్ చేస్తున్నారు. డిప్యూటీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజినీరు మీద, సూపర్‌వైజర్ మీద యాక్షన్ తీసుకోవడం జరిగింది. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజినీరు విషయంలో రెండు ఇంక్రిమెంట్లు, మిగతా ఇద్దరి ఇంజినీర్ల విషయంలో ఒక ఇంక్రిమెంటు స్టాప్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ జె. ప్రసాదరావు :— ఇంజినీర్స్ లెవల్‌లో ఆ విధంగా ఇంక్రిమెంట్స్ స్టాప్ చేస్తే సరిపోతుందా?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :— ఆ విధంగా చేయడం జరిగింది.

L. A. Q Postponed from 15-2-1984 to 7-3-1984 for further supplementaries

23—

Cancellation of Tenders Called for Drilling Bore Well for Drinking Water in Villages

*2606—Q.—Kum. Tripurana Venkata Ratnam, Sri K. Yarrannna Naidu (Harichandrapuram) :— Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) whether the tenders and agreements approved by the C.E. Panchayat Raj in March/April 1982 for drilling 4000 bore wells for drinking water in villages were later cancelled by the Government;

(b) if so, the reason thereof;

(c) whether the above cancellation resulted in the delay of execution of these works;

(d) if so, the present stage of these works and the agencies employed for execution; and

(e) the total amount involved in the above works?

పంచాయతీ శాఖామాత్యులు (శ్రీ కె. రామచంద్రరావు) :— (ఎ) లేదు.

(బి), (సి), (డి), (ఇ) ఈ ప్రశ్నలకు తావు లేదు.

Further Information :

Names of the Rig Owners who Participated in the Tender 1981—82.

Sl. No. 1	Name of the Firm 2	Remarks 3
1.	Sri M. Narsimha Reddy of M/s Srinivasa Bore wells Co., 3 6-745, Himayatnagar, Hyderabad.	
2.	Sri A. Jagan Mohan Reddy of M/s Jagan Bore wells, Drilling Co., New Kanteshwar Water tank 6-1-97, Nizamabad.	
3.	Sri M.C Bajanna M/s New Ankapur Bore well Co., Armoor, Nizamabad district.	
4.	Sri P. Anjaiah, of M/s Radhika Bore wells, Kothur taluk, Shadnagar, Mahabubnagar dist.	
5.	Sri P. Rameswara Reddy, Beluguppa (PO) Anantapur Dt.	
6.	Sri G. Raja Reddy, M/s Venkateswara Water works 28/2RT Prakashnagar, Hyderabad.	
7.	Sri G. Raja Reddy, M/s Bhagyanagar Drillers 28/2RT Prakashnagar, Hyderabad.	
8.	Sri A. Chandrasekhar Reddy, M/s Navodaya water works, Gandhi Road, Armoor, Nizamabad dist.	
9.	Sri M.V.N. Reddy, M/s Sri Well drilling services, Hyderabad.	
10.	Sri M/s. Vijaya Bore wells, Gowthama Street, Sidharthanagar, Vijayawada-10.	
11.	Sri S. Pruthvi Raj, M/s Nagarjuna Bore wells, Highway No. 7 Opp. Inspection Bunglow, Kamareddy Nizamabad Dist.	
12.	Sri M.G. Nagi Reddy, M/s. Umapathi bore wells, Subbaraopet (PO) tq. Dharmavaram, Anantapur Dist.	
13.	Sri Makkapati Sivarama Prasad, M/s Bec-Holman Drillers Perukalapudi (Bmami tq) Guntur dist.	
14.	Sri Ratnam Naidu, M/s Shivashakti bore wells contractor, X High Road, Chittoor dist.	
15.	Sri G Krishnam Naidu, Bore wells contractor, 20-5-50, Annaswamy.Modali Street, Chittoor dist.	
16.	Sri S. Sudarshan, M/s Sudarshan bore wells, Ghanpur, Warrangal dist.	

17. Sri Koti Reddy, M/s Shivashakti bore wells
R/o 5-1-7, RP Road, Secunderabad.

18. Sri Koti Reddy, M/s Bharat bore wells drilling Co.,
R/o Mun. Quarters, Ramagiri, Nalgonda dist.

19. Sri Prakash Rao, M/s Sri Venkateswara bore wells
Madhava Rao Compound, Jadcherla, Mahabubnagar dist.

20. Sri G. Prabhakara Rao, M/s Sri Balaji bore wells
Wyra Khammam dist.

21. Sri Prakash Rao, M/s Sri Sriniwasa bore wells
Madhava Rao Compound, Jadcherla Mahabubnagar dist.

22. Sri G. Satyanarayana Rao, M/s Swarna bore well
B1/F1, Ammerpet colony, Hyderabad-16.

23. Sri R.D. Reddy, M/s N.K. Drilling works, Hyderabad.

24. Sri C. Reddy M/s Sri Vinayaka bore wells
C/o Dwarka lodge Seven Road, Cuddapah.

25. Sri A.G.K. Reddy, M/s Dwarka bore well
C/o Dwaraka Lodge, 7 roads, Cuddapah.

26. Sri K. Chandramouli, M/s Atlas Drilling and Devp.,
Company, S/o K. Chandramouli, Behind Syndicate Bank
Singarayakonda, Prakasam dist.

27. Sri K.V. Ratnam, M/s K.V. Ratnam & Sons
Kamalanagar, Anantapurt dist.

28. Sri K.V. Rao, M/s Gemini bore wells, 36-5 Defence
colony, Sainikpuri post, Secunderabad-94.

29. Sri B. Rami Reddy M/s Krishik bore wells,
71-3 RT Sanjeevareddynagar, Hyderabad-62.

30. Sri N. C. Rayalu M/s Kanaka durga drilling organisation
8-0 Kamalangar, Hyderabad-62.

31. Sri A. Narayana M/s Sri Lakshmi Venkateswara boring
works, Yadava street, Dharmavaram.

32. Sri A. Pathanna M/s Srinivasa boring works,
Yadava st., near Bus stand Dharmavaram, Anantapur Dist.

33. Sri N. S. Jayaramgupta, M/s Sudarsana bore wells,
Near Bus stand Dharmavaram, Anantapur Dist.

34. Sri Shyamprasad M/s Venkateswara swamy bore wells,
H. No. 6-58/C Kamalanagar, Hyderabad-62.

35. Smt. Vani M/s Ravi bore wells,
H. No. 6-29/A Kamalanager, Hyderabad-62.

36. Sri A. Vemanna M/s Nagendra boring works,
Mallakalva (10) Dharmavaram tq, Anantapur dist.

37. Sri D. Sadasiva Reddy M/s Padmasree bore wells,
Talamarla 515133 Sri Satya Sai taluq, Anantapur dist.

38. Sri B. Anjaneyulu, M/s Eswara bore wells,
788901 Ghasmandi, Secunderabad-3.

39. Sri D. KrishnaReddy M/s Yeshodhara Drillers,
4-8-105/ Manyam chelka, Nalgonda.

40. Sri V. Jaya Rami Reddy M/s Sri Srinivasa bore wells,
H. No. 43/183 Narasingaraopet, Kurnool dist.

41. Sri G. Laxma Reddy S/o Venkatrama Reddy M/s Ashoka bore well Co., 16-10-124 Old Malakpet, Hyderabad.

42. Sri Laxma Reddy S/o Venkatarama Reddy,
M/s G. Laxma Reddy & Co., Marrigudem tq.
Devarakonda, Nalgonda dist.

43. Sri D. Damodar Reddy, M/s Sri D. D. Reddy & Co.;
3-5-110/111, Narayanaguda, Hyderabad.

44. Sri D. Damodar Reddy M/s Commercial water works,
3-5-110/111, Narayanaguda, Hyderabad.

45. Sri B. Veera Reddy, M/s Bala bore wells, Hanakamahal (via) Beluguppa, Ananthapur dist.

46. Sri C. Thimma Reddy, M/s Jeevan bore wells,
Yerragudi Kalyanadurga tq. Anantapur dist.

47. Sri B. Sudheer Reddy, M/s Suprabha bore wells,
H.No. 4-10-31/Azimnagar, Nalgonda dist.

48. Sri P. Gurivi Reddy, M/s Gurivi Reddy, Reedspet,
Kongareddipalli, Chittoor.

49. Sri S.N. Rajeshwar M/s S.N. Raghuram Reddy,
14-11-72/A/c, Kanikal Street, Chittoor A.P.

50. Sri K. Butchi Reddy, M/s Sri Padmasri bore wells,
Vidyanagar, H No. 1-9-295/32, Hyderabad.

51. Sri M. Narasimha Rao, M/s Drugally bore wells,
H No. 5-9-68, Kishmpura, Hanamakonda, Warangal dist.

52. Sri P. Laxma Reddy, M/s Bhagirathi bore wells,
A-36, A P H B Colony, Saidabad-Hyd.

53. Sri G. Dayakar Reddy, S/o Papireddy, M/s Sri Srinivasa bore wells, H No. 6-1-126/D, Vidyanagar, Nalgonda.

54. Sri D. Ranga Reddy, S/o Muthareddy M/s Srilaxmi bore wells, Nerada village tq. and Dist. Nalgonda.

55. Sri B.R. Ashok, M/s Krishna bore wells, H No. 6-2-200/27, Subashnagar, Nizamabad

56. Sri A. Hanam Reddy, M/s Nagarjuna bore wells, C/o Laxminarasimha Engg. & Iron works, Nalgonda dist.

57. Sri M Balraj, M/s Shiva Sankar boring Co., Subhash Road, Kamareddy.

58. Sri S. Nageshwar, M/s Sri Venkatewara Water resources Ghanapur, Warangal dist.

59. Sri V. Anantha Reddy, M/s Srinivasa bore wells, Khairatabad, 6-3-608/1, Hyderabad.

60. Sri B. Dayakar Rao, M/s Kakatiya Drillers, Rao's Colony PO Hanumakonda, Warangal dist.

61. Sri R Gangadharan, M/s R. Gangadharam, 7-8-3 Lawyerpet, Ongole, Prakasam dist.

62. Sri P. Rami Reddy, S/o Appa Reddy, M/s Sri Venkateswara bore well drilling co , H No. 6-1-A/13, Vidyanagar Nalgonda

63. Sri K Benta Reddy, M/s Galadara bore wells, Bhongir H No. 1-5-198, R B Nagar.

64. Sri H. Dayakar Reddy, S/o Papi Reddy, M/s G. Dayakar Reddy bore wells service H No. 6-1-126/D, Vidyanagar, Nalgonda.

65. Sri K. Tribhuvan Reddy M/s Quartz Tube well, Dingampally H No. 3-4-722, Hyderabad-27.

66. Sri G. Vardha Rajulu, M/s Sona bore wells, 5-4-98/99. Ranugunj M G Road, Secunderabad.

67. Sri P. Narayana Swamy, M/s S. V. S. bore wells, 7/188, Court Road, Anantpur.

68. Sri N. Veerendar Reddy, M/s Sri Durga bore wells, 7-1-95/1, Ammerpet, Hyderabad-16

69. Sri M. Yugander Reddy, M/s Jayaram bore wells, 2-97/4, Shobhana colony, Balanagar, Hyderabad.

70. Sri D. Venkata Reddy, M/s Sreerama bore wells, Drilling Co., H No. 6-45, Nalgonda.

71) Sri Ramaswamy. M/s Sree Ramanatha bore wells, Lingashettypalem, Dharmavaram, Anantapur.

72) Sri K.S.R. Kumar, M/s Kada bore well, drilling company, Hyderabad.

73) Sri V. Peddi Reddy, M/s Krishna bore wells, Gumallakunta, Gantapuram (post) Dharmavaram, Anantapur dist.

74) Sri A.V.R.R. Kumar, M/s Coramandal bore wells Ambicabagh, Maharanipet, Vizag-530002

75) Sri M/s Tungabadra bore wells & Enterprises, Warangal.

76) Smt. Bharathi, M/s Kalyan bore wells, C/o Dwaraka Lodge, Seven Roads, Cuddapah.

77) Sri N. Gopal, M/s Sri Ramana Agri Service Centre, Hanumakonda, Warangal.

78) Sri Ch. Chalapathi Rao, M/s Rao's Drilling Organisation H No. 6-66A/1, Kamalanagar, Hyderabad-62.

79) Sri M. Ramakrishna Reddy, M/s Jaipal bore wells, H No. 8-1/1, Venkateswara nagar colony, Malkajgiri, Hyderabad-47.

80) Sri Kode Tirupathi Rao, M/s Tru drill bore wells 16-11-19/4/2/1, Salimnagar, Hyderabad.

81) Sri M. Narasimha Reddy, M/s Sree Vigneswara bore wells, H No. 6-90, Uppal (Kalan) Hyderabad-39.

82) Sri V. Venkatnarayana, M/s Srinivasa bore wells, C-14, IDFL Colony, Balanagar, Hyderabad-37.

83) Sri G. Surender Reddy, M/s Anand bore wells, Village Urumadla, Nalgonda dist.

84) Sri V. Sivanandam, M/s Kakatiya bore wells, 5-5-8 Ranigunj, Secunderabad.

85) Sri E. Channa Reddy, M/s Sarada bore wells, Talamarla.

86) Sri K. Narayanappa; M/s Bharat bore wells, Battalapalli Dharmavaram tq, Anantapur dist.

87) Sri P. Manohar Reddy, M/s Srisaila bore wells, Baluguppa, Kalyanadurga tq. Anantapur dist.

88) Sri S. Asgar Hadi, M/s Meuseal drillers, Greengate 5 9-19/7 Opp. Secretariat, Hyderabad-4

1	2	3
89)	Sri T.M. Mahabubpella, M/s Stal bore wells, Bathalapalli, Dharmavaram tq. Anantapur dist.	
90)	Sri C. Laxma Reddy, M/s Navayuga bore wells, 1-9-290/7/1, Vidyanagar, Hyderabad-44.	
91)	Sri B. Jayaprakash Rao, M/s Pluto tube wells, H No. 2-40, Habsiguda, Kakatiyanagar, Hyderabad.	
92)	Sri J V. Subbarayudu, M/s Plaveen bore well, 6/90, Sankarapuram, Cuddapah district.	
93)	Sri B. Krishnamurthy, M/s Sri Anjaneya bore wells, Gantapuram, Dharmavaram, Anantapur dist.	
94)	Sri S. Vinod Reddy, M/s Sagar bore well company, 6-2-173, Subashnagar, Nizamabad.	
95)	Sri M. Venkataratnam, M/s M. Venkataratnam bore wells, 14/16, Kamalanagar, Anantapur dist.	
96)	Sri Ch. Satyanarayana, M/s Samatha water drilling company, 6th cross Sainagar, Ananthapur dist.	
97)	Sri T. Krishnamurthy, M/s Sri Venkateswara bore wells, 4-137 New town, New over bridge, Anantapur.	
98)	Sri B. Sudarshan, M/s Gayatri bore wells 3-4-267/A, Lingampalli, Hyderabad.	
99)	Sri Raghunandan Raj, M/s Lakshmi bore wells, 18-4-428, Shamsheer Gunj, Hyderabad.	
100)	Sri G.V.V.S. Murthy, M/s Vijaya bore wells, 6-3-609/138, Anandanagar, Hyderabad.	
101)	Sri B. Raghava Reddy, M/s Bhagyalaxmi bore well drilling Co., C/o A. Ravindapar behind Modern Rice mill, Miryalguda, Nalgonda.	
102)	Sri G. Rama Rao, M/s Padmaja bore wells, 6-3-609/145, Anandanagar, Hyderabad.	
103)	Sri Borugula Pandurangaiah, M/s Sri Mahalakshmi bore wells, Main bazar Dharmavaram, Anantapur.	
104)	Sri A. Ranga Reddy, M/s Padmaja bore wells, Choutpally, Armoor, Nizamabad.	
105)	Sri P. Indrasena Reddy, M/s Neerajjan bore wells, Station Road, Bhongir, Nalgonda.	
106)	Sri B. Rami Reddy, M/s Gangajal bore wells, Station Road, Bhongir, Nalgonda.	

107) Sri A. Raghava Reddy, M s Vijaya bore wells, Station Road, Bhongir, Nalgonda.

108) Sri P. Linga Reddy, M/s Srirama bore wells, Gummala Kunta (v) Gantapuram, Dharmavaram, Anantapur dist.

109) Sri L Rajendra Reddy, M/s Praveen bore wells, 3-6-694, 11th Street, Himayatnagar, Hyderabad.

110) Sri K. Sudhaker, M/s Laxmi bore wells, R/o 1-2-333/B, Gaganmahal Road, Hyderabad.

111) Sri V. Raja Reddy, M/s Suphala bore wells, Tarnaka (via) Habsiguda, 3-79 Jayanagar colony, Hyderabad.

112) Sri Hanisha Chandra Reddy, M/s Godavari bore wells, 3-5-38 Kothagalli, Nizamabad.

113) Sri T. Surendar Reddy, M/s Vasu bore wells Drilling Co., H No. 3-5-38, Kothagalli, Nizamabad.

114) Sri G. Padmanabha Reddy, M/s Gona bore wells, Gogrinor, Jammalamadugu, Cuddapah.

115) Sri V. Venkateswara Rao, M/s Anjaneya bore wells, Muppala Nandigama, Krishna dist.

116) Sri B. Lakshmana Gupta, M/s Sri Balaji bore wells, 5-4-93/3, M G Road, Secunderabad.

117) Sri T. Ashok Reddy, M/s Karshak bore wells, 6-1-115, Subhesnagar, Nizamabad.

118) Sri R. Vijaya Prakash, M/s Janata bore wells, Jogipet, Medak dist.

119) Sri K. Laxma Reddy, S/o Narayana Reddy, M/s Aravinda bore wells, 3-5-1109, Narayanaguda, Hyderabad.

120) Sri K. Laxma Reddy, S/o Narayana Reddy M/s Palmoor bore wells, 1-4-159, 40 Houses, New Town, Mahabubnagar, dist.

121) Sri G. Rajana, M/s Anakapur bore wells, Anakapur (v) Armoor, Nizamabad.

122) Sri P. Samba Siva Rao, M/s Kohinoor bore wells, H No. 10-4-156, Mamillagudam, Khammam dist.

123) Sri P. Ravindranatha Tagore, M/s Aquatic Enterprises, Plot No. 10 P & T colony Humayun nagar(PO) Hyderabad-28

124) Sri Y. Vijayakumar, M/s Yeety bore wells, 153, 594 AR-TPO lane, Chittoor.

125) Sri K. Anji Reddy, M/s Seetharamanjaneya bore wells, Muzrambag 16-11-310/2, Hyderabad-6.

126) Sri Suggulapurna, M/s Srinivasa bore wells Co., 2-2-66, Gandhi Chowk, Khammam-507003.

127) Sri S S Rangaiah, M/s Andhra bore wells, 15/17, Kamalanagar, Anantapur.

128) Sri K Laxma Reddy, S/o Sri Narayana Reddy, M/s Arvinda Drillers, H No. 3-5-1105, Narayanaguda, Hyd

129) Sri N Damodar Reddy, S/o Sri Venkata Reddy, M/s Pratima bore wells, H No. 64/2RT Saidabad colony, Saidabad, Hyderabad.

130) Sri K Laxma Reddy, S/o Sri Narayana Reddy, M/s Kadali bore wells, H No. 1-1-2/10, Charminar X Roads, Hyderabad.

131) Sri N. Damodar Reddy, S/o Venkata Reddy M/s Arunodaya bore wells, H No. 64/2RT, Saidabad colony, Saidabad, Hyderabad.

132) Sri Raghunath Reddy, M/s Raghunath bore well Drilling Co., H No. 1-9-295/13, Vidyanagar, Hyderabad.

133) Sri B. Hanumanth Reddy, M/s Indur bore wells, Manthane Blocks Armoor, Dist. Nizamabad.

134) Sri B. Venugopal Reddy, M/s Venus constructions, 10-3-686, Vijayanagar colony, Hyderabad.

135) Sri M. Thippa Reddy, M/s Thippa Reddy bore wells, C/o Hanuman Engineers, Vysya Hostel Buildings, Kamala nagar Anantapur.

136) Sri Gulshan Sabharwal, M/s Gulshan, bore wells, 95, Srinagar colony, Hyderabad.

137) Sri C.H. Malla Reddy, M/s Mallikarjuna bore wells, Bowenpalli, H No. 1-10-304 Secunderabad.

138) Sri G.P. Ramaiah Setty, M/s Siva Sankar bore wells, 13-623, Ramachandra nagar, Anantapur-575004.

139) Sri Balaram Yadav, M/s Shivaganga bore wells, Bowenpalli C/o Mosappa Hotel, Secunderabad.

140) Sri V. Srinivasulu, M/s Hanuman bore wells Chityal Tq. Nalgonda dist.

141) Sri V. Srinivasulu, M/s Sanga bore wells, 5-5-8 Ranugunj, Secunderabad.

142) Sri A. Ravindra Reddy, M/s Annapoorna bore wells, Door No. 16-2-61/A-5, Hyderabad-36.

143) Sri R. Subba Rao, M/s Vijaya bore wells Co., 6-1-1060/8, Hotel Dwaraka building, Hyderabad-500004.

144) Sri P. R. N. Tagore, M/s C/o Indian Autocraft; Anilweldmesh Compound, Sanathnagar, Hyderabad.

145) Sri V. Anand Reddy, M/s Indur bore wells Co., H No. 6-2-142, Subashanagar, Nizamabad.

146) Sri Govind H. Bahirwani, M/s Lalit Engineers, 2-166, Balanagar Near Sobhana Talkies, Hyderabad.

147) Sri P Linga Reddy, M/s Prabhakar bore wells Gummalakunta, Ghantapuram (PO) Dharmavaram Tq. Anantapur.

148) Sri J. Chinnappa, M/s Sridevi borewells, Shantapuram (v) and (PO) Dharmavaram Tq. Anantapur.

149) Sri J. Venkata Naidu, M/s Srikrupa bore wells, Gummalakunta, Ghantapuram (PO) Dharmavaram Tq. Anantapur.

150) Sri Kasaraya Seetharama Rao, M/s Sweta prospecting company, 38-8-28, Punnamma Thota, Vijayawada. A.P,

151) Sri Revathi Sambasivan, M/s Santesh tube well Co., 3-6 175/1, Hyderabad-29.

152) Sri P Amarendar Reddy, M/s Amar bore wells, H. No 3-5-576 Himayat nagar, Hyderabad.

153) Sri A. Muralidhar, M/s Sri Dhanalakshmi bore wells Co., Near Railway bridge, Kamareddy, Nizamabad.

154) Sri Patnam Narasimlu, M/s Kesava bore wells, Rudram tq Sangareddy, Medak.

155) Sri Udayabhaskar, M/s Sunrise bore wells Enterprises, H No. 8, Bahadurpura housing colony, Hyderabad-64.

156) Sri G. Satyanarayana Reddy, M/s Essen bore wells, 1-1-12/D, Jawahar nagar, RTC X Roads, Hyderabad-20.

157) Sri Ch. Krishnamurthy, M/s Kanyakaparameswari bore wells, Siddipet, Medak.

158) Sri P. Satyanarayana Reddy, M/s Bhagyalakshmi bore bells, P.O. Munugode, Nalgonda.

159) Sri K. Vishwanatham, M/s Sankar boring Co., Kamareddy, Nizamabad.

160) G. Satyanarayana Rao, M/s Aruna Tube wells & Grouting works, B1/F1, Ameerpet colony, Hyderabad 500011.

161) Sri K. Chandramouli, M/s Sri Krishna Devaraya bore well Co., C/o K. Chandramouli, Behind Syndicate Bank, Singarayakonda, Prakasam dist.

162) Sri U. V. Narasaiah, M/s Jinnny drilling work, Behind Laxmi Talkies Frenchpet, Machilipatnam.

163) Sri Soudamini, M/s Mini Agro service centre, 2. St. Johns road, Secunderabad.

164) Sri A. Nageswara Rao, M/s Kanakadurga bore wells drilling Co. B1-F4, Vigyanapuri, Vidyanagar, Hyderabad-44

165) Sri B. Rajendar Goud, M/s Hanuman bore wells, Tondupalli, via Palamakula, Rangareddy dist.

166) Sri M. Mallikarjun Reddy, M/s Ganga Bhavani bore wells, 16-11-20/18, Saleemnagar, Malakpet, Hyderabad-36.

167) Sri T. Koteswara Rao, M/s T.C.R. bore wells, 185-13, Sanjeevareddy nagar, Hyderabad-500038.

168) Sri B Rajendar, M/s Hanumaiah & Sons (V) P.O. Thondupalli, via Falmakula, Rangareddy dist.

169) Sri G. Ramachandra Naidu, M/s G. Vasudeva Naidu Co., bore well contractor, Chittoor.

170) Sri G. Shankar Reddy, M/s Vikram bore wells, H.No. 6-1-26 Vidyanagar colony, Nalgonda dist.

171) Sri T. Narsing Rao, M/s Gouri rock drills, T.R.T. 76 Seethaphalamandi, Secunderabad-500020

172) Sri G. V. Mohan Reddy, S/o G. V. Narasimha Reddy M/s Nirmala Water works, H.No. 1-1-12-D Jawaharnagar, Hyderabad-20.

173) Sri K. R. Sudarshan Reddy, M/s Sudarshan bore well drilling Co., 3-6 747, Street No. 12 Himayathnagar, Hyd.

174) Sri G. Ramakrishna Rao, M/s Sivaram bore wells, Kondapuram (RS) Cuddapah.

175) Sri G. Sukendar Reddy, M/s G. Sukendar Reddy Rig Servicing Industry, Chityal, Urumandla Tq. Nalgonda dist.

176) Sri Yamala Sankar Reddy, M/s Bhavani bore wells, Suryapet, Nalgonda.

1	2	3
177)	Sri G. Narender Reddy, M/s Venkateswara bore wells, 177, New M L.A Quarters, Basheerbagh, Hyderabad.	
178)	Sri Vijayapal Reddy, S/o Narsaimha Reddy M/s Sri Kisar bore wells, H No. 3-4-456, Narayanaguda, Hyderabad.	
179)	Sri R. Ganga Reddy, M/s Argul Water works post Argu Tq. Armoor, Nizamabad dist.	
180)	M/s Mass bore wells,16-4-39, Church Street. Chittoor dist. A.P.	
181)	M/s Juvodi bore wells, 1-10-249/10, Ashoknagar, Hyderabad.	
182)	M/s Sulthan Mode drilling Co., 9/88, Pallipet Road Nagari, Chittoor dist. A.P.	
183)	M/s Sapthagiri bore wells, H.No. 5-5-80W, Goshamahal, Hyderabad.	
184)	M/s Srinivasa bore well, Nagiri, Chittoor dist.	
	LIST OF FIRMS REJECTED OF 112 mm BORE WELLS	
185)	M/s Balaji bore well drillers, 4-5-155, Hill Street, Secunderabad.	
186)	M/s Padmavathi bore wells, C/o R.K. Bar, Prakasam Bazar, Nalgonda.	
187)	M/s Padma bore wells, Kalyandurg, Anantapur.	
188)	M/s Praveen bore wells, Nidigallu (PO) Dharmavaram Taluk, Anantapur.	
189)	M/s Aanjaiah & Sons bore wells, Kamareddy 503111.	
190)	M/s Mahindra bore wells, 16-2-147/63, Malakpet, Hyd.	
191)	M/s Hanuman bore well Co., 11/164, Gokulanivas, Anantapur.	
192)	M/s Kurnool bore wells, 17-80 Peta, Kurnool.	
193)	M/s Rajasthan bore wells, 7-2-644, R.P. Road, Secunderabad.	
194)	M/s Lakshmi bore wells, Yerrayapally, Dharmavaram Tq. Anantapur district.	
195)	M/s Balaji Rig Company I. C. S. Road, Gudur, Nellore dist.	
196)	M/s Swathi bore wells Corpn., Janagoan, Warangal district.	

1	2	3
197)	M/s Rajarajeswari bore wells, c/o Sri Venkateswara Agencies, Old bus stand road, Nirmal.	
198)	Sri Suman bore wells drilling works, Charu Annaram, Nakirikal tq, Nalgonda district.	
199)	M/s Vijayakrishna bore wells, Nagarjunasagar Road, Hyderabad.	
200)	M/s Raghavendra bore wells, Ashoknagar, Ananthapur.	
201)	M/s Sadguna Drilling Works, Hyderabad.	
202)	M/s Sri Venkateswara bore wells, Chandur tq, Nalgonda district.	
203)	Sri Srinivasa bore wells co., Gooty Railway Station, Ananthapur district.	
204)	Sneha bore wells, 3-7-70 Brahmanawada, Bhongiri, Nalgonda district.	
205)	Sri M/s Srinivasa bore wells, Pacharu Mekalapalli (V) Rayalacheruvu post, Tadipatri, Ananthapur district.	
206)	M/s Lakshmi Narasimha bore wells, post Mustool, Dharmavaram tq. Ananthapur district.	
207)	M/s Anjaneya bore wells, 7-98 Kamalanagar, Kushaiguda, Hyderabad.	
208)	M/s Sri Venkateswara bore wells, 15-9-224-1 1st floor, Maharajgunj, Hyderabad.	
209)	M/s Mahalakshmi bore wells, 4-77 Sale street Dharmavaram post, Ananthapur district.	
210)	M/s Sri Mahalakshmi bore wells, Flat No. 165 Street No. 13. Taranaka, Secunderabad-17.	
211)	M/s Dhanalakshmi boring co., c/o. Sri Venkataramana Engg. Co.. post Kamareddy, Nizamabad district.	
212)	M/s United Tube wells, 14-2-119 Uravakonda, Ananthapur district.	
213)	M/s Bore wells (India) 4-3-74, Hill street, Ghansmandi, Secunderabad-3.	
214)	M/s Krishnavani drilling & water development works, B-1/F-3, Vidyanagar, Hyderabad.	
215)	M/s Sri Balaji bore wells, Shadnagar, Mahabubnagar district.	

216) M/s Varalakshmi bore well works, Yerrayapalli, Sanjeevapuram post, Dharmavaram tq, Ananthapur district.

217) M/s Siddeswara bore well, Madakasira, Ananthapur district

218) M/s Gowri Sankar bore wells, Ananthapur district.

219) M/s Bhaskara bore wells, 6-10-10, Ramagiri, Nalgonda district.

220) M/s Comprehensive Rural Operations, Service society (Gross) 1-69, Snehapuri, Nacharam, Hyderabad.

221) M/s Viswanadha bore wells, Chitwel post, Kodur tq, Cuddapah district.

222) M/s Telangana bore wells, 1-3-73-3, Kisan nagar, Bhongir, Nalgonda district.

223 M/s Halsted Enterprises, 14-2-158, T.P. Area, Tirupati-517 501, Chittoor district.

224) M/s Venkateswara bore wells, Near Badam Balaiah rice mill, Jadcherla, Mahabubnagar district.

225) M/s Ganga Constructions, 192, Boinapally, Secunderabad-11.

226) M/s Lakshmi Venkateswara bore wells, Chitwel post, Cuddapah district.

297) M/s V. Anjaneyulu, Rig owners, Kalyandurg, Ananthapur district.

228) M/s Sri Venkateswara bore well drilling co., Armoor, Nizamabad district.

229) M/s Venkatanarasimha bore well co., Ankapur, Armur, Nizamabad district.

230) M/s India Tube wells corpn., 10-3-2, East Maredpally, Secunderabad-26.

231) M/s Armoor Water works, Armoor, Nizamabad district.

232) Sri Venkataramana water works, Kammapalli, Nizamabad district.

233) M/s Reddy bore wells, c o 15-138 opp. Vysya Hostel, Kamalanagar, Ananthapur dist.

234) M/s Shyam bore wells, 3-1-425-1 Nimboli Adda, Hyderabad.

235) M/s Bharani bore wells, Penamalur post. Vijayawada tq Krishna district.

1	2	3
236)	M s Maheswari bore wells, 13-A Gandhinagar,Secunderabad.	
237)	M/s Gemini bore wells, 36-74 Defence colony, Sainikpura post, Secunderabad-94;	
238)	M/s Ganga Agro Services, 192 Commission Bazar, Bownepally, Secunderabad.	
239)	M s Jalamayee Drilling & Dev. Co., 27 St. John road, Secunderabad.	
240)	M s Oasis Tube wells, 2-40 Habsiguda, Hyderabad-27.	
241)	M/s Prakasam bore well works, Singarayakonda, Prakasam district.	
242)	M s Neelagiri drilling & Dev. Co., 4-10-20-B, behind Dist. Jail, Nalgonda district.	
243)	M s Netaji bore wells, Marrigudem.	
244)	M/s Marvel Agro Service, 1-2-333 B-B, Gaganmahal Road, Hyderabad.	
245)	M/s Raghavenra Drilling Rig, Flat No. 42, Sukamani buildings, S.P. Road, Secunderabad-3.	
246)	M s Neeraja drilling works, 7-1-282-1 Scientific colony, Balkampet, Hyderabad.	
247)	M/s Jalanidhi bore wells, Kandhikacherla, Krishna district.	
248)	M/s Jaikisan bore wells drilling Co., Nalgonda.	
249)	M/s Tirumala bore wells, Madhavarao compound, Jadcherla, Mahabubnagar District.	
250)	M/s Sanjay bore well drilling works, Old Bus-stand, Nakirikal, Nalgonda district.	
251)	M/s Triveni bore wells, 185-B, Sanjeevareddy Nagar, Hyderabad.	
252)	M/s Indira bore well drilling works. Near Ramagiri High School, Gandhi Nagar, Nalgonda.	
253)	M/s Raghavendra bore wells, Alia, Nalgonda district.	
254)	M/s Sri Venkateswara bore wells, Malakpet, Hyderabad.	

కుమారి టి. వెంకటరత్నం :— మంత్రిగారు చాలా చక్కగా గతములో యేమి చెప్పారో ఆదే సమాధానము చెప్పారు. అది కాదు. రిగ్ ఓండర్లు పిలిచి, 2-5-1982లో, యేమి కారణం చెప్పకుండా, ఓండర్లు కాన్సెల్ చేశారు. ఆది వాస్తవమా? ఆ విధంగా కారణం లేకుండా కాన్సెల్ చేసినందుకు 8-5-1982లో రిగ్స్

అసోసియేషన్ వారు ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక మెమొరాండమును యిచ్చిన మాట వాస్తవమేనా? సమర్పిస్తే, దాని మీద ప్రభుత్వము ఎంక్వయిరీ చేసిందా? ఎంక్వయిరీ చేస్తే, ఆ దర్యాప్తు వివరాలు వున్నాయా? రిగ్ కుంభకోణం గురించి 5 నెలల్లో అనేక పత్రికలలో 25-2-1982న, 26-5-1982న ఈనాడులో 27-5-82న ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్‌లో, అన్ని వార్తా పత్రికల్లో వింత వింత కధలుగా రకరకాలుగా కుంభకోణం గురించి వచ్చిన మాట వాస్తవమేనా? ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? వస్తే దర్యాప్తు చేసిందా? లేకపోతే దర్యాప్తు చేయిస్తారా?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :— 2-5-82న రిగ్స్ వేయడం కోసము డేట్ ఫిక్స్ చేసిన మాట వాస్తవమే. అయితే, అది పోస్టుపోన్ చేయడం జరిగింది. దానిమీదనే రిగ్స్ అసోసియేషన్ వారు 8-5-82న అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారికి వివిధ అంశాలతో ఒక మెమొరాండమును సమర్పించారు. దానిమీద విచారణ చేయవలసిందని అడేశించారు. విచారణ సరిగ్గా జరిగినట్లు లేదు. వివిధ అంశాల గురించి ప్రకటనలు పత్రికలలో వచ్చిన మాట వాస్తవమే.

కుమారి టి. వెంకటరత్నం :— మంత్రిగారు, ఇదివరకు చేసిన దర్యాప్తు సరిగ్గా లేదన్నట్లుగా అంటున్నారు. తిరిగి దర్యాప్తు చేసి, ఆ రిపోర్టును సభ ముందు పెడతారా? ఎపుడు సమర్పిస్తారు?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :— సమగ్రంగా దర్యాప్తు జరపడానికి మాకు అభ్యంతరము లేదు. మొత్తము దర్యాప్తు చేసి, రిపోర్టు కావాలంటే అందజేస్తాను.

శ్రీ యన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— ఇంతకు ముందు 15వ తేదీన యీ ప్రశ్న అసెంబ్లీలో వచ్చింది. అపుడు మంత్రిగారు తన దగ్గర పూర్తి సమాచారము లేదని అన్నారు. అయితే పెండర్లలో ఎవరెవరు పార్టిసిపేట్ చేశారో లిస్టు తయారు చేసి, హౌస్ ముందు పెడతామని అన్నారు. ఆ ఇన్ఫర్మేషన్ పెట్టకుండా ఖాళీగా ఆదే చెపితే యెట్లా?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :— ఆ రోజు 2-5-82 నాటి పెండరు లిస్టు కావాలని కోరినారు. ఆ లిస్టు యివ్వడం జరిగింది. టేబుల్ మీద పెట్టాను.

శ్రీ యన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— లిస్టు మాకు సప్లయి చేయలేదు. అది లేకుండా, మేము యెట్లా ప్రశ్నలు వేయగలము? వున్నదంతా కుంభకోణం అందులోనే వుంది.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :— ఈ ప్రశ్న యీ సభలో మూడు సార్లు వచ్చింది. దీని మీద సభ్యులు ఎంక్వయిరీ వేయమని కూడా కోరారు. దీని మీద జుడిషియరీ ఎంక్వయిరీయో, అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఎంక్వయిరీయో యేదో ఒకటి వేసి విచారణ జరిపి దోషులనైన వారిని శిక్షించడం మంచిది. ఇట్లాగ ప్రతీ రోజు హౌస్ టైమును చెడగొట్టడం మంచిది కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఇది పోస్టుపోన్ అయిన క్వశ్చన్.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :— దీని మీద ఎంక్వయిరీ వేయవలసిందిగా సభ్యులు కోరారు. అట్లాగ ఎంక్వయిరీకి వేయకుండా యెందుకు యీ విధంగా యెన్నోసార్లు యీ హౌస్‌లోకి రావడం జరిగింది?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— ఆ నాడు తీసుకున్న కెండర్సును ఏ మాత్రము ఇంటిమేషన్ లేకుండా రద్దు చేసిన మాట వాస్తవమా? అట్లా కెండర్సు రద్దు చేయడం ద్వారా ఆ నాటికి కెందరు వేయని పాల్వాయి రిగ్స్ కంపెనీ వారికి కెండర్సు వేసుకోవడానికి అవకాశం యిచ్చిన మాట వాస్తవమా? ఈ పాల్వాయి బోర్వెల్ కెండరును తీసుకోవడానికి వారికి లాభం చేకూర్చడానికి ఈ విధంగా రద్దు చేసిన మాట వాస్తవమా? కాదా?

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు :— వివిధ జిల్లాల్లో బోర్వెల్స్ పనిచేస్తున్నాయి. వాటికి కెండర్సు పిలిపించడం జరిగింది. కాని యీ పాల్వాయి బోర్వెల్స్ కొరకు లిస్టులో వుందా లేదా అనే విషయం గురించి లిస్టు అడిగారు. 2-5-82 నాడు కెండర్సు పోస్టుపోన్ చేసిన మాట వాస్తవమే. 254 బోర్వెల్స్ కంపెనీల లిస్టులో ఈ పాల్వాయి బోర్వెల్స్ కెండరు లేదు.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— కెండర్లలో 254లో పాల్వాయి బోర్వెల్స్ కెండరు లేదు కనుక యీ కెండర్సును రద్దు చేసిన మాట వాస్తవమా?

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు :— వివరాలు అన్నీ దర్యాప్తు జరిపించి సభ ముందు పెడతాను.

Sri S. Jaipal Reddy :— I think we should be fair atleast to those who are Members of this House. In the instant case the concerned Member is Sri P. Govardhan Reddy who has given a personal explanation and as a part of the same he demanded a judicial enquiry. The Minister has now offered to enquire into it. Will the Minister explain as to what will be the character of the enquiry and what will be the agency? What objection the Minister has to agree for the demand of Sri Govardhan Reddy for a judicial enquiry?

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు :— జుడీషియరీ ఎంక్వయిరీ జరిపించడానికి మాకు అభ్యంతరం లేదు. ఒక సమస్య మీద ఇది పోస్టుపోన్ చేశారు. 2-5-1982 నాడు రిగ్స్ అలాట్‌మెంట్ జరుగవలసిన దానిని పోస్టుపోన్ చేయడం జరిగింది.ఆంతకు మించి యేమీ కనపడడం లేదు. ఇదివరకు ప్రశ్న వచ్చినపుడు ఆ అలాట్‌మెంట్ లిస్టు లేదు కాబట్టి ఆ లిస్టు ఇపుడు ఇచ్చాను.

శ్రీ యస్. జయపాల్ రెడ్డి :— ఈ విషయంలో మంత్రిగారు ఎలాంటి చిక్కులు లేవని ప్రభుత్వ పరంగా సమాధానం చెబుతున్నప్పుడు ప్రభుత్వ పరంగా మంత్రిగారి మెళ్ళో పైలరి యేమిటి?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— కంప్లీట్‌గా బెండర్సును రద్దు చేయడానికి కారణం ఆ లిస్టులో పాల్వాయి టోర్వేల్స్ వారి బెందరు లేదు. కనుక ఈ ప్రశ్న వేయడానికి అవకాశం కలిగింది. దీనిపైన విచారణ జరిపించమని సభ్యులు గోవర్ధన రెడ్డిగారు కూడా అడిగినపుడు ఎంక్వయిరీ చేయించడానికి మంత్రిగారికి అభ్యంతరం యేమిటి?

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి (సంగారెడ్డి) :— ఈ విషయం యిక్కడ చాలాసార్లు చర్చ జరిగింది. ఇదివరకు యీ బెండర్సు యెన్నోసార్లు పోస్టుపోన్ మెంటు చేశాడు. సప్పెండులు చేశారు. అందులో రవ్వు యేమీ లేదు. దీనికి డిపార్టుమెంటు ఎంక్వయిరీ అక్కర లేదు. జుడీషియరీ ఎంక్వయిరీ అక్కర లేదు. ఇది ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలలో డే అండ్ నైట్ జరుగుతూనే వుంటవి. ఇది అంతా కూడా పాస్టు ఈవెంటు. ఇందులో తప్పు లేదు. సభలో అనవసరంగా చర్చకు తీసుకు వస్తున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— బెండర్సు యెందుకు పోస్టుపోన్ చేశారో భోగట్టా లేదా?

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు :— లేదండి. ఆ భోగట్టా హౌస్‌కు అంద జేస్తాము.

Sri P. Govardhan Reddy :— Why I am telling this because the same Minister has answered the question in the last Assembly. యెందుకు బెండర్సు కాన్సిల్ చేశారంటే రిగ్స్ అసోసియేషన్ వారితో యీ టర్న్ కీ సిస్టమ్ విషయం మాట్లాడడానికి బెండర్సు పోస్టుపోన్ చేశారని లాస్టు సైసు మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. ఆ విషయాన్ని దాచిపెట్టి నా మీద అనుమానం వచ్చే విధంగా మంత్రి గారు చెబుతున్నారు.

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు :— నేను అట్లాగ చెప్పలేదు.

శ్రీ టి. సీతారామ్ :— మంత్రిగారు ఎంక్వయిరీ జరిపిస్తామన్నారు. ఏ స్థాయి ఆఫీసర్సు చేత ఎంక్వయిరీ జరిపిస్తారు? ఉన్నత స్థాయి ఎంక్వయిరీ జరిపిస్తారా? లేక జుడీషియరీ ఎంక్వయిరీ జరిపిస్తారా?

Sri P. Ramachandra Reddy : Inference drawn out of any omission and attributing the motive should not be the subject for discussion. I appeal to the Members to stop discussing on this. లిస్టు కావాలంటే మంత్రిగారు ఇచ్చారు. లిస్టులో పాల్వాయి టోర్వేల్స్ వారి పేరు లేదు కనుక కాన్సిల్ చేశారని చెప్పడం భావ్యం కాదు.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— ఈ రిగ్స్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ విషయంలో ఇప్పటి వరకూ పున రాష్ట్రంలో అవలంభిస్తున్న సిస్టమ్ యేమిటి? ప్రభుత్వం అనుకున్నవారిలో

యీ పాల్వాయి బోర్వెల్స్ వారి పేరు లేదని వారు రిప్రజంటేషన్ యిచ్చారు కనుక ఆ విధంగా టెండర్సు కాన్సిల్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి :— అది సభ్యులు అనుకుంటున్న ఆలోచన మాత్రమే.

Sri P. Govardhan Reddy :— I demand for a judicial enquiry. I am also prepared to resign from this House. I don't agree for any officer enquiring. Therefore, I am demanding a judicial enquiry. Why the Minister is going back for a judicial enquiry? Why this Government is afraid of judicial enquiry?

Mr. Speaker :— The matter is over.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :— అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. ఒకసారి సభ్యుడు తన పైన ఆరోపణ వుంటే విచారణ చేయండి అని చెప్పిన తరువాత అనవసరంగా సభలో టైము వృధా చేయడం మంచిది కాదు. మీరు అనుమతించరాదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టరు స్పీకరు :— వారు ఎంక్వయిరీకి ఒప్పుకున్నారు కదా? చేయించండి.

శ్రీ టి. సీతారామ్ :— ఎంక్వయిరీ ఏ స్థాయిలో జరుపుతారని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :— సీనియరు ఆఫీసరుతో చేయించడానికి సిద్ధంగా వున్నాము.

శ్రీ యన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— అధ్యక్షా, చిన్న సబ్‌మిషన్. స్టేట్‌మెంట్స్ ఇచ్చేటప్పుడు మెంబర్సుకు ముందుగా కాపీలు పంపాలి. ఇప్పుడు నేను అడిగే వరకూ ఇవ్వలేదు.

మిస్టరు స్పీకరు :— పంపుతారు కదా? అందరికీ పంపండి. (మంత్రిగారితో)

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :— సరే.

మిస్టరు స్పీకరు :— వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగారి రిక్వెస్టు ప్రకారంగా ఎస్.ఎస్.క్యూ. 160 A పోస్టుపోన్ చేయబడింది. వారు నగరంలో లేరు.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— యెందుకు?

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :— తమరికి వ్రాశారా?

మిస్టరు స్పీకరు :— వ్రాశారు. వారు అఫీషియల్ డ్యూటీ మీద వెళ్ళారు.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఇది నాకు సంబంధించినది. నేను నా మీద వచ్చిన ఆరోపణలను జ్యూడీషియల్ ఎంక్వయిరీ ద్వారా విచారించమని డిమాండు చేస్తున్నాను. నా తప్పు ఋజువైతే నేను నా సభ్యత్వం నుండి రాజీనామా చేస్తాను. లేకపోతే నా మీద ఆరోపణ చేసిన వారు రిజైన్ చేయడానికి సిద్ధంగా వుండాలి. నేను ఆఫీసరు ఎంక్వయిరీకి మాత్రం ఒప్పుకోను.

మిస్టరు స్పీకరు :— మీరు ఆఫ్రీ కావాలని ఎక్కడ ఏ రూల్‌లో వుంది?

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :— పైలులోగల వాస్తవాలను దాచి, గవర్నమెంటు జవాబులు చెబుతోంది. నేను జ్యూడీషియల్ ఎంక్వయిరీనే డిమాండు చేస్తున్నాను, ప్రభుత్వం యెందుకు వెనక్కి పోతోంది? ఆఫీసరు ఎంక్వయిరీ అయితే యేమి జరుగుతుందో నాకు తెలుసు.

శ్రీ టి. సీతారాం :— ప్రభుత్వానికి మాత్రమే యే ఎంక్వయిరీ చేయించాలనే విషయంలో నిర్ణయం తీసుకునే అధికారం వుంది.

మిస్టరు స్పీకరు :— అల్ రైట్. ఈ విషయం ఇంతటిలో ముగిసింది.

S.N.Q. No. 160-A was postponed.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

160—B

Sanctioning Of Pension To Widows

S.N.Q. No. 4316-Q : Sarvasri M. Ramakrishna Rao (Khammam), N. Raghava Reddy, M. Yerraiah Reddy (Bhadrachalam), Smt. M. Swarajyam, Sarvasri B. Sammaiah, K. Venkateswara Rao, D.K. Samarasimha Reddy, Nissankararao Venkatarathnam : Will the Minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) Whether the guidelines issued to sanction the pension to the widows will be placed on the Table of the House :

(b) Whether it is a fact that wedding certificates/wedding cards are being insisted along with a certificate from a Gazetted Officer for sanctioning widow pension : and

(c) Whether the Government will consider to simplify the procedure?

పాంథిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి) :—

ఎ) మార్గదర్శక సూత్రాలను తెలిపే వివరణను సభా సమక్షంలో వుంచడ మయింది.

బి) ఆ ఉత్తరువుల ప్రకారం, వివాహ ధృవ పత్రాన్ని, భర్త మరణ ధృవ పత్రాన్ని ఆమె సమర్పించాల్సి వుంటుంది. అయితే, ఆ ధృవ పత్రాలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వ గెజిటెడ్ అధికారి, లేదా సంబంధించిన శాసన సభ్యుడు గాని, పార్లమెంటు సభ్యుడు గాని ధృవీకరించి వుండాలి.

సి) ఈ విషయంలో మొదట జారీ చేసిన మార్గదర్శక సూత్రాలను కార్య విధానాన్ని సూక్ష్మీకరించేందుకు వీలుగా 1-8-1984 తేదీన మార్పు చేయడం జరిగింది.

Guidelines For Sanction Of Pension To Widows :

1. The widows, who have a source of income of less than Rs. 150/- p.m. or Rs. 1800/- p.a. are eligible for pension under the scheme ;

2. The Assistant Social Welfare Officers shall entertain applications and maintain registers of the scheme within their respective jurisdictions ;

3. The Revenue Divisional Officers concerned shall be sanctioning authority at District level and the Dist. Treasury Officers shall be the disbursement officers. The Revenue Divisional Officer concerned should see that the number of pensioners sanctioned in his division are strictly in accordance with the number allocated and no increases are allowed under any circumstances ;

4. Widows of deceased Government Servants and those working in Public Sector Undertakings shall not be eligible for the pension under this scheme.

5. Evidence of marriage of the widow applicant and the death certificate of her husband shall be duly attested by a Gazetted Officer of the State Government or by a Member of the Legislature or by a Member of the Parliament within their respective jurisdictions/constituencies concerned ;

6. A widow drawing pension out of the scheme shall not be eligible for any other pension or financial assistance (recurring) either State or Central ;

7. All the procedure under Old Age Pension Scheme shall be followed in this pension scheme also. This means that the disbursement shall be directly made by the District Treasury Officer concerned by Money Order. The District Treasury Officer, instead of Tahsildar, shall be the Disbursement Officer.

8. There shall be a Screening Committee under the Chairmanship of the Revenue Divisional Officer/Sub Divisional Magistrate concerned consisting of the M.L.As., and Panchayat Samithi Presidents concerned within each Revenue Division. The Assistant Social Welfare Officer of the Revenue Divisional Head-quarters shall be convenor of the Screening Committee and shall be responsible for maintenance of records.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఇది కొంతవరకూ సవరించినట్లే లెక్క. కానీ ఒక పెద్ద సమస్య వచ్చింది. ప్రతి నియోజక వర్గంలోనూ 5 నుంచి 6 వేల వరకూ వస్తున్నారు. అసలు ఊరికి 60 నుంచి 70 వరకూ విడోస్ వున్నారు. తాలూకాకు

200 అని అన్నారు. దానికి కూడా డబ్బు లేదు. ఇంతవరకూ వున్న వృద్ధాప్య ఫించను నుండి ఇవ్వవచ్చునని అనుకున్నారు కానీ దానికే సరిగ్గా దిక్కు లేదు. నెల వారీగా రావడం లేదు. దానిలో నుంచి కేటాయించడంవల్ల ఉపయోగం వుండదు. జనంలో ఆశ కల్పించి, తిప్పించే దానికి, వారికి ఇచ్చే దానికి పొంతన లేదు. అదనంగా పెంచ వలసిన అవసరం వుంది. ఇది సరిపోదు. పెంచే ఆలోచన యేమైనా వుందా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— అధ్యక్ష, ప్రత్యేకంగా ఈ స్కీము గురించి రెండు కోట్ల ఇరవై లక్షల రూపాయలను కేటాయించాము. జిల్లాకు రెండు వేల మందికి ఈ వితంతు పెన్షన్ ఇవ్వాలని. జంట నగరాలకు 5 వేల మందికి ఇవ్వాలని ఉద్దేశం వుంది. ఆ మేరకు ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ. యన్. రాఘవరెడ్డి :— డబ్బు రిలీజ్ కాలేదు.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— కాకపోతే వెంటనే రిలీజ్ చేయడానికి యేర్పాటు చేస్తాను.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— మాకు ఇచ్చిన క్లారిఫికేషన్‌లో ఐటెం '5' లో Evidence of marriage of the widow applicant and the death certificate of her husband shall be duly attested by a Gazetted Officer of the State Government or by a Member of the Legislature or by a Member of the Parliament within their respective jurisdictions/constituencies concerned. అని వుంది. వారి చుట్టూ తిరగలేక అవస్థ. కనుక గ్రామ సర్పంచ్ సర్టిపై చేస్తే సరిపోతుందని మారిస్తే బాగుంటుంది. భర్త లేని వాళ్ళే వస్తారు. దీని కోసం యం.యల్.ఏ. ల చుట్టూ తిరగాలంటే కష్టం. జిల్లాకు రెండు వేల మందికి అంటే సమితికి రెండు వందల మందికి కూడా రాదు. సమితి క్రింద 100 గ్రామాలు వున్నాయి. ఊరికి ఇద్దరి కన్నా ఎక్కువ రారు. కనుక సంఖ్యను పెంచడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— అధ్యక్ష, ఈ స్కీము ఈ సంవత్సరమే ప్రవేశ పెట్టాము. ఒక్కొక్క జిల్లాకు రెండు వేల మందికి ఇవ్వాలనే ఉద్దేశం వుంది. వృద్ధాప్య పెన్షన్ విషయంలో కూడా గత సంవత్సరం 1 లక్ష 40 వేల మందికే కల్పించడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం 80 వేలు ఇంకా పెంచాము. అదే రకంగా వితంతు పెన్షన్ స్కీము కూడా ఈ సంవత్సరమే ప్రారంభమయింది. సంవత్సరం వారీగా పెంచడం జరుగుతుంది. సర్పంచ్‌ను నియమించాలని సభ్యులన్నారు. ఆ రకంగా కాకుండా లోకల్ యం.యల్.ఏ. అని పెట్టాము. యం.యల్.ఏ. అయితే తన నియోజకవర్గం వరకూ బాధ్యతాయుతంగా చేయగలరనే ఉద్దేశంతో ఆ రకంగా చేశాము. యం.యల్.సి. లు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ గెజిటెడ్ ఆఫీసర్లు కూడా ధృవ పత్రాలను సర్టిపై చేయవచ్చును.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— అధ్యక్షా, యం.యల్.ఏ. లు, గెజిటెడ్ ఆఫీసర్ల చుట్టూ తిరగడం కష్టం. విషయం చిన్నది. పెళ్ళి అయిందా లేదా? విడోనా కాదా? ఈ విషయంలో గ్రామ సర్పంచ్ సర్టిఫికెట్ వుంటే సరిపోతుంది. కనుక వీరికే అధికారం ఇస్తారా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— ప్రస్తుతానికి ఆలోచన లేదు.

శ్రీ యన్. రామవరెడ్డి :— సర్పంచ్‌లు కాకపోయినా, సమితి అధ్యక్షులకు ఇవ్వచ్చునండి.

శ్రీమతి కె ప్రతిభాభారతి :— సమితి అధ్యక్షులు మెంబరుగా వున్నారు.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— ఇప్పుడు మంత్రిగారిని కోరేది యేమంటే వారిని ఆలోచించుకుని ప్రభుత్వ నిర్ణయం తీసుకోనివ్వండి. యీ విషయం పైన, సర్టిపై చేసే అధికారం ఎం.ఎల్.ఏ. లకు గానీ, ఎం.ఎల్.సి. లకు గానీ, ఎం.పి. లకు గానీ, సమితి అధ్యక్షులకు గానీ ఇవ్వడం మంచిది కాదు. వాస్తవాలు ఎం.పి. లకు, ఎం.ఎల్.ఏ. లకు ఎంఎల్.సి. లకు తెలిసే అవకాశం లేదు. గ్రామాలలో వున్న వాళ్ళ అధికారులను, రెవెన్యూ ఇన్‌స్పెక్టరు సర్టిఫికెట్ ఇసుకుని దాని ఆధారంగా శాంక్షను కమిటీ ఆలోచిస్తే బాగుంటుంది. ఆ శాంక్షన్ కమిటీలో ఎం.పి. లను, ఎం.ఎల్.ఏ.లను, సమితి ప్రెసిడెంటులను పెట్టినా మిస్‌యూజ్ జరగకుండా చూడవచ్చు. సర్టిఫికేషన్ లెజిస్లేటరుకు పెట్టడం యేదయితే వున్నదో అది లెజిస్లేటర్లను అన్‌పాపులర్ కావడానికి, ప్రజలు వాళ్ళ మీద వత్తిడి తెచ్చి, మీదేమి పోయింది? సంతకం పెట్టండి అంటే ఒట్టు కోవడం కష్టం అవుతుంది. ప్రభుత్వం లిరిగి దీనిని పునరాలోచించే విషయం ఏదైనా వున్నదా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— ఎం.ఎల్.ఏ. లను గాని పెట్టినట్లయితే వారు సక్రమంగా చేస్తారనే ఉద్దేశంతోనే, ఆ విధమైన నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. ఎం.ఎల్.ఏ లు గానీ, సమితి ప్రెసిడెంటులు గానీ సక్రమంగా ఫిల్టర్ చేయడానికి అవకాశం వుంటుందని చెప్పి చెపుతున్నాను.

శ్రీ యస్. జయపాల్‌రెడ్డి :— సర్పంచ్ లందరికీ అధికారం ఇచ్చే స్థితి లేక పోయినప్పటికీ, కనీసం రెవెన్యూ ఇన్‌స్పెక్టరయినా ఇలాంటి విషయాలు అధికారం ఇచ్చేందుకు సిద్ధపడుతున్నారా? రెండవది రూ. 2.50 కోట్లు రిలీజ్ చేసినట్లు చెప్పారు. ఇది 1983-84కా, లేక 1984-85 సంవత్సరాలకా? అలా అయితే 1984-85కు యెంత రిలీజ్ చేయనున్నారు?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— ఈ సంవత్సరం అంటే 1983-84 కు 1984-85 కుయెంత ఇచ్చేది నేను తరువాత తెలియజేస్తాను. బేవిల్ మీద పెడతాను.

శ్రీ యం. మాలకొండయ్య (కొంచెపి) :— ఈ గైడ్‌లైన్స్ ఏ సెలక్షన్ విషయంలో వీళ్ళు మ్యారేజ్ సర్టిఫికెట్ తీసుకురమ్మని, లేదువారు చనిపోయిన సర్టిఫికెట్ తీసుకురమ్మని పెట్టారు. హిందూ మ్యారేజ్‌లో ఎవరూ కూడా సర్టిఫికెట్ తీసుకోరు. మ్యారేజ్ అయితే ఒకవేళ యెవరయినా దీనిలో ఎడ్యుకేటెడ్ ఫ్యామిలీస్ ఇప్పుడు కుల పత్రికలు చేస్తారు. కానీ, అనాదిగా హిందువులు వివాహం చేసుకున్నప్పుడు సర్టిఫికేట్లు తీసుకోరు. క్రైస్తవులకు, ముహమ్మదీయులకు వుంటుంది. మ్యారేజ్ అయితే పురోహితుని వద్ద నుంచి సర్టిఫికెట్ తీసుకురమ్మని వత్తిడి తెస్తున్నారు. ఎప్పుడో 50 సంవత్సరముల క్రిందని ఇవ్వాలంటే పురోహితుడు ఎవరిస్తారు? అప్పటి పురోహితులు వుండాలి కదా? వుంటారో లేదో ఎలా చెలుస్తుంది? ఇది సాధ్యం అయ్యేది కాదు. అలాంటి ఉదాహరణ : కందుకూరు డివిజన్‌లో జరిగింది. ఆ విధంగా సర్టిఫికెట్ వుంటేనే అప్లికేషన్ అరో చేస్తామన్నారు తహశీల్దారు. ఏజ్‌ను గురించి డాక్టరు సర్టిఫికేట్ ఇవ్వమంటే డబ్బులు తీసుకోవడం .....

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— ఈ గైడ్‌లైన్స్ మార్చడం జరిగింది. దయచేసి గౌరవ సభ్యులు చూస్తే సరిపోతుంది.

శ్రీ బి. సమ్మయ్య :— ఇప్పుడు మంత్రిగారు గైడ్‌లైన్స్ ఇవ్వడం రూ. 2,20,00,000 లు కేటాయించడం చూస్తే గ్రామానికి ఒక్కరి కంటె ఎక్కువ రావడం లేదు. బండిల్స్ ఆఫ్ అప్లికేషన్స్ అక్కడ వున్నాయి. అయితే ఇచ్చిన గైడ్‌లైన్స్ అన్నీ ఫుల్‌ఫిల్ అయి వుంటే, మరి ఎట్లా లాటరీ సిస్టమ్‌లో తీయమంటారా యెట్లా తీయమంటారు? అక్కడేమో సర్పంచ్‌లకు గానీ, ఎమ్.ఎల్.ఏ. లకు గానీ ఈ 500 నుంచి 1000 మందిలో ఒక్కరికి ఈ ప్రెజర్ భరించలేని స్థితిలో వున్నప్పుడు యెక్కువగా పెంచి సత్వరమే చర్య తీసుకుంటారా? దీని పరిష్కారం యేమిటి? లేకపోతే మీరైతే వితంతువులకు ఇస్తున్నామని పేరుకి చెప్పినంత మాత్రాన సాధ్యపడేట్లు లేదు. చాలా ఇబ్బందులు ప్రజా ప్రతినిధులకు వున్నాయి. ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య యేమిటి?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— ఇంతకుముందే తెలియజేశాను. ఈ స్కీము ఈ సంవర్సరమే ప్రారంభించడం జరిగింది. మరి ఒక్కొక్క సంవత్సరం ఇన్‌క్రీజ్ చేసుకుని వెళ్ళడం జరుగుతుంది. యే స్కీమయినా మొట్టమొదట యీ విధంగానే జరుగుతుంది. వృద్ధాప్యపు పెన్షన్ కూడా ఆదే విధంగా ఇన్‌క్రీజ్ చేసుకుని వెళ్ళడం జరిగింది. ఆ విధంగానే ఇది కూడా జరుగుతుంది.

శ్రీ కె. రాజిరెడ్డి :— ఇప్పుడు మంత్రివర్యులు సవివరంగా తెలియచెప్పినారు. నా నియోజకవర్గంలోఒక సమస్య వచ్చింది. భర్త లేడని వచ్చింది. వాస్తవంగా భర్త వున్నాడని, సంతకం చేసిన తరువాత తెలిసింది. భర్త వున్నాడో లేదో ఈ సమస్య యెట్లా అండి? వుండి కూడా సాకడం లేదట. మరి ఇటువంటి వాళ్ళకు భర్త వున్నట్లా? లేనట్లా? అటువంటి వాళ్ళకు పెన్షన్ ఇవ్వవచ్చా? ఈ సమస్యను మంత్రిగారు చెప్పాలి.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— ఇటువంటి విషయాలలో మాత్రం భర్త వున్నప్పటి లెక్క. భర్త చనిపోతేనే వీడో క్రింద లెక్క వస్తుంది.

శ్రీ టి. సీతారామ్ :— పంచాయతీ బోర్డు సర్పంచ్‌లు భర్త చనిపోయాడని ధృవీకరించి సర్టిపై చేసిన తరువాత, తహశీల్దారు వెడ్డింగ్ కార్డు, మీకు పెళ్ళి ఎప్పుడు అయింది, అయితే పురోహితుడి సర్టిఫికేట్ కావాలి అంటున్నాడు. అలాంటిది ఎందుకండీ? మనదేశంలో యే స్త్రీ కూడా భర్త చచ్చిపోకుండా చచ్చిపోయాడని చెప్పుకోదు. అదీ కాకుండా పంచాయతీ బోర్డు సర్పంచ్ సర్టిపై చేసిన తరువాత యాక్సెప్టు చేయమని కన్సర్న్‌డ్ అధికారులకు ప్రభుత్వం యేమయినా అధికారాలు జారీ చేసిందా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— తప్పకుండా జారీ చేస్తాము.

శ్రీ బి.హెచ్. భూపతిరావు :— రూ. 2,20,00,000 లు డబ్బు మంజూరు చేశారు. దాదాపు ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో మీరు ఇచ్చినటువంటి గైడ్‌లైన్స్ ప్రకారం ఒక 10 లక్షలు అప్లికేషన్స్ పెట్టాడు ఒక్కొక్క జిల్లాకు. యే ప్రయారిటీ బేసిస్‌లో ఇస్తారు? కలెక్టర్లకు గైడ్‌లైన్స్ ఇచ్చి, లాటరీ పద్ధతి పైన, లేకపోతే యే విధంగా ఇస్తారు? ఒక్కొక్కళ్ళకు మూడు ఫోటోలు కావాలి. ఒక్కొక్క మండలాలకు. 15 మైళ్ళు వచ్చి సర్టిఫికెట్ తీసుకోవడానికి రూ. 50 లు పైన ఖర్చు అయినది. పెన్షన్ వస్తుందో రాదో తెలియదు. ఆ ఖర్చు సంగతి మంత్రిగారు ఆలోచించి గైడ్‌లైన్స్ ఇస్తారా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— ప్రస్తుతానికి వాళ్ళు ఖర్చు పెట్టిన డబ్బు రీఇంబర్స్ చేసే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి లేదు. అయితే ప్రతి ఒక్క స్కీముకు మొదట కొంత వరకు స్టార్టు చేయడం జరుగుతుంది. ఆ విధంగా ఇన్‌క్రీజ్ చేసుకుంటూ పోవడం జరుగుతుంది. ఇంతకు ముందు కూడా తెలియచేశాను.

శ్రీ నిశ్శంకరరావు వెంకటరత్నం :— ఈ విషయం ప్రభుత్వానికి వ్రాయడం జరిగింది. ఈ గైడ్‌లైన్స్‌లోనే 5 అండ్ 7 చూడండి.

7. "All the procedure under Old Age Pension Scheme shall be followed in this pension scheme also."

5. "Evidence of marriage of the widow applicant and the death certificate of her husband shall be duly attested by a Gazetted Officer of the State Government or by a Member of the Legislature or by a Member of the Parliament within their respective jurisdictions/constituencies concerned."

ఓల్డ్ ఏజ్ పెన్షన్ అప్లికేషన్ ఫిలప్ చేసిన తరువాత ఎం.ఎల్.ఏ. సర్టిపై చేస్తున్నారు. కానీ యీ పైల్‌లో చూడండి. ఎవిడెన్స్ ఆఫ్ మ్యారేజ్, డెత్ సర్టిఫికెట్, ఇవన్నీ అటాచ్ చేయమన్నారు. సర్టిఫికెట్స్ తీసుకోవడమే ప్రాబ్లమ్. కాబట్టి మ్యారేజ్ సర్టిఫికేట్ కావాలి, డెత్ సర్టిఫికేట్ కావాలి, ఇన్‌కం సర్టిఫికేట్ కావాలి అంటే ప్రొడ్యూస్

చేసిన తరువాత దానిని కౌంటర్ సిగ్నేచర్ అంటున్నారు. అసలు ప్రొడ్యూస్ చేయడం లోనే బాధ వుంది అంటే కొత్త గైడ్‌లైన్స్ చూడండి. ఇందాక వారు అక్కరలేదు అన్నారు. 50 సంవత్సరాల వితంతువుల సంగతి మనం ఆలోచిస్తున్నాము. వాళ్ళకు దాదాపుగా 25, 35 సంవత్సరాల క్రిందట వివాహము అయివుంటుంది. వాళ్ళను నర్టి ఫికేట్ ప్రొడ్యూస్ చేయమంటే యే విధంగా తెస్తారు." డెత్ సర్టిఫికేట్ ప్రొడ్యూస్ చేయమంటే యే విధంగా తెస్తారు. అది ఇంపాజిబుల్. ఏజ్ సర్టిఫికేట్ ఇవ్వడానికి డాక్టర్లు వాళ్ళ ఇష్టం వచ్చినట్లు లంచాలు కోజేస్తున్నారు. కాబట్టి యీ గైడ్‌లైన్స్‌లో వున్న అయిదు అక్కరలేదు. ఏదవది ఒక్కటి వుంటే సరిపోతుంది. ఓల్డ్ ఏజ్ పెన్షన్‌కు వున్నట్లుగా సర్టిఫికేట్ లేకుండా అప్లికేషన్ పెడితే మనం అలౌస్టు చేస్తాము. మన స్నేహితులు రెవెన్యూ ఇన్‌స్పెక్టర్స్ సర్టిఫికేట్ ఇస్తే చాలు, ఎం.ఎల్.ఏ. లు యెందుకు అని అన్నారు. ఇది చాలా దారుణం. ఈ అండన రెవెన్యూ ఇన్‌స్పెక్టర్లు, డాక్టర్లు బాగుపడుతున్నారు. ఓల్డ్ ఏజ్ పెన్షన్‌కు వున్నట్లు ఒక ప్రొఫార్మా పెట్టి దాని మీద ఎం.ఎల్.ఏ. లు కావీ, మునసబ్ కావీ అలౌస్టు చేస్తే సరిపోతుందని మనవిచేస్తున్నాను. అది చేస్తారా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— అధ్యక్షా, రిలాక్స్ చేయమని చెబుతున్నారు. ఇంతకుముందు మ్యారేజ్ సర్టిఫికేట్ విషయంలో ప్రెజర్స్ యెక్కువగా వచ్చాయి. అసలు సర్టిఫికేట్స్ లేకుండా వుంటే ఇప్పటి వరకు జిల్లాల్లో 10 వేల వరకు అప్లికేషన్స్ దాకా వచ్చాయి. అసలు సర్టిఫికేట్స్ లేకపోతే లక్ష వరకు వచ్చినా రావచ్చు. కనుక సర్టిఫికేట్స్ ప్రొడ్యూస్ చేయవలసిన అవసరం, ఆవశ్యకత వుంది. అందుకే మ్యారేజ్ సర్టిఫికేట్స్ రిలాక్స్ చేశాము. మిగిలినవన్నీ కూడా యథాతథంగా వుంటాయి.

శ్రీ యన్. వెంకటరత్నం :— డెత్ సర్టిఫికేట్ యే విధంగా, ఎవరి దగ్గర నుంచి తీసుకుంటారు? ఎక్కడో కుగ్రామంలో అతడు చనిపోతే అది ఎక్కడ రికార్డు అవుతుంది? సర్టిఫికేట్ ఎవరు ఇవ్వాలి? ఎక్కడి నుంచి పట్టుకొస్తారు? పట్టుకొని వచ్చిన తరువాత కౌంటర్ సిగ్నేచర్ ఎవరు చేయాలి? కాబట్టి దానిని ఓల్డ్ ఏజ్ పెన్షన్ మాదిరి అప్లయి చేస్తే సరిపోతుంది. ఓల్డ్ ఏజ్ పెన్షన్‌లో ఇది యేమి లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— విడో అని తెలియాలి కదా! డెత్ సర్టిఫికేట్ లేకపోతే ఎలాగా? అందుకని పెట్టారు?

శ్రీ యన్. వెంకటరత్నం :— ఎం.ఎల్.ఏ. ల సర్టిఫికేట్ యెందుకు పెట్టారు? విడో అని తెలియడానికే.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— డెత్ సర్టిఫికేట్ కాని లేకపోయినట్లయితే ఇంతకుముందు గౌరవ సభ్యులు తెలిపినట్లుగా నా భర్త వెళ్ళిపోయారు, నాకు ఇవ్వండి అనే విధంగా వస్తుంది. అందుకని డెత్ సర్టిఫికేట్ వుంచడం జరుగుతుంది.

శ్రీ యన్. వెంకటరత్నం :— డెత్ సర్టిఫికేట్ ఎవరి నుంచి తేవాలో క్లారిఫై చేయండి? విలేజ్ మున్సబ్ ఇవ్వాలా? ఎవరు ఇవ్వాలి? అది క్లారిఫై చేయకుండా ఎక్కడి నుంచి పట్టుకొస్తారు?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— డెత్ సర్టిఫికేట్ ఎవరు ఇవ్వాలి?

శ్రీ యన్. వెంకటరత్నం :— ఎం.ఎల్.ఏ. ఇవ్వవచ్చు అంటే ఎం.ఎల్.ఏ.లు ఇవ్వవచ్చు. సర్పంచ్ ఇవ్వవచ్చు అంటే సర్పంచ్‌లు ఇవ్వవచ్చు. అలాగే మున్సబ్ ఇవ్వవచ్చునంటే మున్సబ్‌లు ఇవ్వవచ్చును. దీని గురించి చెప్పాలి, యెట్లా? లేకపోతే వారు వచ్చి అడుగుతారు?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— ఈ డెత్ సర్టిఫికేట్ ఎవరు ఇవ్వాలనేది పరిశీలించి తెలుపుతాము.

Short Notice Question Postponed From 21-2-1984.

70—B

Acceptance Of The Recommendations Of The Mandals' Commission By The Government

S. N. Q. No. 4316 — N :— Sarvasri N. Raghava Reddy, M. Ramakrishna Rao, M. Yerraiah Reddy, Smt. M. Swarajyam :- Will the Minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) The details of the recommendations of the Mandals' Commission accepted by the Government :

(b) The steps taken by the Government to impliment Mandal Commissions' recommendations : and

(c) Whether a copy of the Mandal Commission's report will be placed on the Table of the House?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :—

ఎ) అవునండీ. మండల్ కమీషన్ నివేదికపై రాష్ట్రప్రభుత్వం చేసిన సిఫారసుల ప్రతులు సభా సమక్షంలో వుంచడమయింది.

బి) మండల్ కమీషన్ నివేదికపై రాష్ట్రప్రభుత్వం అభిప్రాయాలను తెల్పుతూ, వాటిని భారత ప్రభుత్వానికి పంపింది. వాటిపై భారత ప్రభుత్వ నిర్ణయం అందవలసి వుంది. వారి నిర్ణయం అందిన తరువాత తదుపరి చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

సి) భారత ప్రభుత్వం ఆ నివేదిక ప్రతులను కావలసిన సంఖ్యలో సరఫరా చేయనందువల్లను, నివేదిక అసంఖ్యాకమైన పుటలు కలిగి వుండటంవల్లను దాని ప్రతిని శాసన మండలి గ్రంధాలయంలో వుంచడం జరిగింది.

(a) In April, 1968 the Government of Andhra Pradesh appointed a Backward Classes Commission to determine the criteria for backwardness and to recommend the list of socially and educationally backward communities for inclusion in the list of Backward Classes (O.B Cs) and to prescribe the percentage of reservations in services and in professional colleges etc., A copy of the report of the Backward Classes Commission appointed by the State Government is enclosed herewith for ready reference Based on the recommendations contained in the said report, the State Government have appointed 2nd Backward Classes Commission to review the existing list of B Cs. and other concessions available to them. The report of the Second Backward Classes Commission appointed by the Government of Andhra Pradesh is under consideration of Government. On the recommendations made by the State Backward Classes Commission, the State Government have recognised 93 communities as socially and educationally Backward Classes. A list of these communities is given in Annexure-I attached to this note.

The main recommendations relating to observance of rule of reservation in the matter of appointments and in educational institutions, the scheme of scholarships, stipend, freeship, hostel facilities and supply of text books and note books etc., for Backward Classes have been in force in this State since quite a long time.

Based on the recommendations of the Andhra Pradesh Backward Classes Commission, 1970, Government have originally recognised 92 communities as Backward Classes and classified them into four groups, Subsequently Government have recognised 3 more communities as Backward Classes bringing the total to 95. Two communities namely Lambadas and Yarukulas formerly in the list of Backward Classes have been included in the list of S.Ts. Thus, there are 93 communities (vide Annexure-I) in the list of B.Cs. in this State and they are classified as follows :

Group (A) : 38 communities
(Aboriginal tribes, Vimuktha Jathis,
Nomadic and Semi-Nomadic tribes etc.,)

Group (B) : 21 communities
(Vocational Groups)

Group (C) : 1 Community
(Scheduled Caste converts into
Christianity and their progeny).

Group (D) : 33 Communities
(Other classes).

25% of seats in Engineering and Medical Colleges has to be reserved to these Backward Classes as shown below :

Group (A)	....	7%
Group (B)	...	10%
Group (C)	....	1%
Group (D)	....	7%
Total		25%

There are at present 601 B C. Hostels in the State with a strength of about 49,000 During the current year 100 B.C. Hostels have been opened besides increasing the existing strength by 10% as there is heavy demand for the opening of new hostels and as well as for the seats in B C hostels A copy of the performance budget for 1983-84 for the Department of Backward Classes which contains details of various measures and concessions given to B.Cs. is enclosed herewith for reference.

The remarks of the State Government on the various criteria adopted and the recommendations made by the Mandal Commission are furnished hereunder.

The country-wise enumeration of communities was introduced by the Registrar General of India for the first time in 1881 census and it was subsequently given up from 1931 census onwards. Hence, the community-wise population figures were not available from 1931 onwards. In the absence of these statistics the Mandal Commission had collected data from various States and adopted projection techniques to arrive at community-wise population figures. These projections were apparently based on the assumption that growth rate of castes and communities remainded uniform over a period of about 50 years which may not be correct. Secondly, the Mandal Commissions has adopted 11 indicators and classified them into social, educational and economical. The 3 point weightage was given to social criterion, while 2 and a single point weightage was given to educational economic criteria respectively. According to the Art. 15 (4) of the constitution nothing shall prevent the State Government from making any special provisions for the advancement of any socially and educationally backward classes of the citizens etc. From this it appears that social and educational criteria will have to be given equal weightage, whereas the Mandal Commission has given different weightage viz. 3 point weightage to social indicator and 2 point weightage to educational indicator. This appears to be in correct which however may kindly be examined by the Government of India in detail. Thirdly, the Mandal Commission

has adopted multiple criteria and various survey reports, lists maintained by various State Governments etc., and suggested as many as 292 communities for inclusion in O.B.Cs. as against 93 in this State.

A critical review of the list of 292 communities recommended by the Mandal Commission for inclusion in the list of O.B.Cs. reveals that in several cases synonyms or sub-groups have been shown as independent communities, while in some cases the names of some communities have been mis-spelt as a result of which they have also been treated separate entities. This list can be rationalised taking into account the above factors. Moreover, no information about the social, economic and educational status of these communities is available in the absence of which it is difficult for the State Government to offer specific remarks on this issue.

Fourthly, the Mandal Commission has selected 64 sample units at the rate of 2 villages from each district in addition to one urban unit in each district. The sample taken by the Mandal Commission appears to be small and hence might not be representative of the actual characteristics prevailing in the State.

The Mandal Commission has recommended 27% of reservations in services for O.B.Cs. The existing scheme of reservation in the State, as contained in the General Rule 22 of the State and Subordinate Services, is given below :

Scheduled Castes	14%
Scheduled Tribes	4%
Backward Classes (O.B.Cs)	25%
Ex-Servicemen	2%
Physically handicapped	1%
Sports man	1%
Total	49%

It is seen from the above that 25% of the vacancies in services have been reserved by the State Government for B.Cs as against 27% recommended by the Mandal Commission. This Government however, have no objection to accept the recommendation of the Mandal Commission.

The following are the remarks of the State Government on the indicators pertaining to Social, Educational and economic criteria adopted by the Mandal Commission.

A. SOCIAL

INDICATOR (i) :

Castes/Classes considered as socially backward by others.

Remarks :— The State Government has already recognised this criterian while accepting the recommendations of the first B. C. Commission and accordingly included 93 communities in the list of B.Cs.

INDICATOR (ii) :

Castes/Classes which mainly depend on manual labour for their livelihood.

Remarks :— The State Government on the recommendations of the first B C. Commission 1970 has adopted the criteria recommended by it to determine social backwardness viz. occupations pursued by the classes of citizens, the nature of which must be inferior or unclean or undignified and unremunerative or which does not carry influence or power. The labour is classified as skilled, semi-skilled and unskilled which is always treated as a productive function under the economics and it does not in any way reflect the social characteristics. Hence this appears to be more economical rather than social character. In view of the fact that statistics of manual labour for their livelihood are not readily available, it may not be feasible to accept this criterion. Other social stigmas like criminality, nomadism and beggery should have been considered under Social sector.

INDICATOR (iii) :

The Castes 'Classes where 25% females and 10% males above the State average got married at an age below 17 years in rural areas and atleast 10% females and 3% males do so in urban areas.

Remarks :— The Higher incidence of child marriage practice generally prevails in poor and uneducated classes of the society. In some parts of the country this is linked with religious practice also. Hence this criterion cannot solely be considered under social sector also.

INDICATOR (iv)

Castes/Classes where participation of females in work is atleast 25% above the State average.

Remarks :— The division of labour traditionally in the Indian society is made in such a way that the house-hold chores are assigned to the woman folk, while the out-door work is attended to by the man. However, it is customery in some areas of the State that woman folk participate in out-door work, irrespective of the fact whether they are rich or poor. However this participation is almost negligible and cannot represent the participation of females in work. Hence, it may not be desirable to include this criterion under social sector.

B. EDUCATION

INDICATOR (v) :

Castes/Classes where the number of children in the age group of 5-15 years who never attended school is atleast 25% above the State average.

INDICATOR (vi)

Castes Classes where students drop out in the age group of 5-15 years is atleast 25% above the State average.

INDICATOR (vii) :

Castes/Classes amongst who the propertion of matriculates is atleast 25% below the State average.

Remarks on the Indicators (v), (vi), & (vii) :— The State Governmant have introduced many measures for the general and educational advancement of the people in the State. The Government have introduced compulsory primary education for children in the age group 6-11 years and free education for boys and girls upto Intermediate. These measures have contributed considerably to increase the literacy and educational advancement of many sections of the people. Having regard to the educational advancement and the fact that a pass in the S S.C.(10th class) examination is the minimum qualification for appointment in public service and also for admission in the University, the A P.B.Cs Commission 1970 has adopted the formula that communities whose student population in 10th, 11th classes is well below the State average or educationally backward, which was accepted by the State Government. Hence there may not be any objection for the State Government to accept the criteria adopted by the Mandal Commission.

C. ECONOMIC

INDICATOR (viii) :

Castes/Classes where the average value of assests is atleast 25% below the State average.

Remarks :— The A.P.B Cs. Commission 1970 has recommended "that the General poverty of the Class or Community as a whole" be considered as one of the criteria for inclusion of communities in the list of B.Cs. and this was accepted by the State Government. It is however pointed out that the average value of family assets may not reflect the actual economic status since sizes of the families vary markedly. The Commission should have considered more relevant indicators such as per capital expenditure or consumption pattern etc., to measure the incidence of poverty.

INDICATOR (ix) :

Castes/Classes where the number of families living in Kuccha houses atleast 24% above the State average.

Remarks :— Generally people irrespective of the fact whether they are rich or poor prefer to live in Kuccha houses especially in villages. In urban areas almost all poor people live in Kuccha houses only. In rural areas houses are constructed on the basis of raw material locally available and hence they may not attach much importance to construct pucca houses. As regards the recommendation of the Mandal Commission it is pointed out that 2 villages in each district and one urban centre in each district have been selected for survey by the Mandal Commission. Thus the sample units selected in rural areas is double than those selected from urban areas. Hence, there is every possibility of getting favourable results in respect of rural areas as per the survey conducted by the Commission. Due to these limitations the recommendation of the Mandal Commission is not acceptable.

INDICATOR (x) :

Castes/Classes where the source of drinking water is beyond half a kilometer for more than 50 % of the house-holds.

Remarks :— The sources of location of drinking water as a criterion for determining backwardness under economic indicators cannot be justified since it has nothing to do with social and educational backwardness. The drinking water facility depends upon many factors like ground water and surface potentials and varies from place to place. As the drinking water facility is included in the Minimum Needs Programmes (MNP) during 5th and 6th Plan period, this factor may not be given such an importance.

INDICATOR (xi) :

Castes/Classes the number of households having taken consumption loan is atleast 25% above the State average.

Remarks :— Statistics relating to amounts of loan sanctioned, the agencies which sanction consumption loans to O.B.Cs., are not available with the State Govt. However, the State Govt. have no objection for this criterion since it reflects the economic backwardness.

The following are the remarks on the various recommendations made by the Mandal Commission.

Identification of O.B.Cs. :

2. The Commission has adopted a rough and ready criteria for identifying backward classes among the non-Hindu-Communities.

(i) All untouchables converted to any non-Hindu-religion;

The State Govt. have already accepted this criteria by including S.C. converts to Christianity and their progeny in the list of B.Cs. under Group-C.

(ii) Such occupational communities which are known by the name of their traditional hereditary occupation and whose Hindu counter parts have been included in the list of Hindu O.B.Cs. (Examples : Dhobi, Toli, Dheemar, Nai, Gujar, Kumhar, Lohar, Darji, Badhai etc.,)

The State Government have appointed a Commission of Inquiry with a single member to examine among other the socio and educational backwardness of minority communities for the purpose of including them within the purview of O.B.Cs. under Articles 15(4) and 16 (4) of the Constitution. The decision of the State Government with regard to inclusion of non-Hindu communities in the list of O.B.Cs. on the basis of occupation adopted by Hindu counterpart will be taken after examing the Commission's Report. However, the State Government have already included Laddaf, Pinjari or Noorbash and Mehtar (Muslim) in the list of O.B.Cs.

REMARKS

3. The Commission had identified 3742 castes or classes for all states as O.B.Cs. by applying the aforesaid criteria as well as utilising the following sources of information.

i) Census Report of 1861 (Particularly for identification of primitive tribes, aborginal tribes, hill tribes, forest tribes and indegenous tribes)

ii) Personal knowledge gained through extensive touring of the Country and receipt of voluminous public evidence as described in Chaper-X of the Report;

A total number of 292 communities have been recommended by the Mandal Commission for inclusion in the list of OBCs. so for as the State of A. P. is concerned as against 93 communities already recognised by the State Government vide Annexure-I. The Mandal Commission has adopted 11 indicators for identification of Backward Class in the entire Country. However, they have not indicated the number of communities recommended by them for inclusion in the list of O.B.Cs. qualified under each indicator. As observed by the Mandal Commission it has inter alia prepared the list of 3743 castes, for the entire Country by adding to State lists of O.B.Cs. certain castes on the basis of "personal knowledge".

	REMARKS
and iii) List of O. B. Cs. notified by various State Governments.	A List showing the communities identified as O. B. Cs. by Mandal Commission and included in the State Backward Classes list with their synonimous and sub-groups is given in Annexure-II. Communities idendified as O.B.Cs. by Mandal Commission which were already included in the list of Scheduled Castes, Scheduled Tribes identified by the State Government is given in Annexure-III. A list showing the communities identified as O.B.Cs. by the Mandal Commission which are found in the neighbouring States or in the border districts of A.P. is given in Annexure-IV. As mentioned earlier the State Government has already appointed One Man B.C. Commission of Inquiry to suggest inclusions/deletion in/from the existing list of Backward Classes. The One Man B.C. Commission has presented its report to the State Government in September, 1982 and it is under consideration of the State Government. This recommendation is, therefore, not acceptable to the State Government.
4. The Second B. C Commission estimated the Hindu castes by groups which come in the category of O B.Cs at 43.7% of the total population. The estimate of O.B.Cs. for non-Hindu communities, religious groups etc., comes to 8.4% of the total population. Thus, the Second B. C. Commission estimate the O.B.Cs. belonging to	The Country-wise enumeration of communities was introduced by the Registrar General of India for the first time in 1881 Census and it was subsequently given up from 1931 Census onwards. As such the community-wise population figures are not available from 1931 onwards. In the absence of the statistics, the Mandal Commission has calculated data from various State Governments and adopted projection techniques to arrivev at Country-wise population figures. These

Hindu and non-Hindu communities at 52% of the total population after aggregating and rounding the figures.

projuctions were apprently based on the assumption that growth rate of castes and communities remained uniform over a period of about 50 years which does not seem to be correct. As there was no enumeration of communities from 1931 onwards the recommendation of the Mandal Commission may be accepted.

EDUCATIONAL MEASURES

(i) An intensive and time bound programme is recommended for adult education in selected pockets with high concentration of O.B.C. Population.

The Adult Education programme is being implemented in the Andhra Pradesh with particular emphasis to Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes.

(ii) Residential schools should be set up in the above pockets for O.B.C. students with all facilities, including boarding and lodging provided free of cost.

This recommendation is already being implemented in the State of Andhra Pradesh. Separate Backward Classes Govt. Hostels for Backward Class students are being run providing free boarding and lodging facilities and also supplying note books and text books etc., free of cost. 601 hostels for Other Backward Classes are being run with 49,000 boarders.

(iii) Separate Govt. hostels for O.B.Cs. should be provided with all facilities, including boarding and lodging made available free of cost.

This recommendation is already being implemented in the State of Andhra Pradesh. In the Govt. hostels for Backward Classes free boarding and lodging facilities with free supply of note books and text books have been provided. At present there are 601 hostels with 49,000 boarders.

(iv) These activities can be started in a limited scale on selected basis and expanded further.

The scheme is being extended in a phased programme.

(v) As reservations in services will absorb only a small percentage of the educated backward classes, the rest equipped with vocational skills for self employment.

There is already a scheme of giving short term training to Other Backward Classes students to increase employment opportunities as village officers, drivers, trailers, mechanics, typists and stenographers etc., which is implemented by the Director of Backward Classes Welfare. A scheme to impart training in modern technics to the age old skilled artisan is also being implemented by establishing artisan industrial estates, under Special Employment Scheme. However, large number of artisans are being trained under on going general programme like TRYSEM, IRDA, DPAP, DIC etc.

(vi) There should be reservation of 27% of the seats in all scientific, Technical and Professional Institutions run by the Centre as well as the State Government under Article 15 (4). The higher percentage of reservations, wherever it exists should not be effected by this recommendation.

25% seats are reserved for Backward Classes in Technical Institutions, Professional Courses, Post-Graduate Courses and Professional Post-Graduate Course. This Government however, have no objection to accept this recommendation.

(vii) There should be special coaching facilities for other Backward Classes students in technical and professional institutions so that their standard is brought on par with the others.

In order to improve the standard of the O.B C. students seeking admission to Engineering Courses, Government have sanctioned a scheme of Special Coaching to first year students of five Universities. Special Coaching is given in English, Mathematics and other Science subjects to improve their standard The recommendation to extend the scheme other Professional Institutions will be examined by the State Government after a decision is taken by the Government on the report of the Second Backward Classes Commission appointed by the State Government. Special Coaching to Other Backward Classes to appear for I.A.S. or I.P S. or Group-I Services of State Government is also being given.

2. FINANCIAL ASSISTANCE

(i) Institutional finance and technical assistance should be made available to members of village vocational communities who want to set up small scale industries on their own. Such assistance should also be given to these promising O.B.C. candidates who have obtained special vocational training.

This recommendation is being implemented in the State of Andhra Pradesh through Andhra Pradesh Backward Classes Co-operative Finance Corporation. Financial assistance is given by other various Corporations as well as Industries Department.

(ii) Cooperative societies of occupational groups should be encouraged.

This recommendation has already been implemented in the State of Andhra Pradesh by information of Cooperative Societies for occupational groups namely Washermen, Fishermen and Toddy Tappers etc.

(iii) The State Government should be advised to create a separate net work of financial and technical institutions to foster business and industrial enterprise among other Backward Classes, as part of the over all strategy to uplift the Backward Classes.

The Andhra Pradesh Backward Classes Cooperative Finance Corporation Limited has been established with effect from September, 1974 with Head-quarters at Hyderabad and its area of operation extends to the entire State of Andhra Pradesh. There are District Societies at Dist. level which are affiliated to this Corporation. The Corporation is the first of its kind to be set up in the country for the accelerated economic development of the Other Backward Classes. In addition to this, there are various Grameena Banks and Commercial Banks and Cooperative Central Banks which extended financial assistance to Other Backward Classes. Besides this, the Andhra Pradesh State Finance Corporation and the Andhra Pradesh Small Scale Industries Development Corporation also render financial assistance.

3. STRUCTURAL CHANGES

(i) State Government should be directed to enact and implement progressive land legislation so as to effect basic structural change in the existing production relation in the countryside.

As the Land Reforms (COAH) Act, 1973 is still under implementation in the State, the question of enacting another Legislation does not arise.

(ii) Surplus land made available in future by the operation of land ceiling laws should be alloted to Other Backward Classes landless labour.

Surplus land obtained under land ceiling legislation is being assigned to the landless poor Scheduled Caste, Scheduled Tribes and Backward Classes also. In fact, financial assistance is also being extended through the Backward Classes Corporation for land development and well sinking programmes concerning the surplus lands assigned to the Backward Classes.

4. MISCELLANEOUS

(i) Certain occupational communities like Fishermen, Banjaras, Khatwas etc., who suffer from the stigma of untouchability should be included in the list of Scheduled Caste & Scheduled Tribes.

The Banjaras in Telangana area of the State of Andhra Pradesh have already been included in the list of Scheduled Tribes while the Fishermen have been included in the State list of Backward Classes.

(ii) Backward Classes Development Corporation should be set up both at the Central and State levels to implement the various social educational and economic measures for their advancement.

Andhra Pradesh Backward Classes Cooperative Finance Corporation has already been set up by State of Andhra Pradesh as early as in September, 1974 for implementing economic support schemes.

(iii) A separate Ministry/Department for Other Backward Classes at the Centre and State should be created to safeguard their interests.

A separate Directorate for Backward Classes Welfare has already been established in 1975 in the State of Andhra Pradesh. The subject Backward Classes Welfare has been assigned to Cabinet rank Minister in all most all the Cabinet.

(iv) Better representation should be given to certain very backward sections of Other Backward Classes like the Caddis in Himachala Pradesh, Neo-Buddists in Maharastra. Fishermen in Coastal areas, Guijars in Jammu and Kashmir by carving out separate constituencies at the time of delimitation.

Separate constituencies for particular communities is not advisable. However, the opinion of Election Commission of India may be obtained and a decision taken by Government of India in the matter.

5. CENTRAL ASSISTANCE

Programme especially designed Other Backward Classes should be financed by the Central Government in the same manner and to the same extent as was done in the case of Scheduled Castes & Scheduled Tribes.

The following two schemes are implemented for Backward Classes under Centrally Sponsored Schemes by sharing the expenditure on 50:50 basis. The State Government desire that the expendi-

tere incurred on Backward Classes may be fully met by Government of India on par with Scheduled Castes and Scheduled Tribes.

1. Sanction of Scholarships to children of those in unclean occupations ; and
2. Development of Surplus Lands.

6. REVIEW

The entire scheme of recommendations should be reviewed after 20 years so that one generation can be covered. Review at a shorter interval will be arbitrary.

The State Government have extended the period of rule of reservation of Backward Classes till the end of academic year 1990-91. The position will be reviewed at the examination of the Report presented by the Second Backward Classes Commission appointed by the State Government.

7. RESERVATION IN SERVICES

The commission is of the opinion that like S.Cs. & S.Ts., O.B.Cs. deserve reservation proportionate to their percentage to the total population i.e., 52%. But a reservation of 52% may go against the Law laid down by the Supreme Court in various decisions that the total quantum of reservation under Art. 15 (4) and 16 (4) of the Constitution should be below 50%. Therefore, taking into account the reservation quota of 22½% for Scheduled Castes & Scheduled Tribes the Commission has recommended a reservation of 27% in all recruitments to Government service, public sector undertakings under the Central & State Governments and also nationalised Banks. State which have already introduced reservation for O.B.Cs. exceeding 27% will remain unaffected by this recommendation(para 13.11, 13.12, 13.14 page 58 of the Report).

All private sector undertakings which have received financial assistance from the Government in one form or the other should also be covered by the above scheme of reservations. It is imperative that adequate statutory provisions are made by the Government to amend the existing enactments rules and procedure etc., to the extent they are not in consonance with the same. All Universities and Colleges should be covered by the above schemes of reservation. (para 13.15, 13.16, 13.17 page 58 of the report).

In April, 1968 Government of Andhra Pradesh have appointed a Commission to recommend among others the reservation of appointments or posts in favour of Backward Classes and the percentage of proportion of such reservation and the period during which such reservation may be made. Based on the Report of the

Backward Classes Commission, 1970, 25% reservation of posts or appointments by direct recruitment have been made in favour of O B.Cs. (Other than the Scheduled Castes & Scheduled Tribes).

According to rule 22 of the Andhra Pradesh State and Subordinate Service Rules the following is the percentage of reservation earmarked in favour of S Cs./S.Ts ,/B.Cs. and other Categories.

1.	Scheduled Castes	....	14%
2.	Scheduled Tribes	....	4%
3.	Backward Classes	...	25%
4.	Ex-Servicemen	....	2%
5.	Meritorious Sports men	....	1%
6.	Physically handicapped	....	3%
	Total	...	49%

Government have extended the period of reservation of seats in all professional courses and Post Graduate Courses including Post-Graduate Professional Courses and also reservation of posts in services till the end of academic year 1990-91. This Government however, have no objection to accept the recommendation of the Mandal Commission.

The over all scheme of reservation for O.B.Cs. should be as follows :—

1. Candidates belonging to O.B Cs. recruited on the basis of merit in an Open Competition should not be adjusted against their reservation quota of 27%.

This procedure is already in vogue in the State of Andhra Pradesh in respect of selection of candidates for appointments and for admissions in professional courses and post graduate courses including post graduate professional courses.

2. The above reservation should also be made applicable to promotion quota at all levels.

Reservation in promotion at all levels to Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes is separately under examination of the State Government.

3. Reserved quota remaining unfilled should be carried forward for a period of three years and deserved thereafter.

In order to give equal opportunities to Other Backward Classes both in Services and Educational Institutions, they have been classified into four groups and reservations have been provided as indicated below :—

Group (A)	....	7%
Group (B)	...	10%
Group (C)	....	1%
Group (D)	....	7%
Total	....	25%

For Backward Classes, there is no carry forward provision in the State of Andhra Pradesh. If no suitable candidate is available for the post reserved for any particular group of Backward Classes, that post will accure to the next group in the order of rotation and only if no suitable candidate is available in any of the groups the reserved post will lapse to the general pool (Vide General Rule 22 (d) (i), However, the position will be reviewed after examing the One Man Commission of Inquiry for Backward Classes appointed by Government of Andhra Pradesh.

4. Relaxation in the upper age limit for direct recruitment should be extended to the Candidates of O.B.Cs. in the same manner as done in the case of Scheduled Castes and Scheduled Tribes.

The concession in upper age limit for direct recruitment is extended to Backward Classes by 5 years (Vide General 12 (a) (i).

5. A Roster system for each category of posts should be adopted by the concerned authorities in the same manner as presently done in respect of Scheduled Caste & Scheduled Tribes candidates. (Para 13.13, page 58 of the Report).

Roster system has been prescribed in General Rule 22 of Andhra Pradesh State and Sub-ordinate Rules for all reserved categories including Backward Classes.

ANNEXURE—I.

LIST OF SOCIALLY AND EDUCATIONALLY BACKWARD CLASSES.

GROUP—A.

Aboriginal tribes, Vimuktha Jathis, Nomadic and Semi-Nomadic tribes etc.,

1. Agnikulakshatriya, Palli, Vadabalija, Bestha, Jalari Gangavar, Gangaputra, Goondla, Vanyakulakshatriya (Vannekapu, Vannereddi, Pallikapu, Pallireddi), Neyalla and Pattapu.
2. Balasanthu, Bahurupi.
3. Bandara.

4. Budabukkala.
5. Rajaka (Chakali. Vannar).
6. Dasari (formerly addicted to crimes and beggary).
7. Dommara.
8. Gangiredlavaru.
9. Jangam whose traditional occupation is begging.
10. Jogi.
11. Katipapala.
12. Korcha.
13. Medari or Mahendra.
14. Mondivaru, Mondibanda, Banda.
15. Nayi-Brahmin (Mangali).
16. Nakkala.
17. Pitchiguntla.
18. Pamula.
19. Pardhi (Nirshikari).
20. Pambala.
21. Peddammavandlu, Devaravandlu, Yellammavandlu, Mutyalammavandlu.
22. Veeramushti (Nettikotala).
23. Valmiki Boya (Boya, Bedar, Kirataka, Nishadi, Yellapi, Pedda Boya), Talayari and Chunduvallu.
24. Gudala.
25. Kanjara - Bhatta.
26. Kalinga.
27. Kempare or Reddika.
28. Mondipatta.
29. Nokkar.
30. Pariki Muggala.
31. Yata.
32. Chopemari.
33. Kaikadi.
34. Joshinandiwalas.
35. Odde (Oddilu, Vaddi, Vaddelu).
36. Mandula.
37. Mehtar (Muslim).
38. Kunapuli.

GROUP—B

VOCATIONAL.

1. Achukatlavandlu.
2. Aryakshatriya, Muchi (Telugu Speaking), Chittari, Giniyar, Chitrakara, Nakhas.
3. Devanga.
4. Ediga, Gowda (Gamalla, Kalalee), Goundla, Settibalija of Visakhapatnam, East Godavari, West Godavari and Krishna Districts.
5. Dudekula, Laddaf, Pinjari and Noorbash.
6. Gandla, Telikula.
7. Jandra.
8. Kummara or Kulala.
9. Karikalabhakthulu, Kaikolan or Kaikala (Sengundam or Sangunther).
10. Karnabhakthulu.
11. Kuruba or Kuruma.
12. Nagavaddilu.
13. Neelakanthi.
14. Patkar (Khatri).
15. Perika (Perike Balija, Puragirikshatriya).
16. Nessi or Kurni.
17. Padmasali (Sali, Salivan, Pattusali, Sonapathulu, Thogata Sali).
18. Srisayana (Segidi).
19. Swakulasali.
20. Thogata, Thogati or Thogataveerakshatriya.
21. Viswabrahmin (Ausula or Kamsali, Kammari, Kanchari, Vadla or Vadra or Vadrangi and Silpis).

GROUP—C.

SCHEDULED CASTES CONVERTS.

1. Scheduled Castes converts themselves to Christianity and their progency.

GROUP—D

OTHER CLASSES

1. Agaru.
2. Arakatika, Katika.
3. Atagara.
4. Bhatraju.
5. Chippolu (Mera).
6. Gavara.
7. Godaba.
8. Matkar.
9. Jakkala.
10. Jingar.
11. Kandra.
12. Koshti.
13. Kachi.
14. Kalavanthula, Ganika.
15. Krishnabalija, (Dasari, Bukka).
16. Koppulavelama.
17. Mathura.
18. Mali.
19. Mudiraj, Mutrasi, Tenugollu.
20. Munnurukapu (Telangana).
21. Nagavasam (Nagavamsa).
22. Nelli.
23. Polinativelamas of Srikakulam and Visakhapatnam Dists.
24. Poosala.
25. Passi.
26. Rangrez or Bhavasara Kshatriya.
27. Sadhuchetty.
28. Satani (Chattadasrivaishnava).
29. Tammali.
30. Turupukapus of Srikakulam and Visakhapatnam Districts who are subject to Social Customs of diverce and remarriages among their woman.
31. Uppara or Sagara.
32. Vanjara (Vanjari).
33. Yadava (Golla).

ANNEXURE—II

LIST SHOWING THE COMMUNITIES IDENTIFIED AS O.B.Cs. BY MANDAL COMMISSION GOVERNMENT OF INDIA AND INCLUDED B.C. LIST AND THEIR SYNONYMS AND SUB GROUPS (M. C. R. LIST)

S. No.	S.No. of the O.B.Cs. of M.C.R.	Name of the Community in O.B.Cs. of Column No. 2	Group and S. No. of the Community finding place in the A.P. State B.C. list.				Synonyms.
1	2	3	4				5
1.	1	Achukantlavandlu	Group	B.	S.No.	1	
2.	4	Agaru	,,	D	,,	1	
3.	10	Arekatika : Katika	,,	D	,,	2	Are Marathi S.No. 9 MCRL Katika, Kasai S.No. 108, MCRL Marathi, 160 MCR.
4.	11	Arya Kshatriya, Chittari, Chitrakara : Ginirar : Nakhas: (Muchi)	,,	B	,,	2	
5.	12	Atagara	,,	D	,,	3	
6.	19	Balasanthu : Bahurupi	,,	A	,,	2	Balasanthunam S.No. 18 MCRL.
7.	20	Bandara	,,	A	,,	3	
8.	27	Bestha : Anikali, Jalare Ratna Balaji : Uppila; Vade Balaji.	,,	A	,,	1	Chatri; Agnikulakshtriya, Bombili S. No. 44, MCRL. 202, 203, 204 of MCR Nayyala 184 MCR.

1	2	3	4				5
9.	29	Batraju	Group	D	S No.	4	Valmiki; Valmiki Boya (Boya; Bedar; Kıratka, Nıshadı; Vellagı, Peddaboya)
10.	35	Boya; Valmıki	,,	A	,,	24	Talayarı and Chunduvallu 261, 276, 277 of MCR.
11.	36	Budabukkalas	,,	A	,,	4	Budabukka Burbuk 37, 39 of MCR.
12.	41	Chakala; Chawla; Dhobi Rajaka; Chakali : Vannar	,,	A	,,	5	Puthıraj Vannan S.No. 230 of MCR.
13.	48	Chuppolu (Mera)	,,	D	,,	5	
14.	49	Chopemari	,,	A	,,	34	
15.	51	Rangrez, Darjı, Bhavasara, Hindu-Mera Merti, Rangarı, Maratha.	,,	D	,,	26	
16.	52	Dasarı	,,	A	,,	6	Sunna or Sunnal No. 257 & 258 of Dasarı Donga & Gudu S.No. 53.
17.	55	Devanga	,,	B	,,	3	
18.	61	Dommara	,,	A	,,	7	
19.	63	Dudekula, Laddaf, Pinjari of Noorbash.	,,	B	,,	5	
20.	64	Ediga, Gowda (Gammalla, Kalalee), Goundla, Settibalija.	,,	B	,,	4	

1	2	3	4				5
21.	65	Gadla, Telikula	Group	B	S.No.	6	Deva Telikula, Gondla, Teli S.No. 54, MCRL.
22.	67	Gangiredlavaru	,,	A	,,	8	
23.	69	Gavara	,,	D	,,	6	
24.	70	Godaba	,,	D	,,	7	
25.	72	Golla, Dhangar, Iddayar, Kondar, Kurba, Yadav, Yerragolla.	,,	D	,,	33	Hedukulam 289 Goudus-Bate (Bhirityya, Dudhekuria Hate, Jatake, Jaria) S.No. 74, of MCRL. Goudu-73 of MCRL Seerithi Goudus-244, Aravalu-7 of MCRL.
26.	75	Gudala	,,	A	,,	26	
27.	78	Hatkar	,,	D	,,	8	
28.	80	Jakkala	,,	D	,,	9	
29.	81	Jandra, Kuruvinasetty	,,	B	,,	7	
30.	83	Jangam	,,	A	,,	9	Jangala 82 of MCRL Veera Sivalingayath 283 of MCRL.
31.	86	Jingar	,,	D	,,	10	
32.	87	Jogi	,,	A	,,	10	
33.	88/11	Joshinandiwalas	,,	A	,,	36	
34.	89	Kachi	,,	D	,,	13	Kochi 117 of MCRL.

1	2	3	4				5
35.	91	Kaikadi	Group	A	S No.	35	Kaikadi (Korba) S.No. 92 of MCR.
36.	94	Kalvathulu, Baggala, Ganika.	,,	D	,,	14	
37.	97	Kandra	,,	D	,,	11	
38.	100	Kanjara-Dhatta	,,	A	,,	27	Kanjar S.No. 99 of MCR.
39.	102	Kapmare of Reddika (Reddika)	,,	A	,,	29	Kapumaries, S.No. 103 of MCRL Redika S.No. 235.
40.	104	Karikala-Bhathulu Kaikala or Kaikolal (Sengudam or Sangunther).	,,	B	,,	9	Kaikala 93 of MCRL.
41.	106/8	Karnabharthulu	,,	B	,,	10	
42.	110	Katipapala	,,	A	,,	11	
43.	115	Kinthala, Kalinga	,,	A	,,	28	Kintali Kalinga 116 of MCR Kalinga, Baragana Kalinga 119 of MCR Burgana, Kalinga 40 MCRL.
44.	124	Koppula Velama	,,	D	,,	16	
45.	125	Korcha (Kervars)	,,	A	,,	12	
46.	128	Koshti	,,	D	,,	12	
47.	131	Krishna Balija (Dasari Bukka)	,,	D	,,	15	Bukka S.No. 38 of MCR.
48.	137	Kummara or Kulala	,,	B	,,	8	Kommar S.No. 121 of MCR.
49.	138	Kunapili	,,	A	,,	29	
50.	143	Kuruba or Kuruma, Hegde.	,,	B	,,	11	Kuruman (Kurumba) - 144 Kurumans-145.

1	2	3	4				5
51.	149	Mahatar (Muslims)	Group	A	S.No.	81	
52.	155	Mali (where they are not STs.)	,,	D	,,	18	Mali-Kerchia Mali Paike Mali, Pedda Mali S.No. 154 MCR Tamboli 262 of MCR.
53.	152	Mondipatta/Mali	,,	A	,,	30	
54.	155	Mandula	,,	A	,,	38	
55.	157	Mangali, Nayibrahmins.	,,	A	,,	16	Mangala 156 of MCR Mhavi 185 MCR
56.	159	Manuru Kapu (Telangana) Munoor Kapu.	,,	D	,,	20	Komakapu 120 - Nagarulu 174 of MCR
57.	161	Mathura	,,	D	,,	17	
58.	164	Medari or Mahendra	,,	A	,,	14	
59.	167	Mondivaru, Mondibanda, Banda.	,,	A	,,	15	Mondivar 166 of MCR.
60.	169	Muduraju, Mutrasi, Tenugollu.	,,	D	,,	19	Muthurachas-172, Muthursi, Mahia, Gangaputra, Hudiraj, Muthuraja, Telanga, Tenugu-173 MCR.
61.	175	Nagavaddilu	,,	B	,,	12	
62.	176/11	Nagavasam (Magavamsa) Nagabansh.	,,	D	,,	21	
63.	179	Nakkalas	,,	A	,,	17	
64.	182	Neelakanthi	,,	B	,,	13	

1	2	3	4				5
65.	183	Nessi or Kurni	Group	B	S No.	16	
66.	187	Nekkar	,,	A	,,	31	
67.	189	Neeli	,,	D	,,	22	
68.	190	Oddar or (Weddars) Odde, Odder, Vadde, Oddilu, Vaddi, Vadde.	,,	A	,,	37	273 MCR Vadder Devi, Upparilu, 285 of MCR, Waddai, Kalawaddar or Pathrods.
69	196	Padmasali, (Pattusali, Sali, Salivan, Senpathulu, Thogata Sali)	,,	B	,,	17	Puttnul Karan S No. 231 of MCR.
70.	205/8	Pambala	,,	A	,,	21	
71.	206	Pamula	,,	A	,,	19	
72.	213	Pardhi (Nirshikari)	,,	A	,,	20	186 of MCR Nirshikeris-214 of MCR Pardies
73.	215	Pariki Muggula	,,	A	,,	32	
74.	216	Passi	,,	D	,,	25	
75.	217	Patkar (Khatri)	,,	B	,,	14	Katri-Rajulu, 11 of MCR.
76.	219	Peddamavandlu, Devara Vandlu, Yellammavandlu, Muthyalammavandlu.	,,	A	,,	22	

1	2	3	4				5
77.	220	Perika (Perike, Balija, Puragiri Kshatriya)	Group	B	S.No.	15	Gajulabalija, Dasar Musoku, Perikabalija, S.No. 76 of MCRL, Lingabalija-146 of MCR S.No. 221, Perikalu, Reddy of MCR S.No. 264 Telega, Kamma.
78.	224	Pitchiguntla	,,	A	,,	18	
79.	226	Polimativelamas	,,	D	,,	23	
80.	227	Poosala	,,	D	,,	24	
81.	236	Sadhuchetty	,,	D	,,	27	
82.	241	Satani (Chattada, Srivaishnava Chatadi)	,,	D	,,	28	
83.	242	S.C. Converts to Christianity their children.	,,	C	,,		
84.	255	Srisayama, Segidi.	,,	B	,,	18	
85.	260	Swakulasali	,,	B	,,	19	
86.	263	Tammali	,,	D	,,	29	
87.	265	Thogata, Thogati or Thogataveerakshatriya.	,,	B	,,	20	
88.	270	Turupu Kapu	,,	D	,,	30	
89.	272	Uppara or Sagara	,,	D	,,	31	
90.	278	Vanjara (Vanjari)	,,	D	,,	32	
91.	280	Veeramushti (Nettikotala)	,,	A	,,	23	
92.	284	Viswabrahmin (Ausula or Kamsali, Kammari, Kanchari, Vedia or Vadra or Vadrangi & Silpis)	,,	B	,,	21	186 of MCR-Wadla, 181 of MCR Ojulus or Mattakamsalis.
93.	288	Yata.	,,	A	,,	33	Dongayathas S.No. 62 MCR.

ANNEXURE—III

COMMUNITIES IDENTIFIED AS O.B.Cs. BY MANDAL COMMISSION AND FINDING PLACE IN S.C., OR S.T., LISTS.

S.Ts. in Andhra Pradesh :	S. No.	of M.C.R.
1. Charan Banjar	43	—do—
2. Chenchalu	45	—do—
3. Rach Keya	232	—do—
4. Goudu (Agency tract)	74	—do—
5. Khond	114	—do—
6. Kond (KUI)	122	—do—
7. Koyı	130	—do—
8. Nayak	181	—do—
9. Yanddıwards	290	—do—
10. Porja	228	—do—
11. Soara	238	—do—
12. Irula	79	—do—
13. Valmıki (Agency tract		
S T. in Tamılnadu) :		
1. Toda	264	—do—
2. Kota	129	—do—
S C. in Andhra Pradesh :		
1. Sapari	239	—do—
2. Chakkiliyam	42	—do—

(Synonim of Madiga community which is a Scheduled Caste in Andhra Pradesh, Tamilnadu, Karnataka, Kerala and O.B.C. in Orissa).

ANNEXURE—IV

LIST SHOWING COMMUNITIES IDENTIFIED AS O.B.Cs. BY M.C. GOVERNMENT OF INDIA - FOUND IN THE NEIGHBOURING STATES OR IN THE BOARDERING DISTRICT OF THE A.P. STATE

S. No.	S.No. in Mandal Commission List	Name of the Communities	Estimated Population	Place of habitation and their social status.		
				O.B.C	O.B.C.	S.C.
1	2	3	4	5	6	7
1)	2	Adikarnataka		Madhya Pradesh, Orissa.		Karnataka
2)	3	Agamundi		Tamilnadu		
3)	5	Aghamudayar, Vellari, Mandali Aghamudya, Aghambadiar, Barichatty, Kandaliyar, Palegaru.				
4)	6	Ajila		Orissa		
5)	8	Archak Brahmins				
6)	13	Atar		Maharashtra.		
7)	14	Badaga		Tamilnadu, Karnataka, Kerala.		
8)	15	Bagalu		Karnataka, Maharashtra, West Bengal.		

1	2	3	4	5	6	7
9)	16	Baire		Orissa, Karnataka, Tamilnadu.		
10)	17	Bakuda		Orissa.		Tamilnadu, Karnataka.
11)	21	Bandi		Orissa, Maharashtra.	Karnataka, Kerala.	Tamilnadu.
12)	22	Bantu		Maharashtra, Karnataka.	Madhya Pradesh.	
13)	23	Pathini		Karnataka.	Maharashtra.	
14)	24	Battada		Kerala, Orissa, Karnataka, Tamilnadu.		
15)	25	Begari		Kerala.		Karnataka, Maharashtra.
16)	26	Bellara		Karnataka, Orissa.	Karnataka.	Tamilnadu, Karnataka.
17)	28	Bhamta		Madhya Pradesh, Karnataka, Maharashtra.		
18)	30	Bhatu Turka				
19)	31	Bhottadas-Bodo Bhottada, Muriabhottada and Sano Bhottada.		Karnataka, Kerala, Tamilnadu.		

1	2	3	4	5	6	7
20)	32	Bhumias-Bhuri Bhumia & Bhodo Bhumia.	Orissa, Karnataka, Kerala, Tamilnadu.			
21)	33	Bindi	Karnataka.			
22)	34	Bissoy-Barangi Jodia, Bannangi, Daduva, Godo, Jodia, Hollar, Jhoriya, Kollai, Konda, Paranga, Porgajodis, Prangi, Takore.	Karnataka, Kerala, Orissa, Tamilnadu.		Karnataka, Kerala, Orissa, Tamilnadu.	
23)	46	Cheruman	Orissa.		Orissa.	Kerala, Tamilnadu
24)	47	Chintala	Karnataka, Maharashtra.		Karnataka, Maharashtra	
25)	50	Damala			Orissa.	
26)	56	Devendra, Kulathan,	Kerala, Orissa.			Tamilnadu.
27)	57	Dhakkada	Kerala, Orissa, Tamilnadu.		Orissa.	
28)	58	Dheri			Karnataka.	Madhya Pradesh.
29)	59	Dambo	Kerala, Tamilnadu.			
30)	60	Dambs-Andhiya, Bombs, Audiniya Dambs, Chonel, Dombs, Christian Dams, Nirganidombs, Oriya Dombs, Poraka Dombs, Telaga Dombs, Ummia Dombs.	Karnataka, Kerala, Orissa, Tamilnadu.			

1	2	3	4	5	6	7
31)	66	Gangani		Karnataka, Maharashtra.	Karnataka, Maharashtra.	
32)	68	Garodi		Maharashtra.		
33)	71	Godda		Orissa.	Orissa.	Tamilnadu, Kerala, Karnataka.
34)	77	Hasla		Orissa, Tamilnadu.	Orissa, Tamilnadu	Karnataka, Kerala, Maharashtra.
35)	79	Irula		Synonym of Yanadi which is S.T. in A.P. hence, it may be deleted.		
36)	84	Janira				
37)	85	Jetty		Tamilnadu, Karnataka.	Karnataka.	
38)	90	Kadan		Karnataka, Orissa, Tamilnadu.	Karnataka, Orissa, Tamilnadu.	
39)	95	Kalladi, Kalwar.		Orissa.	Orissa.	Karnataka, Kerala, Tamilnadu.
40)	96	Kanakkan		Orissa.		Kerala, Tamilnadu.
41)	98	Kaniyan		Kerala, Orissa	Orissa.	
42)	101	Kanwar (Jaiswal)				
43)	105	Karimpalan		Karnataka.	Karnataka, Orissa.	Tamilnadu, Kerala.

1	2	3	4	5	6	7
44)	107	Karnaveegar (Karnam) Kanakas Pillais.		Maharashtra.		
45)	109	Katipamula				
46)	112	Kayasth-Kaiti, Brahmin.				
47)	113	Khattis-Khatti, Kommarao and Lehara.		Orissa. Tamilnadu,	Orissa.	
48)	118	Kadalo		Karnataka, Kerala, Tamilnadu.		
49)	123	Koosa		Orissa.	Orissa.	Karnataka, Kerala, Tamilnadu.
50)	126	Koraga		Orissa.		
51)	127	Kosalyagoudus-(Bass Thoriya Groundus, Chitti, Groundus, Dangayath Groundus, Doddu, Dudu, Kamare, Ludiya, Komariya Goundus and Pullo Sariya Goundus).		Karnataka, Kerala, Orissa.	Orissa, Tamiladu.	
52)	132	Kudiya				
53)	133	Kudibi		Orissa.	Orissa.	
54)	134	Kudumban		Karnataka, Orissa, Kerala, Tamilnadu.	Karnataka, Orissa, Kerala, Tamilnadu.	
55)	135	Kumbar-Kulla, Salivahana.		Tamilnadu, Orissa.	Orissa.	Karnrtaka, Kerala.

1	2	3	4	5	6	7
56)	136	Kumbhakshatriya				
57)	139	Kunchetigara				
58)	140	Kurakula		Orissa.	Orissa.	Kerala, Tamilnadu, Karnataka.
59)	141	Kuravan				
60)	142	Kurichohan		Karnataka, Orissa.	Karnataka, Orissa.	
61)	147	Madri				
62)	148	Mahasari		Karnataka.	Karnataka.	
63)	150	Maila		Orissa.	Orissa.	Kerala, Tamilnadu
64)	151	Malasar		Kerala, Orissa	Orissa.	
65)	158	Mangtha, Goundus, Bana Mogatha, Beraia Goundu, Boodo Magatha, Gongayath Goundus, Ladya Gounda and Pennagagatha.		Karnataka, Orissa,	Kerala, Tamilnadu.	
66)	162	Maune		Tamilnadu, Orissa.	Tamilnadu.	
67)	163	Mavilan		Orissa.	Orissa.	Kerala, Tamilnadu.
68)	165	Moger		Orissa.	Orissa.	Karnataka, Kerala, Tamilnadu.
69)	168	Manula		Karnataka, Kerala.	Karnataka, Kerala.	

1	2	3	4	5	6	7
70)	170	Muliya	Orissa, Tamilnadu.	Orissa, Tamilnadu.		
71)	171	Muria	Karnataka, Kerala,	Karnataka, Kerala,		
72)	177	Naik	Orissa, Tamilnadu.	Orissa, Tamilnadu.		
73)	178	Naikapu	Madhya Pradesh.			
74)	180	Nayadi	Orissa.	Orissa.		Karnataka. Kerala, Tamilnadu.
75)	181	Nayak	Madhya Pradesh.			
76)	188	Nolakoyaya				Karnataka, Kerala, Tamilnadu.
77)	192	Ommaito	Kerala, Orissa.	Orissa.		
78)	193	Pachabhotla	Karnataka, Maharashtra.	Karnataka.		
79)	194	Pachabotla	Karnataka, Maharashtra, Synonym of 193.			
80)	195	Padampari	Maharashtra, Karnataka.	Maharashtra, Karnataka.		
81)	197	Pagadai	Karnataka, Kerala, Orissa	Karnataka, Kerala, Orissa.		Tamilnadu.
82)	198	Paigarapu	Karnataka, Kerala, Tamilnadu.	Karnataka, Kerala, Tamilnadu, Orissa.		

1	2	3	4	5	6	7
83)	199	Paṇda		Orissa, Kerala, Tamilnadu.	Kerala.	Orissa.
84)	200	Palakari				
85)	201	Pallan		Orissa.	Orissa.	Karnataka, Kerala, Tamilnadu.
86)	207	Panan		Karnataka, Tamilnadu.	Karnataka, Tamilnadu.	Kerala, Tamilnadu.
87)	208	Pandara		Karnataka, Kerala.	Orissa.	
88)	209	Paniyan			Orissa.	
89)	210	Panniandi		Orissa, Kerala.	Orissa.	Karnataka.
90)	211	Paraiyan		Orissa.	Orissa.	Tamilnadu, Kerala, Karnataka.
91)	212	Parvan		Tamilnadu, Orissa.	Tamilnadu.	Karnataka, Kerala, Tamilnadu.
92)	218	Patra		Karnataka, Orissa, Tamilnadu.	Karnataka.	
93)	222	Petias				
94)	223	Picharis			Karnataka.	
95)	225	Poligaras				
96)	229	Pulayan		Karnataka, Kerala.	Orissa, Karnataka,	Kerala, Tamilnadu.
97)	233	Rancyar		Orissa.	Orissa.	Karnataka, Kerala. Tamilnadu.

1	2	3	4	5	6	7
98)	234	Raule	Maharashtra.			
99)	237	Sangari	Karnataka, Maharashtra.	Karnataka.		
100)	240	Sare	Karnataka, Maharashtra.	Karnataka.		
101)	243	Sccla-Ventham				
102)	245	Somman	Karnataka, Orissa.	Karnataka, Orissa.	Kerala, Tamiladu.	
103)	246	Senttal	Maharashtra.			
104)	247	Sestakarnam				
105)	248	Sholaga	Kerala.	Karnataka, Kerala.		
106)	249	Sholagar	Karnataka, Orissa.	Karnataka, Orissa, Kerala.		
107)	250	Singher	Karnataka, Maharashtra.			
108)	251	Singalu				
109)	252	Sondi, Soundika.	Orissa. (Anantaraman Commission has rejected this Communities).			
110)	253	Sore	Karnataka, Maharashtra.	Maharashtra.		
111)	254	Serclio (Somavansha Kshatriya)				
112)	256	Sudha Saiva Shivarchka				

1	2	3	4	5	6	7
113)	259	Sutari		Karnataka.		
114)	266	Thottia Naicks		Karnataka, Kerala, Tamilnadu.	Karnataka, Kerala, Tamilnadu.	
115)	267	Thulva-Vollala, Agamu-Daiyan.				
116)	268	Tiruvalluvar		Kerala, Orissa.	Karnataka.	Tamilnadu.
117)	271	Upasara				
118)	274	Vadugan		Kerala.		
119)	275	Valluvan		Orissa.	Orissa.	Tamilnadu, Kerala, Karnataka.
120)	279	Varala, Thogra, Bholla, Baliga.				
121)	281	Vettuvan		Karnataka, Orissa.	Orissa.	Kerala, Tamilnadu.
122)	282	Vidiki, Niyogi.				Vidiki and Niyogi are subjects of Bramin community. There are not socially and educationally backward.
123)	287	Yaras		Karnataka.	Karnataka.	
124)	291	Yetla				
125)	292	Yarulau.				

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— అనంఖ్యాకమైన పుటలు వున్నాయి అంటున్నారు. అంటే లెక్క-లేనన్నా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :— కొంచెము పెద్దదిగా వుంది కాబట్టి లైబ్రరీలో వుంచడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మీరు ఎప్పుడు పంపించారు? కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఏమైనా సమాధానం వచ్చిందా? ఎంతవరకు అనేది తెలియజేస్తారా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :— కాబినెట్ డెషిషన్ జనవరిలో జరిగింది. వెంటనే కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపడం జరిగింది. అక్క-డి నుంచి ఎటువంటి ఇన్ష్ట్రక్షన్స్ రాలేదు.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— ఇప్పుడు 329 సమస్యనే. డి.బి.ఆర్. మిల్లులో స్ట్రయిక్ జరుగుతూ వుంది. మొత్తం మిల్లు మూసి వేసారు. కార్మికులకు పని లేకుండా చేసినారని నోటీసు యిచ్చారు. నోటీసు యిస్తే ఏమైనా ఆడ్మిట్ అయిందా? నిన్నటి నుంచి ఆ మిల్లులో వున్న కార్మికులతో పాటు తెలుగుదేశం పార్టీ ఎమ్.ఎల్.ఏ. లు కూడా ఆ మిల్లులో వున్నారు. ఇంతవరకు భోజనం లేదు. వాళ్ళు లేవలేదు. రాత్రి అంతా అక్క-డనే వున్నారు. ఇప్పుడు అక్క-డనే వున్నారు. ఇంత వరకు ప్రభుత్వం ఏ విధమైన చర్య తీసుకోలేదు. మొత్తం ఒక షిఫ్ట్ అంతా మూసి వేసినారు. కార్మికులకు జీతం యివ్వలేదు. కార్మికులు మంత్రిగారి దగ్గరకు వెళ్ళి గోల చేస్తే జీతం యిచ్చినారు. బోనస్ యివ్వలేదు. పర్మనెంటు వాళ్ళను తీసివేసారు. మూడు వేల మందికి పని లేకుండా పోతున్న సమస్య. అది ఏమైనా..

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఆ విషయం ఇక్క-డ లేదు గదా?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— నిజమే లేదు. అవతల ఆకలి తీరిన తరువాత అన్నం పెడితే ఎట్లా వుంటుందీ మీరే చెప్పండి. అక్క-డ వ్యవహారం సీరియస్‌గా వుంది. రెండురోజుల నుంచి ఎమ్.ఎల్ ఏ.లతో సహా అందరు మిల్లులోనే...

శ్రీ ఎన్. జైపాల్‌రెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఈ మండల్ కమీషన్ విషయంలో చేసిన సిఫారసులను సూత్రప్రాయంగా అంగీకరించారని ప్రకటించారు. అయితే మండల్ కమీషన్ రిపోర్ట్ ప్రకారంగా బి.సి.లకు 27 శాతం రిజర్వేషన్ చెప్పారు. 1968లో అనంతరామన్ కమీటీ ఆధారంగా 25 శాతమే అన్నారు. అయితే ఇది ఒక్క-టే బేధమా? ఇంకా ఏదన్నా మౌలికమైన వ్యత్యాసం వున్నదా? మన దగ్గర ఆమలులో వున్న స్కీములకు వాళ్ల రెకమెండేషన్ స్కీములకు రెండు శాతం ఇంక్రీజ్ చేయమన్నారా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :— ఇంక్రీజ్ చేయమని చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :— 27 శాతం మండల్ కమీషన్ చెప్పిన దానికి 25 శాతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అమలు జరుపుతున్న దాని విషయంలో వాళ్ళు యిచ్చిన 27 శాతం ఆమోదించిన మాకు అభ్యంతరం లేదు అన్నారు. ఈ 27 శాతం ఆమోదిస్తే ఎందులో తగ్గించాలి? అది కూడా సమస్యే. బొటల్ రిజర్వేషన్‌లో 49 శాతం ఇప్పటికీ వున్నది. మరి ఆ కాంప్లికేషన్ ఎలా వున్నా ఈ విషయంలో ఒకటి, ఆర ప్రశ్న, ఉప ప్రశ్నల ద్వారా సాధ్యం అయ్యేవి కావు. మళ్ళీ ఆటువంటి సమస్యలను మీరు దయతో ఆంగీకరించారు. చర్చకు టైమ్ యిచ్చారు. అట్లాగే దీనికి కూడా రెండు గంటల టైము యివ్వండి. బిజినెస్ అడ్వయిజరీ కమిటీలో దాని టైమ్ అడ్జస్ట్ చేసుకుందాము.

Mr. Speaker :— Now, I am taking the first notice given notice of by Sri A. Madan Mohan, Sri P. Govardhan Reddy, Sri Samara Simha Reddy and others....

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— నేను లేవనెత్తిన దానికి ఏమి సమాధానం లేదు.

మిష్టర్ స్పీకర్ :— నోటీసు యివ్వలేదు కదా!

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— నోటీసు కాదు. సమాచారం వున్నది. మేము వెళ్ళమని చెప్పారు. కానీ వెళ్ళ లేదు. పునుషులను పంపించామన్నారు. ఏ మయినా పరిష్కారం అయిందా? లేదా?

మిష్టర్ స్పీకర్ :— ఏమి న్యాయం. అజెండాలో లేని దానిని మీరు స్టేట్‌మెంట్ ఇవ్వమంటారు. ఏలా?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— సీరియస్‌గా వున్నది.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ బి. నమ్మయ్య :— అతి ప్రధాన విషయం ఏమి .

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— వాడు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం..... మండల్ కమీషన్‌ను మళ్ళీ చర్చిస్తున్నారా?

మిష్టర్ స్పీకర్ :— దేనికండీ. బిజినెస్ అడ్వయిజరీ కమిటీలో పెడతామన్నారు.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— వాళ్ళు ఇచ్చిన నోటీసులో 25 నుంచి 27 వరకు ఒప్పేసుకున్నామని చెప్పారు. ఎక్కడి నుంచి తగ్గిస్తున్నారో కూడా చెప్పాలి. ఎస్.సి. ఎస్.టి. లను ఇంకా ఎవరినో లగ్గించే ప్రమాదం వుంది. కాంపిటీషన్‌లు వున్నాయి. అందుకని ఖర్చును ఆలోచించుకుంటూ వారు యిచ్చిన నోటులో మేము ఆల్‌రడీ ఆక్సెప్ట్ చేసాము అని వుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించామన్నారు. Unless there is a Constitutional amendment.... మళ్ళీ ఏమైనా మార్పు వస్తుందేమో చెప్పలేము. లేకపోతే ఎవరిదో ఒకరిది పోతుంది. అంతకే మొత్తానికి రియా

క్షన్ ఏడా వచ్చింది. మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిందో లేదో? క్రొత్త వాళ్ళ అందరిని కొన్ని పెక్షన్సులో బాక్‌వర్డ్ క్లాసు క్రింద చేర్చి, వున్న వాళ్ల అందరికీ పెసిలిటీస్ పోగొడుతారని అన్నారు. డెలికేట్ మ్యాటర్. ప్రభుత్వం సీరియస్‌గా ఆలోచించ వలసిన అవసరం వున్నది. అవసరమయితే ప్రతిపక్షనాయకుల తోటి ప్రభుత్వం చర్చించవలసిన అవసరం వుంది. ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకవచ్చి ప్రతిపక్ష నాయకులతోటి మాట్లాడిన తరువాత ఒక గంట, రెండు గంటల డిస్కషన్ సపరేట్‌గా అన్నా, లేదా ఛేంబర్స్‌లో అన్నా పీటింగ్ పెట్టుకుని చేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :— అట్లాగే చేస్తాము.

శ్రీ బి. సమ్మయ్య :— సంజయగాంధి టీచర్స్ ట్రెయినింగ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్, తెనాలి 128 మంది విద్యార్థులు, పెయింట్ గ్జేవియర్ ట్రెయినింగ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్, గుంటూరు 147 మంది విద్యార్థులు పరీక్షకు వెళ్ళకుండా ఆపారు. పరీక్షలు 6వ తేదీ నుంచి జరుగు తున్నాయి. వాటికి డిసెంబరులోనే రికగ్నిషన్ యిచ్చారు. 300 మంది విద్యార్థులు పరీక్షకు వెళ్లకుండా ఆపివేయబడినారు.

మిష్టర్ స్పీకర్ :— నోటీసు యివ్వండి.

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— సీనియర్ మెంబర్స్ అందరూ ఒకేసారి లేచి మాట్లాడితే ఎట్లా? జీరో అవర్‌లో ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చారు. నోట్ చేసుకొంటాము. సమాధానం చెబుతాము. దానిమీద చర్చ జరిగితే ఎట్లా?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— డి.బి.ఆర్. మిల్లు వ్యవహారం. కార్మికులు, ఎం.ఎల్.ఏ. ఆ మిల్లులోనే వున్నారు. పరిష్కారము ఏమి చేస్తున్నారు?

మిష్టర్ స్పీకర్ :— నోట్ చేసుకొన్నారు కదా.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— నేను నోటీసు యిచ్చాను. ఎం.ఎల్.ఏ కూడ మిల్లులోనే వున్నారు.

మిష్టర్ స్పీకర్ :— ఎజెండాలో రావద్దా? నోటీసు యివ్వండి. చర్చకు పెడదాము.

MATTERS UNDER RULE 329

re : Demands of the Andhra Pradesh Electricity Board Diploma Engineers' Association.

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యుచ్ఛక్తి డిప్లమా ఇంజనీర్ల సంఘముతో వారి కోర్కెలపై సంభాషణలు జరుపుతూవుండగా 9-3-1984 తేదీ నుంచి కాని ఆ తరువాత గాని నిరాహార దీక్ష, సార్వత్రిక సమ్మె చేస్తామని 24-2-1984 వ సమ్మె నోటీస్ యిచ్చారు. సంభాషణలు కొనసాగుతున్నవి.

Even while the discussions were going on their demands, the Andhra Pradesh Power Diploma Engineer's Association have given a Strike notice dated 24-2-84 expressing their intension to go on Hunger Strike/General Strike on or after 9-3-84. Discussions are still continuing.

The factual position in respect of each of the demands is detailed below :

1. Promotion to the post of Additional Assistant Engineers to all the Diploma Engineers who have completed 10 years of total service as on 31-3-1984, below the Cadre of Addl. Asst. Engineer :

Regarding the promotional issue of Diploma Engineers to the rank of Additional Assistant Engineers, there are 1129 Diploma holders working in the various categories of O & M and Provincial cadres as on date who have to be considered according to their seniority for promotion to the post of Additional Assistant Engineers for filling up of the existing vacancies. As on date there are 200 vacancies of Section Officers to be filled up by A Es./A.A.Es. in the A.P.S.E. Board. All these posts are the accumulated vacancies reserved for S.C. and S.T. candidates and hence it was found not possible to fill up these vacancies. Advertisements were issued several times in the Press calling for applications from S.C. and S.T. candidates. The Employment Exchange was addressed frequently for the S.C. and S.T. candidates with negligible response. Whenever candidates turned up, they were appointed in the existing vacancies reserved for them. Inspite of all these efforts, only a few vacancies could be filled up by the Board from the S.C. and S.T. candidates. Since a number of vacancies exist in the generating stations as well as in the distribution sections, a proposal is under examination to create 200 supernumarary posts. The Board informed the Government in the matter assuring that continuous efforts will be made to fill up the corresponding posts by S.C. and S.T. candidates as and when they are available taking into consideration the growing requirements for the posts of Section Officers. These 200 posts have to be filled up both by Graduate Engineers by direct recruitment as well as Diploma holders by promotion from the Lower ranks. In view of this, efforts are being made to fill up part of these 200 vacancies by Diploma Engineers. The A.P.S.E.B. is taking further action in the matter.

2. Diploma Engineers have been inducted in large numbers in the lower categories both in the Electricity departments that functioned under the Government, and also subsequently in the Board by-passing the normal procedure of recruitment through the Employment Exchange as well as by-passing the reservation for S.C. and S T. candidates. As on date there are 2882 Diploma Engineers in Officers and workers categories. Considering sympathetically their problems Board has taken several measures to promote them as Addl. Assistant Engineers. During the last 5 to 6 years, a total of 827 Diploma Engineers have been promoted as Additional Assistant Engineers, the average coming to 150 per year.

2. Change of promotional ratio for the post of Asst. Divisional Engineer from 4:1 to 3:1 between Asst. Engineers and Addl. Asst. Engineers :

The existing ratio right from the inception for promotion between A.Es. and Additional Assistant Engineers to the post of Assistant Divisional Engineer is 4:1 (4 Graduate Engineers one Diploma Engineer). The demand of the Diploma Engineers to change this promotional ratio to 3:1 (3 Graduate Engineers one Diploma Engineer) has been examined by the Board several times. This was opposed vehimently by the Engineers' Association. With a view to arrive at a mutually acceptable solution, the Board arranged joint meetings besides pursuading both of them to arrive at a mutually acceptable solution. The efforts are still continuing.

3. Filling up of all the existing vacancies Of Sub-overseers and creation of Sub-overseer post in newly created Section Offices :

There are 96 posts of Sub-overseers to be filled up by Diploma Engineers. Action is being taken to fill up these posts. The need for sanction of sub-overseers posts in some newly created operation sections is under examination.

4. Rectification of anomalies in the emoluments of Addl. Asst. Engineers, consequent to implementation of Koli Committee Recommendations to Assistant Engineers and rectification of Anomalies arose in Revised/Pay Scales of 1981 in other cadres :

The disparity in the pay scales of D.C.As. and A.Es. was specifically referred to Koli Committee and based on the recommendations of the Committee, the anomalies existing were rectified to the extent possible in 1975.

re : Demands of the Andhra Pradesh Electricity Board Diploma Engineers' Association.

The demand of Diploma Engineers is that their Pay Scales when compared to those of A.Es. pose an anomaly and this also should be rectified.

Although, this is not under terms of reference of the Koli Committee, anomaly as represented by the Diploma Holders was removed by effecting pay revision on 1-5-1975.

The Diploma Engineers demand that the anomaly in their pay scale pertaining to the period 72-75 should also be rectified.

This has not been done in the case of D.C.As. and A.Es. and the question of doing this in the case of Diploma Engineers does not arise as it has got very large financial and other implications pertaining to the other cadres.

5. Merging of Sub-overseer and Asst. Supervisor posts and re-designation as Junior Engineer :

The Service conditions, method of recruitment and status of the sub-overseers and Assistant Supervisors are entirely different. In view of the above, it is not possible to concede their demand.

6. Creation of generation cadre :

Creation of separate generation cadre has been under consideration of the Board for sometime. The experience of some of the States which created separate generation cadre has not been very satisfactory. However, the matter is still being examined by the Board.

7. Absorption of Diploma Engineer who have acquired B. Tech. qualification as Asst. Engineers from the date of acquiring the degree :

The Board is willing to consider the absorption of existing qualified Graduate Engineers based on the vacancies. It may not be possible to promote every Diploma Engineer who acquired Degree qualification from the date of passing the examination since the absorption will depend upon availability of the vacancies.

8. Equal pay for equal work, and equal status :

The Board is following the practice obtaining in the Government and other organisations.

9. Recognition of the association and permission for two full time office bearers :

This demand has been considered to only recognised workers' Unions and not conceded for any other Associations. Considering

the urgent need for uninterrupted supply to all sections of the Public, particularly to agriculturists, I request the Diploma Engineers not to insist for going on proposed Hunger Strike/General Strike and co-operate with the administration. I assure that the reasonable demands of the Association will be considered sympathetically.

11·00 a m.

(శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఇచ్చిన స్టేటుమెంటులో ఏ ఒక్క సమస్యను పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నట్లు కన్పించడం లేదు. బోర్డు వారు తయారుచేసిన స్టేటుమెంటును మంత్రిగారు ఇక్కడ చదివారు. దీనిని హ్యూమనిటేరియన్ కన్సిడరేషన్‌తో ఆలోచించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. 2500 డిప్లొమా ఇంజనీర్స్ అండర్ ఎంప్లాయీస్. దే ఆర్ వర్కింగ్ యాజ్ వర్కర్స్ ఇన్ దిస్ డిపార్టుమెంట్. రాజారాంగారు ఈశాఖకు మంత్రిగా వున్నప్పుడు డిప్లొమా ఇంజనీర్స్‌కు, గవర్నమెంటుకు, బోర్డుకు మధ్య ఒక ఎగ్రిమెంట్ కుదిరింది. ఆనాడు ఎప్పుడైతే పది సంవత్సరాలు లోయర్ లెవెల్‌లో పని చేస్తారో వారికి ఎడిషినల్ ఎసిస్టెంట్ ఇంజనీర్స్‌గా ప్రమోషన్ ఇస్తామని ఎలక్ట్రిసిటి బోర్డు, మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. అయినా ఇప్పటికి 15 సంవత్సరాలు అయినా దే ఆర్ వర్కింగ్ యాజ్ వర్కర్స్ బిలో ది లెవెల్ ఆఫ్ సూపర్‌వైజర్స్. ఎస్.సి. ఎస్.టి. వారికి రిజర్వ్ చేసిన ఖాళీలను భర్తి చేయాలని మేము కోరడం లేదు. వెనెవర్ ఎవైలబుల్ దే షుడ్ బి గివెన్ ఎంప్లాయ్‌మెంట్ అని చెప్పాము. కొన్ని కార్పొరేషన్స్‌లో గాని, కొన్ని డిపార్టుమెంటులలో కాని సూపర్‌న్యుమరరి పోస్ట్‌లుక్రియేజ్ చేసి ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. ఎలక్ట్రిసిటి బోర్డులో 900 మంది అండర్ ఎంప్లాయీస్ వున్నారు. వీరిని నాలుగైదు బ్యాచెస్‌గా చేసి నాలుగైదు సంవత్సరాలలో సూపర్ న్యుమరరి పోస్టులు క్రియేట్ చేసి ప్రమోషన్ ఇవ్వకపోతే వారిలో నిరాశ, నిస్పృహలు ఎక్కువ అయి ఎలక్ట్రిసిటి బోర్డు ఎఫిషియన్సి పడిపోతుంది. ప్రజలకు కావలసిన కార్యక్రమాలు జరగవు. డిప్లొమా ఇంజనీర్స్, డిగ్రి ఇంజనీర్స్ నిష్పత్తి కేరళలో 3 : 5 వుంది. కర్నాటక, మహారాష్ట్ర, ఒరిస్సా, తమిళనాడు, బీహారు, హిమాచల్‌ప్రదేశ్, అస్సాములలో 1 : 3 వుంది. వెస్ట్‌బెంగాల్‌లో 1 : 2 వుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 1958 నుండి 1972 వరకూ 3 : 1 వుంది. ఎవరినీ ఆడగకుండా ఎలక్ట్రిసిటి బోర్డు వారు 1 : 4 చేశారు. డిప్లొమా ఇంజనీర్స్‌కు అన్యాయం జరుగుతున్నది. డిప్లొమా ఇంజనీర్స్‌కంటే డిగ్రి ఇంజనీర్స్‌కు రెండు మూడు ఇంక్రిమెంట్సు ఇచ్చేవారు. హోలీ కమీషన్ వచ్చిన తరువాత గ్రాడ్యుయేట్ ఇంజనీర్స్ మ్యానేజ్ చేసుకుని ప్రత్యేక స్కేల్‌ను ఫిక్స్ చేయించుకున్నారు. ఆ రోజు నుండే అది మంచిది కాదని చెబుతూ వచ్చాము. ఎలక్ట్రిసిటిబోర్డు వారు, మంత్రిగారు ఆలోచిస్తాము, న్యాయం చేస్తాము అనిచెబుతున్నారు. ఈ రోజు వరకూ చర్చలు జరుగుతున్నాయంటున్నారు. రాజారాంగారి టైమ్ నుంచి చర్చలు జరుగు

తున్నాయి. కాని ఇప్పుడు ఈ విధమైన అసంతృప్తి ప్రకటన చేయడం మంచిది కాదు. తెలంగాణా యాజిటేషన్ వచ్చినప్పుడు కాని, ఆంధ్రా యాజిటేషన్ వచ్చినప్పుడు కాని, ఇంక ఏ యాజిటేషన్ వచ్చినప్పుడు కాని డిప్లొమా ఇంజనీర్స్ ఏనాడూ స్ట్రయిక్ చేయ లేదు. వారు గ్రామాలలో పని చేసేవారు. వారు స్ట్రయిక్ చేస్తే గ్రామాలలోని రైతులు సర్వనాశనం అవుతారు. వారు ఎన్నడూ స్ట్రయిక్ చేయకుండా ప్రభుత్వానికి, బోర్డుకు సహాయం చేస్తూనే వస్తున్నారు. అటువంటివారికి అన్యాయం చేయడం మంచిది కాదు. నార్మ్స్ ప్రకారం పోస్టులు క్రియేట్ చేస్తే సమస్య వుండదు. ఒక సూపర్ వైజర్ 5 వేల కనెక్షన్స్‌కు పని చేస్తున్నాడు. వేయి కనెక్షన్స్‌కు చేయవలసింది 5 వేలకు చేయవలసిరావడం వల్ల సక్రమంగా మెయిన్‌టెయిన్ చేయలేకపోతున్నారు. విద్యుచ్ఛక్తి సక్రమంగా సరఫరా కావడం లేదని విమర్శ వస్తున్నది కాబట్టి మంత్రిగారు దీనిని క్షుణ్ణంగా పరిశీలించి డిప్లొమా ఇంజనీర్స్‌కు న్యాయం కలుగచేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు గోవర్ధనరెడ్డిగారు ఆ ఎసోసియేషనుకు చైర్మన్. కనుక వారు అలా చెప్పడం సహజం, అలా చెప్పవల సిందే, తప్పదు. శాసనసభ్యుడిగానే గాకుండా డిప్లొమా యింజనీర్సు ఎసోసియేషను చైర్మన్‌గా వారి అందోళనను తెలియజేయ వలసిన అవసరం వుంది గాబట్టి చెప్పారు. మంచిదే. ఆయితే తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులను సహకరించుమని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడున్న పరిస్థితులలో వారు స్ట్రయిక్‌కు వెళ్ళడం మంచిది కాదు. ఎలక్ట్రిసిటి డిస్ట్రి బ్యూషను జాగ్రత్తగా చూచుకోవలసిన అవసరం వుంది. వారిని కూడ చెప్పమని కోరుతున్నాను. వారు అడిగినారు హ్యామని చేరియన్ గ్రౌండ్సుమీద పది సంవత్సారాల లిమిటేషను పెట్టి చేయాలని. పది సంవత్సరాలు అయిన తరువాత వారికి క్వాలిఫి కేషన్సు వచ్చిన తరువాత ఖాళీలు వున్న చోట వేస్తాము. వేయడానికి మాకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు. టాక్స్ నడుస్తున్నవి. ఖాళీలు వచ్చినప్పుడు వేస్తాము. కాని ఆటోమేటిక్‌గా క్వాలిఫికేషన్సు వచ్చాయి గాబట్టి మమ్ములను వేయండి అంటే సూపర్ న్యుమరరీ పోస్టులు క్రియేట్ చేయవలసి వుంటుంది. ఇంకొక యిబ్బంది ఏమంటే ఎస్.సి. ఎస్.టి. అభ్యర్థులకు ఖాళీలు వున్నవి తప్ప కొత్త ఖాళీలు రాలేదు. 5 వేల కన క్షన్సుకు పది వేల కనక్షన్సుకు ఒక యింజనీరును వేయాలని వారు చెప్పేది మన పై నాన్సియల్ కమిట్‌మెంటును చూచికొని ఆలోచించవలసిన విషయము. ఖాళీ కమిటీలో రెఫరు చేయని దానిని కూడ వారు కోరుతున్నారు. ఏదైనా టాక్స్ నడుస్తున్నాయి. ఇది సమసిపోయే విధంగా ప్రయత్నం చేయాలని గౌరవసభ్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— మంత్రిగారు ఏమి చెప్పారో అర్థం గాకుండా పోయింది, ఎంతసేపు చెప్పినా ఒక్కటే పాయింటు. అసలు విషయం ఏమంటే,

పి. డబ్లు డి.లో డిప్లొమా పాసు అయినవారు డైరక్టుగా సూపర్వయిజర్సు అవుతున్నారు, అలాగే యిరిగేషను డిపార్టుమెంటులో కూడ. ఇక్కడికి వచ్చేసరికి వైర్‌మెన్, లైన్ మెన్, లైను యినస్పెక్టరు అని రెండు మూడు స్టేజీలు దాటిన తరువాత గాని సూపర్వ యిజర్సుగా చేయడం లేదు. ఈ తేడా ఎందుకు వుండాలి? రెండవది, మీరు వంద రెండు వందలు ఖాళీలు ఎస్.సి. ఎస్.టి ల కొరకు వున్నవి అంటున్నారు, దానికి దీనికి బోటీ పెట్టుమని మేము చెప్పడం లేదు. ఇక్కడ వస్తున్న సమస్య, ఒక్కొక్క సెక్షను ఆఫీసరు అయిదారు సబ్ స్టేషన్సు చూస్తున్న వుదాహరణలు వున్నవి. అసలు వెట్‌డౌన్ ఎట్లా చూస్తాడు? పోతే వారికి టెహికల్స్ లేవు. సబ్‌స్టేషన్సు అన్ని మెంటేన్ చేస్తూ కరంటు పోకుండా ఎక్కడ లైన్సు పోతే అక్కడికి వెళ్ళి సరిచేసే పని చేయడం ఎట్లా సాధ్యం? సెక్షన్సును పెంచకుండా - మా వద్ద ఒక కథ చెబుతారు. ఒకాయన జొన్న చేను కోయడానికి కూలీవారిని పిలిచాడట. మధ్యాహ్నముకే అది కోయడం అయిపోయింది, యింత తొందరగా అయిపోయిందే, కూలీలు యింటికి పోతారు, అనవసరంగా కూలి నష్టం అయిపోతుందని కంది చేను కూడ కోయుమన్నా డట, అప్పటికి అది భూతకు వచ్చి వుంది. మన మంత్రిగారు కూడ మిగిలించే పని చేయటోయి తగిలిస్తున్నారు. సబ్‌స్టేషన్సులో లైన్స్ సక్రమంగా వుండకపోవడం, టెక్నికల్ హ్యాండ్స్ లేకపోవడం ఒక కారణమని గుర్తించాలి. కొన్ని వుదాహరణలు చెబుతాను. మీటర్లు, ట్రాన్స్‌ఫార్మర్సు బాగు చేసేదానికి అన్‌క్వాలిపైడ్ పర్సన్సుకు ప్రమోషన్సు యిచ్చి పెట్టారు. అట్లాగే సబ్‌స్టేషన్సును మేంటేన్ చేయడానికి అన్ క్వాలిపైడ్ పర్సన్సును పెట్టారు. దాని రిజల్టు ఏమిటీ? కరంటు టైముకు రాదు, పోతే లైన్స్ దొరకదు, ఎక్కడపోయింది, ఎందుకు పోయింది ఏమి అయిందనేది ఆయనకు తెలియదు. రైతు, ఆయన యిద్దరు సమానంగా వుండే పరిస్థితి వుంటున్నది. అందుకని క్వాలిఫికేషన్సు వున్నవారిని పెట్టడం అవసరం. అదే విధంగా మూడు నాలుగు సబ్‌స్టేషన్సు ఒక్కరు చూస్తే అయ్యే పని కాదు. ఓవర్‌హెడ్ అడ్మిని స్ట్రేషనును పెంచుతున్నారు, క్రింద పెంచడం లేదు వాస్తవంగా మేంటేన్ చేయవలసిన వారు ఎక్కువ వుండాలి. రైతు కరంటు కావాలని ఒక ఆప్లికేషను ఇస్తే యీయన ఎక్కడో లైను చూడడానికి పోతాడు - హెల్పర్ సెక్‌చ్ వేస్తాడు. అది వున్నదో లేదో తెలియదు. ఓవర్‌సీర్సును పెట్టే సమస్య లేదని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ఎస్టిమేట్సు ఎవరు వేయాలి? ఎస్టిమేట్సు వేయకుండా ఎట్లా సాధ్యం? ఏండ్లు గడుస్తున్నవి. అందుకని ఎస్టిమేట్సు వేయడానికి ఆఫీసు వర్క్ చూడడానికి అయినా వుండాలి. ఈయన లైను చెక్ చేయడానికి వెళ్ళినప్పుడు ఎవరైన ఆఫీసుకు వస్తే సమాధానం చెప్పే వ్యక్తి వుండాలిగదా, వున్నాడా? అందుకని ఓవర్‌సీర్సును ఎప్లాయింటు చేయవలసిన ఆవసరం వుంది. ఆదే విధంగా సెక్షనును పెంచవలసిన ఆవసరం వుంది. సూపర్‌న్యుమరరీ

re : Demands of the Andhra Pradesh Electricity Board Diplon.a Engineers' Association.

పోస్టులను క్రియేట్ చేయాలి, పెద్ద తేడా వుండదు, మీరు ప్రమోషన్లు యిచ్చినంత మాత్రాన పైనాన్సియల్ కమిట్‌మెంటు లేదు. యం.ఆర్.టి. డివిజనులో క్వాలిఫైడ్ వర్కర్సు లేరు. సబ్‌స్టేషన్స్ నడపడానికి క్వాలిఫైడ్ వర్కర్సులేరు. ఎస్టిమేట్స్ వేయడానికి సబ్ ఓవర్‌సీస్ లేరు. పి డబ్ల్యు డి, యిరిగేషనులో ఆ రకంగా పెట్టి యిక్కడ యీ రకంగా పెడుతున్నారు. అందరిని అదే పద్ధతిలో నియమించి పెక్షనును పెంచి వుపయోగపడే విధంగా చేయడం అవసరం. కొన్ని సమస్యలపట్ల అంగీకారం కుదిరింది. మొత్తం అయిదారు సంవత్సరాల నుండి బ్యాన్ పెట్టారు. మిగలా దానికి చేనికి లేని బ్యాన్ దీనికి ఎందుకు? అది సమంజసమా? సంవత్సరానికి కొన్ని వేల సర్వీసెస్‌ను పెంచుతున్నారు. కేవలం ఆగ్రికల్చరల్‌లోనే పోయిన సంవత్సరం 40 వేల సర్వీసెస్ యిచ్చారు. మిగతా సర్వీసెస్ అన్ని కలిపితే కొన్ని లక్షల సర్వీసెస్ పెంచారు. అటు వంటప్పుడు పెక్షన్ను పెంచాలా లేదా? అది పెంచకుండా సర్వీసెస్ పెంచుకుంటూ పోతే పది వేలు చూచేవాడు 20 వేలు చూడాలి. దాని అవసరాన్ని మంత్రిగారు గుర్తించి వారితో చర్చించి సాధ్యమైనంత త్వరగా పరిష్కారం చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. భాస్కరరావు :— వారు చెప్పిన సూచనలు దృష్టిలో పెట్టుకోవడం జరుగుతుంది.

Sri S. Jaipal Reddy :— It is easier to make the blind swim, but it is difficult to make the Minister to swim. The Minister as part of the reply has referred to various demands made by them. We are not here to support all the demands. I am not prepared to lay emphasis on such demands that come into conflict with the claims of other cadres, but I would certainly would like to lay emphasis on the question of filling up all Additional Assistant Engineers posts. As has been pointed out Sri Raghava Reddy, in other departments the diploma holders can become Supervisors almost straight away. In the case of electrical engineers there has been a tremendous glut in the past so many years. When Sri Rajaram was the Minister for Power, we discussed with him. At that time it was agreed that such of the diploma holders who have put in 10 years of service should be and would be automatically promoted as Supervisors. They are now Addl Assistant Engineers. In pursuance of the agreement at that time they were all promoted. Now, there are a number of diploma holders in the electricity board who have put in as many as 14 to 15 years of service without being promoted as Additional Assistant Engineers. Therefore, the Government and the Board must immediately address itself to the basic demand of this burning issue. As has been pointed out by other Members the question of norms is there. We are not insisting upon observation of norms to get few of

the diploma-holders promoted. It is important for the proper maintenance of lines. It is from that angle the issue has to be looked at. Therefore the Minister should be able to give us two assurances atleast. There are (1) in regard to observance of proper norms and (2) in regard to the need for promoting all such diploma holders as Additional Assistant Engineers who have put in not less than 10 years of service.

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— అధ్యక్షా, నాకు రామవరెడ్డిగారంటే అతిగౌరవం. వారు సీనియర్ మెంబరు. వారు చెప్పిన పాయింటే వీరు మరల చెప్పబోతున్నారు. నాకు తెలుసు. అందువల్లనే రెండింటికి కలిపి చెప్పవచ్చునని ఆగినాను. ఎందుచేతనంటే వారు అడిగింది పి.డబ్ల్యు.డి.లో ఆ విధంగా ప్రమోషన్స్ ఇక్కడ ఉన్నాయా? లేవా అన్నారు. ఇది గౌరవ సభ్యులు అడిగిన దానిలో అది వాస్తవమే. నేను కాదనడంలేదు. అందులో కొంత మంది యీ డిప్లమా హోల్డర్సు హైకోర్టుకు పోయి రిట్ వేసినారు. రిట్ పెండింగ్‌గా ఉంది. అక్కడ నిర్ణయానికి వెయిట్ చేస్తున్నారు. అందువల్ల ఆ సబ్జెక్ట్ డిస్‌కస్ చేయలేదు. కన్‌సల్టేషన్స్, డిస్‌కషన్స్ మూమూలుగా జరుగుతున్నాయి. ఇక స్వర్గీయ రాజారాంగారు మినిష్టరుగా ఉన్నప్పుడు 10 సంవత్సరములు పూర్తి చేస్తే ప్రమోషన్ ఎవెన్యూస్ క్రియేట్ చేస్తామన్నది నేను కాదనడం లేదు. కాని మనకు అక్కడ ప్రమోషన్ ఎవెన్యూస్ ఖాళీగా ఉన్నప్పుడు. As and when vacancies arise they will be promoted. దీనికి మేము కూడా కమిట్ అయి ఉన్నాము. ఆ రోజు కూడా అట్లాగే అనుకున్నారు. దానిని ఆపడానికి సిద్ధంగాలేమని చెబుతున్నాను. ఇంతకు ముందు సెక్రటరీతో, చేర్మన్‌తో డిస్‌కస్ చేసినాను. కనుక ఆపలేము. 10 సంవత్సరములు కనుక అట్లాగే వారు పూర్తి చేస్తే యీ ఖాళీలు ఉన్నప్పుడు చేస్తాము. ఈ ఖాళీలు కావడం లేదు. ఉన్న ఖాళీలలో ఎస్.సి. ఎస్.టి.లని వాటిలో భర్తీ చేయడం మంచిది కాదు. సూపర్‌న్యూమరరీ పోస్టులు యెన్ని అని క్రియేట్ చేస్తాము. అందుకే ఆగడం జరిగింది. ఏదైనా కాని చర్చలు జరుగుతున్నాయి. సంభాషణలు జరుగుతున్న దానిని ఊరికే డిస్‌కస్ చేయడం మంచిది కాదు.

Sri S. Jaipal Reddy :— What about norms?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— నారమ్స్ గురించి, మీరు చెప్పింది ఆలోచన చేస్తాను 5,000 కిలోమీటర్లు, 10,000 మీటర్లకు ఒక ఆఫీసరును వేయాలి. లోడ్ యెక్కువ అయితే ఇన్ని వర్క్స్ యెక్కడ చూస్తాడు? ఆయనకు కారు కూడా లేదు? అది పైనాన్షియల్ కమిట్‌మెంట్. ముఖ్యమంత్రిగారితో ఆలోచించి ఆ విషయం చర్చిస్తానని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri A. Madan Mohan :— Sir, Hon'ble Members have sufficiently expressed reflecting the feelings of the engineers. I am not

touching that. Norms aspect has been stressed by Mr. Jaipalreddy. You cannot eat the cake and have it. You cannot have both the things. When it comes to the question of filling up of vacancies come they say there are many qualified people, and that they would consider later. After 15 years of service in conformity with their qualifications they should be given promotions. They say they will consider, but that is not a consideration at all. Anybody would do it. Probably in your own interest you will do. These posts have to be treated as supernumerary. When Sri Rajaram was there as Minister for Power the diploma holders could get promotions. They are qualified. Their status must be in conformity with the qualifications. You consider that aspect and try to create supernumerary posts so that you can avoid frustration. You would like to be emphatical stating that rules will not permit them. I would like to ask the Electricity Board through you one thing. According to the norms a particular supervisor has to look after only one thousand services or whatever norms that are laid down. How do you expect a Supervisor to look more? Now, I am speaking from the consumer point of view. How are you justified in calculating the efficiency of the services while you are charging the consumer, whether it is formers or industrialists. We will also tell the consumer to bring pressure on the electricity board and the Government to make recruitment for better efficiency on the consumer. You cannot have both the things to your advantage. I am only saying that Government should be reasonable. They should have some sense of equality of justice. Here they are trying to remedy about the lapses on the part of the electricity board even from the consumers' point of view. This is a simple matter. Here are the people who are in thousands in number who have put in more than 15 years of service. They are getting frustrated. It is only under employment. This aspect was considered in detail by the previous Government and the previous Government did go a step ahead in that direction. We want the Minister to take this aspect into consideration, otherwise you will have to face other aspect of the electricity board being inefficient in respect of it services to the consumers. Probably the consumers will ask this question.

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— అధ్యక్షా, గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు చెప్పిన దానిలో ఇప్పుడు వర్క్ లోడ్, ఎకానమీ రెండూ దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయవలసి ఉంటుంది. ఇది జనరల్ ఇస్యూ. ఒక రోజులో యీ డిస్కషన్ అయ్యేది కాదు. ఇప్పుడు డిప్లమా ఇంజనీర్స్, అసిస్టెంటు ఇంజనీర్సుగా చేయమన్నదే సమస్యగా నడు

స్తోంది. ఇది కూడా అందులో సంబంధిత ప్రశ్నే కదా అంటే నేను కాదనను. ఇదీ సంబంధించిందే ఓవరాల్‌గా మనము ఆలోచన చేయవలసి ఉంటుంది. ఎంత వర్క్‌లోడ్ ఉంది, మన ఎకానమీ యెట్లా నడుస్తోంది అనేది కూడా చర్చించవలసిన అవసరం ఉంటుంది. ఇది దృష్టిలో పెట్టుకొనడం జరుగుతుంది. ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా సానుభూతితో ఆలోచన చేసి మన ఉద్యోగస్తులను మనము కాపాడుకొనకపోతే యెవరు చేస్తారు? కనుక వారినికూడా దృష్టిలో పెట్టుకొనడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— ఈ సమస్యలన్నీ పెండింగులో పెట్టుకొని ఉండడం వల్లనే సభలో మరల చర్చకు రావడం, నోటీసులు యివ్వడం జరిగింది. భాస్కరరావుగారు సంభాషణలు జరుగుతున్నాయని చెప్పినారు. ఎందుకు జరుగుతున్నాయి? దీనిని అనవసరంగా వాయిదా వేయడం వల్లనే సంభాషణలు జరుగుతున్నాయి; యిప్పుడు సభలో మరల చర్చకు రావడం జరిగింది. రాజారాంగారు మంత్రిగా ఉండగా యీ సమస్య మీద సభలో చర్చించడం జరిగింది. ఇప్పుడు కూడా యివి ఎస్.సి. ఎస్.టి. పోస్టులు వారు దొరకడం లేదు కనుక ఖాళీగా పెట్టినామన్నారు. అప్పటి నుంచి సూపర్‌న్యూమరరీ పోస్టులు క్రియేట్ చేయాలని ఆలోచన బోర్డుకు లేదా? సబ్ ఓవర్‌సీర్స్ పోస్టులు విషయం చూడండి? ఇప్పుడు మంత్రిగారు 96 పోస్టులు పైన ఖాళీగా ఉన్నాయని చెప్పినారు. వాటికి డిప్లమాహోల్డర్స్ అర్హులు. ఎందుకు పూర్తి చేయలేదు? అంటే. We are taking steps. అంటారు. వాటికి ఎస్.టి. ఎస్.సి. అడ్డం వచ్చిందా? ఈ 96 సబ్ ఓవర్‌సీర్స్ పోస్టులు యెందుకు పూర్తి చేయలేదు? దీనికి యెవరు కారకులు? ఈ విధంగా ఒక యిస్యూకు యింకొక యిస్యూ అన్నీ ఫ్రస్ట్రేట్ అయి వారు యీనాడు సమ్మె చేస్తామనే పరిస్థితికి పోయినారు. ఈ పే స్కేల్స్‌లో ఉన్న తేడాలను తొలగించడం వెంటనే సబ్ ఓవర్‌సీర్సు పోస్టులు పూర్తి చేయడం ఆ సూపరున్యూమరీ పోస్టులు వారికి క్రియేట్ చేసి వారికి అన్యాయం జరగకుండా చూడాలి. వీటిని అన్నిటిని యెంత తొందరగా వీలయితే అంత తొందరగా ప్రభుత్వం పరిష్కరించి మరల సభకు తెలియచేయవలసిన అవసరం ఉంది. వారు హామీ యిస్తారని అనుకున్నది, అది జరుగుతూ ఉంటుంది. వీరు ఉండగానే ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకున్నది. ఇప్పటివరకు అమలుజరగ లేదు. ఇప్పుడు వారు నిర్ణయం తీసుకుంటే యెంతకాలం పడుతుందో తెలియదు. I request the Minister to see that the decisions taken are implemented immediately.

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— ప్రభుత్వం యెంత ఆవేదనగా ఉందంటే యీ ఇస్యూ వెంటనే అమలు జరపాలని, ఈనాడు ముఖ్యమంత్రిగారికి ప్రోగ్రాం లేకపోయినా వారూ, నేను 3 గంటలకు ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకు వెడదామనుకున్నాము. ఈ విషయంతో

యెందుకు ఆలస్యం జరుగుతున్నది? ఇంత క్రితం, యీ ప్రభుత్వమే కాదు, మధ్యలో యెన్నో నిర్ణయాలు తీసుకున్నాము. ఒకటి కూడా వీరు అమలు చేయడం లేదని పిటీష నులు ఇస్తున్నారు. ఎక్కడ యీ పొరబాటు జరుగుతున్నదో తెలుసుకోవాలని బోర్డుకు యీనాడు 3 గంటలకు పెదుతున్నాము. ఆ విధంగా వెళ్ళి అక్కడ కొంతమంది ఆపోజి షన్ పార్టీ వారిని ఒక్కొక్క పార్టీకి ఒక్కొక్కరిని రమ్మనమని కోరడం జరిగింది. వారి యిబ్బందులు చెబితే అక్కడ కొన్ని సాధ్యమైనంతవరకు తేల్చి వేయడం లేకపోతే సంభాషణలు జరపడం జరుగుతుంచని గౌరవసభ్యులకు తమ ద్వారా హామీ ఇస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— 1960 లోనే యీ అసిస్టెంటు డివిజనల్ ఇంజనీర్లకు, అడిషినల్ అసిస్టెంటు ఇంజనీర్లయొక్క ప్రమోషన్స్ విషయంలో 3:1 గా మార్చడానికి అంగీకరించి లిఖితపూర్వకంగా మీరు హామీ ఇచ్చి అమలు జరపలేదని అంటున్నారు. లిఖితపూర్వకంగా హామీ 1969లో ఇవ్వబడింది. రెండవది, ఎస్.సి. ఎస్.టి. అభ్యర్థులు రాకపోవడం వల్ల వాటిని లట్టిపెట్టడం పంచిదే. సరియైన పద్ధతే. కాని ఎస్.సి., ఎస్.టి.లు ఉత్తీర్ణులై నిరుద్యోగులుగా ఉన్నారు. వారిని మీరు ఎంప్లాయ్‌మెంటు నుంచి స్పాన్‌సర్ చేయడం లేదు. ఆ విషయంలో వారిని రిక్రూట్ చేయడానికి ప్రత్యేకమైన చర్యలు తీసుకుంటారా? మూడవది, బి.ఎన్. రామన్‌గారు సెక్రటరీగా ఉన్న సమయంలో కొన్ని స్కేల్స్ నిర్ణయించినారు. ఈ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డులో కొన్ని సెక్షన్స్‌కు ఆ స్కేల్స్ వర్తింపచేసి కొన్ని సెక్షన్స్‌కు వర్తింప చేయకుండా ఉన్నారు. అది నిజమేనా? నిజమయితే యే చర్యలు తీసుకుంటారు.

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— లిఖితపూర్వకమైన అగ్రిమెంటు ఉందని గౌరవ సభ్యులు ఓంకార్‌గారు అంటున్నారు. ఆఫీసర్సును అడిగితే అటువంటిది లేదని అంటు న్నారు. అటువంటిది కనుక లిఖితపూర్వకమైనది యేదైనా అగ్రిమెంటు ఉంటే అమలు చేయకపోతే అమలు చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. ఎటువంటి పొరబాటు జరగదు. ఎస్.సి., ఎస్.టి. ఖాళీలను ఆట్లా భర్తీ చేయడానికి లేదు. సూపర్ న్యూమరరీ పోస్టులు క్రియేటు చేయాలి దాని ప్రకారం వారి పోస్టులు వారు వచ్చేవరకు ఆపాలి కనుక రూలు ప్రకారం ఉంచడం జరిగింది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— ఎత్తి పెట్టడం కాదు. వున్నటువంటి క్యాండిడేట్స్‌ని తీసుకోవడం లేదు. బి.ఎస్. రామన్‌గారు వున్నప్పుడు బోర్డులో కొన్ని స్కేల్స్ పెట్టారు. అవి కొన్ని సెక్షన్స్‌కు మాత్రమే వర్తిస్తున్నాయట, కొన్ని సెక్షన్స్‌కు వర్తించడం లేదని అంటున్నారు. కాబట్టి అన్ని సెక్షన్స్‌కు వర్తింపజేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— అపోదృష్టితో పెట్టుకోరాదాను.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :— సూపర్ న్యూమరీ పోస్టులు క్రియేట్ చేసినందువల్ల ఒక నయా పైసా కూడా ఖర్చు కాదు. గత రెండు సంవత్సరములుగా తయారయిన ఆర్డర్సు కూడా ఇంప్లిమెంట్ కాకుండా, జాప్యము జరుగుచున్నది. మంత్రిగారు దయచేసి ఇంటర్ఫియర్ అయి, ఈ ఎంప్లాయ్‌మెంట్ విషయమై త్వరలో పరిష్కరిస్తారా?

శ్రీ యన్. భాస్కరరావు :— అది ఆలోచనలో పెట్టుకొంటాను. వారు బోర్డు ఎంప్లాయీస్ సంఘానికి ప్రెసిడెంటు కాబట్టి, మరొకసారి నేను కోరేది యేమిటంటే, ఇపుడున్న ఎలక్ట్రిసిటీ ఇబ్బందులలో, స్ట్రయిక్ క్రియేట్ చేయవద్దని కోరుతున్నాను.

re : Murder of Batta Pandamma of Kammavaripalem, Naidupeta Taluk, Nellore District.

శ్రీ యన్.టి. రామారావు :— అధ్యక్షా, కమ్మవారిపాలెం గ్రామ వాస్తవ్యురాలు బండి ఆల్లెయ్య చివరి కుమార్తె కీర్తిశేషులైన మస్తానయ్య భార్య ఆయిన బట్టా పాండమ్మ ఉరఫ్ అల్లెమ్మ అనే హరిజన స్త్రీని నాయుడుపేట తాలూకా, విన్నమాల గ్రామానికి చెందిన హరిజనుడైన మస్తానయ్య వివాహమాడాడు. 7 సంవత్సరాల క్రితం ఆమె భర్త మరణించాడు. అప్పటి నుండి ఆమె, కమ్మవారిపాలెంలో ఒక తల్లిదండ్రుల వద్ద వుంటూ, ఆత్తలపాలెంలోని బసిరెడ్డి బలరామిరెడ్డి వద్ద వ్యవసాయ కూలీగా పని చేస్తూ వుండింది. ఆత్తలపాలెం గ్రామానికి చెందిన ముసులూరు అల్లెయ్య అనే హరిజనుడు కూడా అదే ఇంట్లో వ్యవసాయ కూలీగా పని చేస్తున్నాడు. బలరామిరెడ్డి, పాండమ్మతో అక్రమ సంబంధాన్ని పెంచుకొన్నాడు. ముసులూరు అల్లెయ్య, అప్పుడప్పుడు పాండమ్మను బలరామిరెడ్డి వద్దకు తీసుకొనివస్తూ వుండేవాడు. కాగా ముసులూరు అల్లెయ్య, పాండమ్మ పట్ల లైంగికపరమైన అసూయను, దురుద్దేశాన్ని పెంచుకొని, ఈ నేరం జరగడానికి ఒక నెల ముందు, ఆమెకు తన కోరికను తెలియజేశాడు. అందుకు ఆమె నిరాకరించడమే కాకుండా ఆ విషయాన్ని గురించి బలరామిరెడ్డికి తెలియజేస్తానని కూడా బెదిరించింది. అప్పటి నుండి, ముసులూరు అల్లెయ్య ఆమెపై పగబూనాడు. 10-1-1984న సాయంత్రం 7-00 గంటల ప్రాంతంలో బలరామిరెడ్డి ఆమెను అడుగుతున్నాడనే వంకతో అల్లెయ్య ఆమెను తన వెంట తీసుకువెళ్ళాడు. వారు "ఏకసిరి" పి.డబ్ల్యు.డి. చెరువు దగ్గరకు వెళ్ళిన తరువాత అల్లెయ్య ఆమె పట్ల తనకుగల కోర్కెను ప్రకటించగా, అందుకు ఆమె తిరస్కరించింది. దానితో విఫలుడైన అల్లెయ్య ఆమెపై దాడి చేసి కత్తితో ఆమె మెడ మీద, భుజాలు, చేతులు, తల మీద విచక్షణారహితంగా గాయపరిచాడు. ఫలితంగా ఆమె అక్కడికక్కడే మృతి చెందింది. ఆమెను చంపిన మీదట ఆ నిందితుడు ఆమె మృత దేహంపై నుండి బంగారు చెవి కమ్మలను తీసుకుపోయాడు. 11-1-1984 ఉదయాన గ్రామస్థులు ఆమె మృతదేహాన్ని

కనుగొని, ఆమె తల్లిదండ్రులకు తెలియజేశారు. పాండమ్మ తల్లి ఇచ్చిన ఫిర్యాదు పైన, ఐ.పి.సి. 302,379 సెక్షన్ల క్రింద నెం. 11/84 నెంబరు నేరంగా నాయుడుపేట పోలీసు స్టేషన్‌లో ఒక కేసు నమోదు చేసుకొని వెంటనే దర్యాప్తు చేశారు. శవ పరీక్ష జరిపే నిమిత్తం మృత దేహాన్ని సూళ్ళూరుపేట వైద్యాధికారికి పంపారు. అనేక గాయాలయి, తల ఎముకలు పగిలినందువల్లను, శరీరం మీద రక్త ప్రవాహాన్ని చూచి భయభ్రాంతు రాలు కావడం వల్లను ఆమె చనిపోయి వుండవచ్చునని వైద్యాధికారి అభిప్రాయపడ్డారు. మానభంగం చేసిన లక్షణాలేవీ లేనట్లు కూడా ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. 22-1-1984 తేదీన నిందితుణ్ణి అరెస్టు చేయడం జరిగింది. అతని వద్ద నుండి బంగారు చెవి కమ్మలు, హత్యకు ఉపయోగించిన కత్తిని స్వాధీనం చేసుకున్న తరువాత జుడీషియలు రిమాండుకు పంపడం జరిగింది. మధ్యవర్తుల సమక్షంలో నిందితుడు తన నేరాన్ని ఒప్పుకొన్నాడు. ఈ కేసులో నేరారోపణ చేస్తున్నారు. ఊస్వామలు సామూహికంగా ఆమెను మాన భంగం చేశారనేది వాస్తవం కాదు. దీన్ని, వైంగిక అసూయ మూలంగా జరిపిన హత్యగా మాత్రమే పరిగణించవచ్చు.

మృతురాలి తండ్రి, హంతకుల పేర్లను తెలియజేస్తూ పోలీసు స్టేషన్‌లో ఫిర్యాదు ఇచ్చినప్పటికీ, పోలీసు వారు ఎటువంటి చర్య తీసుకోలేదని అనడం సరికాదు. ఆ గ్రామంలోని హరిజనులు భయాందోళనల మధ్య జీవితం గడుపుతున్నారని అనడం కూడా సబబు కాదు. సుగుణమ్మ, రాజారెడ్డి ఈ హత్యను చేశారనడం వాస్తవం కాదు.

శ్రీ యన్. చంద్రశేఖరరెడ్డి (వెంకటగిరి) :— ధనిక వర్గానికి సంబంధించిన, కోటీశ్వరులైన రెడ్లు స్త్రీని దారుణంగా హత్య చేశారు. బలరామిరెడ్డికి, పాండమ్మకు అక్రమ సంబంధము వున్నది యదార్థము. అల్లెయ్య ఆమెను తీసుకొని వెళ్ళేది యదార్థమే; ముఖ్యమంత్రిగారు సెలవిచ్చినట్లుగా;. అయితే ఇక్కడున్న పరిస్థితి యేమి టంటే బలరామిరెడ్డి అక్క సుగుణ తన అల్లుడి చెడ్డ నడవడికను ఆరికట్టాలనే ఉద్దే శముతో ఆ స్త్రీని చంపాలనే ఉద్దేశము పెట్టుకొని, ప్రక్కనున్న స్నేహితులుగా వున్న రాజారెడ్డితో సంప్రదించింది. తరువాత, ఆమె అల్లెయ్యతో బలరామిరెడ్డి పిలుస్తున్నాడు అన్నట్లుగా ఆ అమ్మాయిని పిలుచుకొని రమ్మన్నది. ప్రక్కన వున్న దువ్వూరు మధు సూధనరెడ్డి, కాటమరెడ్డి సుబ్రహ్మణ్యంరెడ్డి, నెలవాయి రాజారెడ్డి వీరి ముగ్గురకు కూడా ఆమె తెలియజేయడం జరిగింది. "గట్టి చర్యలు తీసుకోవలెనని, ఆ హరిజన స్త్రీని మట్టుపెట్టకపోతే నా బిడ్డకు రక్షణ లేదని" వారితో చెప్పడం జరిగింది. వెంటనే వాళ్ళందరూ పోయి, ఆ ఊరికి, ఈ ఊరికి మధ్యన వున్న చెరువు దగ్గరకు పోయి నిలబడి వున్నారు. అల్లెయ్య ఆ అమ్మాయిని తీసుకొని వెళ్ళాడు. వీళ్ళందరూ మూకుమ్మడిగా ఆ అమ్మాయిని రేప్ చేసి, మర్డర్ చేశారు. ఇది జరిగిన తరువాత

అల్లెయ్యను ఎస్.ఐ. అరెస్టు చేశారు. కాని అల్లెయ్య ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంట్‌ను లంచము తీసుకొని మాఫీ చేసి, రెడ్ల నందరినీ తొలగించి, అల్లెయ్యను బలి పశువుగా అక్కడ వాడుకొంటున్నారు. దీనిని సి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్వయిరీ జరిపితే తప్ప నిజానిజాలు బయటకు రావు. ఎస్.ఐ.ని, సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టరును అక్కడ వుంచకూడదు. ఇది ఐదు హత్యలు జరిగినపుడు వాళ్ళు అక్కడే వున్నారు. సి.యం.గారు వారి నిధి నుండి వారి కుటుంబానికి నష్ట పరిహారంగా ఆర్థిక సహాయం చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యన్.టి. రామారావు :— నాకు వచ్చిన సమాచారం ఇది. ఇదంతా ముద్దాయి తాను చేసినట్లు ఒప్పుకున్నాడని రిపోర్టులో వుంది. గౌరవ సభ్యులు ఇదేదో కప్పిపెట్టి, అటన్ని డబ్బుతో కొన్నారని తెలియజేశారు. కాబట్టి ఆ విధంగానే సి.బి. సి.ఐ.డి. ద్వారా ఎంక్వయిరీ చేయిస్తానని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. పెంచల్ రెడ్డి (సర్వేపల్లి) :— అధ్యక్షా, ఇది నా వియోజక వర్గంలో జరిగిన దారుణ సంఘటన. నేను 11వ తేదీన వారి ఇంటికి వెళ్ళి ఆ అమ్మాయి తల్లిదండ్రులతో విచారించాను. ఆమె "నాయనా, ఉదయం 8 గంటలకు వచ్చి అల్లెయ్య అమ్మాయిని తీసుకొని పోయాడు. మూమూలుగా రోజూ వచ్చి పిలిచినట్లుగానే పిలుచుకొనిపోయాడు" అని అన్నది. బలరామిరెడ్డి తన కూతురును చేసుకొన్నందున ఆయన తన భార్యతో సక్రమంగా సంసారం చేయనందువల్ల, సుగుణ మిగతా వాళ్ళంతా కలిసి ఒక ఎత్తు ఎత్తి ఆ అమ్మాయిని అల్లెయ్య ద్వారా పిలిపించి చంపడం జరిగింది. దానికి కారణం మధుసూదనరెడ్డి, కాటంరెడ్డి సుబ్రహ్మణ్యంరెడ్డి, నెలవాయి రాజారెడ్డి యీ ముగ్గురు కలిసి ఆ అమ్మాయిని మానభంగం చేసి, చంపినట్లు అల్లెయ్య యథార్థంగా చెప్పాడు. నేను మరునటి రోజు పోలీసు స్టేషన్‌కు వెళ్ళాను. ఎలా జరిగిందని ఎస్.ఐ.ని అడిగాను. నా సమక్షంలో, ఎస్.ఐ. సమక్షంలో ముద్దాయి అల్లెయ్య "సుగుణమ్మ నన్ను పిలిపించి నాకు సారాయి పోసి, నేను త్రాగిన మైకంలో వున్నందున వాళ్ళు నా ప్రక్కనే ఆ అమ్మాయిని మానభంగం చేసి, చంపి, కత్తి, గుడ్డలు నా దగ్గర ఇచ్చారు. ఆ అమ్మాయి కమ్మలు తీసుకొని ఇచ్చారు; అని చెప్పాడు. నేరుగా ఆ అల్లెయ్య ఇంటికి పోయి మైకంలో ఇంటి దగ్గర పడుకొన్నాడు. తెల్లవారిన తరువాత, అతని తండ్రి గుడ్డలు, కత్తిని గురించి అడిగితే ఈ విధంగా ఆ అమ్మాయిని ఫలానా వాండ్లు చంపారని, ఆ కత్తి, గుడ్డలు తనకు ఇచ్చారని అన్నాడు. నేరుగా అల్లెయ్య గుడ్డలు, కత్తి తీసుకొని వచ్చి, స్టేషన్‌లో హేండోవర్ చేశాడు. తరువాత ఎస్.ఐ. అతన్ని అరెస్టు చేశాడు. అపుడు ఎస్.ఐ.తో నేను అన్నాను, "ఎస్.ఐ.గారు ఇది చాలా అన్యాయమండీ, అతన్ని వదలిపెట్టి, ముద్దాయిలను అరెస్టు చేయం"డని అంటే "అట్లాగే చేస్తాము" అని చెప్పి, తరువాత వేరే వాళ్ళను ముగ్గురు హరిజనులను తీసుకొని వచ్చి

అరెస్టు చేశారు. ఈ ముగ్గురు రెడ్లు కుమ్మక్కయి, అమాయకుడైన ఆర్లెయ్యను అరెస్టు చేయించారు. నేను స్వయంగా ముద్దాయి దగ్గర ఈ ముగ్గురు రెడ్లు చేసినట్లు విన్నాను. నేను సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టరుతో చెప్పాను. ముద్దాయి దగ్గర స్టేట్‌మెంట్ సక్రమంగా తీసుకోలేదు. ఎవరినైనా సి.ఐ.డి. ఆఫీసరును పంపి, ముద్దాయి దగ్గర నిజమైన రిపోర్టు తీసుకొని, దాని ప్రకారం వాళ్ళను అరెస్టు చేసి, తగిన చర్య తీసుకోవలెనని కోరుతున్నాను. ఆ అమ్మాయి తల్లిదండ్రులు చాలా పేదవారు. ఆ అమ్మాయి వల్లనే వాళ్ళు బ్రతుకుతున్నారు ముఖ్యమంత్రిగారి సహాయ నిధి నుండి వారికి ఆర్థిక సహాయం చేయవలెనని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యన్.టి. రామారావు :— గౌరవసభ్యులకు మనవి చేశాను. తపసి ద్వారా సి.బి.సి.ఐ.డి. ద్వారా తప్పకుండా విచారణ చేయిస్తానని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. సమ్మయ్య :— ఈనాడు రాష్ట్రంలో హరిజనులపై అత్యాచారాలు యెక్కువగా జరుగుతున్నాయి. లనాటి తుళ్‌పూర్ కేసు జరిగిన తరువాత యిపుడు యీ కేసు జరిగింది. ఇవన్నీ ఒక పధకం ప్రకారం జరుగుతూ వుండడం శోచనీయమైన విషయం. ఇపుడు యీ కేసు విషయంలో నిష్పాక్షికంగా న్యాయం బయటికి రావడానికిగాను ఆ ప్రాంతానికి సంబంధించిన సబ్ ఇన్‌స్పెక్టరును ట్రాన్స్‌ఫర్ చేస్తేగాని న్యాయం జరుగదు. ఇక్కడ ఎల్లయ్య అనే ఆయనతో పాటు రాజయ్యగారిని కూడా యీ కేసులో చూపించారు. ముఖ్యమంత్రిగారు యీ కేసు దర్యాప్తుకు సి.బి.సి.ఐ.డి.ని ఎంక్వయిరీకి వేసినందుకు సంతోషిస్తున్నాను. ఎంక్వయిరీ త్వరగా పూర్తి చేయించి దోషులను శిక్షించవలసిందిగా ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యన్.టి. రామారావు :— ఎంక్వయిరీ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత న్యాయపరంగా తీసుకోవలసిన యాక్షన్ తీసుకుంటానని మనవి చేస్తున్నాను.

re : Prevention of Atrocities Against Tribals By Excise Officials and Provision of Basic Facilities.

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి) :— అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో షెడ్యూలు తెగల జనాభా 31.76 లక్షలు. ఇది రాష్ట్ర మొత్తం జనాభాలో 5.93 శాతం. రాష్ట్రంలో వారి అధిక జనాభా తెలంగాణా ప్రాంతంలో వుంది. ఈ ప్రాంతంలో వారి జనాభా 16.35 లక్షలు కాగా వీరి జనాభా విషయంలో రెండవ స్థానంలో వున్న కోస్తా ఆంధ్రలో 12.85 లక్షలు, మూడవ స్థానంలో వున్న రాయలసీమలో 2.88 లక్షలున్నారు. షెడ్యూలు తెగలతో వున్న 33 వర్గాలలో 30 వర్గాల వారు ముఖ్యంగా తూర్పు కనుమలు, గోదావరి లోయలోని కొండల, అటవీ

ప్రాంతాల్లో వున్నారు. ఎరుకల, యానాది, సుగాలి (లంబాడి) చేర్లు గల మూడు ఆది వాసీవర్గాలు మైదాన ప్రాంతాలలో గ్రామీణ జనభాలో కలసి మెలసి జీవిస్తూ వుంటారు. ఆదివాసీ వర్గాలలో అధిక సంఖ్యాకులు సాంప్రదాయక నివాసాలలో వుంటూ శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్నం, తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమగోదావరి, ఖమ్మం, వరంగల్, అదిలాబాదు మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలలో విస్తరించి వున్నారు.

(Mr Deputy Speaker in the Chair).

2. కొండ ప్రాంతాలు, అటవీ ప్రాంతాలలో సాంప్రదాయక జీవనం చేసే ఆది వాసులు వెనుకబడిన ప్రాంతంలో వుండటమే వారి సమస్య. వీరిని రాష్ట్రంలోని మిగతా వారితో పోల్చినప్పుడు మైదాన ప్రాంతాలలో నివసించే ఆదివాసుల పరిస్థితి గణనీయంగా విభిన్నమైన రీతిలో వుంటుంది. వీరు గ్రామీణ జనాభాతో కలసి మెలసి జీవిస్తూ ప్రయో జనాలను, సమస్యలను ఒకరితో ఒకరు పంచుకుంటూ వుంటారు. వారి పరిస్థితి సాధారణ గ్రామీణ జనాభా పరిస్థితితో పోలిస్తే వ్యత్యాసం అంతగా వుండదు.

అభివృద్ధి అమలు తీరు :—

3. ప్రణాళికా పరమైన అభివృద్ధికిగాను ఆదివాసీ జనాభాను ఈ క్రింద విధంగా వర్గీకరించడమైంది.

(1) అనుసూచిత ప్రాంతాలలోను, అనుసూచిలో లేని ప్రాంతాలకు ఆనుకుని వున్న ప్రాంతాలలోని గుర్తింపు పొంది ఉప ప్రణాళిక ప్రాంతం క్రిందకు వచ్చే ఉభయ ప్రాంతాలలో నివశించే ఆదివాసీ ప్రాంతాల జనాభా 13.97 లక్షలు. ఇవి 8 యేకీకృత ఆదివాసీ అభివృద్ధి ఎజెన్సీలుగా వున్నాయి.

(2) ఉప ప్రణాళికా ప్రాంతం వెలుపల ఆదివాసీ జనాభా అధికంగా వుండే చిన్న చిన్న ప్రదేశాలలో నివశించే వారి జనాభా 3.02 లక్షలతో మూర్పు చేసిన ప్రాంత అభివృద్ధి అమలు కార్యక్రమం వర్తింప చేయడం కోసం గుర్తించడం జరిగింది. వారు వుండే చిన్న చిన్న ప్రదేశాలు 38.

(3) ఆదిమ ఆదివాసి వర్గాలుగా 8 తెగలను గుర్తించారు. ఎందుకంటే ... వారు సాంకేతిక వ్యవసాయ స్థాయికి పూర్వదశలో వున్నందున, వారి అక్షరాస్యత మున్నగునవి తక్కువగా వున్నందు మూలంగాను, ఏ ప్రణాళిక ప్రాంతం లోపలి, వెలుపల జీవించే ఆదివాసీ జనాభా 2.46 లక్షలుంటుంది.

(4) గ్రామీణ జనాభాతో కలసి మెలసి అక్కడక్కడ నివశిస్తున్న ఆదివాసీల జనాభా 12.71 లక్షలు.

4. గతంలో యీ నాలుగు వర్గాలకు ప్రతి వర్గానికి వున్న ఆవసరాల ఆధారం గాను, వనరుల లభ్యతను బట్టి సరయిన కార్యక్రమాలను రూపొందించడం ద్వారా విస్తృత కార్యక్రమాలను చేపట్టడానికి వీలుండే వాతావరణాన్ని సృష్టించడం జరిగింది. 6వ ఉప ప్రణాళికా కాలంలో మొదటి వర్గంలోని జనాభాకు ఉప ప్రణాళిక క్రింద ఆదివాసీ ప్రజలను దృష్టిలో వుంచుకుని ప్రాంతాభివృద్ధి చేపట్టడంతో పాటు సాధారణ రంగం వివిధ శాఖల రాష్ట్ర ప్రణాళిక కృషి దానికి అనుబంధంగా కేంద్రం విడుదల చేసే కేంద్ర సహాయం, వాణిజ్య, సహకార బ్యాంకుల సంస్థాగత ఆర్థిక సహాయంతో ప్రధానంగా అభివృద్ధి సాధించడం జరుగుతున్నది. కేంద్రం అందించే ప్రత్యేక సహాయంతో రూపొందించిన కార్యక్రమాలతో మాత్రమే రెండవ, మూడవ వర్గాలలోని జనాభాకు సహాయం చేయడం జరుగుతున్నది.

4వ వర్గాల జనాభాకు అంటే చెల్లాచెదరైన ఆదివాసీ వర్గాలకు ఆర్థిక సహాయం చేకూర్చే పథకాలను ప్రధానంగా యేకీకృత గ్రామీణాభివృద్ధి పథకాల క్రింద (జిల్లా గ్రామీణాభివృద్ధి పథకాల ద్వారా) ఇతర శాఖల అనుబంధ సదుపాయాల ద్వారా సమకూర్చడం చేయడం జరుగుతున్నది. ఆదివాసీల అభివృద్ధికిగాను సాధారణ సదుపాయాల అభివృద్ధి పథకాలన్నింటిని కుటుంబాలకు ప్రయోజనం చేకూర్చే పథకాలుగా నిర్వహించవలసి వున్నది.

5. పై నాలుగు వర్గాలన్నింటికి హాస్టళ్ళు, స్కాలర్ షిప్పులు, ఆశ్రమ పాఠశాలలు ఆర్థిక సహాయం సమకూర్చే పథకాలు మున్నగు వాటికి మార్జిన్ మైకం సహాయం చేయడం వంటి యేదేని ఇతర శాఖాభివృద్ధి పరిధిలోకి రాని మామూలు పథకాలు ఆదివాసీ సంక్షేమ నిధులతో చేపట్టడమవుతుంది.

6. ఈ నోటీసు సాధారణ విషయాలకు సంబంధించిన విషయమని గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. ఆదివాసీ గ్రామాలకు శివారు గ్రామాలను మంచినీటి బావులు, రోడ్లు, పాఠశాలలు, విద్యుదీకరణ వంటి కనీస సౌకర్యాలు రాష్ట్రమంతటా ఆదివాసీ ప్రాంతాలలోను యేర్పాటు చేయవలసిన బాధ్యత గ్రామీణ నీటి సరఫరా చీఫ్ ఇంజనీరు, పాఠశాల విద్యాశాఖ కమీషనర్, ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యుచ్ఛక్తి మండలి, ఆబ్కారీ కమీషనర్‌లపై వుంది. సంబంధిత శాఖలతో సంప్రదించడానికి వ్యవధి తక్కువగా వున్న దృష్ట్యా సంబంధించిన శాఖల నుండి ఇటీవల ఆదివాసీ సంక్షేమ శాఖ డైరెక్టరు సేకరించిన సమాచారం ఈ క్రింది విధంగా వుంది.

1. మంచినీటి బావులు :

ఉప ప్రణాళిక ప్రాంతాలలోని 10517 ఆదివాసీ ప్రాంతాలలో 7897 నివాస ప్రాంతాలకు బావులను త్రవ్వడం జరిగింది. మైదాన ప్రాంతంలోని 1491 ఆదివాసీ/శివారు గ్రామాలకు ఇంకా బావులను త్రవ్వవలసి వుంది.

2. రోడ్లు :

1979-80 సంవత్సరం చివరి నాటికి ఆదివాసీ ప్రాంతాలలో ప్రస్తుతం వున్న రోడ్లు పొడవు 2001 కి.మీ. ఆ రోడ్లును అటవ ప్రణాళికలో మరో 181.93 కి.మీ. వరకూ పొడిగించారు.

3. పాఠశాలలు :

ఆదివాసీ ప్రాంతాలలో పాఠశాలల పరిస్థితి ఈ క్రింది విధంగా వుంది.

	పాఠశాలల సంఖ్య	విద్యార్థుల సంఖ్య	ఉపాధ్యాయులు
1. ప్రయిమరీ పాఠశాలలు	2310	1,24,893	4,157
2. అప్పర్ ప్రయిమరీ పాఠశాలలు	160	40,894	940
3. ఉన్నత పాఠశాలలు	109	36,574	1,418

మైదానప్రాంతంలోని ఆదివాసీ విద్యార్థులకు పైన తెలిపిన విద్యాశాఖ పాఠశాలలో విద్యా సౌకర్యం కల్పించారు. ఆదివాసీ సంక్షేమ శాఖ వారు నిర్వహించిన 436 ఆశ్రమ పాఠశాలలకు అదనంగా చెదురుమదురుగా నివసిస్తున్న ఆదివాసీలకు 234 ప్రాథమిక పాఠశాలలను యేర్పాటు చేశారు.

4. విద్యుదీకరణ :

ఉప ప్రణాళిక ప్రాంతంలోని 2097 గ్రామాలలో, 31-1-1984 నాటికి 1577 గ్రామాలకు విద్యుదీకరణ సౌకర్యం కల్పించారు.

5. ఆబ్కారీ :

30-8-1983 తేదీ గల రెవెన్యూ శాఖ వారి మెమో. నెం. 2534/ టి 1/83.1, లోని ప్రభుత్వం జారీ చేసిన ఉత్తర్వుల ప్రకారం యే విధమైన చర్మిట్లు లేదా లైసెన్స్ లేకుండానే ఆదివాసులు వారి వారి ఇండ్లలో 5 కి.గ్రా.ల ఇప్ప పువ్వును, 1 ఖి.యల్. సారాయిని, 2 ఖి.యల్.ల కల్లును నిలువ వుంచుకోవచ్చును.

అయితే ఆదివాసీలు సారాయి ఆధీనంలో వున్నందున సారా కాంట్రాక్టర్లు వారిని ఇంకా బాధపెడుతున్నట్లుగా 2-2-1984న జరిగిన ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆదివాసీల సలహా మండలి సమావేశంలో తెలియవచ్చింది. షెడ్యూలు ప్రాంతాలు వున్న జిల్లా కలెక్టర్లు అందరూ ఇట్టి కేసుల విషయంలో తీవ్రమయిన చర్య తీసుకోవలసిందిగా కోరడం జరిగింది. ప్రభుత్వం తన అధికారాలన్నిటిని వినియోగించి వారి బాధలను నివారిస్తుంది.

6. రిజర్వేషన్ నియమాన్ని అమలు పరచడం :

ఇందుకోసం నియమించబడిన ఆసిస్టెంట్ కమీషనర్ల ద్వారాను, షెడ్యూలుజాతుల సంక్షేమ విషయాల శాసన మండలి కమిటీల ద్వారాను సక్రమంగా ప్రభుత్వం యీ

విషయాన్ని విఙ్ఞప్తినాత్మకంగా సమీక్షిస్తుంది. 1981 రాష్ట్ర ప్రభుత్వ రంగ ఉద్యోగుల రెండవ లెక్కల ప్రకారం పరిస్థితి క్రమంగా మెరుగవుతున్నది. మొత్తం ఉద్యోగస్థులలో షెడ్యూలు జాతుల ఉద్యోగుల శాతం 1976లో 1.5 శాతం వుండగా 1981లో 22 శాతానికి పెరిగింది ప్రత్యేక శిక్షణ బోధన మున్నగు వాటి ద్వారా శాతాన్ని భర్తీ చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతున్నది.

గిరిజన సహకార కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్, విశాఖపట్టణం :

"ఆంధ్రప్రదేశ్ షెడ్యూలు జాతుల సహకార ఆర్థిక సహాయ, అభివృద్ధి సంస్థ" అనే పేరుతో సహకార సంఘాల చట్టం క్రింద 26-10-1956వ సంవత్సరం నుండి గిరిజన సహకార సంస్థ యేర్పాటు అయింది. విశాఖపట్నం వద్ద ప్రధాన కార్యస్థానంగా ఏర్పాటయిన ఈ సంస్థ 5-4-1957 నుండి పని చేయడం ప్రారంభించింది. ఆ తర్వాత ఈ సంస్థ పేరు 18-2-1970 నుండి "గిరిజన సహకార సంస్థ"గా మార్చబడింది. మధ్య దళారీల బారి నుండి ఆదివాసీలను విముక్తి కలిగించడానికై యేర్పాటయిన సంస్థ ముఖ్య ఉద్దేశాలు ఈ క్రింది విధంగా వున్నాయి :—

(1) ప్రయిమరీ మార్కెటింగు సంఘాల ఏజన్సీ ద్వారా ఆదివాసీలు తెచ్చిన అటవీ ఉత్పత్తులను ఏక మొత్తంగా కొనేసి వాటికి సరయిన మార్కెటు ధరకు విక్రయించడం;

(2) అధిక మొత్తంలో కొనుగోలు చేయడం వాటిని మారుమూల ఏజన్సీ ప్రాంతాలలో 350 డి.ఆర్. డిపోల ద్వారా ఆదివాసీల గృహోపయోగం నిమిత్తం సరఫరా చేయడం;

(3) ఆదివాసీల ఆర్థిక ప్రయోజనాలకు, సంక్షేమానికి తోడ్పడే అట్టి ఇతర కార్యకలాపాలు చేపట్టడం.

(2) గిరిజన సహకార సంస్థను తన లక్ష్యాలను సమర్థవంతంగా అమలుపరచే సంస్థగా రూపొందించే దృష్ట్యా ఈ సంస్థ సమస్యలను పరిశీలించడానికిగాను ప్రభుత్వం 5-1-1981న సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ ఆర్.టి. నెం. 451 జి.ఓ. లో ఒక సంఘాన్ని యేర్పాటు చేసింది. కానీ సంఘం ఒకసారి కూడా సమావేశం కాలేదు.1983 జనవరిలో రాష్ట్ర సాధారణ ఎన్నికల దృష్ట్యా సంఘాన్ని త్వరలో పునఃనిర్మించాలని ప్రతిపాదించడమైంది.

కార్పొరేషన్ 31-12-78 తేదీతో అంతమయ్యే లెక్కలను ఆడిట్ చేయడం, ఆడిట్ ధృవ పత్రాలను జారీ చేయడం జరిగింది. 1979, 80, 81 క్యాలండరు సంవత్సరాలకు సంబంధించిన లెక్కల ఆడిట్ చురుకుగా జరుగుతున్నది. ఆ లెక్కలు యీ సంవత్సరంలో తయారు కాగలవు. 31-12-78 సంవత్సరాంతపు తుది ఆడిట్ లెక్కల

ప్రకారంగా 1978 సంవత్సరానికి 70 వేల నికర నష్టం వచ్చింది. 31-12-1978 తేదీ నాటికి సంచిత నష్టం రూ. 157.40 లక్షలు. 30-6-83 నాటికి సమూనా లెక్కల ప్రకారం సంచిత నష్టం రూ. 117.94 లక్షలకు తగ్గింది.

పై వివరణలను బట్టి, మన ప్రభుత్వం రాజ్యాంగ నిబంధనల మేరకు షెడ్యూలు తెగల వారి అభివృద్ధికి ప్రత్యేక ప్రాధాన్యతను ఇస్తున్నదని నేను వివరిస్తున్నాను. ఆరవ పంచవర్ష ప్రణాళికలోని మొదటి మూడు సంవత్సరాలకు జరిగిన కేటాయింపు రూ. 8.87 కోట్లు కాగా వర్తమాన సంవత్సరంలోను, రాబోయే సంవత్సరానికి రూ. 16.33 కోట్ల మొత్తాన్ని కేటాయించడం మూలంగా ఇది స్పష్టపడుతుంది. అభివృద్ధి అనేది సుదీర్ఘమైన కృషి. సాధ్యమైనంత త్వరితగతిన వారి జీవన స్థితిగతులను మెరుగుపరచడానికి యీ ప్రభుత్వం అన్ని విధాల కృషి చేస్తుంది.

శ్రీ డి. రవీంద్రనాయక్ (దేవరకొండ) :— అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు బడ్జెట్ మీద రిప్లయ్ ఇచ్చినట్లుగా చెప్పారు. ముఖ్యంగా ఈ గిరిజనులు యే యే ప్రాంతాలలో నివసిస్తున్నారో చెప్పకుండా తెలంగాణాలో యెక్కువ శాతం వున్నారని చెప్పారు. తెలంగాణాలో గల గిరిజనులలోని కొన్ని తెగలు 1976లో ఎస్.టి.లుగా గుర్తించబడినాయి. అయితే ఆ తెగలలో ఎక్కువ మంది తండాలలో నివసిస్తున్నారు. దీని అర్థం మంత్రిగారికి తెలుసో, లేదో. తండాలంటే కవీసం రోడ్లు కానీ, కరెంటు కానీ, బ్యాంకులు కానీ యే ప్రాథమిక సౌకర్యాలు సక్రమంగా వుండవు. మేము అడిగినదేమంటే గిరిజన కార్పొరేషన్ యొక్క పరిస్థితిని చక్కదిద్దడానికి యే చర్య తీసుకుంటారని. గిరిజనులకు 4 శాతం రిజర్వేషన్ ఇస్తామన్నారు. దానిలో ఇంతవరకూ 1½ శాతం మాత్రమే ఇవ్వడం జరిగింది. మంత్రిగారు 2.2 శాతం ఫిలప్ చేసినట్లుగా చెప్పారు. తక్కిన శాతాన్ని భర్తీ చేయడానికి నిర్దిష్టంగా యేమైనా ట్రయినింగ్ కార్యక్రమాలను యేర్పాటు చేయవలసిన అవసరం వుంది. కార్పొరేషన్ యొక్క ఎయిమ్స్ అండ్ అబ్జెక్ట్స్ మీద రాజ్యాంగంలోని 5వ షెడ్యూలు, ఆర్టికల్ 275 ప్రకారంగా యే యే స్కీములను ప్రభుత్వం చేపట్టిందో అడిగాము. మంత్రిగారు చెప్పిన ప్రకారంగా 32 లక్షల మందికి చెందిన సమస్య. నిర్దిష్టంగా గిరిజనుల అభివృద్ధి కోసం యే యే స్కీములు, కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరిగింది? 10 వేల లంబాడీ తండాలకు, గిరిజన వాడలకు, డ్రింకింగ్ వాటర్, కరెంటు, రోడ్లు, స్కూల్స్ మొదలయిన ప్రాథమిక సౌకర్యాలు కల్పించడానికిగాను 1 సంవత్సరం లేదా 5 సంవత్సరాల కాంప్రెహెన్సివ్ ప్రోగ్రామ్స్ యేమి చేపడతారని మేము అడిగితే దాని గురించి చెప్పకుండా మంత్రిగారు చాలా పెద్ద నోట్ చదవడం బట్టి గిరిజనులకు యే రకంగా సేవ చేస్తున్నారో తెలుస్తోంది. గిరిజనుల స్థితిగతులేమిటో వారికి తెలుసు. ముఖ్యమంత్రిగారు

ఎంతో ఉత్సాహంగా వున్నారు. కానీ వాప్యులేషన్ తీసుకోవడంలోనే అన్యాయం జరిగింది. నడవలేని గిరిజన ప్రాంతాలకు పోలేదు. లక్కడి జనాభా వివరాలు తెలుసుకోలేదు. గిరిజన కార్పొరేషన్ ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్ చార్జెస్ కోసం రూ. 1' కోట్లు గ్రాంట్ చేశారు. ముఖ్యమంత్రిగారు లన్నీ చేశారు కానీ గిరిజన కార్పొరేషన్‌ను యెందుకో మరిచిపోయారు. మంత్రిగారు గిరిజనుల పరిస్థితిని యదార్థంగా చూడకుండా, అధికారులు చెప్పిందే చదివారు. మారుమూల గ్రామాలలోనూ, నడచిపోలేని గ్రామాలలోనూ ఐ.టి.డి.ఎ, ఎం.ఏ.డి.ఎ. (మాడా) ల ద్వారా యే రకమైన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరగడం లేదు. ఈ గిరిజన సహకార సంస్థలకు నేషనలైజ్ బ్యాంకుల నుంచి డబ్బును అప్పు తీసుకుని అక్కడ ఇవ్వాలి. దాని మీద చెప్పకుండా మంత్రిగారు ఇంకేదో చెప్పారు. గిరిజనుల నుంచి ప్రొక్యూర్ చేసే చింతపండు రూ. 1.50 కు కొని, మార్కెట్‌లో కిలో రూ. 9 కి అమ్ముతారు. ఇది యెంతో అన్యాయమైనది. దీనిని గురించి మంత్రిగారు ఆలోచించవలసిన అవసరం వుంది. హైబల్ అడ్వయిజరీ కౌన్సిల్‌కు అపారమైన అధికారాలున్నాయి. వారు ప్రపోజ్ చేసే తీర్మానాలను నేరుగా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపి, చర్య తీసుకునే అవసరం ఉంది. దీని గురించి ఆలోచించాలి. అదే విధంగా నేను కోరేది యేమంటే యే డిపార్టుమెంటు ద్వారా గిరిజనులకు రావలసిన 4 శాతం కానివ్వండి, ఇంకా ఎక్కువ డబ్బు కానివ్వండి దానిని ఒక దగ్గర చేర్చి యీ హైబల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటుద్వారా ఈ హైబల్ ప్రాంతాలకు కావలసిన సౌకర్యాలను ఇతర సౌకర్యాలను కల్పించడానికి యేమి చర్య తీసుకుంటున్నారు? అదే విధంగా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో న్యూట్రిషన్ సెంటర్స్ నడుస్తున్నాయని, నోటీసులో ఇచ్చిన విషయం కాబట్టి చెబుతున్నాను. ఆ సెంటర్స్ ఉన్నాయో లేదో ఆర్థం కావడం లేదు. దాని మీద మంత్రిగారు యే విషయం చెప్పలేదు. అదే విధంగా ఎక్సయిజ్ అధికారులు, కంట్రాక్టర్లు ముందే పచ్చింది. జి.ఓ. వారికి సరిపోయేంత సారాయి తయారుచేసుకోవడానికి అవకాశం కల్పించిందని అన్నారు. గిరిజన ప్రాంతాలలో అన్‌ఆథరైజ్డ్ షాప్స్ యెన్నో పెట్టడం గిరిజనులకు మేలేదో స్వయం ఉపయోగానికి కాదు, గిరిజనులు అమ్ముకోవడానికి. గిరిజనులు అమ్ముకునే పరిస్థితి లేదు. అమ్ముతున్నారని చెప్పి వారిని పట్టి పీడించి, యెన్నో బాధలకు గురి చేసిన ఇన్సిడెంట్స్ వున్నాయి. దేవరకొండలో జరిగిన ఇన్సిడెంట్స్ ఫోటోలతో సహా తీసుకువచ్చి చూపడం జరిగింది. అలాగే కర్నూలులో జరిగినది. కడప, రాయచోటిలో జరిగిన విషయం, వికారాబాదు, వెంకటాపురం లలూకాలో జరిగిన విషయం ఇంతవరకూ చర్య యేమీ తీసుకోలేదు, ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడ ఉన్నారు. వారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. దయచేసి గిరిజనుల సంక్షేమం కోసం ప్రత్యేక దృష్టితో వారికి కాంక్రీటు ప్రోగ్రామ్ తీసుకురావాలని చెప్పి నేను తమ ద్వారా వారికి తెలియజేస్తున్నాను.

12-00 noon

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— అధ్యక్ష, కొన్ని ఫండమెంటల్ పాయింట్సుకు జవాబు చెప్పకుండా యేదో ఒక దండకంలాగా మొత్తం విషయాన్ని చెప్పారు. పాయింటు యేమంటే ఏజన్సీ ఏరియా, నాన్ ఏజన్సీ ఏరియా రెండు రకాలుగా వున్నవి. తెలంగాణా ప్రాంతాలలో సుగాలీలు అంటే లంబాడీలను, ఎరుకల వాళ్ళను డీనోటిఫైడ్‌గా తీసుకు వచ్చి ఫ్రైబల్స్‌లో చేశారు. జనాభా ద్వారా పెరిగింది. ఫండ్స్ ఎలొకేషన్ పెరగలేదు. ఫ్రైబల్స్‌కు యెంత ఇస్తున్నారో అది అంతే వుంది. నిష్పత్తి ప్రకారం ఫండ్ పెంచ వలసిన అవసరం వుంది. లేకపోతే చాలా నష్టం ఏస్తుంది.

భూమి సమస్య అత్యంత సమస్య వాళ్ళకు. అడవులలో వున్నవాళ్ళు ఫారెస్టు అధికారుల దౌర్జన్యానికి అనేక రకాలుగా గురవుతున్నారు. మన రూల్స్‌లో ఫ్రైబల్స్‌కు 10 ఎకరాల మెట్ట, 5 ఎకరాల మాగాణి వుంచుకోవచ్చు అని వున్నది. నైజాము కాలంలో రూల్స్ ప్రకారం కూడగట్టుకున్న భూమికి యీ రోజు ఎరకు పట్టాలు లేవు. వాటన్నిటినీ కూడా రిజర్వ్ ఫారెస్టులో కలుపుకుని, మరో వైపు పాత దేవిడీ గ్రామాలు అంటే డిజర్టెడ్ విలేజెస్ వాటిని కూడా రిజర్వుడు ఫారెస్టులో కలుపుకుని వాటికి రెవెన్యూ రికార్డులో వున్నప్పటికీ కూడా ఆ హక్కులు అనుభవించకుండా చేస్తున్నారు. దీనితో పాటు వాళ్ళలో పేదలు, మామూలుగా వెనుకబడ్డ తరగతుల వాళ్ళు, ఒక ఎకరం, రెండు ఎకరాలు కొనుక్కున్న వాళ్ళు, పెద్ద పెద్ద భూస్వాములు, ధనికులు వున్నారు. పెద్ద వ్యాపారస్థులు వున్నారు. ఈ ఫ్రైబల్స్ దగ్గర భూములు దురాక్రమణ చేశారు. అలాంటి భూములను వాళ్ళకు రెస్టోర్ చేయమని చెప్పడం జరిగింది. ధనికుల భూమి తీసుకువచ్చి, పేదలకు ఇవ్వడమంటే, పేదలలో వాళ్ళలో వాళ్ళకు చీలికలు పెట్టే విధంగా ఇది చేస్తున్నారు. అది మంచిది కాదు.

ఉద్యోగాల విషయంలోకి వచ్చేటప్పటికి, ఫ్రైబల్స్‌లో వున్న ఎడ్యుకేటెడ్ యూత్‌ను సరిగ్గా నియామకాలు చేసుకోవడం లేదు. ఖాళీలు వచ్చినా డెలిబరేట్‌గా ఎంప్లాయ్‌మెంట్ ఎక్స్‌చేంజ్‌ల వాళ్ళు స్పాన్సరు చేయకుండా చూస్తున్నారు. అనేక అవస్థలకు గురవుతున్నారు. డిపార్టుమెంటుల్లో ఖాళీలు వుంటాయి. కానీ ఎస్.సి., ఎస్.టి. లకు సంబంధించి వాళ్ళను ఎవరినీ పంపడం లేదు. ప్రత్యేకమైన యేర్పాట్లు చేసి అక్కడ వున్నటువంటి అధికారులు అవకాశం ఇస్తే తప్ప లాభం లేదు.

తాండాలలో వున్న వారికి నూటికి పది శాతం రహదారులు సదుపాయం లేదు. ఫారెస్టు వాళ్ళకు వుండే ఇబ్బందుల వల్ల వాళ్ళ రోడ్లు పెంచడానికి వీలు లేదు. తాండాలలో 5 శాతం ప్రజలకు రోడ్లు వసతి లేదు. విద్యా వసతి లేదు. ఈ రకమైన చిక్కులు వున్నాయి. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు ఈ ఫారెస్టు ప్రొడ్యూస్, మైనరు ప్రొడ్యూస్

అమ్ముకునే లధికారం ఈ ట్రైబల్స్‌కు అప్పచెప్పే విషయంలో చూడవలసిన అవసరం వున్నది. ఎస్.ఐ. అధికారాలు అరికట్టవలసిన అవసరం వుంది. వడ్డెర జాతిని కూడా ట్రైబల్స్‌లో చేర్చవలసిన అవసరం వున్నది. వెంటనే సమాధానం చెప్పకపోయినా, ఒక రెండు గంటలు ఈ విషయంలో చర్చకు అవకాశం ఇస్తే మాట్లాడడానికి బాగుంటుంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎ. మదన్‌మోహన్ :— మిస్టర్ స్పీకర్ సర్, దయచేసి ఆ 329 కు సంబంధించినంతవరకూ, ఎంతవరకూ లేడీ మినిస్టరుగారు ఆన్ ది స్పాట్ జవాబు ఇవ్వ గలరో యేమిటోగానీ, వారంతా చదివేశారు. లెటజ్ నాట్ మేక్ ఏ డిమాండ్? డిమాండులా మాట్లాడినంత డీటెయిల్డుగా మాట్లాడితే వేరే బిజినెస్ పరిష్కారం చేయ వలసినది చాలా వుంది. దయచేసి గౌరవ సభ్యులు కోఆపరేట్ చేసి అందుకు సహకరించవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— మీరు కోఆపరేట్ చేస్తే నేను నెక్స్ట్ సబ్జెక్టు చూడవచ్చు. దీని మీద 20 మంది నోటీస్ ఇచ్చారు. నా చేతిలో యేమీ లేదు. నాతో కాకపోయినా కనీసం ప్రతిపక్ష నాయకునితోనయినా కోఆపరేట్ చేయండి.

శ్రీ యం. ఎర్రయ్యరెడ్డి :— అధ్యక్ష, ఇవ్వాళ అసెంబ్లీలో గిరిజనులకు సంబంధించి 329 నోటీస్ ఇచ్చిన దానిలో కొన్ని మంత్రిగారు చదివారు. కానీ మరి ఇప్పుడు వున్నటువంటి ట్రైబల్స్ కంటే, అంతకంటే ముందు ఆదివాసీ ట్రైబల్స్ అట్టడుగున వున్నవాళ్ళు అట్లాగే వున్నారు. వారికి ఇచ్చే నిధులు చాలా తక్కువ. ఆ వున్నటువంటి నిధులు సక్రమంగా సద్వినియోగం అవుతున్నాయో, లేదో అనేటటువంటి సమస్య. కాబట్టి మీరు అర్థం చేసుకోవాలి. నేను యెక్కువ మాట్లాడను. ముఖ్యమైన విషయాలను వారి దృష్టికి తీసుకువస్తాను. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో మంచినీళ్ళ సమస్య చాలా అధ్వాన్నంగా వుంది. వారు కుళ్ళిపోయినటువంటి నీళ్ళు తాగుతున్నారు. వాగులలో, కుంటలలో నీళ్ళు తాగుతున్నారు. ఆ సమస్య ఇంతవరకూ పరిష్కారం కాలేదు. రెండు, మూడు సంవత్సరాల క్రితం ఎప్టి మేట్స్ వేసి, బోర్వెల్స్ వేస్తామన్నారు, కానీ ఇంతవరకూ వేయలేదు.

ప్రధానమైన సమస్య గిరిజనులకు విద్య అనేటటువంటిది చాలా బహు తక్కువ. విద్యలో వాళ్ళు ప్రయోజకులు కావడం లేదు. ఎక్కువ సంఖ్యలో విద్యకు ఇవ్వవలసిన అవసరం వున్నది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— ఎక్సయిజ్ వాళ్ళు ట్రైబల్స్ మీద జరుపుతున్న చారాల మీద మాట్లాడండి. డిబేట్ లాగా పోతే కష్టం. కావలసిన దానికి మంత్రి గారు సమాధానం చెబుతారు.

శ్రీ యం. ఎర్రయ్యరెడ్డి :— స్పీకరు ఆదేశించిన ప్రకారంగా ఎక్సయిజ్ మీద మాట్లాడుతాను. వారికి సంఘాల ద్వారా సారా ఇవ్వవలసినదని చెప్పారు. సారాయి ఇచ్చి పత్తులో వేయవద్దు వాళ్ళను. లది తీసివేసి మరొక సదుపాయ మివ్వండి. ఐ.టి.డి.ఏ. ద్వారా సారా బట్టీలు వాళ్ళకు ఇచ్చి బినామీదారులు పెట్టే పద్ధతి పెట్టారు. అలా చేయడానికి వీలులేదు. తరువాత వారికి వ్యవసాయం సాగుకు వున్నటువంటి గోదావరి, శబరి నదులు పొస్న ప్రాంతాలలో లఫ్ట్ ఇరిగేషన్‌కు ఇచ్చి ప్రాజెక్టులు కట్టమని ఒకటి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ డి. రవీంద్రనాయక్ :— మంత్రిగారు మరీ పెద్ద స్టోరీ చదివారు.

కుమారి టి. వెంకటరత్నం :— సోది యేమిటండీ. అదేమి మాట.

శ్రీ డి. రవీంద్రనాయక్ :— సోది కాదు. స్టోరీ.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— ట్రైబల్స్‌కు ఎక్సయిజ్ విషయాలంటే, గోదావరి ప్రాజెక్టులు ఎందుకండీ ఇక్కడ.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :— చిన్న క్లారిఫికేషన్.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— క్లారిఫికేషన్ ఎందుకండీ? ఏముంది దీనిలో? మీరు ఒక ప్రక్క ప్రతిపక్ష నాయకులతో కో-ఆపరేట్ చేస్తామని చెప్పి, మళ్ళీ 20 మంది సభ్యులు నోటీస్ ఇచ్చారు. ఒక్కొక్కరు అంత సేపు మాట్లాడితే కష్టం. ఇలా అయితే 3 గంటల ఒక్కటి కూర్చోవలసి వస్తుంది.

శ్రీ యం. ఎర్రయ్యరెడ్డి :— మంత్రిగారు చాలా హాస్టల్స్ గిరిజనుల అభివృద్ధి కోసం పెట్టామన్నారు. కానీ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఒక్కసారి చూస్తే గిరిజన ప్రాంతాలలో ఎక్కడ ఏ హాస్టల్స్ నడుస్తున్నవో ఒక్కసారి చూస్తే మీకు అర్థం అవుతుంది. చదువుకునే కుర్రవానికి చద్దర్లు లేక, చాపలు, కంచాలు, గ్లాసులు లేని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. వాళ్ళకు శిథిలమైపోయిన చొక్కాలు వున్నాయి. వాటిని వెంటనే రిపేరు చేయించాల్సిందని కోరుతున్నాను. ఏజన్సీ ప్రాంతాలలోని ట్రైబల్స్‌కు వైద్య సౌకర్యం లేదు. 30 కిలోమీటర్లు దూరంలో వున్న వాళ్ళకు వైద్య సౌకర్యం లేక ఇబ్బంది పడుతున్నారు. సమీపంలో వున్న ప్రాంతాలలో వైద్య సౌకర్యం కల్పించాలి. ట్రైబల్స్ అభివృద్ధి కోసం గిరిజన కార్పొరేషన్‌ను పెట్టారు. కానీ కార్పొరేషన్ వల గిరిజనులకు ఎలాంటి

అభివృద్ధి జరగలేదు. గిరిజన కార్పొరేషన్ ద్వారా క్రైబల్స్‌ను బాగు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో వున్నప్పుడు వారి ఫలసాయాన్ని కారు చౌకగా తీసుకుని, కొనవలసిన అవసరం వస్తే హెచ్చు రేటులో కొనవలసి వస్తున్నది. దానిని సద్వినియోగం చేసి వారికి సరయినటువంటివి చేరుస్తారని మనవి చేస్తున్నాను.

కె. ప్రతిభాభారతి :— నాలుగు శాతం రిజర్వేషన్‌ను తప్పకుండా ఫిలప్ చేసే విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకుంటామని రవీంద్రనాయక్‌గారికి మనవి చేస్తున్నాను. సంక్షేమ కార్యక్రమాల గురించి అడగడం జరిగింది. వారికి అన్ని రకాలుగా సంక్షేమ కార్యక్రమాలు పెట్టాలి అంటే, ఆశ్రమ పాఠశాలలు, రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు కానీయండి ఈ జి.సి.సి. విషయం గురించి చెప్పాలి. మంచినీటి బావులు, రోడ్లు విషయం గురించి చెప్పవలసిన అవసరంపుంది కాబట్టి ఇంత పెద్ద స్టేట్‌మెంట్ చదవడం జరిగింది. ఈ స్టేట్‌మెంట్ ఆఫీసరు తయారుచేసి ఇస్తే చదివారని అన్నారు. దయచేసి వాళ్ళు ఆ విధంగా మాట్లాడడం భావ్యం కాదు. ఏ మంత్రికి అయినా సరే అధికారులు ప్రిపేర్ చేసి ఇవ్వడం జరుగుతుంది. తర్వాత మేము అప్రూవల్ చేస్తాము. చేసిన తరువాత ఇవ్వడం జరుగుతుంది. మా అప్రూవల్ లేకుండా యేమీ జరగదు. మరి మా అంతట మేము ప్రిపేర్ చేసుకోవడం కాదు. గౌరవనీయులైన సభ్యులు ప్రశ్న వేసినా, మరి కాలింగ్ అటెన్షన్ వేసినా, 329 ఇచ్చినా దానిని డిపార్టుమెంటుకు పంపిస్తాము. వారు నోట్ ఇస్తారు, దానిని అప్రూవల్ చేసిన తరువాత చదవడం జరుగుతుంది. "ఆఫీసరు పంపినవి చదవడం" అని చెప్పడం భావ్యం కాదు. ఆ వర్డ్ వారు తిరిగి తీసుకుంటే మంచిదని భావిస్తున్నాను.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :— వారు అధికారి వ్రాసిన స్టేట్‌మెంట్ చదివినారు తప్ప... ....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— అడ్వయిజరీ కౌన్సిల్ చేసిన తీర్మానం చదవడం జరిగింది. ఆ తీర్మానాలను తప్పకుండా అమలు చేస్తామని గౌరవనీయులైన సభ్యుల తెలియజేస్తున్నాను. ఓంకార్‌గారు ల్యాండ్స్ విషయం గురించి చెప్పారు. ఎర్రయ రెడ్డిగారు వారి సలహాలు ఇచ్చారు. ఈ విషయాలన్నిటిపైన కూలంకషంగా చర్చించి తప్పకుండా తగు నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుందని గౌరవనీయులైన సభ్యుల తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. సమ్మయ్య :— ఒక నిమిషమే తీసుకుంటాను. క్రైబల్స్‌కు డెవలప్‌మెంట్ యాక్టివిటీస్, ఐ.టి.డి.ఏ. "మాడా" అనే స్కీమ్స్ వున్నాయి. అవి సరి

ఇంప్లిమెంట్ కావడం లేదు. ఇంప్లిమెంట్ కావడానికి ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ ముఖ్య మంత్రిగారు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. ట్రైబల్స్ ఏరియాస్‌లో ఈ అరక్ కంట్రాక్టర్సు వున్నాయో, ఈ సంవత్సరం ప్రభుత్వ పాలసీ కొంత మార్చుకున్నది. అక్కడ యాక్షన్ లేకుండా ఇవ్వడానికి బదులుగా ఈ సంవత్సరం యాక్షన్ పెట్టడం జరిగింది. సుప్రీం కోర్టు వరకు కూడా ట్రైబల్స్ పోయారు. ఈ అరక్ కంట్రాక్టర్సు ట్రైబల్స్ ఎరియాలలో వాళ్ళను దాడి పెడుతున్నారు. హెరాస్ చేస్తున్నారు. కేసులు పెడుతున్నారు మీరు ఇచ్చిన గవర్నమెంటు జి.ఓ. వున్నది. డిపార్టుమెంటు జి.ఓ. యం యస్. నెం 757, తేది 21-7-1970 లోపల మీరు ఇచ్చిన జి.ఓ. ప్రకారంగా "The Government also direct that the existing concessions for tribals may be continued" స్పష్టంగా వున్నది. దానిని ఇంప్లిమెంట్ చేయడానికి ప్రభుత్వము ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకోవాలని ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— ఆ విషయంలో తప్పకుండా శ్రద్ధ తీసుకుని తగు నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

re : The Fire Accident at Kotha Kota, Narsipatnam Taluk, Visakhapatnam District on 4 3-1984 and at Gonepadu village, Amudalavalasa Taluk, Srikakulam District on 1-3 1984

Sri P. Mahendranath :— I will make a statement, Sir. 4-3-1984న మధ్యాహ్నం 12-15 నిమిషములకు విశాఖపట్టణం జిల్లా, నర్సీపట్టణం తాలూకా, కొత్తకోట గ్రామంలో శ్రీ గట్టా అప్పారావు యింటిలో వంట చేసుకుంటూ వుండగా ప్రమాదవశాత్తూ అగ్నిప్రమాదం సంభవించింది. మంటలు 398 యిండ్లకు పూర్తిగాను, 316 యిండ్లకు పాక్షికంగాను వ్యాపించాయి. ఆ ప్రమాదంలో శ్రీ చిన్నయ్య భార్య అచ్చాయమ్మ చనిపోయింది. ఆమె వయస్సు 60 సంవత్సరములు. ఆమెకు ఇద్దరు కుమార్తెలు. వారు వాళ్ళ భర్తలతో నివసిస్తూ వున్నందున వాళ్ళకు ఎక్స్ గ్రేషియా మంజూరు చేయలేదు శ్రీ వెంకయ్య కుమారుడు అడ్డూరి సోమినాయుడుకు, అచ్చన్న భార్య శ్రీమతి వసుపల్లి పరుసులమ్మకు వళ్ళు కాలి గాయాలు యేర్పడినవి. వారికి వైద్య సౌకర్యం సమకూర్చాము. వాళ్ళు కోలుకొంటున్నారు. నష్టపడిన కుటుంబాలకు 35 క్వింటాళ్ళ బియ్యం సరఫరా చేయడం జరిగింది. నిబంధనల ప్రకారం నగదు సహాయం మంజూరు చేయడం జరిగింది. కాలిన వారికి ఒక్కొక్కరికి 250 రూపాయలు ఎక్స్‌గ్రేషియా చెల్లించవలసిందని విశాఖపట్నం కలెక్టరును కోరడం జరిగింది. శ్రీకాకుళం జిల్లా, ఆమదాలవలస తాలూకా, గోనపూడి గ్రామంలో

re : Non-release of Scholarship amount of Backward Class Students.

1-3-1984 తేదీ సాయంకాలం 3-30 నిమిషములకు అగ్ని ప్రమాదం జరిగింది. ప్రమాదంలో 197 గ్రామాలు, 22 పశువుల పాకలు, వంటశాలలు, 13 బండ్లు, 6 ఆవులు, 12 మేకలు, 7 గొర్రెలు,2,500 బస్తాల వడ్లు మొదలైనవి తగులబడిపోయాయి. మనుషులు చనిపోయినట్లుకాని, ప్రభుత్వ రికార్డులు ధ్వంసం అయినట్లుకాని ప్రభుత్వానికి నివేదిక అందలేదు. ఈ సంఘటనలో రూ. 11,35,315 ల మేరకు నష్టం సంభవించినట్లు తెలిసింది. శ్రీకాకుళం కలెక్టరు, పోలీసు సూపరింటెండెంట్ ప్రమాదం జరిగిన స్థలాన్ని సందర్శించారు. విరాళాల ద్వారా సేకరించిన 550 క్వింటాళ్ళ బియ్యానికి తోడు 5 క్వింటాళ్ళ బియ్యం కొనుగోలు చేయడానికి రూ. 1,015 లు ఖర్చు పెట్టి భోజనం యేర్పాటు చేశారు. 197 మంది బాధితులకు ఒక్కొక్కరికి 150 రూపాయల వంతున నగదు సహాయం మంజూరు చేశారు. 5-3-84న ఉత్తర్వులు జారీ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ టి. సీతారామ్ :— అగ్ని ప్రమాదం యెట్లా జరిగినది కొన్ని వివరాలు చెప్పారు. ఇల్లు తగులబడిపోయినప్పుడు యెప్పుడో నిర్ణయించిన రూ. 150/- లే యిస్తున్నారు. దాన్ని పెంచవలసిన అవసరం యెంతైనా వుంది. పెంచే ఆలోచన చేస్తారా? ధాన్యము, పెనలు, మినుములు అంతా కూడా నాశనమైపోయాయి. పశువులు చనిపోయాయి. ఫ్రీ ఆఫ్ కాస్ట్‌కి వ్యవసాయ శాఖ ద్వారా విత్తనాలు యిప్పించేదానికి అవసరమైన ఉత్తర్వులను జారీ చేస్తారా? శ్రీకాకుళం నుంచి పైర్ ఇంజన్ వచ్చేటప్పటికి అంతా కాలిపోయాయి. ఆముదాలవలసలో అగ్నిమాపక కేంద్రాన్ని యేర్పాటు చేసే ఆలోచన యేమైనా వుందా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— అగ్ని బాధితులకు రూ. 150/-లు చాలదనే భావన ప్రభుత్వం కూడా కలిగివుంది. దానిని పరిశీలించి యే మేరకు పెంచాలో ఆ మేరకు పెంచుతాం. విత్తనాల సప్లయి విషయం పరిశీలించి వ్యవసాయ శాఖ ద్వారా గాని, మరొక శాఖ ద్వారా గాని యే మేరకు వీలుంటే ఆ మేరకు ఆదుకొనడానికి అవసరమైన ఆదేశాలు యిప్పడం జరుగుతుంది.

CALLING ATTENTION MATTERS

re : Non-release of Scholarship amount of Backward Class Students.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :— అధ్యక్ష, ప్రీ-మెట్రిక్, పోస్టు మెట్రిక్ స్కాలర్‌షిప్పులు మంజూరు చేయడానికి ఐ.టి.ఐ. విద్యార్థులకు స్టయిపండు ఇవ్వడానికి వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన విముక్తజాతుల విద్యార్థులకు ప్రీ మెట్రిక్, పోస్టు మెట్రిక్

స్కాలర్‌షిప్పులు పుంజూరు చేయడానికిగాను 1983-84లో ఈ క్రింద తెలిపిన మొత్తాలను కేటాయించడమయింది.

			కేటాయింపు (రూ. లక్షలలో)
(1)	ప్రీ మెట్రిక్ స్కాలర్‌షిప్పులు		
	ప్రణాళిక		100.00
	ప్రణాళికేతరం		109.600
		మొత్తం	209.600
(2)	పోస్టు మెట్రిక్ స్కాలర్‌షిప్పులు		
	ప్రణాళిక		366 00
	ప్రణాళికేతరం		321.390
		మొత్తం	687.390
(3)	ఐ.టి.ఐ. విద్యార్థులకు స్టయిపండ్లు		
	ప్రణాళిక		14.00
	ప్రణాళికేతరం		31.00
		మొత్తం	45.00
	విముక్తజాతులు :		
(1)	ప్రీ మెట్రిక్ ప్రణాళికేతరం		20.00
(2)	పోస్టు మెట్రిక్ ప్రణాళికేతరం		14.00
		మొత్తం	34 00

ప్రణాళికేతరం క్రింద ఒక్కొక్క పథకానికి కేటాయించిన మొత్తంలో 60 శాతం 1983 మే నెలలో జిల్లాలకు విడుదల చేయడం జరిగింది. మిగిలిన మొత్తాన్ని 1983 అక్టోబరు నాటికి విడుదల చేశారు. ప్రణాళిక కేటాయింపుల విషయంలో 1983 జూలైలో 60 శాతాన్ని విడుదల చేయగా, మిగిలిన మొత్తాలను 1983 అక్టోబరులో విడుదల చేయడమయింది. ఆ విధంగా వెనుకబడిన తరగతులకు కేటాయించిన మొత్తాన్నంతటిని పూర్తిగా విడుదల చేయడం జరిగింది.

re : Severe hardships of inmates of Social Welfare Hostels due to non-supply of clothes etc., in Khammam district.

ఆర్థికంగా వెనుకబడిన తరగతుల విద్యార్థుల విషయంలో, ఆ తరగతుల విద్యార్థులకు కొత్తగా స్కాలర్‌షిప్పులను యివ్వడానికి, నవీకరించిన స్కాలర్‌షిప్పులకు మంజూరు ఇవ్వడానికి 1983-84 సంవత్సరంలో రాష్ట్రంలోని వివిధ జిల్లాల జిల్లా విద్యాధికారులకు రూ. 1.64 కోట్ల మొత్తం విడుదల చేయడం జరిగింది. అంతే కాకుండా, 1984 జనవరిలో పై కార్యం కోసం విద్యాశాఖ నుంచి రూ. 27.00 లక్షలు కూడా మంజూరు చేసింది.

వెనుకబడిన తరగతుల వారికి చెందిన ప్రభుత్వ హాస్టళ్ళు :

ప్రభుత్వం 1983-84లో రాష్ట్రంలో కొత్తగా పంద వెనుకబడిన తరగతుల ప్రభుత్వ హాస్టళ్ళను మంజూరు చేసింది. వాటిలో, 89 హాస్టళ్ళను ఇదివరకే ఎంపిక చేయడమైంది. కాగా, మిగిలిన 11 హాస్టళ్ళను త్వరలోనే ఎంపిక చేయడం జరుగుతుంది. ప్రస్తుతమున్న వెనుకబడిన తరగతుల ప్రభుత్వ హాస్టళ్ళలో 10 శాతం సీట్లను పెంచే విషయాన్ని తీవ్రంగా పరిశీలించడం జరుగుతున్నది. 1983-84 సంవత్సరంలో ప్రస్తుతమున్న షెడ్యూలు కులాల ప్రభుత్వ హాస్టళ్ళలో 10 శాతం సీట్లను పెంచే విషయంలో ఇదివరకే ప్రభుత్వం 26-11-83న ఉత్తర్వులను జారీ చేసింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— ఎన్ని లక్షలు కేటాయించారనేది బడ్జెటులో చూశాను. కాని విద్యార్థుల చేతికి పంపకం ఎంత జరిగింది? పోయిన సంవత్సరం సంవత్సరం ముగిసేవరకు విద్యార్థుల చేతికి రావడానికి ఎందుకు ఆలస్యం జరిగింది? ప్రీ మెట్రిక్ విద్యార్థులకు వారు ఇస్తున్నదీ ఏ మూలకు సరిపోవడం లేదు. ఆ తరువాత వారి పరిస్థితి కూడ అదే. అందువల్ల ఈ స్కాలర్‌షిప్ మొత్తాన్ని పెంచాలి. పెంచడానికి యేమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? సక్రమముగా అందడానికి తీసుకున్న చర్యలు యేమిటి? అవసరాలు తీరిన తరువాత పంపుటవల్ల కొన్ని చోట్ల దుర్వినియోగం జరిగింది. ఎంత విడుదల చేశారు? ఎంత పంపకం జరిగింది జిల్లాల వారీగా చెప్పండి.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— కేటాయించిన డబ్బు అంతా ఇవ్వడం జరిగింది. ప్రీ మెట్రిక్ స్టూడెంట్స్ స్కాలర్‌షిప్స్ పెంచాము.

re : Severe hardships of inmates of Social Welfare Hostels due to non-supply of clothes etc., in Khammam district.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి :— అధ్యక్షా, 1983-84 సంవత్సరంలో ఖమ్మం జిల్లాలో షెడ్యూలు కులాల హాస్టళ్ళు ఆరవై నాలుగు (అంటే 54 అబ్బాయిలకు, 10 అమ్మాయిలకు) వున్నాయి. అందులో 5243 బోర్డర్లు వున్నారు. ఒక్కొక్క సంవత్స

రానికి ఒక్కొక్క బోర్డరుకు రెండు జతల దుస్తులు సరఫరా చేయడం జరుగుతున్నది. అందువల్ల 21-1-1983 తేదీన ఏలూరు దుస్తుల తయారీ కేంద్రం మేనేజరును 12000 జతల దుస్తులు సరఫరా చేయవంసిందిగా కోరడం జరిగింది. ఈ క్రింది తేదీలలో కేంద్రం దుస్తులను సరఫరా చేసింది.

సరఫరా తేదీ :	పంపిణీ తేదీ :
11-7-83 తేదీన 7,200 జతల దుస్తులు	14-7-83 తేదీ వరకు ఒక జత
1-12-83 తేదీన 4,700 జతల దుస్తులు	29-12-83 తేదీ వరకు రెండవ జత

ఆదివాసీ హాస్టళ్ళకు సంబంధించి 1983 సెప్టెంబరు నెలలో గుడ్డ వచ్చిందని, 1983 డిసెంబరు అంతానికల్లా దానిని దుస్తులుగా కుట్టడం పని పూర్తి అయిందని ఆదివాసి సంక్షేమ శాఖ డైరెక్టరు తెలియజేశారు. భద్రాచలం, కొత్తగూడెం డివిజన్లలో వరదలు రావడం మూలంగా 1984 జనవరి మానంలో ఆదివాసి విద్యార్థులకు దుస్తులను పంపిణీ చేయడానికి వీలుపడలేదు. 1984 ఫిబ్రవరి నెలాఖరుకల్లా ఆదివాసి విద్యార్థుల కందరికీ దుస్తులను పంపిణీ చేసినట్లు పాల్వంచ ఏకీకృత ఆదివాసి అభివృద్ధి సంస్థ ప్రాజెక్టు అధికారి తెలియజేశారు.

PAPERS LAID ON THE TABLE

re : Andhra Pradesh Lokayukta and Upa Lokayukta (Investigation) Rules, 1984.

(శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :— 1984 సం. ఆంధ్రప్రదేశ్ లోకాయుక్త మరియు ఉపలోకాయుక్త (దర్యాప్తు) నియమావళి ప్రతిని, 1983 సం. ఆంధ్రప్రదేశ్ లోకాయుక్త మరియు ఉపలోకాయుక్త చట్టంలోని 20 (3) సెక్షన్ క్రింద వలసిన రీతిగా సభా సమక్షమందు ఉంచుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :— Paper laid on the Table.

PAPER PLACED ON THE TABLE

re : Report on the decision of the Business Advisory Committee.

(శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :— 1984 మార్చి 6వ తేదీన జరిగిన కార్యక్రమ సలహా సమితి సమావేశంలో తీసుకొన్న నిర్ణయాలపై నివేదిక ప్రతిని సభాసమక్షమందు ఉంచుతున్నాను. (See Appendix I)

Mr. Deputy Speaker :— Paper placed on the Table.

(Mr. Speaker in the Chair).

Sri A. Madan Mohan :— In respect of Lokayukta and Upa Lokayukta, I think we require a detailed discussion in this House.

Kindly allow sometime so that we can understand as to who would come under the ambit of Lokayukta and Upa Lokayukta. As a matter of principle it has to be explained to the House.

Sri N. T. Rama Rao :— This is alright.

PAPER LAID ON THE TABLE

re : Eighth Annual Report on the working of the A.P. State Film Development Corporation, Hyd.

Sri Ch. Venkata Rama Jogaiah :— Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Eighth Annual Report on the working of the Andhra Pradesh State Film Development Corporation, Hyderabad for the year 1982-83, in compliance with the provisions under section 619 (A) (3) of the Indian Companies Act, 1956.

Mr. Speaker :— Paper laid.

PRESENTATION OF THE SUPPLEMENTARY ESTIMATES OF EXPENDITURE FOR 1983—84. 12-30 p.m

Sri P. Mahendranath :— Sir, with your permission on behalf of Sri N. Bhaskara Rao, Finance Minister I beg to present the supplementary estimates of expenditure for 1983-84. (See Apendix II)

Mr. Speaker :— Supplementary estimates of expenditure presented.

GOVERNMENT BILL

The Andhra Pradesh Cinemas (Regulation) (Amendment) Bill, 1984.

Sri Ch. Venkata Rama Jogaiah :— Sir, I beg to move for leave to introduce the Andhra Pradesh Cinemas (Regulation)(Amendment) Bill, 1984.

Mr. Speaker :— Motion moved.

The question is :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Cinema (Regulation) (Amendment) Bill, 1984."

(Pause)

The motion was adopted and the bill was introduced.

STATUTORY RESOLUTION

re : Disapproval of the Andhra Pradesh Prevention of Dangerous Activities of Communal Offenders Ordinance, 1984.

Sri A. Madan Mohan :— Sir, I beg to move :

"This House disapproves the Andhra Pradesh Prevention of Dangerous Activities of Communal Offenders Ordinance, 1984

(Andhra Pradesh Ordinance No. 5 of 1984) promulgated by the Governor on 27th January, 1984."

Mr. Speaker ;— Resolution moved.

GOVERNMENT BILL

The Andhra Pradesh Prevention of Dangerous Activities of Communal Offenders Bill, 1984.

Sri N.T. Rama Rao :— Sir. I beg to move :

That the Andhra Pradesh Prevention of Dangerous Activities of Communal Offenders Bill, 1984 be taken into consideration.

Mr. Speaker :— Motion moved.

Sri M. Omkar :— I am raising a point order Sir. ఇదివరకు పదే పదే మీ ద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. ఆర్డినెన్స్ పెట్టినప్పుడు ఏ పరిస్థితులలో అది పెట్టవలసినదీ చెప్పాలి. ఇక్కడ ఇచ్చిన ఎక్స్‌ప్లనేటరి నోట్స్‌కు, స్టేట్‌మెంట్ ఆఫ్ అబ్జెక్ట్స్ అండ్ రీజన్స్‌కు ఒక్క అక్షరం కూడా తేడాలేదు. అ నుండి ఱ వరకూ ప్రతి అక్షరం, ప్రతి పేరా ఒకటిగానే వున్నాయి. ఏ కారణం వల్ల ఆర్డినెన్స్ జారి చేయవలసి వచ్చిందో చెప్పాలి. ఆ విధంగా చెప్పాలని మీరు రూలింగ్ ఇచ్చారు. మంత్రులు మీ రూలింగును, మా విజ్ఞప్తిని కూడా ఖాతరు చేయడం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకరు :— లాస్ట్ పేరా మారింది, చూడండి.

(శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— దానికి దీనికి సంబంధం లేదు. ఒరిజినల్ ఆర్డినెన్స్‌లో వున్నదానిని ఎడాప్ట్ చేశారు.

(శ్రీ వి.కె. సమరసింహారెడ్డి :— అధ్యక్ష, నిన్న రెయిజ్ చేసిందే ఈ రోజూ రెయిజ్ చేయవలసివస్తోంది. విన్న రూల్ 93 చదివి వినిపించాను. ఎంత మందిని డిటైన్ చేశారు? ఎంత ఖర్చు భరించబోతున్నారు, ఎ క్లాస్ యెంత, బి క్లాస్ యెంత, వాటికి ఖర్చు యెంత, ప్రభుత్వం మీద పడే భారం యెంత అనేది మెన్షన్ చేయాలి. It leads to dangerous propositions. Anybody can be branded and taken. ఏ క్లాసుగా ట్రీట్ చేస్తారో చెప్పాలి కదా? This Ordinance was proclaimed on 27th January 1984. ఫిబ్రవరిలో సెషన్స్ ప్రారంభం అవుతున్న ప్పుడు యీ ఆర్డినెన్స్ అవసరం యేమి వచ్చింది? ఇంతకుముందు పాస్ చేసిన చట్టాలు వున్నాయి కదా. మీరు సాధించిన ఘనకార్యాలు ఏమిటి, ఇవన్నీ ఎక్స్‌ప్లెయిన్ చేయాలి.

They cannot take this House as an empty formality. మీరు మెజారిటి వుంది కాబట్టి మేము చేస్తామంటే మేము చేసేదేమీ లేదు. It is our responsibility to bring it to your notice. These things should not be permitted to take place.

Mr. Speaker :— This Ordinance was re-issued.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి :— ఇది ప్రెష్ ఆర్డినెన్స్. అంత అవసరం ఏమి వచ్చింది? ఫిబ్రవరిలో సెషన్స్ ప్రారంభం కాబోతున్నప్పుడు జనవరిలో చేయవలసి నంత అత్యవసర పరిస్థితులు యేమి యేర్పడ్డాయి? Atleast the reasons must be explained.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :— రాష్ట్రం యొక్క శాంతి భద్రతలకు సంబంధించింది. గత సెప్టెంబరులో మతకలహాలు చూశాము. ఆనాడు పెట్టటం సాధ్యం కాలేదు. ప్రెసిడెంట్ సమ్మతి కూడ పొందవలసివుంది, ఎప్పుడు ఏది వస్తుందో, ముందే జాగ్రత్త పడటం మంచిదనే భావంతో, శాంతి భద్రతల కోసం ఇది అవసరమని తీసుకురావడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker :— So, you do it in future.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— అధ్యక్షా, వారు బిల్లుయొక్క వుద్దేశము చెబుతున్నారు. వారు 83లోనే ప్రెసిడెంటుకు వ్రాసుకున్నారు, 84లో వారి ఆమోదం వచ్చింది, ఈమధ్యన 6 నెలలు గడిచింది. ఏదయినా ఫిబ్రవరి నెలలో అసెంబ్లీ సమావేశాలు జరుగబోతున్న ప్పుడు జనవరి నెలలో ఆర్డినెన్సు తెచ్చారు. ఆర్డినెన్సు తీసుకురావడానికి బలవత్తరమై నటువంటి కారణాలు యేమిటో ఎక్స్‌ప్లేన్ చేయాలి. ఉద్దేశాలు వేరు. ఇంత త్వరపడి ఆర్డినెన్సు చేయవలసిన ప్రత్యేక కారణాలు యేమిటో చెప్పలేదు. ఆ కారణాలు చెప్పక పోతే ఆర్డినెన్సు తీసుకురావడం దురుద్దేశం అవుతుంది.

మిస్టరు స్పీకరు :— ఇప్పుడు చెప్పారు గదా.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— బిల్లు వుద్దేశము చెప్పారు. అంత వరకు కరెక్ట్, దానితో ఏకీభవిస్తున్నాను. కాని అసలు బిల్లు రూపములో రాకుండా నెల రోజుల్లో అసెంబ్లీ జరుగుతుందనగా ఆర్డినెన్సు తీసుకురావలసిన అవసరం ఏమిటో చెప్పలేదు. సెపరేట్‌గా యిచ్చిన దానిలో కూడా బిల్లు యొక్క ఆశయాలు, వుద్దేశాలు మాత్రమే చెప్పారు. అది ప్రాపర్‌గా వుండదు, మంచి పద్ధతి కాదని చెబుతూ వస్తున్నాము. అది లేకపోతే త్రోసి వేసినట్లు అవుతుంది.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :— ఏ అపాయం ఎప్పుడు వస్తుందో, చెప్పకుండా జరిగే సంఘటనలు. దాని పరిరక్షణ కొరకే తీసుకురావడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను.

Sri A. Madan Mohan :— First of all I take serious objection to this issue of Ordinance. If there was a need for issuance of an Ordinance this could have been done by the Government in September when the communal trouble broke in the twin cities. Then they

did not realise the need for it. Now it is for him to say that. ఎప్పుడు యేది వస్తుందో మాకు తెలియదు గనుక అంటే From September to January, what is it the Government is doing? These things will brake out at any time. They could have thought of issuance of the Ordinance in October itself. The reasons that are explained by the Chief Minister are not convincing. They have not relevance to the time factor. How many times can you abuse the legislative power. The Governor acts on the advice of the council of Ministers. Governor is only nominal whereas the political executive takes the decision. When you knew pretty well that the Assembly was meeting, bringing out the Ordinance by the end of January is something highly objectionable, and reprehensible. They are taking it in a casual way. They have nothing but to repeat the phraseology. What is it that you want us to do? Only the Speaker has to come to our rescue. For the first time the hon'ble Speaker has risen to the occasion in asking the Chief Minister that the reasons explained by him are not clear. They have no relevance to the time factor. You have issued the ordinance since you are apprehensive. What are the incidents that took place after you issued the Ordinance? How are you going to justify that you are going to issue such things. It is nothing but abuse of legislative powers. This is being done repeatedly in season and out of season. Do you expect us to be silent spectators? First of all I would say this is most reprehensible to issue such an ordinance when there is no imminent danger that is likely to take place. This is again an abusive of legislative powers. You have ample provisions in the Indian Penal Code and National Security Act. What is the need to bring such a legislation? Just because you have got brute majority you cannot by-pass. Even if it comes to that, this Chief Minister is a party to the Calcutta conclave where a resolution was passed against National Security Act and Essential Service Maintenance Act. What is the difference between National Security Act and the Act that you would like to bring? It is much more draconian. It is obsolete, repugnant and it is something reprehensible. I can understand the laudable object. After all we want a peaceful society. After all we want tranquility in society and public order. Every Government's duty and obligation is to maintain tranquility and peace in society. You are given many owers under many Acts. If you are not able to exercise those powers, it only speaks of your incompetence, incapacity and inefficiency to deal with the present laws. I would like the Chief Minister to explain as to what were the grounds on which he has opposed National Security during Calcutta conclave. What are the extra reasons and

considerations that waive with him to bring about this legislation where a legislation is already provided under Indian Penal Code, under Criminal Law, under National Security Act and Preventive Detention Act. The Chief Minister before seeking the legislative sanction has to explain this to the House as to what warranted him.

Coming to the maintenance of public order it covers all the provisions of this Act. What is public order? It is something more than ordinary maintenance of law and order. Does it lead to disturbance of the current life of the community? Does it offect merely an individual living in society? It is very amply clarified as to what is public order. Keeping this in view my feeling is there is no need. I will only refer to Article 21, 22 of the Constitution which guarantees human liberty either to life and property; By bringing about this legislation you are trying to restrict the individual liberty and coming to the Press aspect, I would say it is obnoxious. The present proposed Bill contains certain bad things. You have put enormous restrictions on the movement of Press. Article 19 of the Constitution of India clearly says about the freedom of expression and freedom of press. There are reasonable restrictions. What are those reasonable restrictions. You have said in section 17 (1) which deals with restrictions on the Press.

Sir, you will appreciate when you go through Section 17 (1) - whenever the Government satisfies that any Press has been used for the purpose of printing or publishing any news paper, news sheet, book or the other document containing matter, which is or which is likely to promote disharmony or feeling of enemity, hatred or illwill between different religions and rationale groups or castes and communities or cause fear to the public or to any section of the public, whereby any person may be induced to commit offences against public order, they may order the closure of such Press for such a period or periods, as they may deem it necessary, which shall not in aggregate exceed one month. The proviso under this section is much more dangerous—"Provided that no such orders shall be made unless the Press or the person incharge of the Press has been given an opportunity of explaining within 24 hours as to why such orders shall not be made...."

Well, you think that "notice of 24 hours asking to show the Press as to why it should not be closed" — is a sufficient and reasonable notice? Now, you again said—this is something further dangerous — "Provided further, that in exceptional circumstances, where it is not practicable to give an opportunity as the aforesaid

for reasons be regarded in writing an order for the closure of the Press at once may be made'' — ''but the reasons for such closure shall be communicated to the Press or persons incharge of the Press within five days from the date of such closure.

Now you may tell me not only that closure show cause giving only 24 hours of time asking them to explain as to why their Press should not be closed - is insufficient - but the further proviso to say- even that is not necessary - it is nothing but abnoxious. Now under these prevailing circumstances do you not think that the Government is trying to clothe itself with enormous powers which would only lead to autocracy? This is nothing but a Fascists approach but it is not a democratic approach!

The Government to clothe itself with enormous powers - that means, as I said earlier - ''The king can do no wrong'' - well, this is not a correct concept in a democratic approach. There are many Laws, I have already explained, in which probably the Chief Minister should have exercised his powers.

Now I am saying this specifically, first of all the Chief Minister has to explain to this House about the need for the issuance of these Ordinances. He also has to explain as to what are the incidences that have taken place and wanted to issue the ordinance, apprehending that there may be some communal or other disturbances.

The third aspect of it is - that in view of the existing laws, where was the need to bring this Legislation? The fourth thing is, which is politically motivated - where he is a party to Calcutta Conclave, vehimently everybody has shouted from the House tops against the National Security Act, and also ESMA - why the Chief Minister in the same breathe he is trying to bring the same Legislation? It is much more repugnant, if I may say so than what probably they had imagined about the NASA and ESMA.

Now it is dichotomy which we are not able to appreciate! These are the four aspects which probably, the Chief Minister has to explain to this House and convince the House with the rationale, as to what warranted him to bring this type of Legislation.

Sir, now you have seen about the Section 17. I will also tell you about the consequences of such Legislation. It is not for the first time that such acrobates were made. Even in Punjab, way back in 1953 or 1956 - again in Bihar, such exercise was made and you

know what their Lordships had to say, I will just quote - "It is according to their legislation section 3 (1) of the Punjab Press Act of 1959 which empowers the State Government to prohibit bringing in the state, any news paper that the Government was satisfied that such action was necessary for the maintenance of communal harmony or public order has been held to be invalid on the ground that it places the whole matter to the subjective satisfaction of the State Government without even providing for a right of representation to the party affected." Similar view was taken in respect of other legislation in other States. Now their Lordships have further observed "The actions or non-actions of Officers placed in such positions may proceed from enemity or prejudice, from partisan zeal or animosity, from favouritism and other improper influences and motives which are easy to concealment and difficult to be detected and exposed and consequently suggests capable of doing rot under recovery of such unrestricted powers becomes apparent to every man without the necessity of detailed investigation. This is the arbitrary exercise that is likely to take place. Thus, it would become abuse of power which is likely to take place at the hands of th eExecutive.

This is what we are apprehensive of. We have had enormous experiences and very sorrowful experiences. In the growth of democracy in our country where such a power has been exercised will amount to in abuse than in appreciation.

Now this is exactly as far as the Bill that is before us for discussion and for consideration is concerned, I am taking objection to this bringing of such a type of Legislation.

Now Sir, fifthly I would like to say as to what are the allegations that he has seen where he can find that these allegations are very very dangerous to the society? When they said "Communal" — I understand, what is "Communal". My feeling is where among Hindus and Muslims or among other communities, if there are any allegations, you have got to deal with them firmly, because you know my party believes in secularism but at the same time should not try to create redrag to give a feeling to think, to be inculcated a sense of prejudice and hatred in their minds it is being used against certain sections or it is likely to be used against certain sections of community. This is not going to contribute to the harmonious growth of communal amity or the concept of secularism. This is what I am trying to point out.

Now, I would also like the Chief Minister to explain to this House, under what grounds he was a party, where he has opposed NASA and how come the provisions that he has tried to enumerate here for consideration of this House are different. Probably they are much more repugnant as I have said earlier.

So, Sir, these are some of the factors which probably the Chief Minister has to explain and without proper explanation of all these factors, I think, the House, irrespective of whether they belong to Treasury Benches or the opposition, they should be able to find a rationale. I am appealing to the good sense of this House, irrespective of political parties to really ponder over and apply their minds, sit in judgement and make a rationale out of it and if they are convinced that what is being brought out here, is not going to be relished or appreciated by the people, I think they will have to muster their courage to go and tell their Chief Minister — to say — "Well, withdraw this Bill".

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— నేను తమ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. ఈ ఆర్డినెన్స్ 27-1-1984 జారీ చేసినారు. మన అసెంబ్లీ సమావేశం అయినది ఫిబ్రవరి 9వ తారీకున. అంటే మధ్యన 12 రోజులు సైము వుంది. ఈ 12 రోజులలో యేమి అంత కొంప ముణిగిపోయిందని దీనిని తీసుకొని వచ్చినారు. మీకు వున్న ఎగ్జిక్యూటివ్ పవర్స్‌ను దుర్వినియోగం చేసి శాసన సభను అగౌరవపరచడం, కించపరచడం తప్ప మరొకటి కాదు. ఈ విషయంలోకి వస్తే ఇదివరకు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వున్నప్పుడు కూడా అన్ని పక్షాల వారము యీ కమ్యూనల్ రైట్స్ వచ్చినప్పుడు తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేసినాము. యే కమ్యూనిటీకి యే విధమైన పక్షపాతం చూపించకుండా కమ్యూనల్ ఫోర్సెస్‌ను అణచివేయాలని చెబుతూ వచ్చినాము. ఈ గవర్నమెంటు వచ్చిన తరువాత కూడా ఆ సందర్భంలో చెప్పినాము. దీనికోసం ప్రత్యేకమైన బిల్లు తీసుకురావలసిన అవసరం వుందని అనుకొని తీసుకు వచ్చినారు. దీని వెనుక ఇమిడి వున్నటువంటి ప్రమాదకరమైన పరిస్థితులు యేమిటనేది తమ ద్వారా సభా దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

ఇదివరకు చట్టాలను చేసిన వారు కాంగ్రెస్ (ఐ) వారు. అనుభవించింది మేము. డిఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా రూల్స్ క్రింద 16 నెలలు, మీసా క్రింద 22 నెలలు జైళ్ళలో వున్నాము. ఒక గూండాల యాక్టుని హౌస్‌లో పాస్ చేయడం జరిగింది. ఈ గూండాల యాక్టుని అన్ని రకాల ఫండమెంటల్ రైట్స్‌కు, నార్మల్ ప్రాక్టీస్ విరుద్ధం అయింది. అయినప్పటికీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావుగారు కోర్టులో చాలెంజ్ చేశారు. కానీ, గెలువ

లేకపోయారు. ఆ యాక్టు పాసయి మూడు సంవత్సరాలయిందని అనుకుంటాను. ఈ మూడు సంవత్సరాల కాలములో యే ఒక వ్యక్తి మీద కూడా ఆ చట్టాన్ని ఉపయోగించి చర్య తీసుకోలేదు. అంటే అది ఒక పనికిరాని చట్టంగా పెట్టుకొన్నారు. ఎందుకంటే తమ రాజకీయ ప్రత్యర్థుల మీద దెబ్బతీయటానికి యెపుడు అవసరమైతే అపుడు పెట్ట దానికి వుంచుకున్నారు. మా ముందు ప్రవేశపెట్టిన ఈ బిల్లులో డెఫినిషన్‌కు వచ్చే సరికి, పి.పి.సి., ఐ.పి.సి. దానికి సంబంధించిన దాని మీదనే ఆధారపడి వున్నారు. అట్లాగే సెక్షన్ 7లో వచ్చిన సమన్య యేమిటంటే 82 నుండి 83 వరకు క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ 1973లో వున్న సెక్షన్స్ మీదనే ఆధారపడి వుంది. ఈ ప్రొవిజన్ లోని అధికారాలు ఇదివరకే అందులో పొందుపరచబడి వున్నాయి; అనేది స్పష్టంగా వుంది. డెఫినిషన్ క్రిందకు వస్తే ప్రతి రాజకీయ వ్యక్తి కాస్త తీవ్రంగా ఆలోచన చేయవలసిన అవసరముంది. కమ్యూనల్ ఫోర్సెస్‌కు మీరు వ్యతిరేకంగా పని చేస్తామని అనుకొంటే డెఫినిషన్ 2 (ఎ) లో Acting in any prejudicial manner to the maintenance of public order means - engaging him or making preparation for engaging in any communal activities which affect adversely or is like to affect adversely the maintenance of public order.... ఇది కేవలము కమ్యూనల్ ఫోర్సెస్‌కు మాత్రమే వర్తిస్తుందని అంటే అది చాలా తప్పవుతుంది. దాని క్రింద ఎక్స్‌ప్లెనేషన్ ఒకటి ఇచ్చారు. ఎక్స్‌ప్లెనేషన్‌లో ఇచ్చిన దానికి, దీనికి పరస్పరం విరుద్ధంగావుంది. అవసరము వచ్చినపుడు రాజకీయ ప్రత్యర్థుల మీద దెబ్బ తీయడానికి ఈ డెఫినిషన్‌లోని భాగాన్ని ఉపయోగించే ప్రమాదముంది. అందులో కమ్యూనల్ ఫోర్సెస్ గురించి ఉద్దేశించబడిన దానికి యీ భాగం యెందుకు పెట్టారు? కమ్యూనల్ ఆఫెండర్స్ అంటే యేమిటో మీరు క్రింద చెప్పారు. Communal Offender means, a person who either by himself or as a members or as a leader of the gang or any organisation commits or commits to count or abates or incite the commission of affence, punishable under section 153-A and 153-B of I.P.C. or under Chapter 15 of the said code.... అని అన్నారు. మీరు ఇపుడు పబ్లిక్ ఆర్డర్ విషయం గురించి పెట్టవలసిన అవసరము లేదు. ఇది ఖచ్చితంగా కమ్యూనల్ ఆఫెండర్స్ కోసము ఉపయోగించే యాక్టు ఇది. అయితే రాజకీయ ప్రత్యర్థుల మీద ఉపయోగించ డానికి దారి తీస్తుంది. రాజకీయ కార్యకలాపాలకు ఆటంకము కలిగిస్తుందని తప్పని సరిగా అర్థమవుతున్నది. పైగా ఎక్స్‌ప్లెనేషన్‌లో ఒకమాట అన్నారు. సెక్షన్ 2(ఎ)లో For the purpose of this clause Public Order shall be deemed to have been affected adversely or shall be deemed likely to be affected adversely - inter alia - ఇక్కడే వస్తుంది. అంటే ఆహాంగ్ ఆదర్ థింగ్స్, ఇక్కడ యేమంటున్నారంటే It is one of among other things....యిక్కడ

పబ్లిక్‌ను గురించి ఇచ్చిన దానిలో కమ్యూనల్ అఫెన్స్ అనేది It is one of among other things.... it is not for that sole purpose అని ఖచ్చితంగా అన్నిస్తుంది రెండవది యేమన్నారంటే, "డైరెక్టిలీ ఆర్ ఇండైరెక్టిలీ" అని అంటున్నారు. దీనికి చాలా అర్థముంది. ఇండైరెక్టిలీ అనే పేరుతో ఇంటిలో కూర్చున్న వాణ్ణి కూడా, ఆయన రాజకీయ ప్రత్యర్థి అయితే, "అయ్యా నీవు దీన్ని ఇండైరెక్టిలీ ప్రోత్సహిస్తున్నావు, కాబట్టి నీ పని పడతాము" అని చెప్పి తీసుకొని పోవచ్చు. ఎందుకు యీ విధంగా పెట్టారు? ఇది పూర్తిగా దురుద్దేశముతో పెట్టినట్లు స్పష్టంగా కనబడుతున్నది. ఇదివరకే గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకుడు మదన్‌మోహన్‌గారు చెప్పారు. నాసా ఇపుడు అమలులోనే వుంది. మీసా రద్దయినా, ప్రివెంటెచ్ డెటెన్షన్ యాక్ట్ అమలులోనే వుంది. ఇంతలో కూడా మేరు అత్యవసర పరిస్థితులలో వచ్చినా కూడా ఉపయోగించుకోడానికి మీకేమీ అభ్యంతరం లేదు కదా? ఇక్కడ మొన్న నాసా ఉపయోగించారు. డిటెన్షన్ చట్టాన్ని ఇక్కడ ఉపయోగించుకోవచ్చు, మీకు అధికారాలున్నాయి. మీసా రద్దు అయిపోయింది. దానితో సంబంధము లేదు. నాసా, మీసా, ఎస్మా గాని లేక పోతే ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ చట్టాన్ని గాని, ఎకనామిక్ అఫెండర్స్‌కు వ్యతిరేకంగా, కమ్యూనల్ పోర్సెస్‌కు వ్యతిరేకంగా మీరు ఉపయోగిస్తున్నపుడు, భారతదేశములో యే ఒక్క రాజకీయ పార్టీ కూడా దాన్ని వ్యతిరేకించదు. కమ్యూనల్ అఫెండర్స్ అని చెప్పి, రాజకీయ ప్రత్యర్థులకు ఉపయోగిస్తున్నారు. అది వాస్తవంగా కూడా జరిగింది. కమ్యూనల్ అఫెండర్స్‌ను అణచాలంటే ఇదివరకున్న చట్టాలు సరిపోతాయి. పి.డి. చట్టములోని క్లాజులు వున్నవి వున్నట్లుగా ఇందులో అడాప్ట్ చేశారు. ఉదా : అరెస్టులు యెలా చేయాలి? గ్రౌండ్ యెలా వుండాలి? బోర్డును యెలా యేర్పాటు చేయాలి? అనేది ఈ యాక్టులో వుంది. ఇక్కడ మంచి పదజాలం వుపయోగించినప్పటికీ అంబానా జరిగింది యేమిటి? దీన్ని అమలుచేసేది జిల్లా కలెక్టరు, డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేట్. సిటీకి సంబంధించినంతవరకు పోలీస్ కమీషనర్ వుంటారు. వాళ్ళు ఇద్దరు చేసింది తప్పు అయినా తప్పనిసరిగా అంగీకరించాలి. మాకు ఇదివరకు ఇచ్చిన నోటు ఆర్డరు గవర్నర్ గారి ఆజ్ఞతో వచ్చాయి. పోలీస్ కమీషనర్, డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేట్ పేరుతో కూడా తరువాత వచ్చాయి. అందులో వుంది యేమంటే, "ఇఫ్ గవర్నమెంట్ శాటిస్‌ఫై" అని వుంది. ఈ శాటిస్‌ఫాక్షన్ అనేది యెవరికి అంటే వున్నటువంటి హెడ్ కానిస్టేబుల్స్ తయారుచేసిన రిపోర్టు ప్రకారంగా, ఫలానా కమ్యూనల్ అఫెండర్, గవర్నమెంటు ఆర్డరుకు విరుద్ధంగా ప్రవర్తిస్తున్నాడని చెబితే అదే మీరు ఆమోదిస్తారు. అంటే పోలీస్ వారిచ్చిన రిపోర్టు ప్రకారం జరుగుతున్నదన్నమాట. నేను మీసా క్రింద డిటెయిన్ చేయబడి, విడుదల అయిన తరువాత, నేను ఆనాడు చీఫ్ సెక్రటరీ భగవాన్‌దాస్‌గారి దగ్గరకు వెళ్ళి మాట్లాడాను. "సబ్జెక్టు టు శాటిస్‌ఫాక్షన్" అని అన్నారు కదా,

గ్రామాల్లో వుండే పోలీస్ చెప్పించే మీరు దానిపై ఆధారపడుతారు కదా అని అంటే అవును మాకు అంతకంటే ఆధారము యేముంది? పోలీస్ కానిస్టేబుల్స్ యేమి చెప్పినా అది ఒప్పుకుంటాము అని వారు బహిరంగంగా నాతో అన్నారు. ఈ పక్షములో ఉన్న వారు, ఆ పక్షములో వున్నవారు తరచు ఒక ఆరోపణ చేస్తూ వస్తున్నారు. యేమంటే హైదరాబాదులో పోలీస్ డిపార్టుమెంటులోని పోలీస్ అధికారులు బదిలీ కాకుండా అక్కడే తిష్ట వేసుకొని వున్నారు. ఆ కారణంచేత, ఈ కమ్యూనల్ ఫోర్సెస్ వెనుక వారి హస్తమున్నట్లు కనబడుతున్నది. వాళ్ళు వాళ్ళ పవర్స్‌ను మిస్‌యూజ్ చేసే ప్రమాద ముందని అంటున్నారు. మీరంతా కోరింది యేమిటంటే నాలుగు వారాలు డిటెన్షన్‌లో వుంచడానికి ఇంత పెద్ద చట్టమా" దాని పైన యింకో క్లాజ్ పెట్టారు. నాలుగు వారాలు, ఆ తరువాత ఆఫీసర్ అనుకొంటే ఆరు నెలలు ఆ విధంగా ఎన్నిసార్లయినా ఎక్స్‌టెండ్ చేసుకొంటూ పోవచ్చు. మేము మీసా క్రింద అరెస్ట్ అయినపుడు డిఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా రూల్స్ క్రింద మొదట నాలుగు వారాలు అన్నారు తరువాత ఆరు నెలలు ఎక్స్‌టెండ్ చేశారు, ఆ తరువాత మరో ఆరు నెలలు ఈ విధంగా ఎక్స్‌టెండ్ .....

POINT OF INFORMATION

re : Alleged Beating of a Press Photographer "Eenadu"

Sri A. Madan Mohan :— Sir, I am raising a very urgent matter as to what has happened just now.

A Press Photographer of "EENADU" has been beaten up and taken by Police in a lorry when they were covering about the Advocates Procession I am saying about the abuse of this Legislation, only because it is relavant and I am just bringing to your notice Sir. This has been what happend with the Press many times and this matter was brought before this House and there is no categorical Assurance that they would not be handled, the way they have been handled. Now when the Press Reporters were covering the procession of Advocates, the Police to take law into their own hands and then ultimately if the law protector has to exercise so arbitrarily and beat a Photographer and take him in a lorry, what is the security Sir?

Mr. Speaker :— You please give a notice.

Sri A. Madan Mohan :— It is not a question of giving notice. This incident has taken place just now. I am not speaking of something which has happened day before yesterday or year before last. We would like to bring it to the notice of the Chief Minister through you....

Point of Information :
re : Alleged Beating of a Press Photographer "Eenadu"

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :— అడ్వకేట్సును కొట్టారని వారు ప్రొసెషన్ తెస్తే ఆ అడ్వకేట్సును అరెస్టు చేశారు. ఆ సంఘటనను ఫోటో తీయబోతే ఆ "ఈనాడు" ఫోటోగ్రాఫర్‌ను కొట్టారు. శాసన సభలో చెప్పుకుందామంటే ఇక్కడ వదలి పెట్టరు? ఇంక యెక్కడ వదలి పెడతారు? వారికి ఎక్కడ రక్షణ వుంటుంది? ఇది చాలా తీవ్ర మయిన విషయం.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— నేను ఇపుడే బయట నుంచి వచ్చాను. వచ్చిన తరువాత యీ విషయం ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పాను. ఆపరికి కూడా చెప్పాను. బయట అడ్వకేట్స్‌ను అరెస్టు చేశారు, అని చెప్పాను. ట్రాఫిక్ అంతా కూడా బయట జామ్ అయిపోయింది. ఈ సంఘటనలను ఫోటోలు తీస్తున్న ఫోటో గ్రాఫర్ యొక్క కెమెరాను లాక్కున్నారు. మొన్న ఇక్కడ ముఖ్యమంత్రిగారు స్పష్టంగా హామీ ఇచ్చారు. ఇకమీదట ప్రెస్ వారి మీద దాడులు జరగవని చెప్పడం జరిగింది. వారు ఇచ్చిన హామీలు అమలుపరచవలసిన బాధ్యత అధికారులకు వుంది. ఇపుడు సంఘటనలో అడ్వకేట్సు అరెస్టు అయి వుంటే వారిని రిలీజ్ చేయవలసిందిగా అధికారులకు చెబుతామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఇపుడు ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరేదేమంటే అసలు అడ్వకేట్సును కొట్టారని వారు ఊరేగింపు తీసుకునివస్తే ఇటువంటి సంఘటన జరగడం మంచిదా? It will not speak well of the Government or behaviour of the police. I request the Chief Minister through the Hon. Speaker to take firm action on the people who are responsible for this. This is not the first time it is happening. It has become a regular practice. And they should not be allowed to be pardoned like this.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— అసెంబ్లీ జరుగుతున్న సమయంలో ప్రతిరోజూ ఈ పత్రికా విలేఖరులపై దాడుల విషయం చర్చకు తెస్తున్నపుడు ఇపుడు దారుణంగా అడ్వకేట్సు మీద, ప్రెస్ రిపోర్టర్స్ మీద, ఫోటోగ్రాఫర్స్ మీద దాడులు జరగడం చాలా తీవ్రమైన విషయం. ఇక్కడ ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన హామీలకు గౌరవం లేకుండా, మేము మాట్లాడిన విషయాలకు గౌరవం లేకుండా, అధ్యక్ష స్థానంలో కూర్చున్న తమకూ గౌరవం లేకుండా బయట యీ దాడులు జరుగుతూ వుంటే సామాన్యులకు రక్షణ యెక్కడ వుంటుంది? ఇపుడు తీసుకువచ్చిన బిల్లు ప్రకారంగా విశేష అధికారాలను పోలీసు వారికి యిస్తున్నారు. ఇకముందు ఇటువంటివి జరగవని ముఖ్య మంత్రిగారు ఇక్కడ స్టేట్‌మెంట్ చేయాలి.

Sri S. Jaipal Reddy :— Sir, I was trying to go out of the Assembly premises and the gate was closed. This, I am mentioning only to indicate the tension prevailing outside the House. బయట నేను

10 నిముషాలు వుండి రావడం జరిగింది. I om only indicating the tension that is prevailing outside. అడ్వకేట్సు నిరసన తెలిపారు కనుక వారి పైన యాక్షన్ తీసుకున్నారు. యే పరిస్థితులలో ఆ యాక్షన్ తీసుకున్నారో మాకు తెలియదు. కాని ఫొటోగ్రాఫర్ పైన దాడి జరపడం అనేది చాలా గర్హనీయము. ఫొటోగ్రాఫర్ ఫొటోలు తీసుకోకూడదని చట్టంలో యెక్కడ అయినా వుందా? బీహార్ మూమెంట్‌లో జయప్రకాష్‌గారిని కొట్టినపుడు స్టేట్స్‌మెన్ ఫొటోగ్రాపర్ ఫొటో తీశాడు. It become a great piece of evidence. The camera does not lie. If beating was justified, there was no need for the police to prevent a camera man from taking a snap?

شری سلطان صلاح الدین اویسی - جناب اسپیکر صاحب جو کچھ بھی پولیس کے تعلق بحث ہورہی ہے - آپ خود اس سے اندازہ کرسکتے ہیں کہ پولیس کے ہاتھ میں ایک ایسے بل لاکر دے رہے ہیں - جو ایک نالائیق قسم کے پولیس والے ہیں - آپ خود اس سے بخوبی اندازہ کرسکتے ہیں کہ جو وکلاء کا جلوس آرہا تھا تو پہلے پولیس انکو گرفتار کررہی ہے - اور فوٹوگرافر کا کیمرہ کھینچ لی ہے اور اسکو ماری ہے یہ چیز اس سے پہلے بھی کئی مرتبہ کیمرمین لوگوں کے ساتھ ایسی حرکت ہوچکی ہے - اسکے باوجود چیف منسٹر صاحب اپنی پولیس کو کنٹرول کرنے میں ناکام رہے اب آپ غور کیجئے اسکے بعد بھی ان لوگوں کو ایسا بل لاکر دے رہے ہیں - ایسا معلوم ہورہا ہے کہ ایک دیوانے کے ہاتھ میں تلوار دے رہے ہیں - جو پاگل اور راشی ہیں یہ ایسی حرکتیں کررہے ہیں جس سے جمہوریت کا کیا حال ہوگا

శ్రీ మహమ్మద్ ఒజవ్ అలీ :— నిన్న కాకుండా మొన్నటి రోజున యీ ప్రజాస్వామ్యం పౌరహక్కుల పరిరక్షణ విషయంలో చర్చలు జరుగుతున్నప్పుడు పత్రికా స్వాతంత్ర్యము కాపాడగలమని ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ ఇచ్చారు. ఇటువంటి దాడులు జరుగుతున్నపుడు యీ ప్రభుత్వ వైఖరి యేమిటనేది కావాలి. ఇపుడు వెంకయ్య నాయుడుగారు చెప్పినదేమంటే ముఖ్యమంత్రిగారు అరెస్టు చేసిన అడ్వకేట్సును వదలి వేస్తామని అన్నారని చెప్పారు. కాని ఇది చిత్తశుద్ధితో పోలీసు మెకానిజమ్ వర్కు చేస్తే తప్ప న్యాయం జరుగదు. అట్లాగ అన్యాయం జరుగుతూనే వుంటుంది. ఇపుడు అసెంబ్లీకి వచ్చిన వారి మీద ఇటువంటి దౌర్జన్యాలు జరుగుతూ వుంటే పౌరహక్కులకు రక్షణ వుండదు. ఇట్లాగ కేసులాలు లాగుకోవడం అనేది ప్రతీకార చర్యగా చేసింది అనేటటువంటిది ఇందులో ఇన్వాల్వ్ అయి వుంది. దీనిని బయటకు తీయవలసిన ఆగత్యం యెంతయినా వుంది.

శ్రీ కె. మృత్యుంజయమ్ :— అసెంబ్లీ సెషన్‌లో వున్నపుడు వివిధ రకాలకు సంబంధించిన దౌర్జన్యాల మీద వారి వాదనను తెలుపుకునేందుకు ఇక్కడకు ఊరేగింపుగా వస్తారు. ఇపుడు విద్యావంతులు, న్యాయ పట్టభద్రులు, మేధావులు అయిన అడ్వకేట్సు ఊరేగింపుగా వచ్చినపుడు వారిని అరెస్టు చేయడం మంచిది కాదు. అట్లాగే పత్రికా ఫొటోగ్రాఫర్ మీద కూడా దాడులు జరపడం మంచి పని కాదని తెలియజేస్తున్నాను.

(At this stage, the Pressmen were seen leaving the Press gallery)

Sri A. Madan Mohan :— Sir, this is an extraordinary situation, the Press is boycotting. I think, it behaves on the Chief Minister to immediately reassure them that such acts will not be repeated and stern action will be taken against those who are indulging in this. Otherwise, probably we will have to....

Sri N.T. Rama Rao :— I will re-assure, what is there? The Government is very strict in implementing this. Just now, I reassure the House that it shall be done.

Sri A. Madan Mohan :— It shall be done, what?

Sri N.T. Rama Rao :— This offence of the Police department against the Press people.

Sri M. Venkaiah Naidu :— Is it the meaning of the Chief Minister's assurance that action will be taken against such of the people who have involved in this nasty incident of the pressmen?

శ్రీ యన్.టి. రామారావు :— ఈ హౌస్‌లో నేను కూర్చొని వుండగా విషయాలు గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. విషయం యేమిటో తెలుసుకొని వెంటనే చర్య తీసుకుంటానని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యస్. జయపాల్ రెడ్డి :— ఇపుడు ప్రెస్‌మెన్ సభను బాయ్‌కాట్ చేసిన సందర్భంగా ముఖ్యమంత్రిగారు స్పష్టంగా ఒక హామీ ఇచ్చారు. ఆ హామీకి యేమీ విలువలేదని స్పష్టంగా తేలుతున్నది కాబట్టి ఇక్కడ నా బేసిక్ పాయింట్ యేమిటంటే యీ ప్రొఫెషనిస్ట్‌పైన ఆటాక్ చేయడము తప్పు అన్నప్పుడు why should the photographer be assaulted? Under what provision of Law are you preventing the camera man from taking snaps? What is the legal sanction?

Mr. Speaker :— We do not know what has happened?

Sri S. Jaipal Reddy :— Sir, myself went there.

శ్రీ యన్.టి. రామారావు :—నేను ఇక్కడ కూర్చున్నప్పుడు నాకు వర్తమానం అందింది. ఇది యే విధంగా జరిగింది అనేది విచారణ చేయాలి. తరువాత దీనికి బాధ్యుడైన వారి మీద యాక్షన్ తీసుకుంటాను.

Mr. Speaker :— If something has happened outside, you have brought it to our notice and the Chief Minister said that he will be taking action. What else is required?

శ్రీ ఎ. మదన్‌మోహన్ :— ఒమరు ఈ సభలో వున్నప్పుడు ఓపుర లాయరు కూడా కాబట్టి అన్ని విషయాలు తమకు తెలుసు. తమరు దీనిని ఇంత రొటీన్‌గా తీసుకోవడం మంచిది కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— నేను రొటీన్‌గా తీసుకోలేదు.

శ్రీ ఎ. మదన్‌మోహన్ :— ఇంటకుముందు ప్రతిపక్షంలోవున్న సభ్యులంతా యీ విషయం మీద వాకౌట్ చేశారు. ప్రెస్ వారు కూడా వాకౌట్ చేశారు. ఇపుడు ప్రెస్ వారు కూడా సభ నుంచి బాయ్‌కాట్ చేస్తూవుంటే, దీని తీవ్రత అర్థం అవుతుంది. అడ్వకేట్సు ఇక్కడకు ఊరేగింపుగా వచ్చారంటే వారి దగ్గర ఎక్స్‌ప్లోజివ్ సెంటర్సు వున్నాయా, 303 రైఫిల్స్‌వున్నాయా, లేక స్టెన్ గన్స్ తీసుకువచ్చారనా? ఎందుకు వారిని కొట్టారు?ముఖ్యమంత్రిగారు యీసభలో హామీ ఇచ్చిన తరువాత ఈ సంఘటనలు జరుగుతున్నవి. ఇట్లా విచ్చలవిడిగా పోలీసులు చేస్తున్న పనులకు ఎక్కడో అక్కడ వాటికి పరిష్కారం జరిగి ప్రజాస్వామ్య పరిరక్షణ జరగాలి కదా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఇపుడు సభ్యులు ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి విషయం తీసుకు వచ్చారు. ముఖ్యమంత్రిగారు చాని మీద హామీ ఇచ్చారు కదా?

శ్రీ ఎం. కిషన్‌రావు (సికింద్రాబాదు) :— అధ్యక్ష, ఈ విషయం జరిగినదని తెలియగానే నేను బైటకు వెళ్ళాను. ప్రెస్ రిపోర్టర్స్ ఈ విషయం చెప్పగానే అక్కడ ఉండే సి.ఐ డి. ఆఫీసరును అడిగాను. వాస్తవంగా ఆ విధంగా జరగలేదని....

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri S. Jaipal reddy :— No, Sir

Sri M. Kishen Rao:— Wait, wait. I am telling that this is my information. You might have got some information. But it is my duty to tell the House.

(INTERRUPTIONS)

Sri A. Madan Mohan :— Is he de-facto Chief Minister or the Chief Minister? Who is he? What is his competence?

Point of Information :
re : Alleged Beating of a Press Photographer "Eenadu"

Sri M. Kishen Rao :— I am a Member. I have got a right to reply. అవునండీ. మాకు తెలిసిన ఇన్ఫర్మేషన్ ఇది. వారికి తెలిసినదే సత్యము అనుకోవడం మంచిదికాదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్ :— వారికి తెలిసిన సమాచారం వారు చెప్పారు.

Sri A. Madan Mohan :— What is his right to defend the Government? No, we do not allow it. We will not allow it.

శ్రీ ఎం. కిషన్‌రావు :— అధ్యక్షా, వారికి అధికారం ఉన్నట్లే నాకు తెలిసిన విషయం నేను చెప్పడానికి నాకు అధికారం ఉంది.

Sri S. Jaipal reddy : No, Sir. We do not allow it.

(INTERRUPTIONS)

మిస్టర్ స్పీకర్ :— రిప్లయి కాదు. వారికి తెలిసిన విషయం వారు చెప్పారు.

శ్రీ ఎం. కిషన్‌రావు :— అధ్యక్షా, నేను చెప్పిన విషయం రైటా, రాంగా అనేది తరువాత. నేను రెండు విషయాలు తెలుసుకున్నాను. నాకు తెలిసిన సంగతి ఏమంటే, ఒక ప్రెస్ రిపోర్టరు చెప్పగానే నేను బయటకు పోయి, విషయం తెలుసుకోగా, అటువంటిదేమీ జరగలేదనే సమాచారం వచ్చింది. కనుక ఈ రెండిటి మీద సరైన విచారణ జరపాలని కోరుతున్నాను.

Sri M. Venkaiah Naidu :— We never wanted to make it a political issue. Otherwise, I would have straight-away raised the issue in the House. I just broached you and informed you also. Because it happened before the Assembly and I had gone outside and seen what has happened there, I posted the Chief Minister also with what was happening outside. My only plea now is ఇప్పుడు ఏమి జరిగిందనే విషయంలో వెర్బాటిమ్ చెప్పేవారు ఎవరూ లేరు. నేను అంగీకరిస్తున్నాను. a photographer was taken into custody and his camera was snatched away. This is the first hand information coming from a pressman. Secondly, the advocates who were coming in a procession were obstructed and taken into custody.

What I am asking the Government is ఎవరయితే యీ సంఘటనలో బాధ్యులో, వారి మీద స్ట్రింజెంట్ ఏక్షన్ తీసుకుంటామనే హామీతోపాటు let the Government take steps to see that a dialogue is started with pressmen and the wounded feelings of the pressmen also must be understood. దానికి గాను ఏ విధమైన హామీ ఇచ్చి నమ్మకం కలిగిస్తామనేది చూడవలసిన సంగతి. ఇష్యూ పూర్వాపరాలు, మెరిట్స్ తరువాత ఆలోచిద్దాము. ఇదే మొదటి

సారిగా జరిగిన సంఘటన కనుక ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ ఇచ్చారు అనుకునేవారము. కానీ రొటీన్‌గా జరుగుతున్న సంఘటనలు ఇవి. కనుక ముఖ్యమంత్రిగారు తన తరపున సమాచారశాఖ మంత్రిగారిని పంపి వాస్తవాలు తెలుసుకునే ప్రయత్నం చేయాలి. ఆ తరువాత సభలో ప్రకటన చేయమనండి. మనకు హైముంది.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పవలసింది చెప్పారు. గౌరవనీయులైన విప్‌గారు ఇది జరగలేదని అన్నారు. వాస్తవంగా నేను ప్రెస్ వారితో ఇప్పుడు వెళ్ళి మాట్లాడాను. దెబ్బతిన్న వ్యక్తి కేశవ్. అతను "ఈనాడు" ఫోటోగ్రాఫర్. ఆతనిని కొట్టడం వల్ల లాఠీ తునాతునకలైంది. అలను స్పృహ తప్పి పడిపోయాడు. కెమెరా పగిలిపోయింది.

మిస్టర్ స్పీకరు :— విప్‌గారు తనకు తెలిసిన విషయం చెప్పారు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:— సభలో దాధ్యతాయుతంగా ఉన్న వ్యక్తి లప్పుడు సమాచారం యెట్లా ఇస్తారు?

మిస్టరు స్పీకరు :— ఎంక్వయిరీ చేస్తామన్నారు కదా? ఫాక్ట్స్ ఎమిటో తెలుసు కుంటారు. తొందర ఎందుకు?

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— ప్రెస్ లేకుండా ఏమి చర్చిద్దాము? ఎట్లా సాధ్యం అవు తుంది? కనుక సభను వాయిదా వేయండి.

మిస్టరు స్పీకరు :— నేను ఏమి చేయాలి? ప్రెస్ లేకపోతే నేనేమి చేయగలను?

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— అది గవర్నమెంటు బాధ్యత. వారు లేకపోతే తీసుకు రావాలి.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ అలీ :— అధ్యక్షా, ప్రెస్ లేకుండా సాధ్యం కాదు. అది జరగదు. ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రెస్ ఒక భాగం. ప్రతి డిబేటును ప్రెస్ నోట్ చేసుకోవాలి. విషయాలు దేశానికి తెలియాలి.

మిస్టరు స్పీకరు :— వారు రాకపోతే నేను ఏమి చేయాలి?

Sri M. Venkaiah Naidu :— Sir, you must understand the spirit properly in which we raised the issue.

(INTERRUPTIONS)

ఓంకార్‌గారు కానీ మరొకరు కానీ తమ అభిప్రాయాలను సభలో వెల్లడిస్తున్న సమయ ములో సభకే కాకుండా ఆ విషయాలు ప్రజలకు కూడా తెలియాలి. పత్రికా విలేఖరుల గ్యాలరీ ఉండడం it is not at the mercy of anybody. It is the privilege of the House. If privilege is affected, then we will also appeal to the Chair.

మిస్టరు స్పీకరు :— రాకపోతే నేనేమి చేయాలి. How can I compel them to come?

Sri S. Jaipal Reddy :— The Chief Minister must take the initiative and make an effort in bringing an amicable settlement with the press.

మిస్టరు స్పీకరు :— అట్లా చెప్పండి.

Sri N. T. Rama Rao :— It has already been taken. The Minister for Information was sent to appease them, to convince them and impress upon them to come to the House.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— అధ్యక్ష, ప్రెస్ వారు వచ్చే దాకా అచ్‌జర్న్ చేయండి.

మిస్టరు స్పీకరు :— అదెట్లా? ప్రెస్‌వారు వచ్చిన తరువాతే మీరు మాటాడండి. ఈ లోగా వెరే సభ్యులు మాట్లాడుతారు. ప్రెస్ లేకపోతే వాయిదా వేయాలని ఎక్కడ ఉంది?

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— విషయం ఏమంటే మామూలు పద్ధతులలో గవర్న్ మెంటు బాధ్యత ఏమంటే ప్రెస్ వారు వచ్చేట్లుగా చూడాలి. ఇది అసాధారణ పరిస్థితులలో జరిగింది కనుక అవసరమైతే 5 లేక 10 నిముషాలుపాటు సభను వాయిదావేయండి.

మిస్టరు స్పీకరు :— మీ బాధ నాకు అర్థం అయింది. కానీ మీరు మాట్లాడేది సభ కోసం. ప్రెస్ కోసం కాదు.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— మేము ప్రజల కోసం మాట్లాడుతాము. మీరు ఆ మాట అనడం ఉచితం కాదు. ప్రెస్ రాకపోతే మీరు మంత్రం వేసి రప్పించలేరు. It is the duty and responsibility of the Speaker to take necessary steps to see that the wounded feelings are assuaged and they are requested to come.

మిస్టరు స్పీకరు :— ముఖ్యమంత్రిగారు ఏర్పాటు చేస్తున్నారని చెప్పాను కదా?

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— ఆ మాట చెప్పండి. రాకపోతే ఏమి చేయాలి అనడం భావ్యం కాదు. టైము అయిపోయింది. కనుక సభను వాయిదా వేయండి.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :— ఈ విషయంలో గౌరవ సభ్యులు ఏ మాత్రం అనుమాన పడనక్కర లేదు. దురుసుతనం జరిగితే వెంటనే చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— ప్రెస్ వారిని గ్యా

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri S. Jaipal Reddy :— Is it difficult for the Government to know about it? It happened right before the House. If Sri Kishen Rao as a Member is able to get information, why not the Chief Minister?

మిన్టరు స్పీకరు:—తెలుసుకుంటామని చెప్పారు కదా? చర్య తీసుకుంటామన్నారు. The matter is being taken cognizance of and the Chief Minister has said that he is going to take stern action.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :— అధ్యక్షా, అరగంట నుంచీ కూడా ముఖ్యమంత్రిగారికి విషయం తెలియలేదా? ప్రభుత్వం యే రకంగా పని చేస్తున్నదో దీనిని బట్టే తెలుస్తున్నది. అసెంబ్లీ ముందు జరిగిన వ్యవహారం ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియకపోతే ఎట్లా?

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— చర్య తీసుకోవడం ఒకటి. ప్రెస్ వారికి నచ్చచెప్పి వారిని సభకు రప్పించాలి. తమరు సభాధ్యక్షులుగా ఉన్నారు. ఈ సభ గౌరవాన్ని, మా హక్కు-లను కాపాడాలి. ప్రెస్ దీనిలో ఒక భాగము. అది మా ప్రివిలేజి. అది లేకుండా చేయడం పంచిది కాదు. దయచేసి ముఖ్యమంత్రి గారితో సంప్రదించి, 5, 10 నిమిషాల పాటు సభను వాయిదా వేయండి. దీని వల్ల నష్టం లేదు. ఇది మన గౌరవాన్ని పెంచుతుంది.

మిన్టర్ స్పీకరు :— ప్రెస్ రాకపోతే ఏం చేద్దాము.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— తమరు అంత దూరం వ్యాఖ్యానించరాదు.

మిన్టరు స్పీకరు :— మొన్న క్వశ్చన్ అవర్‌లో గంట సేపు ప్రెస్ రాకపోతే ఏమి చేశాము. ఊరుకున్నామా లేదా?

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— అది వేరే సంగతి.

శ్రీ ఎం. కిషన్‌రావు :— నా పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డర్ ఏమిటీ అంటే అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ఈ యొక్క- హౌసు ఏదయితే ఉన్నదో, ఆ ఇన్సిడెంటు జరిగిన పరిస్థితి ప్రెస్ లేకపోయి ఉంటే, హౌసు నడపవచ్చునా, నడపరాదా అనే రూలింగు ఇవ్వవలసిన పరిస్థితి ఉంది. ఈ రోజు యీ పరిస్థితి రావచ్చు. రేపు ఇంకొక పరిస్థితి రావచ్చు. ఈ విషయం గురించి పోస్ట్‌పోన్ చేయవలసిన అవసరం ఉన్నదా, లేదా?

మిన్టరు స్పీకరు :— ఈ విషయం గురించి హౌసు పోస్ట్‌పోన్ చేయను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ అలీ :— ప్రెస్ లేకుండా, హౌసు నడపవలెనా, వద్దా? అసలు వాళ్ళ మీద మనం డిపెండు అవుతామా అని మీరు ఇచ్చిన ఆదేశం, ఆ కామెంటరీ మాకు చాలా అన్యాయం జరిగేటటువంటిది. అధ్యక్షా, యీ అసెంబ్లీలోనే కిషన్ రావుగారు చెప్పినట్లు భారతీయ రాజ్యాంగం సంక్రమింప చేసిన అధికారాన్ని అధిగమించే కామెంటరీ చేయడం జరిగింది. దానికి నేను విచారిస్తున్నాను. చింతపడు

తున్నాను. ఈ అసెంబ్లీలో యే డిబేటు జరిగినా కూడా, ఒక్క రీజనల్ కమిటీకి తప్ప రాజ్యాంగ రీత్యా సంక్రమించిన హక్కు, ప్రెస్‌ను, ప్రెస్ గ్యాలరీలోకి రావడానికి ఆంక్షలు విధించబడినాయి. నా అనుభవంలో నేను ఇక్కడ చూసినటువంటిది. ఈనాడు అసెంబ్లీలో డెబేటులకు కూడా మరి ఆంక్షలు . .

మిస్టరు స్పీకరు :— ఆంక్షలు ఎవరు విధించారు?

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ అలీ:— మేము అందరమూ కూడా రీజినల్ కమిటీలో ఉండి ప్రెస్ లేకుండా, దానికి అంతరాయం కలిగించే యేర్పాట్లు జరిగినప్పుడు....

మిస్టరు స్పీకరు :— ఆంక్షలు ఎవరు విధించారు? వారు వెళ్ళిపోయారు.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ అలీ :— కామెంటరీ వల్ల మాకు నష్టం జరుగుతున్నది. పోనీ ఓపిక లేకపోతే హౌసు అడ్జర్న్ చేయండి. లేపోతే ప్రెస్‌ను పిలిపించండి.

మిస్టరు స్పీకరు :— కామెంటరీ కాదు. నాకు ఓపిక లేకపోవడం కాదు.

Sri M. Venkaiah Naidu :— I request the Members not to take this issue to logical ends, by raising point of orders, over this issue. The Speaker can also very well say that he can conduct the House with the rulling Members and without the opposition.

The only issue we are making out here is..... ఇది ఇక్కడ ప్రెస్ మాన్‌కు సెకండ్ ప్లైము, థర్డ్ ప్లైము. రక్షణ లేదు కనుక ప్రొటెస్టు చేసి వెళ్ళారు. వాళ్ళు ప్రొటెస్టు చేసి వెళ్ళినప్పుడు మనం సభ యొక్క సాంప్రదాయాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, ప్రజలకు తెలపాలి కదా? ఇందాక మీరు అన్నారు. "ఏమీ వాళ్ళు లేకపోతే హౌసు నడవదా?" అని వాళ్ళు లేకపోతే నడవవచ్చు, కానీ మనం ఏ పర్పస్ కోసం హౌసులో కూర్చున్నామో. ఆ పర్పస్ నెరవేరదు కాబట్టి మేము మీకు అపీల్ చేశాము. స్పీకరుగారు మరి ప్రభుత్వాన్ని ఒప్పించి అయినా సరే, లేదా వారి మనసు గాయపడిన దానికి వారికి కనిపించి చెప్పి తిరిగి వారిని తీసుకు వచ్చే దాని కోసం ప్రయత్నం చేయమని సపోర్ట్ నేను ఒకటి అంటాను.

What is the law to compel the Press-men to come and report the proceedings of the House? If they are not properly protected, tomorrow, they may say—"because you are not taken care of us, we will decide not to cover your proceedings.".

(INTERRUPTIONS)

మనం ప్రజాస్వామ్యం గురించి మాట్లాడే దానికి కష్టపడుతున్నాము. అందరమూ పని చేస్తున్నాము. ప్రతి ఒక్కరికి ప్రజాస్వామ్య విశ్వాసం వుందని చెప్పి ప్రకటించుకుంటాము. దానిగురించి పని చేయడానికి కావలసిన పద్ధతి వెతుక్కోవాలి. కాపీ మనం పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డర్ రెయిజ్ చేసుకుని పనులు చేసుకుంటే బాగుంటుంది.

మిస్టరు స్పీకరు :— మీరు చెప్పారు. సి.ఎమ్. గారు చెప్పారు. ఇన్వెస్టిగేషను మినిష్టరుగారిని పంపించారు. ఇదీ జరుగుతున్న పరిస్థితి.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— దానిని గురించే మనం పోదాము. హోస్టీ కామెంట్సు వద్దు.

(INTERRUPTIONS)

Sri A. Madan Mohan :— Yesterday, in the Business Advisory Committee meeting, we have discussed thread-bare about this aspect. We have taken a decision not to continue the Session beyond 1-30 p.m. It is now crossed 1-30 p.m. The tempers are running very high. It is better to adjourn the House now. Let us meet again in a calm and cool atmosphere on 14th.

Mr. Speaker :— What shall we do? (Towards the C.M.)

(INTERRUPTIONS)

మిస్టర్ స్పీకరు :— ఆ మాటకొస్తే మనం 9-30 కి క్వశ్చన్ అవర్ క్లోజ్ చేస్తున్నామా? దానికి పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు ఏమున్నది?

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి :— ఇటీజ్ ఏ ప్రెరొగేటివ్ ఆఫ్ ది స్పీకర్.

మిస్టరు స్పీకరు :— వారు వాయిదా వేయమంటున్నారు. ఏం చేద్దాం? (సి.ఎం. గారి వైపు చూస్తూ)

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :— దీని విషయం నేను ఎంక్వయిరీ చేయించి తరువాత తెలియజేస్తాను.

మిస్టరు స్పీకరు :— అది కాదు వారు....

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :— అదే నేను చెబుతున్నాను. నేను ప్రెస్ వారిని అగౌరవపరచడానికో లేకపోతే వారు లేకుండా ప్రొసీడింగ్సు జరపాలనే ఉద్దేశం కాదు. వారికి అన్యాయం చేయడం కూడా నా ఉద్దేశం కాదు. యదార్థాలు తెలుసుకోవడానికి మంత్రిగారిని పంపించాను. ఆయన ఇంకా రాలేదు. కాబట్టి ఈనాడు యదార్థంగా అడ్జర్న్ చేయవలసిన అవసరం లేదని నేను చెబుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :— నన్ను చెప్పనివ్వండి. స్లీజ్. ఒకవేళ కాదూ అంటారా నాకు ఏమీ అబ్జెక్షను లేదు. అడ్జర్న్ చేద్దాము.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— వారు అంగీకరించారు. అడ్జర్న్ చేయండి.

Mr. Speaker :— The House adjourned till 8-30 a.m. on 14th March, 1984. 1-37 p.m.

(Then, the House was adjourned till 8-30 a.m. on 14th March, 1984.)

APPENDIX—I

Report of the decisions of the business advisory committee taken at its meeting held on 6th March, 1984.

The following decisions were taken by the Business Advisory Committee at its meeting held on 6th March, 1984 in regard to the Business to be transacted in the Assembly.

14-3-1984 (Wednesday)	1. Discussion and Passing of the Supplementary Estimates of Expenditure 1983-84.
Morning and Evening.	2. The Andhra Pradesh Abolition of Posts of Part-time Village Officers Bill, 1984.
	3. The Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishads (Second Amendment) Bill, 1983.
	4. The Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishads (Amendment) Bill, 1984.
	5. The Andhra Pradesh Public Employment (Regulation of Age of Superannuation) Bill, 1983 (returned by the Council with Amendments)
15-3-1984 (Thursday)	1. The Andhra Pradesh Appropriation Bill, 1984 (Supplementary Estimates)
	2. XI — Transport Department XVI — Public Works. XLVII — Minor Port Development XLVIII — Road Development
16-3-1984 (Friday)	1. XX — Education 2. Private Members Business.
17-3-1984 (Saturday)	HOLIDAY (HOLI)
18-3-1984 (Sunday)	HOLIDAY
19-3-1984 (Monday)	XX — Education

APPENDIX—II

Notice : 6th March, 1984.

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEMANDS FOR GRANTS FOR FURTHER EXPENDITURE IN THE YEAR 1983—84.

On the recommendation of the Governor, the Minister for Finance will move that a sum not exceeding 290,84,79,200 rupees be

granted for further expenditure in the year 1983—84 as per the Heads of Demands shown in the Annexure.

ANNEXURE

Demand Number.	Service and Purpose	Sums not exceeding
(1)	(2)	(3)
		Rs.
I.	State Legislature	22,73,600
II.	Governor and Council of Ministers ...	7,24,000
III.	Administration of Justice	300
IV.	Elections	1,92,79,100
V.	General Administrative Services	79,89,100
VI.	District Administration	9,44,45,000
VII.	Land Revenue Department	35,86,200
VIII.	Stamps and Registration	14,5,500
IX.	Excise Administration	1,49,09,100
X.	Commercial Taxes Administration	56,94,700
XI.	Transport Department	10,78,300
XII.	Treasury and Accounts Administration	19,51,300
XIII.	Police Administration	4,70,61,700
XIV.	Jails Administration	14,40,300
XV.	Stationery and Printing	1,53,81,500
XVI.	Public Works	200
XVII.	Fire Services	67,84,800
XX.	Education	8,96,63,600
XXI.	Medical and Health Services	1,400
XXII.	Housing	2,52,00,000
XXIII.	Urban Development	2,35,72,700
XXIV.	Information and Publicity	98,55,700
XXV.	Labour and Employment	5,49,400
XXVI.	Civil Supplies Administration	44,02,34,900
XXVII.	Social Welfare	13,34,10,300
XXIX.	Women and Child Welfare	7,81,600
XXX.	Relief on account of Natural Calamities	79,45,35,000
XXXI.	Relief and Rehabilitation	2,65,600
XXXII.	Administration of Religious Endowments	5,74,700
XXXIII.	Co-operation	25,73,27,800

Demand Number.	Service and Purpose	Sums not Exceeding
(1)	(2)	(3)
XXXIV.	Agriculture	32,94,00,100
XXXV.	Minor Irrigation	1,40,63,200
XXXVI.	Animal Husbandry	60,63,300
XXXVII.	Dairy Development	2,37,47,800
XXXIX.	Forests	56,00,300
XL.	Community Department	10,88,87,500
XLI.	Industries	11,72,89,000
XLII.	Village and Small Industries	50,17,600
XLIV.	Multipurpose River Projects	12,47,00,000
XLV.	Irrigation	3,25,48,200
XLVI.	Power Development	9,61,21,000
XLVII.	Minor Port Development	12,76,200
XLVIII.	Road Development	200
LI.	Other General Economic Services	7,37,900
LII.	Loans to Government Servants and other Miscellaneous Loans	4,30,00,000
	Total	290,84,79,200